KALLELSE

Kommunstyrelsen

Plats och tid för sammanträdet	KS-rummet/digitalt, Borgholm, 2022-01-25, klockan 09:00
	Ilko Corkovic / Jonatan Wassberg Ordförande / Sekreterare 0485-88 354
Förslag på justerare:	Justerare med Ersättare som ersättare
Förslag på plats och tid för justeringen:	Stadshuset 2022-02-01 i Borgholm

---

	ÄRENDEN		Sid
1	**Information från verksamheten, kommunchefen**	**2022/11 002**	**3**
2	**Budgetuppföljning, december (information lämnas muntligt/skickas senare tillföljd av arbetet med bokslutet)**	**2022/8 042**	
3	**Revidering av kommunstyrelsens attestlista**	**2022/29 002**	**4 - 12**
4	**Presentation av Medborgarundersökning 2021**	**2021/115 100**	**13 - 33**
5	**Restauranglunchеr till hemtjänsttagare**	**2022/30 732**	**34**
6	**Försäljning av Borgholm 11: 50 - Nydala**	**2017/69 254**	**35 - 68**
7	**(09:30-10:00) Uppföljning utvecklingsplan Borgholms slott**	**2021/196 830**	**69 - 90**
8	**Svar på granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet**	**2021/89 007**	**91 - 111**
9	**Svar på uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten**	**2021/89 007**	**112 - 131**
10	**För kännedom: Svar på granskning av Ölands kommunalförbunds styrning, ledning och kontroll**	**2021/89 007**	**132 - 162**
11	**För kännedom: Ölands kommunalförbund verksamhetsplan**	**2021/131 041**	**163 - 173**
12	**För kännedom: Budget 2022; Kalmarsunds gymnasieförbund**	**2021/223 041**	**174 - 250**
13	**För kännedom: Verksamhetsplan och budget för Samordningsförbundet 2022**	**2021/224 106**	**251 - 263**
14	**För kännedom: Godkännande av detaljplan för granskning Rosenfors, Borgholm 8:63**	**2017/33 214**	**264 - 315**

15	**För kännedom: Planbesked för enbostadshus Norrböda 6:5**	**2021/220 214**	**316 - 325** 2
16	**Meddelande och delegationsbeslut**	**2022/10 002**	

§ 15 Dnr 2022/11 002 KS

Information från verksamheten, kommunchefen

Ärendebeskrivning

Kommunchefen ska regelbundet informera kommunstyrelsen och dess utskott om kommunens arbete och kontinuerligt återge lägesbeskrivningar.

Dagens sammanträde

Kommunchefen informerar om bland annat:

- Statens servicecenter kommer placeras i kommunstyrelsens nuvarande närarkiv och kommunen förhandlar avtal för deras nyttjande av lokalerna samt för betalning av investeringar i fastigheten.

Handläggare
Linda Kjellin
Ekonomichef

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse Revidering av kommunstyrelsens attestlista

Förslag till beslut

att kommunstyrelsen godkänner förändringar i kommunstyrelsens attestlista.

Ärendebeskrivning

Ekonomichef har delegation på att godkänna mindre förändringar av kommunstyrelsens attestlista. Kommunstyrelsens beslutar attestlista i samband med ny mandatperiod samt vid väsentliga förändringar.

Kommunledningsförvaltningen har genomfört en organisationsförändring vilket medför väsentliga förändringar i kommunstyrelsens attestlista.

Beslutsunderlag

Reviderad attestlista.

Bedömning

Revideringen anses vara nödvändig i och med omorganisationen.

Ekonomiavdelningen

Linda Kjellin
Ekonomichef

Beslutet skickas till
Ekonomiavdelningen

Postadress
Box 52
38721 Borgholm

Telefon
0485-88 013

Telefax

e-mail / www
linda.kjellin@borgholm.se
http://www.borgholm.se

Attestlista år 2022

Reviderad: *2022-01-03*

Ansvar		Vht		Referensnumme	Beställare/mottagningsattestant	Ersättare mottagningsattest	Beslutsattest	Beloppsgräns	Ersättare beslutattest	Sekretess
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	1***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	2***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	3***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	4***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	5***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
1* **	**Kommunledningsförvaltning**	9***					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
0*-9*** **	**Total attesträtt**	****					Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
0	**Kommunfullmäktige**									
0500	**Kommunfullmäktige**	1000	Nämnds- och styrelseverksamhet	100001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1001	Övrig politiskt verksamhet	100001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1008	Demokratigrupp	100001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1009	Miljö- och hållbarhetsberedning	100009	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
10	**Kommunledning**									
1010	**Kommunstyrelse**	1000	Nämnds- och styrelseverksa	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1001	Övrig politisk vht	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1010	Ungdomsråd	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1100	Stöd till politiska org.	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1300	Projekt och bidrag	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1301	ÖKF- Politisk verksamhet	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1302	SKR	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1303	Regionförbund	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1305	Överförmyndare	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		1306	FT-rådet	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2203	Medfinansiering - projekt	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2300	ÖKF - Turismverksamhet	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2304	Folkhälsoråd	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2494	Parkering	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2700	ÖKF - Räddningstjänst	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		3150	Allmän kulturverksamhet	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		3205	Arkiv	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		4500	Gymnasieskola	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		4530	Gymnasiesär	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	J
		4700	Grundläggande vux	101002	Mattias Sundman	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		5000	Fördelas socialförvaltningen	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		8321	KLT-busskort	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9225	IT-kostnader	101001	Jonatan Wassberg	Magdalena Widell	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
11	**Verksamhetsstöd**									
1100	**Kommunstab**	2100	Administration	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2202	Hemsändningsvht	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2301	Särskilda aktiviteter	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2493	Parkeringsverksamhet	110003	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2752	Krishantering statsbidrag	110002	Linda Hedlund	Magdalena Videll	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		2753	Krishantering övrigt	110002	Linda Hedlund	Magdalena Videll	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9200	Personalkostnader	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9201	Gemensam kostn-intäkt	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9209	Kaffekassa	110003	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9222	Folkhälsosamordnare	110003	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	

		9224	Kommunikation	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9225	IT-kostnader	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9228	Förvaltningsgemensamma	110001	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
		9229	Informationssäkerhet	110101	Magdalena Widell	Linda Hedlund	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
1102	**Kommunikation och servicecenter**	9210	Servicecenter	110201	Catharina Hybelius	Anna Törnqvist	Jens Odevall	20 000 000	Linda Kjellin	
		9224	Kommunikation	110202	Anna Törnqvist	Magdalena Widell	Jens Odevall	20 000 000	Linda Kjellin	
1110	**Ekonomiavdelning**	3008	Adm. personal fritid	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9200	Personalkostnader	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9201	Gemensam kostn-intäkt	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9203	Inköpsavtal	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	J
		9208	Försäkringar	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9215	Ekonomisystem	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9223	Oreglerade fakturor	111002	My Nilsson	Mattias Sundman	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
		9225	IT-kostnader	111001	Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
1120	**HR-avdelningen**	9200	Personalkostnader	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9201	Gemensam kostn-intäkt	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9216	PA-system	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9218	Pensionsadministration	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9220	Personalförening (Trikumo)	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9225	IT-kostnader	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9228	Förvaltningsgemensamma kostnade	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9240	Personalutbildning	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9241	Företagshälsovård	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9242	Medhelp	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9270	Facklig tid	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9271	Kommunal	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9272	Lärarförbundet	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9273	LR	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9274	Vårdförbundet	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9275	SKTF	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9276	SSR	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9277	Naturvertarna	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9278	DIK	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
		9280	Omplacering	112001	Linda Hultenius	*Personalavdelningen	Johanna Alfredson	500 000	Jens Odevall	J
1112	**IT-avdelning**	9200	Personalkostnader	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9201	Gemensam kostn-intäkt	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9202	IT-Kostnader	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9205	Telefonväxel	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9211	Datorer	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9226	BEAB extern faktura IT	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
		9290	Övriga IT köp	111201	Svandis Ros Thuridardóttir	*IT-avdelningen	Niklas Palmquist	500 000	Jens Odevall	
12	**Tillväxt**									
1201	**Tillväxtenhet**	2154	Översiktsplanering	120102	Leon Hansson	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		2155	Mark och exploatering	120101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		2157	Gemensamt tillväxt	120101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		2158	VA-planering	120103	Mia Olsson Hedman	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J

		8100	Kommersiell verksamhet	120101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		8155	Bostadsverksamhet	120101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1202	**Kultur och näringsliv**	1000	Nämnds- och styrelseverksa	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		2200	Näringslivsarbete	120202	Kristian Petersson Sjövall	Magdalena Widell	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3000	Allmän fritidsvht	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3100	Stöd till studieorg	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3150	Allmän kulturvht	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3152	Kulturplan	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3154	Konst	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3155	Kulturpris	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3158	Adm personal kultur	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3400	Idrott- och fritidsvht	120203	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3401	Intäkter	120203	Ann Milsten Gottfredsson	Maria Johanson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		3404	Badanläggning	120201	Maria Johanson	Irene Nilsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1203	**Miljöprojekt**	2610	Miljö- och hälsoskydd	120301	Kristin Bertilius	Frida Gustafsson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
		2633	Övriga projekt	120302	Frida Gustafsson	Kristin Bertilius	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1204	**Planenhet**	2150	Plan - Fysisk och tekn planering		*Planavdelningen	*Planavdelningen	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1209	**Löttorp 3:67**	2155	Mark och exploatering	120901	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1210	**Exploateringsprojekt**	2155	Mark och exploatering	121001	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1211	**Räpplinge-Äpplerum**	2155	Mark och exploatering	121101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1212	**Böda 1:31**	2155	Mark och exploatering	121201	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1213	**Rosenfors**	2155	Mark och exploatering	121301	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1214	**Äldreboende**	2155	Mark och exploatering	121401	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1215	**Stora Rör**	2155	Mark och exploatering	121501	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1218	**Legenäs 1:39**	2155	Mark och exploatering	121801	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1219	**Solberga 3:1**	2155	Mark och exploatering	121901	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1220	**Ekbacka**	2155	Mark och exploatering	122001	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1221	**Byxelkrok**	2155	Mark och exploatering	122101	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1222	**Nydala**	2155	Mark och exploatering	122201	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1223	**Sjöstugan 1**	2155	Mark och exploatering	122301	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1224	**Sjöstugeudden**	2155	Mark och exploatering	122401	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1225	**Lofta 2:2**	2155	Mark och exploatering	122501	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1226	**Yttre hamnen**	2155	Mark och exploatering	122601	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1227	**Kay Wieståls park**	2155	Mark och exploatering	122701	Alexander Sundstedt	Julia Hallstenson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
13	**Teknisk avdelning**									
1310	**Fastigheter**	2300	Turistverksamhet	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2305	Bad och rastplatser	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2410	Barmarksunderhåll	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2493	Parkeringsverksamhet	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2505	Parker	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3001	Kolonilotter	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3010	Samlingslokaler	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3150	Allm. Kulturverks.het	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3207	Lokaler bibliotek	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3307	Lokaler musikskola	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	

		3400	Idrott- och fritidsvht	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3402	Åkerbobadet	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3405	Fritidsanläggn. TS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3410	Tennishallen	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3412	Kallbadhus	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3507	Fritidsgårdar lokaler	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4023	Gemensamma lokaler	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4073	Förskola lokaler	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4409	Grundskola lokaler	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5000	Fördelas socailförvalt.	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5100	Fördelas SoL & LSS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5101	Ordinärt boende- äldre	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5103	Korttidsvård - äldre	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5105	Säbo/annat boende	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5106	Öppen verksamhet	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5131	Boende vuxna enl LSS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5135	Daglig vht LSS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5205	Insatser i säbo/annat boende	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		6007	Ensamkommande flyktingbarn	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		6105	Arb.markn.åtg. TS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		8100	Kommersiell verksamhet	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		8155	Bostadsverksamh TS	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		9100	Internhyra	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		9201	Gemensam kostnad/intäkt	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		9212	Stadshuset	131001	My Nilsson	**Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
1311	**Fastighetsfunktion**	2410	Barmarknsunderhåll		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2495	Gata/väg/parkering TS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		2505	Parker TS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3150	Allmän kulturverksamhet		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3207	Lokaler bibliotek		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3307	Lokaler musikskola		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3400	Idrott- och fritidsverksamhet		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3405	Fritidsanläggn. TS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3410	Tennishallen		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		3412	Kallbadhus		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4023	Gemensamt lokaler		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4073	Förskola lokaler		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4257	Fritidshem lokaler		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4357	Förskoleklass lokaler		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4406	Övrigt grundskola		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		4409	Grundskolan lokaler		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5000	Fördelas socialförvalt.		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5100	Fördelas SoL & HSL		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5101	Ordinärt boende - äldre		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5103	Korttidsvård - äldre		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5104	Dagvht ordinärt boende		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5105	Särskilt boende/annat boe		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5131	Boende vuxna enl LSS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		5135	Dagligt vht LSS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		6007	Ensamkommande flyktingbar		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		6105	Arb.markn.åtg. TS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		6112	Café Ekbacka		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	
		8050	Hamnverksamhet		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin	

			8155	Bostadsverksamh TS		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin
			9200	Personalkostnader		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin
			9201	Gemensam kostnad/intäkt		*Fastigheter	*Fastigheter	Lars Gunnar Fagerberg	2 000 000	Linda Kjellin
1320	**Gata och Park**		2305	Bad- och rastplatser	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2400	Gemensam kostn/intäkt GP	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2491	Gatubelysning	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2492	Barmarksunderhåll	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2493	Parkeringsverksamhet	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2496	Vinterväghållning	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2497	Gång- och cykelvägar	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 001	Lars-Gunnar Fagerberg
			2500	Parker/Offentliga toaletter	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2501	Skog och övrig mark	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			2502	Offentliga lekplatser	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			3150	Allmän kulturvht	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			3402	Åkerbobadet	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			3410	Tennishallen	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			3411	Konstgräsplan	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			3412	Kallbadhus	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			8100	Kommersiell vht	132001	Irene Nilsson	My Nilsson	Jan-Åke Johansson	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
1330	**Hamnar**									
		Objekt	8050	Hamnar	133001	Hans Johannesson	Irene Nilsson	Lars-Gunnar Fagerberg	500 000	Jens Odevall
		Objekt	*3140*	*Gemensamt hamnar*						
		Objekt	*3141*	*Borgholms hamn*						
		Objekt	*3142*	*Grankullaviks hamn*						
		Objekt	*3143*	*Sandviks hamn*						
		Objekt	*3144*	*Byxelkroks hamn*						
		Objekt	*3145*	*Böda hamn*						
		Objekt	*3147*	*Kårehamns hamn*						
			3149	*Stora rörs hamn*						
			8100	Kommersiell vht	133001	Hans Johannesson	Irene Nilsson	Lars-Gunnar Fagerberg	500 000	Jens Odevall
			2305	Bad och rastplatser	133001	Hans Johannesson	Irene Nilsson	Lars-Gunnar Fagerberg	500 000	Jens Odevall
1340	**Kostverksamhet**		4071	Intäkter förskola	134001	Chatarina Blomqvist	*Kostenheten	Åsa Amnér	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			6112	Café Ekbacka	134006	Charlotta Berntsson	Ulrika Thell, Chatarina	Åsa Amnér	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9200	Personalkostnader	134001	Chatarina Blomqvist	*Kostenheten	Åsa Amnér	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9201	Gemensam kostn/intäkt		*Kostenheten	*Kostenheten	Åsa Amnér	100 000	Chatarina Blomqvist
			9230	Livsmedel		*Kostenheten	*Kostenheten	Åsa Amnér	100 000	Chatarina Blomqvist
1350	**Lokalvård**		9200	Personalkostnader	135001	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9201	Gemensam kostn/intäkt	135001	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
1351	**Transport**		4405	Livsmedel grundskola	135101	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			5105	Särskilt boende/annat boende	135101	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9200	Personalkostnader	135101	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9201	Gemensam kostn/intäkt	135101	Anneli Kjellström	Anette Wickholm	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
1352	**Omlastning**		4075	Livsmedel förskola	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			4255	Livsmedel fritidshem	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			5100	Hälso- och sjukvård	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			5105	Särskilt boende/annat boe	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9200	PERSONALKOSTNADER	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg
			9201	GEMENSAM KOST/INTÄKT	135201	Anette Wickholm	Camilla Eriksson	Ingela Götberg	100 000	Lars-Gunnar Fagerberg

2	**Övriga nämnder**									
2020	**Revision**	1200	Revision	202001	Magdalena Videll	Jonatan Wassberg	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
2040	**Allmänna val**	1001	Övrig politisk verksamhet	204001	Jonatan Wassberg	Magdalena Videll	Jens Odevall*	20 000 000	Linda Kjellin	
3	**Borgholms slott**									
3100	**Borgholms slott**	3170	Slottet drift	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 000	Jens Odevall	
		3171	Drift SFV	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 000	Jens Odevall	
		3172	Projekt slottet	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 000	Jens Odevall	
		3173	Konserter	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 001	Jens Odevall	
		3174	Gästabud	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 002	Jens Odevall	
		3175	Butik/entré	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 003	Jens Odevall	
		3176	Barnens slott	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 004	Jens Odevall	
		3177	Café	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 000	Jens Odevall	
		3179	Tåg slottet	310001	Irene Nilsson	Linda Kjellin	Tommy Josefsson	500 000	Jens Odevall	
9	**Finans**									
9000	**Finans**		Finansförvaltningen		Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
9001	**Finans**		Balanskonton		Mattias Sundman	My Nilsson	Linda Kjellin	2 000 000	Jens Odevall	
Projekt										
1012	**Byxelkroks hamn**	8050		101203	Lennart Bohlin	Mattias Sundman	Lars-Gunnar Fagerberg	500 000	Linda Kjellin	
	Lova-projekt									
1901	**Tätortsnära våtmarker**	2631	Lova-projekt	190101	Mia Olsson Hedman	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1902	**Från Strategi till åtgärd**	2631	Lova-projekt	190201	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1903	**Tingsene-Kolstad**	2631	Lova-projekt	190301	BEAB (Kristin Bertilius)					
1904	**LOVA Släkbiokol**	2631	Lova-projekt	190401	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1905	**Anl av tvåstegsdiken**	2631	Lova-projekt	190501	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
	Lona-projekt									
1920	**LONA Amunds mosse**	2632	Lona-projekt	192001	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1921	**Mer grundvatten genom ytvatten**	2632	Lona-projekt	192101	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1922	**Ölandsvatten restaurering**	2632	Lona-projekt	192201	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1923	**Ölandsvatten förstudie**	2632	Lona-projekt	192301	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1924	**Vatten i Runsberga mosse**	2632	Lona-projekt	192401	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1925	**Humleprojektet**	2632	Lona-projekt	192501	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1926	**Åtgärder för högre naturvärden**	2632	Lona-projekt	192601	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1927	**Leva av o med landskapet**	2632	Lona-projekt	192701	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1928	**Vedby, Vedborms träsk**	2632	Lona-projekt	192801	BEAB (Frida Gustafsson)	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1929	**Vandringsleder Borgholms kommun**	2632	Lona-projekt	192901	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1930	**Natur o kulturuppl vandringsled**	2632	Lona-projekt	193001	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
1931	**Ölandsvatten 2.0**	2632	Lona-projekt	193101	Frida Gustafsson	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J
	Övriga projekt									
1950	**Ölands vattenråd**	2633	Övriga projekt	195001	Kristin Bertilius	Helena Johansson	Anders Magnusson	500 000	Jens Odevall	J

Underskrift:
Jens Odevall* Ersättare Magdalena Widell endast för godkännande av beställningar

*IT-avdelningen	Referensnummer
Svth1 - Svandis Ros Thuridardóttir	111201
Shn – stefan.kallroos@borgholm.se	111202
Dago1 – daniel.gottfredsson@borgholm.se	111203
Kijo1 – kim.johnsson@borgholm.se	111204
Ert – eva.thore@borgholm.se	111205
Soko1 – solveig.koohler@borgholm.se	111207
Firo1 – filip.rosqvist@borgholm.se	111208
Rosi1 - robert.sigvardsson@borgholm.se	111209
Jope1 - Johan Pettersson	111210

*Personalavdelningen	Referensnummer
Linda Hultenius	112001
Johanna Alfredsson	112002
Lina Hallin	112003
~~Lena Adin~~	~~112004~~
Jens Karlsson	112005
Titti Magnusson	112006
Camilla Walther	112007
Helena Bertilsson	112008
Margita Vestring	112009
Lina Hallin	112010
Malin Karlsson	112011
Hannah Granberg	112012
Linda Hultenius	112013

**Fastigheter	Referensnummer
Elias Kristmansson	131006
André Nyström	131009
Izabelle Sjöbäck	131002
My Nilsson	131001

*Fastighetsfunktion	Referensnummer
Lars Gunnar Fagerberg	131101
Stefan Andersson-Junkka	131102
Elias Kristmansson	131103
Sverker Andreen	131104
André Nyström	131105
Martin Jältås	131106
Agne Blomdin	131107
Rickard Wickman	131108
Joakim Palmgren	131109
Mikael Demant	131110
Stefan Ekström	131111
Gert Olsson	131112

*Planavdelningen	Referensnummer
Hanna Andersson	120401
Victoria Bengtsson	120402
Thomas Nilausen	120403
Åsa Bejemar	120404
Sara Wallander	120405

*Kostenheten	Referensnummer
Viktoria	134001
Chatarina Blomqvist	
Helene Bergman	
Emmelie Poopuu	
Sofia Åkesson	
Åkerbo	134002
Susanne Larsson	
Susanne Hellman	
Josefine Unger	
Chatarina Blomqvist	
Rälla	134003
Ulrika Thell	
Chatarina Blomqvist	
Birger Anrep- Nordin	
Christoffer Pumplun	
Köping	134004
Berit Carlsson	
Pekka Rouvali	
Chatarina Blomqvist	
Gärdslösa	134005
Emma Folkesson	
Christoffer Pumplun	
Chatarina Blomqvist	

Staben
Magda
Linda
Jonatan

Jens Odevall

Utveckling samhällsplanering
1 Anders
1 Mex
Plan
2 Kultur och näringsliv
1 Miljöprojekt

Servicecenter/Kommunikation
1 Clara Arbetsledare
1 Kommunikation
3 servicecenter
Fritid

Teknisk avdelning
1 chef

6,5 Fastighet
Kost 1,0 chef
Lokalvård 1,0 chef
Transport
Omlastning
Gata park 1,0 chef
hamnar 0,5 chef

Stödfunktioner
Ekonomi 1,0 chef
HR 1,0 chef

Vad tycker medborgarna i Borgholms kommun om sin kommun?

SCB:s medborgarundersökning 2021

Borgholms kommun

SCB

Disposition

- Om SCB:s medborgarundersökning
- Frågeområden
- Undersökningens mått
- Resultat

Om SCB:s medborgarundersökning

Historik och syfte

- Framtagen tillsammans med kommuner och SKR för att mäta attityder om kommunen i kommunen
- Ger en bild av hur kommunens invånare ser på sin kommun och ger dem en möjlighet att tycka till
- Ska passa alla kommuner och ge möjligheter till jämförelser mellan år, län och riket som helhet
- Genomförd i 275 kommuner sedan starten 2005
- Sammanlagt deltog 161 kommuner 2021
- Enkäten består av 128 frågor
- 1 000 personer, 42 procents svarsfrekvens (422 personer svarade)
- 38 procent av hela urvalet i Sverige besvarade undersökningen.
- Post- och webbenkät

SCB

Var i kommunen bor du?

	I kommunens centralort		I annan tätort i kommunen		Utanför tätort		Samtliga		Antal svar		Uppgift saknas	
Totalt	29%	±4,4	16%	±3,8	55%	±5,0	100%		416		6	
Kön												
Man	26%	±6,4	21%	±6,3	53%	±7,4	100%		187		5	
Kvinna	33%	±6,3	11%	±4,2	57%	±6,7	100%		229		1	
Ålder												
18-29 år	..	..	..	..	..	..	..		42			
30-49 år	..	..	..	..	..	..	..		90			
50-64 år	26%	±7,6	16%	±6,9	58%	±8,9	100%		123		2	
65 år eller äldre	31%	±7,3	13%	±5,4	56%	±7,9	100%		161		4	
Hur länge man bott i kommunen												
2 år eller kortare tid	..	..	..	..	..	..	..		38			
3-5 år	..	..	..	..	..	..	..		51			
6-10 år	..	..	..	..	..	..	..		36			
11 år eller längre tid	30%	±5,3	14%	±4,4	55%	±5,9	100%		290		1	
Hinder att delta i aktiviteter												
Ja	..	..	..	..	..	..	..		63			
Nej	29%	±4,8	15%	±4,0	57%	±5,5	100%		337		1	
Utbildningsnivå												
Lägre än gymnasienivå	..	..	..	..	..	..	..		63		2	
Gymnasienivå	30%	±6,2	15%	±5,3	56%	±7,1	100%		194		3	
Högre än gymnasienivå	30%	±7,2	13%	±5,2	58%	±7,7	100%		159		1	
Födelseland												
I Sverige	27%	±4,5	16%	±4,0	57%	±5,2	100%		376		6	
Utanför sverige	..	..	..	..	..	..	..		40			

Om SCB:s medborgarundersökning

Förändringarna i SCB:s medborgarundersökning

- 45 procent av de som svarade bor i kommunens centralort eller en annan tätort och 55 procent utanför tätort.
- 55 procent kvinnor och 45 procent män
- 70 procent av de som svarade har bott i kommunen 11 år eller längre
- Födelseland 90 procent Sverige, 10 procent utanför Sverige
- Frågor med verbaliserade skalor istället för numeriska
- T ex exempel ”mycket dåligt” och ”ganska dåligt” grupperas till negativ och ”ganska bra” och ”mycket bra” till positiv
- Ingen övre åldersgräns
- Urval även i de kommuner som inte deltar
- Ny paketering av resultatet som kommunerna får

SCB

Frågeområden

- Några frågor om dig (bakgrundsinformation)
- Skola och omsorg
- Boende och boendemiljö
- Lokala arbets- och utbildningsmöjligheter
- Samhällsservice
- Resor och kommunikationer
- Bibliotek, kulturliv och mötesplatser
- Idrott, motion och friluftsliv
- Underhåll av den offentliga miljön
- Trygghet i samhället
- Klimat- och miljöarbete
- Bemötande, information och inflytande i kommunen
- Jämlikhet och integration
- Förtroende
- Allmänna frågor om kommunen

SCB

Hur frågeområdena är uppbyggda

Ett antal delfrågor bygger tillsammans upp ett frågeområde

Lokala arbets- och utbildningsmöjligheter

8. Vad är din uppfattning kring möjligheten för kommunens invånare…

	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Ganska bra	Mycket bra	Vet inte/ Ingen åsikt
… att ha ett arbete inom rimligt avstånd från där man bor?	☐	☐	☐	☐	☐
… att kunna bo kvar i kommunen samtidigt som man genomför eftergymnasiala studier? *(t.ex. högskola, universitet, yrkeshögskola etc.)*	☐	☐	☐	☐	☐

Undersökningens mått

- Andelar
- Antal svar
- I tabeller redovisas svarsfördelning för enkätens olika frågor efter kön, ålder, utbildningsnivå, födelseland, var i kommunen man bor, boendetid i kommunen.

Undersökningens mått

Osäkerhetstal ± och säkerställda skillnader

- Beaktar den osäkerhet som härrör från att endast ett urval av medborgarna har tillfrågats och att inte alla som ingår i urvalet har besvarat enkäten.
- Skattningarna plus/minus osäkerhetstalet bildar ett så kallat 95-procentigt konfidensintervall.
- Om ett svarsalternativ exempelvis har fått en svarsandel på 55 % och osäkerhetstalet är ±2,1 så innebär det att intervallet 52,9–57,1 med 95 procents säkerhet täcker det sanna värdet, det värde vi skulle ha fått om alla i kommunen svarat.

Snabba fakta om Borgholms kommun

97 procent av kommunens invånare tycker att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att bo och leva på.

29 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter

89 procent av kommunens invånare tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett mycket eller ganska bra sätt.

75 procent av kommunens invånare kan rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit.

SCB

Kommun som helhet

Kommunen som helhet	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?	3	97	8	92
Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?	11	89	19	81
Tycker du att invånarna i din kommun har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter?	71	29	81	19
Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?	25	75	38	62

SCB

Bemötande, information och inflytande

Bemötande, information och inflytande	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Vid den senaste kontakten med tjänstepersonen, hur blev du bemött?	20	80	19	81
Vid den senaste kontakten med politikern, hur blev du bemött?	..	..	22	78
Hur tycker du att det fungerar att få svar på dina frågor om kommunen och dess verksamheter?	26	74	32	68
Vad tycker du om...möjligheterna som kommunens invånare har att påverka inom de kommunala verksamheterna? (t.ex. genom brukarråd, föräldraråd)	58	42	61	39
Vad tycker du om...möjligheterna som kommunens invånare har att påverka innehållet i politiska beslut?	68	32	74	26
Vad tycker du om...möjligheterna som kommunens invånare har att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen? (t.ex. medborgardialoger, samråd)	66	34	68	32
Hur tycker du att kommunen informerar vid större förändringar i kommunen? (t.ex. stadsplanering, byggnationer)	45	55	49	51

Förtroende

Förtroende	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Upplever du att ...kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	40	60	57	43
Upplever du att ...kommunens politiker är ansvarstagande?	44	56	65	35
Upplever du att ...kommunens politiker är lyhörda till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter?	66	34	77	23
Upplever du att ...kommunens anställda arbetar för kommunens bästa?	36	64	45	55
Upplever du att ...politiska beslut som fattas i kommunen är genomtänkta och genomarbetade?	61	39	75	25
Upplever du att ...det finns en transparens i hur politiska beslut fattas i kommunen?	69	31	77	23
Upplever du att ...det förekommer korruption inom kommunens verksamheter?	71	29	71	29
Allmänt sett, hur stort förtroende har du för...kommunens politiker?	43	57	60	40
Allmänt sett, hur stort förtroende har du för...politiker i riksdagen?	60	40	58	42

SCB

Skola och omsorg

Skola och omsorg	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Förskolan	..	94	13	87
Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Grundskolan	15	85	25	75
Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Äldreomsorgen	20	80	42	58
Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning	24	76	31	69
Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer	33	67	49	51

SCB

Trygghet i samhället

Trygghet i samhället	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor..när det är mörkt ute?	8	92	27	73
Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor..när det är ljust ute?	..	98	6	94
Hur orolig är du för att…drabbas av inbrott i ditt hem?	16	84	27	73
Hur orolig är du för att…utsättas för sexuella trakasserier eller liknande?	6	94	15	85
Hur orolig är du för att…bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld?	11	89	27	73
Hur orolig är du för att…bli utsatt för hot och trakasserier på nätet?	7	93	11	89
Hur orolig är du för att…bli utsatt för identitetsstöld?	30	70	34	66
Hur orolig är du för att…det kommer ske en allvarlig samhälls-störning i kommunen? (t.ex. skogsbrand, översvämning)	16	84	19	81
Hur orolig är du för att…det kommer ske en terrorhandling i kommunen?	10	90	21	79

SCB

Samhällsservice

Samhällsservice	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Hur tycker du följande fungerar i din kommun?Tillgången till kommunal service utanför kommunens centralort, t.ex. skola, äldreomsorg, bibliotek.	24	76	21	79
Hur tycker du följande fungerar i din kommun?Tillgången till hälso- och sjukvård inom rimligt avstånd från din bostad, t.ex. apotek, vårdcentral.	19	81	10	90
Hur tycker du följande fungerar i din kommun?Utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd från din bostad.	14	86	10	90
Hur tycker du följande fungerar i din kommun?Utbudet av ställen att hämta paket på inom rimligt avstånd från din bostad, t.ex. varor du beställt på nätet.	17	83	9	91
Täcker internetuppkopplingen i din bostad det behov som du och ditt hushåll har?	18	82	14	86

SCB

Resor och kommunikationer

Resor och kommunikationer	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Vad tycker du om ...utbudet av gång- och cykelvägar i kommunen?	25	75	19	81
Vad tycker du om ...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i kommunen?	28	72	29	71
Vad tycker du om ...möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för dina vardagliga resor, t.ex. till arbete,skola eller	69	31	32	68
Vad tycker du om ...möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för att ta dig till dina fritidsaktiviteter?	80	20	42	58
Vad tycker du om ...möjligheterna att på ett enkelt sätt kunna göra längre resor från kommunen utan att använda bil?	61	39	34	66
Vad tycker du om ...möjligheterna att på ett enkelt sätt kunna transportera sig med bil?	3	97	8	92
Vad tycker du om ...utbudet av laddningsstationer för elfordon i kommunen? (t.ex. för bil, cykel, moped etc.)	77	23	72	28

SCB

Klimat- och miljöarbete

Klimat- och miljöarbete	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun?Hämtningen av hushållsavfall.	3	97	7	93
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun?Utbudet av platser för förpacknings-återvinning i närheten till där du bor.	11	89	18	82
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun?Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in farligt avfall, grovsopor och elektronik.	15	85	22	78
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun?Möjligheten att kunna återvinna avfall utan att behöva transportera bort det med bil eller annat motordrivet fordon.	75	25	60	40

SCB

Bibliotek, kulturliv och mötesplatser

Bibliotek, kulturliv och mötesplatser	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Vad tycker du om bibliotekens…utbud när det gäller böcker och tidskrifter?	..	98	5	95
Vad tycker du om …utbudet av caféer och restauranger i kommunen?	8	92	17	83
Vad tycker du om …utbudet av lekplatser, parklekar etc. i kommunen?	11	89	18	82
Vad tycker du om …utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen? (t.ex. fritidsgårdar, ungdomsklubbar)	53	47	70	30
Vad tycker du om …utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen? (t.ex. träffpunkter)	42	58	52	48
Vad tycker du om …det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen? (tex. konstutställning, teater, konserter etc.)	43	57	38	62
Vad tycker du om …kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet?	37	63	42	58

SCB

Idrott, motion och friluftsliv

Idrott, motion och friluftsliv	Andel Negativa kommun	Andel Positiva kommun	Andel Negativa Riket	Andel Positiva Riket
Vad tycker du om ...öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar? (inkl. badhus, ishallar etc.)	14	86	19	81
Vad tycker du om ...möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar?	13	87	21	79
Vad tycker du om ...utbudet av belysta motionsspår i kommunen? (t.ex. för löpning och skidåkning)	68	32	28	72
Vad tycker du om ...utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen? (t.ex. utegym)	42	58	33	67
Vad tycker du om ...utbudet av friluftsområden i kommunen?	12	88	12	88

SCB

Information och resultat för andra kommuner:

www.statistikdatabasen.scb.se

Handläggare
Jens Odevall
Kommunchef

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Restauranglunchеr till hemtjänsttagare

Förslag till beslut

att erbjuda hemtjänsttagare möjligheten under en vecka att beställa fem luncher från lokala restauranger.

att avsätta 200 000 kronor ur kommunstyrelsens budget (ansvar 1010) för ändamålet.

Ärendebeskrivning

Ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott har tagit initiativ till ett förslag om att erbjuda hemtjänsttagare möjligheten att under en vecka beställa fem luncher från lokala restauranger. Detta för att våra hemtjänsttagare ska kunna få en guldkant under pandemin och för att stödja restaurangnäringen som påverkas negativt av de nu gällande restriktionerna och rekommendationerna för att minska smittspridningen.

Bedömning

Förslaget omfattar cirka 300 hemtjänsttagare och kostnaden per lunch (inklusive leverans) uppskattas till cirka 133 kronor. Det innebär att förslaget kräver en budget på 200 000 kronor.

Kommunen har tidigare erbjudit hemtjänsttagare en likanade möjlighet under våren år 2020 som en del av kommunens pandemi-relaterade satsningar (kommunstyrelsen 2020-04-28 § 66). Vid det tillfället handlades satsningen av kommunledningsförvaltningens personal.

Verkställandet av det föreslagna beslutet skulle kunna utföras av kommunledningsförvaltningens personal. Därmed bedöms beslutet inte påverka socialnämndens verksamhet negativt utan möjligen ge mer tid för andra tjänster.

Beslutet skulle belasta kommunstyrelsens budget med 200 000 kronor.

Jens Odevall
Kommunchef

Beslutet skickas till
Ekonomiavdelningen
Kommunchefen

Postadress: Box 52, 38721 Borgholm
Telefon: 0485-88 010
Telefax
e-mail / www: Jens.Odevall@borgholm.se, http://www.borgholm.se

§ 5 Dnr 2017/69 254 KS

Försäljning av Borgholm 11: 50 - Nydala

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsens föreslå kommunfullmäktige

att sälja Borgholm 11:50 för 1 820 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2018-02-27 att bevilja Bursells Entreprenad markreservation för del av Borgholm 11:1. Fastigheten är idag avstyckad och heter Borgholm 11:50. Markanvisningsavtalet som är upprättat mellan Kommunen och Bursells Entreprenad medger entreprenören ensamrätt om att förhandla om förvärv av marken två år efter planens antagande. Detaljplanen antogs 2020-02-24. I markanvisningsavtalet noteras även hur kostnader för planläggning samt exploatering skall fördelas mellan entreprenör och kommun. Vidare noteras att en opartisk värdering av marken skall vara utförd innan förvärv. Den har utförts utav Sweco 2021-10-01 och värderades till 2 200 000 (två miljoner tvåhundratusen) kronor. Efter avdrag för entreprenörens nedlagda kostnader för framtagande av planen blir den överenskomna köpeskillingen 1 820 000 kronor (en miljon åttahundratjugotusen) vilket både tillväxtavdelningen och entreprenören bedömer som rimligt pris.

Det bör noteras att Bursells Entreprenad överlåtit markanvisningen till GBJ Bygg AB och godkänns därmed i upprättat köpekontrakt mellan Kommunen och entreprenören.

Tomten ska bebyggas med hyresrätter vilket säkerställs i köpekontraktet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-01-07.

Marknadsvärdering utförd av Sweco 2021-10-01.

Markanvisningsavtal 2018-02-15.

Bedömning

Tillväxtenheten bedömer värdet som rimligt och att marköverlåtelsen bör genomföras.

Konsekvensanalys

Om marköverlåtelsen godkänns erhåller kommunen viktiga medel för framtida strategiska markinvesteringar samtidigt som kommunen får fler lägenheter i form av hyresrätter.

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen för beredning
Kommunfullmäktige för avgörande

Handläggare
Alexander Sundstedt
Mark- och exploateringsstrateg

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Försäljning av Borgholm 11: 50 - Nydala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att Försälja Borgholm 11:50 för 1 820 000 kronor.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2018-02-27 att bevilja Bursells Entreprenad markreservation för del av Borgholm 11:1. Fastigheten är idag avstyckad och heter Borgholm 11:50. Markanvisningsavtalet som är upprättat mellan Kommunen och Bursells Entreprenad medger entreprenören ensamrätt om att förhandla om förvärv av marken två år efter planens antagande. Detaljplanen antogs 2020-02-24. I markanvisningsavtalet noteras även hur kostnader för planläggning samt exploatering skall fördelas mellan entreprenör och kommun. Vidare noteras att en opartisk värdering av marken skall vara utförd innan förvärv. Den har utförts utav Sweco 2021-10-01 och värderades till 2 200 000 kronor (tvåmiljonertvåhundratusen) Efter avdrag för entreprenörens nedlagda kostnader för framtagande av planen blir den överenskomna köpeskillingen 1 820 000 kronor. (enmiljonåttahundratjugotusen) vilket både tillväxtavdelningen och entreprenören bedömer som rimligt pris.

Det bör noteras att Bursells Entreprenad överlåtit markanvisningen till GBJ Bygg AB och godkänns därmed i upprättat köpekontrakt mellan Kommunen och entreprenören.

Tomten ska bebyggas med hyresrätter vilket säkerställs i köpekontraktet.

Beslutsunderlag

Marknadsvärdering utförd av Sweco 2021-10-01

Markanvisningsavtal 2018-02-15

Bedömning

Tillväxtenheten bedömer värdet som rimligt och att marköverlåtelsen bör genomföras.

Konsekvensanalys

Om marköverlåtelsen godkänns erhåller kommunen viktiga medel för framtida strategiska markinvesteringar samtidigt som kommunen får fler lägenheter i form av hyresrätter.

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Alexander Sundstedt
Mark- och exploateringsstrateg

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen för beredning
Kommunfullmäktige för avgörande

MARKANVISNINGSAVTAL

BOSTÄDER INOM DEL AV BORGHOLM 11:1
Avtal för utbyggnad och detaljplan

BORGHOLMS KOMMUN (21200-0795), nedan kallad kommunen, ägare av fastigheten Borgholm 11:1 och BURSELLS ENTREPRENAD I BORGHOLM AB (556863-0593), nedan kallad Byggherren, har följande avtal träffats:

§ 1 Bakgrund

1.1 Borgholm

Borgholm är kommunens största ort har en central betydelse för kommunens tillväxt. Det finns ett uttalat önskemål från kommunens sida att tillgodose behovet av hyresrätter. Detta avtal är framtaget i samförstånd med exploatören där parterna är helt överrens om att tillskapandet av hyresrätter är avgörande för avtalets tillkomst.

1.2 Detaljplan

Anvisat område är inte planlagt sedan tidigare, detaljplanearbete behöver därför genomföras.

1.3 Syfte

Syftet med detta markanvisningsavtal är att Kommunen och Byggherren i de fortsatta diskussionerna ska utgå från en gemensam syn på en kommande utbyggnad av det anvisade området, på detaljplanearbetet samt på konsekvenserna. Den gemensamma synen syftar på överenskommelsen att hyresrätter ska tillskapas inom det anvisade området. Kommunen och Bolaget ska därför bedriva ett aktivt samarbete. Parterna ska tillsammans verka för att planeringsprocessen drivs fram mot att möjliggöra byggstart för en kommande utbyggnad i enlighet med gemensamt framtagen tidplan, och verka för att frågor som behöver lösas för dess genomförande, ska finna sin lösning inom utsatt tid.

§ 2 Anvisning

2.1 Område

Kommunen anvisar Byggherren ett markområde om sammanlagt 6900 kvm +/- 150 kvm inom fastigheten Borgholm 11:1, markerat på bilaga 1 och skrafferat med rött rutnät.

2.2 Ensamrätt

Byggherren ges härmed rätt att under en tid av två år efter att kommunens beslut om antagande av detaljplanen har vunnit laga kraft ensam förhandla med kommunen om förvärv av det anvisade markområdet.

2.3 Upplåtelseform

Parterna är överrens om att detta avtal upprättats med krav på att hyresrätter uppförs, i det fall lägenheterna ombildas till bostadsrätter inom 15 år från avtalets tecknande kan kommunen kräva ersättning och skadestånd.

§ 3 Planering

3.1 Ändamål

Parterna ska tillsammans verka för att det anvisade området planeras för ny bebyggelse avsedd för bostäder enligt byggherrens koncept och att byggnationen genomförs.

3.2 Plankostnader

Kostnaderna för planarbetet fördelas mellan parterna. Byggherrens del av kostnaderna regleras till ett fast pris om 150 000 kronor.

Byggherren faktureras enligt följande:

25000 kronor efter beslut om samråd

50000 kronor efter beslut om granskning

75000 kronor efter beslut om antagande

Då byggherren svarar för att bekosta de utredningar och undersökningar som behövs samt upprättandet av detaljplan för området kommer ingen planavgift debiteras Byggherren i samband med bygglov.

3.3 Samarbetet

Parterna ska inbördes kostnadsfritt tillhandahålla grundkarta samt befintligt ritningsunderlag, kartor och övrig tillgänglig information avseende markområdet.

§ 4 Avsiktsförklaring

4.1 Ansvar

Parterna ska inför planens antagande ha upprättat och tecknat ett mark- och exploateringsavtal med närmare villkor avseende genomförandet av exploateringen av det anvisade markområdet. Parterna är dock redan nu ense om följande:

Byggherren ska svara för och bekosta samtliga bygg- och anläggningsåtgärder inom det anvisade markområdet;

Byggherren ska svara för och bekosta de återställnings- och anslutningsarbeten som uppkommer till följd av Byggherrens bygg- och anläggningsarbeten;

Vid anläggande av infrastruktur ska samordning ske med kommunen och i enlighet med kommunens anvisningar.

4.2 Exploateringskostnader

Kommunen ska svara för exploateringskostnader enligt följande;

Kostnader för fastighetsbildning inom markområdet.

Byggherren ska svara för exploateringskostnader enligt följande:

Avgift för anslutning till den allmänna VA-anläggningen enligt vid var tid gällande

taxa;

Fjärrvärmeanslutning

4.3 Tidplan

Detaljplan beräknas antas under 2018

4.4 Start

Igångsättande av byggprojektet ska ske inom 2 år från det att detta avtal antagits och beslutet vunnit laga kraft.

§ 5 Förvärv

5.1 Marköverlåtelse

Kommunen ska till Byggherren överlåta äganderätten av fastigheten på de närmare villkor parterna kommer överens om i mark- och exploateringsavtalet.

5.2 Pris

Köpeskillingen ska bestämmas efter en opartisk uppskattning av marknadsvärdet. Som utgångsläge för det anvisade markområdet beräknas 500 kr/BTA för bostäderna (*580 m^2 BTA á 4 byggnader uppgår till 1 160 000 kronor*) och baseras på kravet på hyresrätter. Tillkommande eller avgående BTA kan justera priset liksom andra omständigheter av betydelse.

§ 6 Återtagande

6.1 Avbrott

Kommunen äger rätt att avbryta samarbetet och förhandlingarna samt att återta markanvisningen enligt detta avtal om den planerade bebyggelsen inte inletts senast inom härigenom avtalad tidpunkt. Bebyggelsen anses ha inletts när gjutning av grund till byggnad påbörjats. Vid återtagande av markanvisning enligt denna punkt äger Byggherren inte rätt till någon ersättning för nedlagda kostnader.

6.2 Planhinder

Kommunen äger även rätt att återta markanvisningen enligt detta avtal om det under utredningsarbetet framkommer omständigheter som innebär att det anvisade markområdet inte kommer kunna användas för det i detta avtal avsedda ändamålet. Om möjligt ska Kommunen anvisa likvärdig mark i stället.

§ 7 Avtalsöverlåtelse

Byggherren äger inte rätt att överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till annan, utan kommunens föregående skriftliga godkännande.

§ 8 Giltighet

8.1 Tidsgräns

Detta avtal är vidare till alla delar förfallet om parterna inte träffar ovan angivet mark- och exploateringsavtal senast två år efter avtalets giltighet.

8.2 Laga förfall

Om avtalet förfaller på ovanstående grund ska ingendera part till följd därav äga rätt till ersättning från den andra parten av vad slag det vara må.

8.3 Ändrad giltighetstid

Parterna kan träffa skriftlig överenskommelse om att andra villkorstider än ovan ska gälla för det fall särskilda skäl därtill föreligger.

8.4 Detta avtal är gällande under förutsättning att det godkänns i behörig instans inom Borgholms kommun

Detta markanvisningsavtal har upprättats i två original, varav parterna tagit var sitt.

Borgholm den 17/1 2018

Borgholms kommun

Ida Dessin

Ida Dessin
Mark & Exploateringsstrateg

Borgholm den 17/1 2018

För Byggherren

JOHAN BERSELL

Bilagor

1. Karta över anvisat område
2. Protokollsutdrag

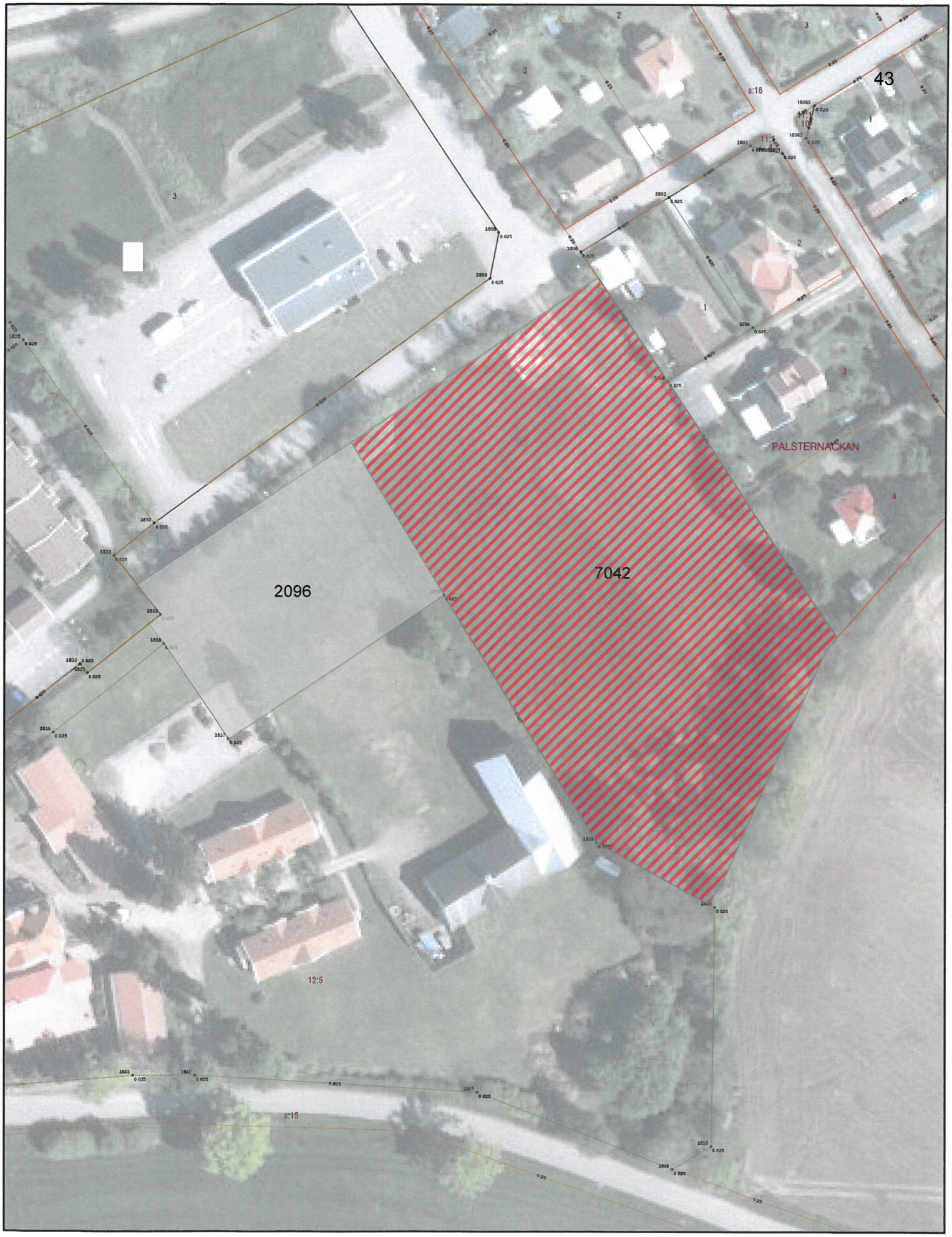

Bilaga 1
Markanvisningsavtal

Signatur

Värdeutlåtande
Byggrätt avseende bostäder inom fastigheten Borgholm Borgholm 11:50

Svefa AB, Hospitalsgatan 3B, 602 27 Norrköping
Org.nr: 556514-3434, Styrelsens säte: Stockholm

Innehållsförteckning

1. Uppdragsbeskrivning 3
2. Värderingsobjekt 5
3. Marknadsförutsättningar 6
4. Exploateringsförutsättningar för värderingsobjektet 12
5. Värderingsmetodik 13
6. Värdering 14
7. Slutsatser 16

1. Uppdragsbeskrivning

Värderingsobjektet

Värderingsobjektet utgörs av byggrätt för bostäder inom fastigheten Borgholm Borgholm 11:50.

Syfte

Detta värdeutlåtande syftar till att bedöma värderingsobjektets marknadsvärde. Enligt uppdragsgivaren ska värderingen användas som internt beslutsunderlag inför eventuell försäljning.
Med marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en normal försäljning på den öppna marknaden vid en viss given värdetidpunkt.

Uppdragsgivare

Uppdragsgivare är Borgholms kommun, genom Alexander Sundstedt.

Värdetidpunkt

Värdetidpunkt är 2021-10-01.

Allmänna villkor

För uppdraget gäller bilagda "Allmänna villkor för värdeutlåtande" om ej annat framgår nedan.

De allmänna villkoren har utarbetats gemensamt av de ledande värderingsföretagen på den svenska marknaden och tillämpas alltid av dessa företag om inte annat särskilt anges i det enskilda fallet. De allmänna villkoren återger värderingsbranschens uppfattning om ett värderingsutlåtandes generella begränsning.

De allmänna villkoren anger begränsningar i värdeutlåtandets omfattning, förutsättningar för värdeutlåtandet vad gäller datafångst och tillförlitlighet, hur miljöaspekter beaktas, besiktningens funktion, hur värderingsobjektets tekniska skick beaktas, värderarens ansvar, värdeutlåtandets aktualitet, hur redovisade bedömningar av framtida händelser och förutsättningar ska tolkas samt hur värdeutlåtandet får användas.

De allmänna villkoren gäller i alla delar för såväl av Samhällsbyggarna auktoriserad fastighetsvärderare som för icke auktoriserade värderare.

Svefa AB ikläder sig ej ansvar för oriktiga värdebedömningar orsakade av att av uppdragsgivaren/fastighetsägaren lämnade sakuppgifter, som lagts till grund för värdebedömningen, är oriktiga eller ofullständiga.

Värderingsstandard

Allmänna villkor för värdeutlåtande gäller (se bifogat dokument).

Värderingen har utförts i enlighet med Samhällsbyggarnas regler om god värderarsed.

Vi bekräftar att vi har tillräcklig lokal och nationell marknadskännedom om den aktuella fastighetsmarknaden, samt erforderlig kompetens och förståelse för att kunna utföra uppdraget på ett fullvärdigt sätt.

Upplysningar

Med anledning av den pågående Corona-smittan är det svårt att helt överblicka fortsatta påverkan på såväl näringslivet/samhället i stort som investeringsmarknaden/fastighetsmarknaden. Med anledning av detta är värdebedömningen behäftad med en något större osäkerhet för vissa segment än vad som annars skulle varit fallet utan denna påverkan. Se i förekommande fall respektive segmentstext nedan.

Svefa har inte värderat värderingsobjektet inom den senaste 2-års perioden.

Svefa känner inte till någon intressekonflikt i samband med detta uppdrag.

Grundförutsättningar i värdeutlåtandet

Kommunalt huvudmannaskap förutsätts även i de fall som privata markägare initierar utveckling av nya byggrätter som föranleder utbyggnad av allmänna platser m m. Det bedömda värdet förutsätter att kostnader för gator/vägar på allmän mark ingår, d.v.s. är erlagda och såldes inte kommer att belasta köparen av marken (ingår även normalt i jämförelseköpen).

Anslutningsavgifter för VA ingår däremot inte i det bedömda värdet (ingår normalt inte i jämförelseköpen).

Särskilda förutsättningar

Uppdragsgivaren har beställt byggrättsvärdering för bostäder i flerfamiljshus i form av hyresrätter.

Värdeutlåtandet grundar sig på uppdragsgivarens tillhandahållna uppgifter om en byggrätt om cirka 2 538 kvm BTA i enlighet med beviljat bygglov. Byggrätten i gällande detaljplan bedöms dock vara större.

I värdebedömningen har inte hänsyn tagits till någon eventuell kostnad på grund av miljöbelastning (se vidare avsnitt 3 i bilaga Allmänna villkor för värdeutlåtande).

I värderingen förutsätts även att det inte finns belastande rättigheter av stor betydelse för genomförbarheten av och för ekonomin i en exploatering.

I värdebedömningen beaktas inte eventuella extraordinära grundläggningskostnader.

Värderingen förutsätter att alla kostnader utom kvartersmark är tagna.

Besiktning och värderingsunderlag

Någon besiktning av värderingsobjektet har inte genomförts, detta enligt överenskommelse med uppdragsgivaren.

Följande offentliga källor har använts:

- Fastighetsregistret
- Fastighetstaxeringsregistret
- Kommunala handlingar

Utöver ovan har Svefas ortsprissystem (Real Estate och LOP) studerats.

2. Värderingsobjekt

Värderingsobjekt och läge

Värderingsobjektet är beläget inom Borgholms tätort, mellan Guntorps herrgård och Nydala. Markarealen uppgår till 6 967 kvm.

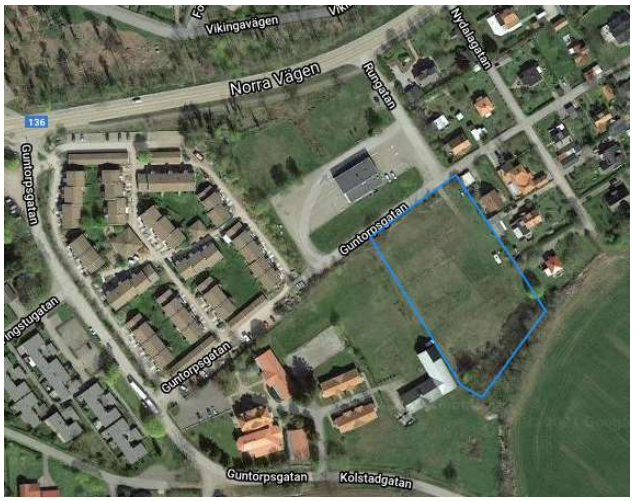

Rättsliga förhållanden

I detta värdeutlåtande förutsätts att det inte finns belastande rättigheter, såsom t.ex. ledningsrätt, servitut eller dylikt av stor betydelse för genomförbarheten och ekonomin i en exploatering.

Lagfaren ägare

Lagfaren ägare till värderingsobjektet är Borgholms kommun

Miljö

Värderingsobjektet är inte registrerat i Länsstyrelsens register med potentiellt förorenade markområden.

Planförhållanden

Värderingsobjektet omfattas av detaljplan för *del av Borgholm 11:1, Nydala*, antagen 2019-08-29. Planen anger bostadsändamål. Största tillåtna byggnadsarea är 25% av fastighetsarean. Högsta tillåtna nockhöjd är 11 meter och byggnadshöjd 7,5 meter.

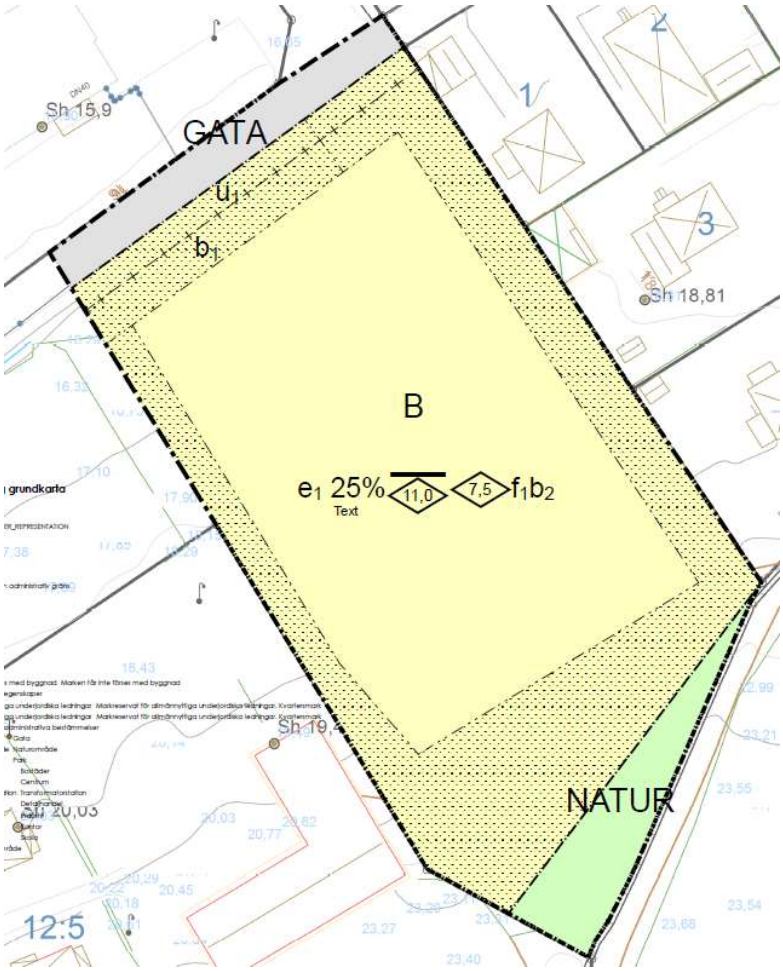

3. Marknadsförutsättningar

Allmänt

Efter coronapandemins utbrott i Q1 2020 noterades – trots omfattande ekonomiska/politiska stimulanser och relativt begränsade restriktioner i samhället – en tydlig lågkonjunktur, med BNP om -2,8% för 2020. Under inledningen av 2021 har noterats en återhämning, med BNP om +0,8% i Q1 och +0,9% i Q2. Tillväxten väntas ta fart i Q3 då lättade restriktioner medför ökad konsumtion, men återhämtningen väntas därefter gå in i en lugnare fas. Konjunkturinstitutets prognos (aug-21) ligger på +4,4% för 2021 och +3,6% för 2022.

Återhämtningen vilar fortsatt på osäker grund då ökad smittspridning kan medföra återinförda restriktioner. Vidare kan den s.k. ”betongkrisen” få stora konsekvenser då viktiga investeringar riskerar att försenas.

Riksbanken för en fortsatt expansiv penningpolitik för att mildra effekterna av coronapandemin och den rådande lågkonjunkturen. Reporäntan ligger kvar på 0%, men vid behov finns utrymme för en mer expansiv penningpolitik. Beaktat den aktuella konjunkturs- och inflationsutvecklingen bedöms någon höjning av reporäntan inte ske förrän tidigast mot slutet av 2024 (då även inflationen väntas stabiliseras kring 2%).

Sverige står inför stora demografiska utmaningar. Befolkningstillväxten – dessutom med allt fler i ”icke-arbetsför” ålder – kommer sätta tydliga avtryck i svensk ekonomi och politik under många år framöver. Stora krav ställs på utbyggnad av social infrastruktur (vård/skola/omsorg). De offentliga finanserna är fortfarande starka, men beaktat det stora investeringsbehovet i offentlig sektor kommer det sannolikt krävas en åtstramning av de offentliga utgifterna och finanspolitiken framöver (det finns emellertid utrymme för ofinansierade investeringar om 40 mdkr i budgeten för 2022).

Den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden har till viss del dämpats av en expansiv finans-/penningpolitik och statliga stödåtgärder. I takt med lättade restriktioner väntas den ekonomiska aktiviteten öka, vilket medför att Arbetsförmedlingens prognos justerats till 8,0% för 2021 respektive 7,4% för 2022 (återhämtning väntas vara relativt utdragen; dels p.g.a. en fortsatt osäkerhet avseende den ekonomiska återhämtningen, dels p.g.a. ett historiskt lågt kapacitetsutnyttjande). Utsikterna för långtidsarbetslösa och nytillkomna till arbetsmarknaden är fortsatt svaga då efterfrågan inom branscher med viktiga ingångsjobb tydligt minskat (som handel och hotell/restaurang).

Coronapandemin har påskyndat strukturomvandlingen av svenskt näringsliv. Automatisering/digitalisering väntas medföra en minskning med motsvarande drygt 1 000 000 arbetstillfällen fram till 2030. Samtidigt medför strukturomvandlingen – i kombination med den demografiska utvecklingen och utvecklingen av samhället i stort – att 1 300 000 arbetstillfällen tillskapas.

Allt fler står allt längre från arbetsmarknaden vilket medfört en rekordhög långtidsarbetslöshet. För att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt är det av stor vikt med ökad flexibilitet och rörlighet på arbetsmarknaden samt satsningar på utbildning (tillgång till utbildad arbetskraft är en av de stora utmaningarna och den viktigaste faktorn till en varaktig etablering på arbetsmarknaden, särskilt med hänsyn till den tekniska utvecklingen av näringslivet).

Fastighetsmarknad

Investerarmarknad

Fastighetsmarknaden har under flera år noterat en positiv utveckling med sjunkande avkastningskrav och stigande priser inom flertalet segment och geografiska delmarknader. Denna utveckling har varit särskilt tydlig i storstads- och tillväxtregionerna, och främst för bostäder, samhällsfastigheter och kvalitativa kommersiella objekt.

I Q2 noterades förvisso en viss coronarelaterad osäkerhet på investeringsmarknaden, men ett fortsatt stort inflöde av kapital till fastighetsmarknaden, attraktiva finansieringsvillkor och brist på investeringsalternativ medförde att transaktionsvolymen för 2020 uppgick till ca 194 mdkr (avser direkta fastighetsinvesteringar >10 mkr). Detta kan jämföras med ca 190 mdkr för 2019. Aktiviteten i Q4 var särskilt anmärkningsvärd, med ca 82 mdkr (och drygt 49,5 mdkr i december!). Även 2021 väntas bli ett starkt år på investeringsmarknaden, såväl vad gäller direkta som indirekta fastighetsinvesteringar.

Bostadsfastigheter och samhällsfastigheter utgör stabila tillgångar, med ett fortsatt starkt investeringsintresse och något sjunkande direktavkastningskrav (i oroliga tider tenderar kapital att söka sig till stabila tillgångar, något som talar för fastigheter i allmänhet, och bostads-/samhällsfastigheter i synnerhet). Likaså finns ett stort investeringsintresse för logistikfastigheter (långa triple-net avtal medför ett stabilt kassaflöde till låg risk).

För kommersiella fastigheter är marknaden mer polariserad. Kvalitativa kontor ses fortsatt som intressanta investeringar, men det finns en ökad osäkerhet generellt om kontorshyresmarknadens utveckling. Till de segment som noterat ett klart mindre intresse på investeringsmarknaden hör ”upplevelserelaterade” fastigheter som hotell, café/restaurang, viss handel o.d.

Till köparna hör fortfarande främst svenska investerare. Det finns ett stort behov för institutionellt kapital att investera i ”realvärdessäkrade” tillgångar (där fastigheter utgör ett attraktivt segment). Det utländska investeringsintresset är ökande, om än med ett mer ”snävt” investeringsfokus med en stor andel av investeringarna i storstäderna eller genom nischade portföljer.

Förutsättningarna på kreditmarknaden är goda, särskilt för institutionellt kapital och aktörer med långsiktigt fokus och hög kreditrating. Investeringar i bostads- och samhällsfastigheter ses som särskilt attraktiva (fastighetskrediter med låg risk ses som fördelaktiga i tider av finansiell oro).

Den demografiska utvecklingen medför att det finns ett stort behov av investeringar i nyproduktion (bostäder) samt vård/skola/omsorg, med fortsatt god underliggande efterfrågan på mark/byggrätter.

Allmänna exploateringsförutsättningar bostadsbyggrätter

Behov

Det underliggande bostadsbehovet är fortsatt stort i landets tillväxtkommuner. Dels för att möta prognostiserad befolkningsutveckling, dels för att hantera ett ackumulerat underskott på grund av tidigare otillräcklig bostadsproduktion.

Bostadsmarknaden har utvecklats starkt från 2020 med ett bostadsbyggande som överstigit prognoserna i början på året före pandemin. Antalet påbörjade hyresrätter i flerbostadshus ökade med drygt 20 procent jämfört med ett år tidigare. Antalet påbörjade bostadsrätter i flerbostadshus och bostäder i småhus har varit stabilt.

Boverket bedömer bostadsbehovet till cirka 530 000 nya bostäder under perioden 2020-2029, motsvarande knappt 59 000 per år. Prognosen för 2021 är ca 61 700 påbörjade bostäder. Prognosen för 2022 är ca 64 000 bostäder.

Efterfrågan

Låga bostadsräntor och en förväntan om fortsatt låga räntor framöver stimulerar efterfrågan. Samtidigt har det under senare år införts restriktioner som skuldkvotstak och amorteringskrav.

Marknadstron är en viktig faktor för privatbostadsmarknaden, och därmed även för efterfrågan på projekt och mark. SEB:s Boprisindikator föll i april 2020 kraftigt med 67 punkter (den största förändringen sedan mätningarna inleddes för 17 år sedan). Sedan hösten 2020 har dock hushållens förväntningar stabiliserats för att i dagsläget vara upp på högre nivåer än innan Corona-pandemins utbrott.

Juli 20	Aug 20	Sep 20	Okt 20	Nov 20	Dec 20	Jan 21	Feb 21	Mars 21	April 21	Maj 21	Juni 21
24	40	46	58	55	50	54	57	61	63	66	65

Byggrätter

De senaste årens något svagare marknadsutveckling – med stigande entreprenadkostnader, ett relativt stort utbud av mark samt en svagare försäljning av nyproducerade bostäder – har tidigare medfört en mer begränsad betalningsvilja-/förmåga för mark och byggrätter på flera håll i Sverige. Detta särskilt i Storstockholm (där också marknadsutvecklingen tidigare varit som starkast).

Sedan hösten 2019 (med undantag från marknadsoron vid coronakrisens utbrott) har man dock kunnat se en mer optimistisk marknadstro. En ökad mängd avslutade byggrättsaffärer har, särskilt under det senaste halvåret, visat på köpeskillingar som närmar sig toppnivåerna från 2017.

De stora effekterna på bostadsmarknaden på grund av Coronapandemin har hittills till stor del uteblivit. Det kvarstår dock en viss ökad osäkerhet kring nya projekt, särskilt bostadsrätter, och vilka ekonomiska konsekvenser vi kan komma att se i ett längre perspektiv. Fler planerade projekt bedöms därmed omställas till hyresrätter.

Efterfrågan på byggrätter villkorat hyresrätter bedöms fortsatt god med ökad betalningsvilja. De senaste prisnoteringarna för färdigställda projekt talar för en värdeökning för byggrätter villkorat hyresrätter som nu värdemässigt bedöms närma sig betalningsviljan vad gäller byggrätter för bostadsrätter i fler områden än tidigare.

Vad gäller småhusbyggrätter är utbudet vad gäller småhusbostäder generellt relativt lågt på flera håll. Den prisuppgång vi ser på småhusmarknaden det senaste året får således en relativt direkt positiv påverkan vad gäller betalningsviljan för byggrätter för gruppbebyggda småhus.

Borgholms kommun

Befolkning

Befolkningen i Borgholm uppgick vid årsskiftet 2019/2020 till 10 839 invånare, en minskning med drygt -0,3% sedan föregående år. Befolkningsutvecklingen i kommunen under den senaste 10-årsperioden redovisas i tabellen nedan.

Befolkning	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Borgholm	10 676	10 622	10 768	10 619	10 681	10 681	10 930	10 857	10 873	10 839
Tillväxt, Borgholm	-1,2%	-0,5%	1,4%	-1,4%	0,6%	0,0%	2,3%	-0,7%	0,1%	-0,3%
Tillväxt, Sverige	0,8%	0,7%	0,8%	0,9%	1,1%	1,1%	1,5%	1,3%	1,1%	1,0%

Källa: SCB

Befolkningsutveckling

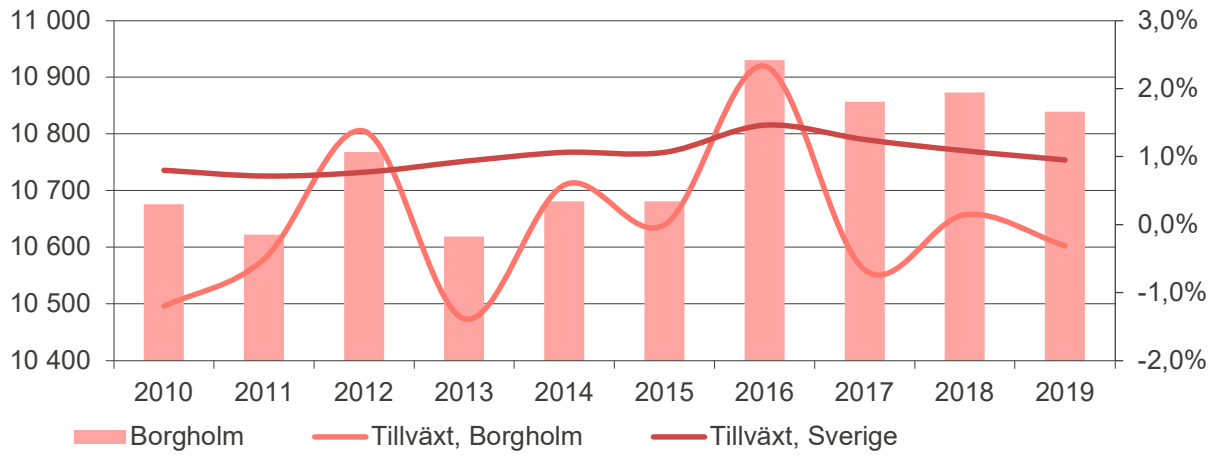

Källa: SCB

Åldersfördelning på befolkningen

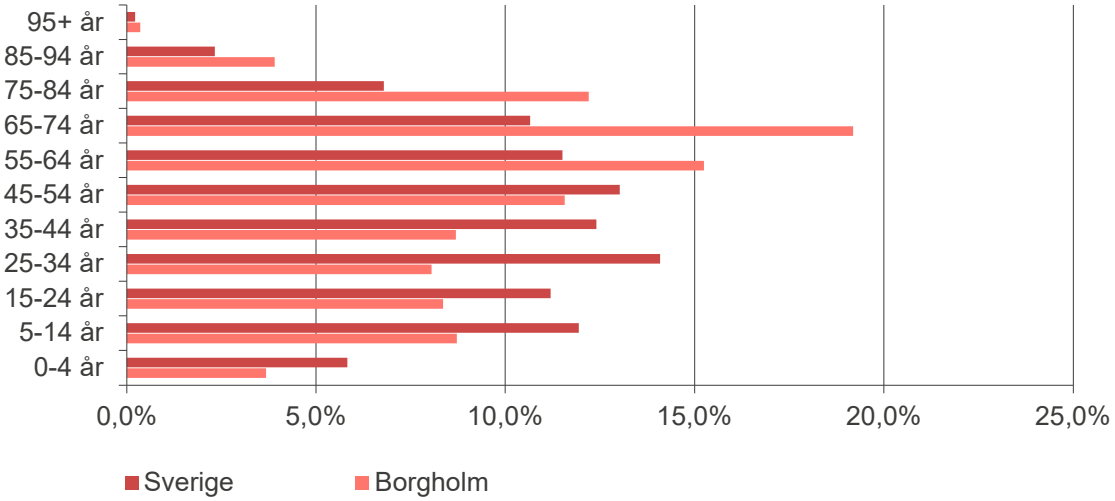

Källa: SCB

I ovanstående diagram redovisas befolkningsmängden i kommunen för olika åldersgrupper samt deras andelar av den totala befolkningsmängden. Noterbart är att andelen personer över 55 år är högre än för riket i övrigt.

Medelinkomst

Medelinkomsten i Borgholm är generellt lägre än för riket i stort. Något som gäller för samtliga ålderskategorier med undantag av ålderskategorin 20–24 år.

Ålder	Kommunen [tkr]	Länet [tkr]	Riket [tkr]
20-24 år	166,7	179,2	161,5
25-29 år	221,0	247,0	247,3
30-44 år	277,1	312,7	344,2
45-64 år	320,0	352,2	396,4
65+ år	235,6	232,4	255,1
Totalt 20+ år	**265,9**	**285,8**	**314,7**

Källa: SCB

Arbetslöshet

Ser man till Arbetsförmedlingens statistik för 2019 (avser den registerbaserade arbetskraften som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd) uppgår arbetslösheten i Borgholm till 6,1% vilket kan jämföras med Kalmar län som har en arbetslöshet om 7,3 % och riket i stort som har en arbetslöshet om 7,0 %.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i procent av befolkningen

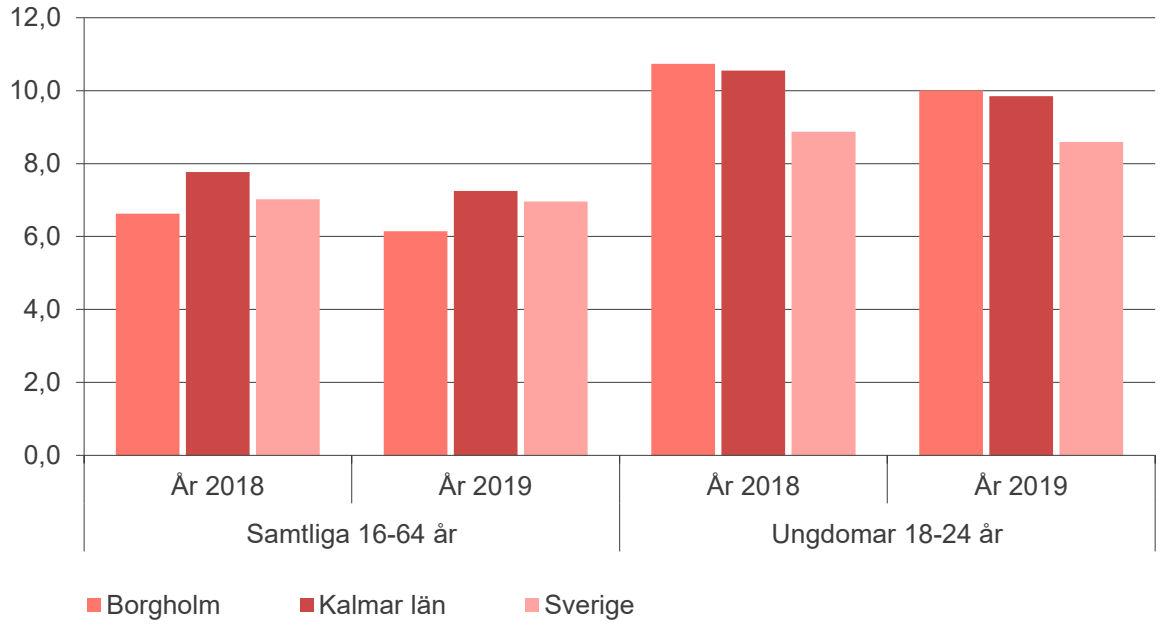

Källa: Arbetsförmedlingen

Näringsliv

Tyngdpunkten i kommunens näringsliv ligger främst på vård och omsorg samt hotell och restaurangverksamhet.

Andel anställda per näringsgren

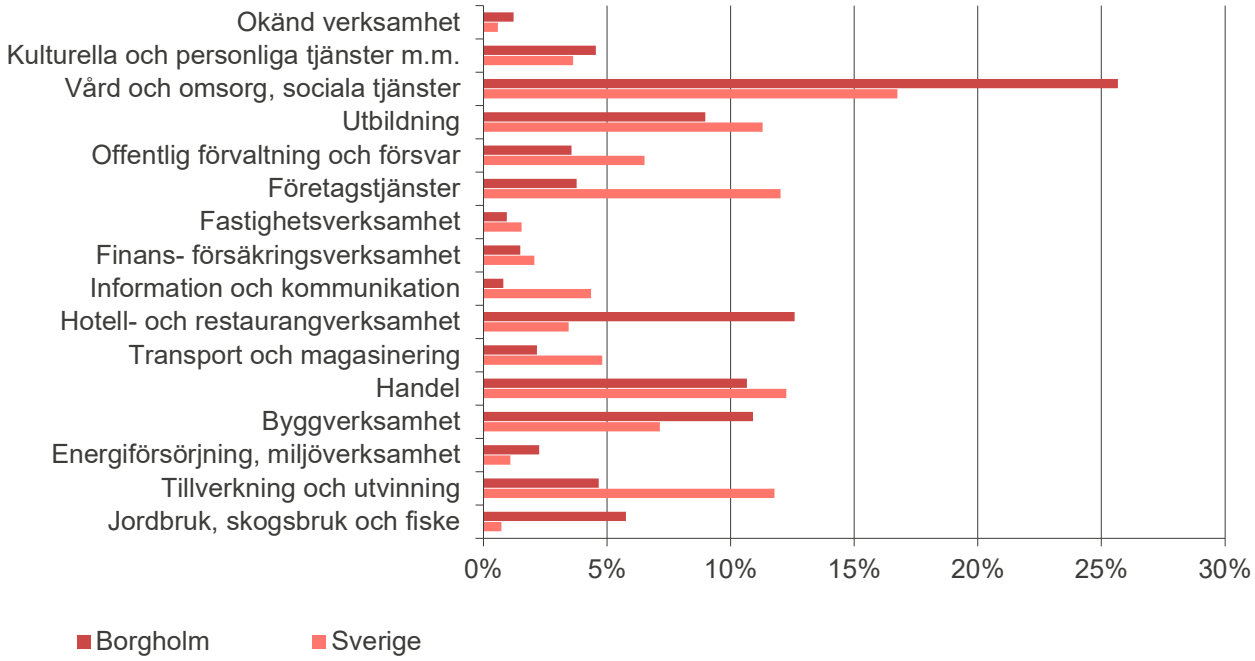

Källa: SCB

I Svenskt Näringslivs kommunranking, vilken baseras på kommunernas näringslivsklimat, hamnar Borgholm på plats 261 i rankingen för 2019.

4. Exploateringsförutsättningar för värderingsobjektet

Lokala marknadsförutsättningar

I Boverkets bostadsmarknadsenkät, vilken skickas ut till samtliga kommuner och uppdateras årligen, framgår att kommunens (Borgholm) bedömning är att bostadsbrist råder i hela kommunen. Prognosen är att läget kommer vara oförändrat om tre år förutom i kommunens övriga delar, där prognosen säger att det kommer vara balans.

Hur bedömer ni för närvarande kommunens bostadsmarknadsläge? I kommunen som helhet	Hur bedömer ni för närvarande kommunens bostadsmarknadsläge? På centralorten, i innerstan	Hur bedömer ni för närvarande kommunens bostadsmarknadsläge? I kommunens övriga delar
Obalans - underskott på bostäder	Obalans - underskott på bostäder	Obalans - underskott på bostäder

Förväntad nyproduktion i Borgholms kommun

I Boverkets bostadsmarknadsenkät framgår att förväntade antalet påbörjade genom nybyggnation i flerbostadshus uppgår för 2021 till 140 bostäder och för 2022 till 60 bostäder.

Färdigställda lägenheter i nybyggda hus i Borgholms kommun

Typ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Medel
Flerbostadshus	0	0	0	0	0	0	0	54	10	17	**8**
Småhus	2	4	2	8	6	2	24	3	4	11	**7**
Totalt	**2**	**4**	**2**	**8**	**6**	**2**	**24**	**57**	**14**	**28**	**15**

Källa: SCB 2021

Transaktionsmarknaden för flerbostadshus – hyresrätt

Transaktionsnivån avseende flerbostadshus inom Borgholms kommun är låg. Sedan 2016-01-01 har det genomfört tre lagfarna köp av objekt taxerade med typkod 320 (hyreshusenhet, bostäder) innehållande enbart bostäder utan intressegemenskap mellan köpare och säljare.

Fastighet	Adress	Köpedatum	Köpare	Säljare	Pris Tkr	Kr/kvm	Värdeår	Totalyta
TINGSDAL 1:3	Ramsättravägen 6	2020-04-30	Privatperson	Patric Uhr Fastighets AB	5 250	11 315	1955	464
RÄLLA TALL 10:15	Kaprifolvägen 10	2019-11-29	Privatperson	Privatperson	4 400	10 329	1991	426
HERKULES 3	Hantverkaregatan 24	2016-04-29	Privatperson	Privatperson	2 900	13 004	1986	223

Samtliga objekt har en liten bostadsarea samt ett äldre värdeår. Ett viktat kvadratmeterpris uppgår till ca 11 300 kr/kvm. Sedan försäljningarna genomfördes bedöms dock prisnivån generellt utvecklats positivt med högre priser.

5. Värderingsmetodik

Värderingsmetoder

Värdering av denna typ av fastigheter sker vanligen genom en ortsprismetod, där jämförelser görs med noterade priser vid försäljningar av så långt möjligt jämförbar mark. Som komplement kan även en indirekt ortsprismetod (exploateringskalkyl) användas där slutsatser om kvartersmarkens värde dras utifrån värdet efter en färdigställd exploatering minskat med beräknade återstående exploateringskostnader, försäljningsomkostnader etc.

Normalt bör ortsprisnoteringar väga tungt vid fastighetsvärdering. När det gäller värdering av byggrätter är dock antalet jämförelseköp normalt mer begränsat och dessutom är informationen om prispåverkande bakomliggande villkor ofta begränsad och svåranalyserad. Bedömningar med ledning av exploateringskalkyler är visserligen behäftade med osäkerhet, främst vad avser exploateringskostnaderna, men metoden efterliknar köpares överväganden inför ett förvärv och bör trots osäkerheterna ändå ge en god indikation om byggrättsvärdet i normala fall.

I sammanvägningen av metodernas resultat läggs i normalfallet störst vikt vid ortsprismetoden, medan bedömningen enligt exploateringskalkylen är behäftade med större osäkerheter och i huvudsak får ses som kontrollmetoder.

6. Värdering

Köpen är, i mån av kännedom, redovisade exklusive anslutningsavgift för VA. Eventuella extraordinära exploateringskostnader, t.ex. grundförstärkning m.m. är exkluderat i nedanstående material alternativt kommenterat särskilt. I de redovisade köpen förutsätts dock ingå kostnader för allmänna anläggningar.

Byggrättens storlek, redovisas under BTA i tabellen nedan, är bedömd utifrån gällande detaljplan.

Direkt ortsprismetod, flerbostadshus –hyresrätt

En ortprisanalys har genomförts av sålda obebyggda fastigheter med typkod 310 (hyreshusenheter tomtmark) inom Kalmar län sedan 2017. Fastigheter belägna inom Kalmar tätort har gallrats från analysen då de inte bedöms vara jämförbara med värderingsobjektet. Analysen avser hyresrätter och resulterat i nedanstående tabell där även en bedömd storlek av objektets byggrätt redovisat i bruttoarea (BTA). I de flesta försäljningarna är respektive kommun säljare.

Kommun	Fastighet	Köpedatum	Köpare	Pris Tkr	BTA	Kr/BTA	Notering
Mörbylånga	BJÖRNHOVDA 25:448	2021-03-20	Edvard Linderson AB	880	1 400	629	Färjestaden, hyresrätter
Borgholm	RESEDAN 11	2021-03-10	Grundbulten 39788 AB	2 500	3 000	833	Borgholm, hyresrätter
Kalmar	VERKTYGSMAKAREN 1	2020-10-30	LW Bostäder AB	2 109	3 338	632	Lindsdal, ca 600 kr/kvm BTA. Köp från 2016.
Oskarshamn	OSKARSHAMN 3:9	2020-03-16	KS Stockholmsberget Oskarshamn AB	4 000	7 400	541	Hyresrätter
Kalmar	HARBY 3:221	2019-04-18	Edvard Linderson AB	1 000	720	1 389	Trekanten, hyresrätter
Borgholm	RESEDAN 8	2018-08-15	BTE Bygg-Teknik Entreprenad AB	2 035	2 800	727	Borgholm, kooperativa hyresrätter
Västervik	KRANSMOSSAN 7	2018-02-01	VÄSTERVIKS BOSTADS AB	3 311	4 900	676	Hyresrätter
Nybro	BJÖRNEN 7	2017-08-09	FASTIGHETS AB GULDSMEDEN 5	293	730	400	Hyresrätter
Mönsterås	TÄNDSTICKAN 8	2017-02-07	MÖNSTERÅS BOSTÄDER AB	1 000	2 600	385	Hyresrätter

Resultat

Ortprisanalysen resulterade i nio sålda obebyggda fastigheter med typkod 310 inom Kalmar län exklusive Kalmar tätort. Objekten har sålts inom ett intervall om ca 400 – 1 400 kr/kvm BTA. I den lägre delen av intervallet finns främst objekt belägna i något mindre orter och som såldes under 2017. I den övre delen avser det ett objekt relativt nära Kalmar tätort med en förhållandevis liten byggrätt. Tre av objektet är belägna på Öland. Dessa har sålts under 2018 och 2021 för ca 600 – 850 kr/kvm BTA. Om man enbart tittar på objekten i Borgholm, Resedan 8 och 11, vilka bedömds utifrån geografiskt läge vara mest jämförbara med värderingsobjektet, så har dessa sålts för ca 700 – 850 kr/kvm BTA. Försäljningen av Resedan 8 är dock villkorat att upplåtelseformen ska vara kooperativa hyresrätter, vilket skiljer sig från värderingsobjektet och bedöms ha viss negativ inverkan på priset.

Sammantaget bedöms ortsprismetoden ge ett värde mellan 750 – 950 kronor per kvadratmeter BTA.

Indirekt ortsprismetod, flerbostadshus – hyresrätt

Den förenklade exploateringskalkylen ska ses som ett stöd till ett bedömt marknadsvärde av byggrätterna och inte som en självständig värderingsmetod så de ingående parametrarna är alltför osäkra.

Exploateringskalkyl

	Kategori / Etapp	Hyresrätt
	Hyra (kr/kvm BOA)	1 550
	Vakans/hyresrisk (%)	0,0%
	D&U (kr/kvm BOA)	320
	Fastighetsskatt (kr/kvm BOA)	0
	Direktavkastningskrav (%)	4,15%
	Marknadsvärde efter (kr/kvm BOA	29 639
	Omräkningstal BOA / BTA	0,83
+	**Projektvärde efter (kr/kvm BTA)**	**24 600**
	Anläggningar inom kvartersmark (kr/kvm BTA)	0
	Rivningskostnader (kr/kvm BTA)	0
	Entreprenad- och byggherrekostnader (kr/kvm BTA)	-23 500
	Marknadsföring/försäljning/uthyrning (kr/kvm BTA)	0
-	**Summa produktionskostnader (kr/kvm BTA)**	**-23 500**
=	**Netto (kr/kvm BTA)**	**1 100**
-	Projektvinst / risk (kr/kvm BTA)	253
=	**Byggrättsvärde (kr/kvm BTA)**	**847**

Resultat indirekt ortsprismetod

Med ovan givna förutsättningar indikerar exploateringskalkylen ett marknadsvärde för byggrätter med hyresrätter om cirka 850 kr/kvm BTA, vilket överensstämmer med de i ortsprismetoden bedömda marknadsvärden. Kalkylen skall i första hand ses som en rimlighetskontroll.

7. Slutsatser

Resultat

Ortsprismetod	cirka 750 - 950 kr/kvm BTA
Exploateringskalkyl	cirka 850 kr/kvm BTA

I den sammanlagda marknadsvärdebedömningen läggs i detta fall störst tonvikt vid resultatet från den ortsprismetoden då exploateringskalkylen i första hand får ses som en kontrollmetod.

Marknadsvärde

Mot bakgrund av vad som redovisats i värdeutlåtandet bedöms marknadsvärdet av värderingsobjektet vid värdetidpunkten 2021-10-01 till:

2 200 000 kronor

Vilket ger följande bedömda nyckeltal: cirka 870 kr/kvm BTA

2021-10-07

Erik Lenne	Elenore Pellams
av Samhällsbyggarna	av Samhällsbyggarna
auktoriserad fastighetsvärderare	auktoriserad fastighetsvärderare

Bilagor

Bilaga	Utdrag ur fastighetsregistret, inklusive kartor
Bilaga	Allmänna villkor för värdeutlåtande

ValderingsData

FASTIGHET

Beteckning	Senaste ändringen i allmänna delen	Senaste ändringen i inskrivningsdelen	Aktualitetsdatum i inskrivningsdelen
BORGHOLM BORGHOLM 11:50 Nyckel: 080176649 UUID: 455271b5-2127-4261-918a-4403c6a34fcd Distrikt: Borgholm Nr: 103025	2021-09-30	2020-10-14 08:05	2021-09-30

LÄGE, KARTA

Område	N (SWEREF 99 TM)	E (SWEREF 99 TM)
1	6304491.6	602037.8

AREAL

Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Totalt	6 967 kvm	6 967 kvm	0 kvm
1	6 967 kvm	6 967 kvm	0 kvm

LAGFART

Ägare	Andel	Inskrivningsdag	Akt
Lagfartsanmärkning: BORGHOLMS KOMMUN ÅTERSTODEN ENLIGT LAGA FASTA 1868-11-03 OCH 1869-03-02,ANM 87/4 212000-0795 BORGHOLMS KOMMUN C/O BORGHOLMS KOMMUN BOX 52 387 21 BORGHOLM Köp: 1895-08-02 Ingen köpeskilling redovisad. Inskrivningsdag: 0001-01-01 Inskrivningsdag: 0001-01-01 Inskrivningsdag: 0001-01-01

LAGFART

Inskrivningsdag: 0001-01-01
Inskrivningsdag: 0001-01-01
Inskrivningsdag: 0001-01-01

61

INTECKNINGAR och AVTALSRÄTTIGHETER

Fastigheten besväras inte av sökt eller beviljad avtalsrättighet eller inteckning.

ANTECKNINGAR

Innehåll	Inskrivningsdag	Akt
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 92/26490,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 194"	1992-10-27	92/22799
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 93/10443,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 124"	1993-03-11	93/4800
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: (AVSER DEL AV BORGHOLM 11:1 BENÄMND "STUGA NR 190"	1993-02-25	93/3709
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 93/6113,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 192"	1992-05-08	92/11206
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 92/12315,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 122",RÄTTAT 92/14832	1992-05-06	92/10935
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: AVSER DEL AV BORGHOLM 8:63, 11:1(JORDBRUKSARRENDE)	1999-06-15	99/6910
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 93/1057,(AVSER DEL AV BORGHOLM 11:1,BENÄMND "STUGA NR 185"	1993-01-05	93/237
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1	1992-12-21	92/26631

ANTECKNINGAR

BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 93/1733,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 191"			62
Övrigt INTRESSEANMÄLAN ENL LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET,AVSER STUGA 492. Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49	2008-05-22	08/12840	
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 92/21672,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 127"	1992-08-19	92/17973	
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 92/14831,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 193"	1992-05-08	92/11121	
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: BEVILJAD 92/23010,(AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND "STUGA NR 128"	1992-06-16	92/14049	
Intresseanmälan för arrendatorers rätt att förvärva arrendeställe INTRESSEANMÄLAN ENLIGT LAGEN OM ARRENDATORERS RÄTT ATT FÖRVÄRVA ARRENDESTÄLLET Gäller i: BORGHOLM BORGHOLM 11:1 BORGHOLM BORGHOLM 11:49 Anmärkning: AVSER DEL AV 11:1 BENÄMND STUGA 195	1992-05-26	92/12357	

PLANER, BESTÄMMELSER OCH FORNLÄMNINGAR

Planer	Datum	Akt
Detaljplan: DETALJPLAN FÖR DEL AV BORGHOLM 11:1, NYDALA	2019-08-29 Laga kraft: 2020-02-24 Genomf. start: 2020-02-24 Genomf. slut: 2025-02-23 Registrerad: 2020-04-27 Senast ajourföring: 2020-10-01	0885-P2020/2 SLM0885 328

TAXERINGSINFORMATON

Taxeringsenhet			Taxeringsår
SMÅHUSENHET, TOMTMARK TILL HELÅRSBOSTAD (210) 749103-3 Taxeringsdel som utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet.			2021
Taxvärde 506 000 SEK	**Taxvärde byggnad**	**Taxvärde mark** 506 000 SEK	**Areal** 6967 kvm
Taxerad ägare 212000-0795 BORGHOLMS KOMMUN c/o BORGHOLMS KOMMUN BOX 52 387 21 BORGHOLM	**Andel** 1/1	**Ägartyp** Lagfaren ägare / Tomträttsinnehavare	**Juridisk form** Primärkommuner, borgerliga

Värderingsenhet småhusmark 301667951

Taxvärde 506 000 SEK	**Riktvärdeområde** 885047	**Justeringsorsak** Trädgårdsanläggning saknas helt
Areal 6967 kvm	**Vatten och avlopp** Kommunalt vatten året om./Kommunalt avlopp	**Belägenhet** Ej strand- eller strandnära tomt. Bostadsbyggnaden ligger mer än 150 m från strandlinjen.
Bebyggelsetyp Friliggande	**Fastighetsrättsliga förhållanden** Självständig/Brukningscentrum	

ÅTGÄRDER

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Avstyckning	2020-10-01	0885-2020/64

63

URSPRUNG

BORGHOLM BORGHOLM 11:1

KARTA DIREKT

Alla områden; Fastighet; 1:2000; fastighet:text,fastighet:granser; A4, Portrait

Alla områden; Fastighet; 1:25000; fastighet:text,fastighet:granser; A4, Portrait

KARTA DIREKT

Alla områden; Fastighet; 1:500000; fastighet:text,fastighet:granser; A4, Portrait

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR VÄRDEUTLÅTANDE

Dessa allmänna villkor är gemensamt utarbetade av CBRE Sweden AB, Cushman & Wakefield Sweden AB, Forum Fastighetsekonomi AB, FS Fastighetsstrategi AB, Newsec Advice AB, Savills Sweden AB och Svefa AB. De är utarbetade med utgångspunkt från God Värderarsed, upprättat av Sektionen För Fastighetsvärdering inom Samhällsbyggarna och är avsedda för auktoriserade värderare inom Samhällsbyggarna. Villkoren gäller från 2010-12-01 vid värdering av hela, delar av fastigheter, tomträtter, byggnader på ofri grund eller liknande värderingsuppdrag inom Sverige. Såvitt ej annat framgår av värdeutlåtandet gäller följande;

1 Värdeutlåtandets omfattning

1.1 Värderingsobjektet omfattar i värdeutlåtandet angiven fast egendom eller motsvarande med tillhörande rättigheter och skyldigheter i form av servitut, ledningsrätt, samfälligheter och övriga rättigheter eller skyldigheter som framgår av utdrag från Fastighetsregistret hänförligt till värderingsobjektet.

1.2 Värdeutlåtandet omfattar även, i förekommande fall, till värderingsobjektet hörande fastighetstillbehör och byggnadstillbehör, dock ej industritillbehör i annan omfattning än vad som framgår av utlåtandet.

1.3 Kontroll av inskrivna rättigheter har skett genom utdrag från Fastighetsregistret. Den information som erhållits genom Fastighetsregistret har förutsatts vara korrekt och fullständig, varför ytterligare utredning av legala förhållanden och dispositionsrätt ej vidtagits. Vad gäller legala förhållanden utöver vad som framgår av Fastighetsregistret har dessa enbart beaktats i den omfattning information därom lämnats skriftligen av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud. Förutom det som framgår av utdrag från Fastighetsregistret samt av uppgifter som lämnats av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud har det förutsatts att värderingsobjektet inte belastas av icke inskrivna servitut, nyttjanderättsavtal eller andra avtal som i något avseende begränsar fastighetsägarens rådighet över egendomen samt att värderingsobjektet inte belastas av betungande utgifter, avgifter eller andra gravationer. Vidare har det förutsatts att värderingsobjektet inte är föremål för tvist i något avseende.

2 Förutsättningar för värdeutlåtande

2.1 Den information som innefattas i värdeutlåtandet har insamlats från källor som bedömts vara tillförlitliga. Samtliga uppgifter som erhållits genom uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud och eventuella nyttjanderättshavare, har förutsatts vara korrekta. Uppgifterna har endast kontrollerats genom en allmän rimlighetsbedömning. Vidare har förutsatts att inget av relevans för värdebedömningen har utelämnats av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud.

2.2 De areor som läggs till grund för värderingen har erhållits genom uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud. Värderaren har förlitat sig på dessa areor och har inte mätt upp dem på plats eller på ritningar, men areorna har kontrollerats genom en rimlighetsbedömning. Areorna har förutsatts vara uppmätta i enlighet med vid varje tillfälle gällande ”Svensk Standard”.

2.3 Vad avser hyres- och arrendeförhållanden eller andra nyttjanderätter, har värdebedömningen i förekommande fall utgått från gällande hyres- och arrendeavtal samt övriga nyttjanderättsavtal. Kopior av dessa eller andra handlingar utvisande relevanta villkor har erhållits av uppdragsgivaren/ägaren eller dennes ombud.

2.4 Värderingsobjektet förutsätts dels uppfylla alla erforderliga myndighetskrav och för fastigheten gällande villkor, såsom planförhållanden etc, dels ha erhållit alla erforderliga myndighetstillstånd för dess användning på sätt som anges i utlåtandet.

3 Miljöfrågor

3.1 Värdebedömningen gäller under förutsättningen att mark eller byggnader inom värderingsobjektet inte är i behov av sanering eller att det föreligger någon annan form av miljömässig belastning.

3.2 Mot bakgrund av vad som framgår av 3.1 ansvarar värderaren inte för den skada som kan åsamkas uppdragsgivaren eller tredje man som en konsekvens av att värdebedömningen är felaktig på grund av att värderingsobjektet är i behov av sanering eller att det föreligger någon annan form av miljömässig belastning.

4 Besiktning, tekniskt skick

4.1 Den fysiska konditionen hos de anläggningar (byggnader osv) som beskrivs i utlåtandet är baserad på översiktlig okulär besiktning. Utförd besiktning har ej varit av sådan karaktär att den uppfyller säljarens upplysningsplikt eller köparens undersökningsplikt enligt 4 kap 19 § Jordabalken. Värderingsobjektet förutsätts ha det skick och den standard som okulärbesiktningen indikerade vid besiktningstillfället.

4.2 Värderaren tar inget ansvar för dolda fel eller icke uppenbara förhållanden på egendomen, under marken eller i byggnaden, som skulle påverka värdet. Inget ansvar tas för

- sådant som skulle kräva specialistkompetens eller speciella kunskaper för att upptäcka.
- funktionen (skadefriheten) och/eller konditionen hos byggnadsdetaljer, mekanisk utrustning, rörledningar eller elektriska komponenter.

5 Ansvar

5.1 Eventuella skadeståndsanspråk till följd av påvisad skada till följd av fel i värdeutlåtandet skall framställas inom ett år från värderingstidpunkten (datum för undertecknande av värderingen).

5.2 Det maximala skadestånd som kan utgå för påvisad skada till följd av fel i värdeutlåtandet är 25 prisbasbelopp vid värderingstidpunkten.

6 Värdeutlåtandets aktualitet

6.1 Beroende på att de faktorer som påverkar värderingsobjektets marknadsvärde förändras över tiden är den värdebedömning som återges i utlåtandet gällande endast vid värdetidpunkten med de förutsättningar och reservationer som angivits i utlåtandet.

6.2 Framtida in- och utbetalningar samt värdeutveckling som redovisas i utlåtandet i förekommande fall, har gjorts utifrån ett scenario som, enligt värderarens uppfattning, återspeglar fastighetsmarknadens förväntningar om framtiden. Värdebedömningen innebär inte någon utfästelse om faktisk framtida kassaflödes- och värdeutveckling.

7 Värdeutlåtandets användande

7.1 Innehållet i värdeutlåtandet med tillhörande bilagor tillhör uppdragsgivaren och skall användas i sin helhet till det syfte som anges i utlåtandet.

7.2 Används värdeutlåtandet för rättsliga förfoganden, ansvarar värderaren endast för direkt eller indirekt skada som kan drabba uppdragsgivaren om utlåtandet används enligt 7.1. Värderaren är fri från allt ansvar för skada som drabbat tredje man till följd av att denne använt sig av värdeutlåtandet eller uppgifter i detta.

7.3 Innan värdeutlåtandet eller delar av det reproduceras eller refereras till i något annat skriftligt dokument, måste värderingsföretaget godkänna innehållet och på vilket sätt utlåtandet skall återges.

Svefa AB, Mäster Samuelsgatan 60, Box 3316, 103 66 Stockholm
Org.nr: 556514-3434, Styrelsens säte: Stockholm

Borgholms kommun

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-11-04

Beteckning
2021/196 830

Ert datum

Er beteckning

Handläggare
Tommy Josefsson
Slottschef

Till Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Uppföljning utvecklingsplan Borgholms slott

Ärendebeskrivning

År 2018 enades Borgholm kommun och Statens fastighetsverk kring en femårig utvecklingsplan för Borgholms Slott. I utvecklingsplanen har parterna enats kring tre utvecklingsområden, åtta gemensamma mål samt tio utvecklande insatser som skall uppnås och genomföras under perioden 2019-2023. Mer än halva tidsperioden har nu passerat och uppföljningen syftar till att presentera hur verksamheten på slottet tillsammans med SFV, så här långt, genomfört och uppnått de olika målen och insatserna.

Slottschefen informerar kommunstyrelsen om hur verksamheten, så här långt, lyckats genomfört och uppnått de olika målen och insatserna kopplat till utvecklingsplanen.

Postadress
Box 52
38721 Borgholm

Telefon

Telefax

e-mail / www
tommy.josefsson@borgholm.se
http://www.borgholm.se

MOT HÖGRE HÖJDER

UTVECKLINGSPLAN

FÖR BORGHOLM SLOTTSRUIN OCH DESS VÄRDEN

ÅR 2019 - 2023

STATENS FASTIGHETSVERK

Borgholms kommun

Borgholms slottsruin skall år 2023 ...

... ha över 55 000 entrébetalande besökare per år (+ 25 %*)

... ha över 120 000 intäktsskapande besökare per år (+ 28 %*)

... ha ökat intäkten per besökare till 200 kr (+ 20 %*)

... ha publik verksamhet minst 215 dagar per år (+ 15 %*)

... erbjuda sina besökare ett mer välkomnande närområde

... ha möjliggjort för alla besökare att uppleva slottsruinens andra våning

... vara ett givet besöksmål för gäster med funktionsvariationer

... tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Borgholms och länets utveckling

** Utgår från 2018 års värden*

Utdrag från Statens fastighetsverks och Borgholms kommuns gemensamma mål för Borgholms slottsruin år 2019 - 2023

Borgholms slottsruin är en av Sveriges mest mäktiga och kända kulturhistoriska byggnader och en värdefull del av vårt lands kulturarv. Slottsruinen förvaltas av Statens fastighetsverk och hyrs av Borgholms kommun som ansvarar för dess publika verksamhet.

Borgholms kommun och Statens fastighetsverk har tillsammans genomfört omfattande och framgångsrika insatser för att utveckla slottsruinens attraktivitet och konkurrenskraft som besöksmål. Idag erbjuds besökarna en imponerande och vacker historisk miljö fylld med upplevelser för barn och vuxna. Här kan de välja att själva upptäcka alla slottsruinens vrår eller få ta del av dess historia genom guidning och den förstklassiga basutställningen *Uppgång & fall*. Under högsäsong erbjuds en omfattande barn-, konsert- och eventverksamhet.

Borgholms slottsruin står nu inför uppgiften att förädla de resurser och upplevelser som skapats på senare år samt ge liv åt ett mer välkomnande närområde. Men framför allt, skapa förutsättningar för alla de av slottsruinens besökare med funktionsvariationer att äntligen få njuta av dess andra våning med sina intagande salar och underbara utsikt. Det är dags för Borgholms slottsruin att ta sats *mot högre höjder.*

Statens fastighetsverk och Borgholm kommun avser fortsätta att tillsammans förädla Borgholms slottsruin till Ölands ledande besöksmål och verka för att stärka samhällets engagemang i dess framtid och utveckling.

Vi har enats kring åtta mål för åren 2019 - 2023. De är högt satta men realistiska och förutsätter en nära samverkan. Denna utvecklingsplan utgör basen för ett gemensamt hållbart utvecklingsarbete.

Undertecknade ser fram emot ett fortsatt gott samarbete!

Borgholm den 4 april 2019

STATENS FASTIGHETSVERK
Ingrid Eiken-Holmgren
Generaldirektör

BORGHOLMS KOMMUN
Ilko Corkovic
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLL

FÖRORD 3

INNEHÅLL 4

1. SAMMANFATTNING 5

2. BAKGRUND 6 - 9
- 2.1 Statens fastighetsverk
- 2.2 Borgholms kommun
- 2.3 Borgholms slottsruin
- 2.4 Hyresavtal
- 2.5 Borgholms slottsruins publik verksamhet
- 2.6 Genomförda åtgärder
- 2.7 Nyckeltal
- 2.8 Utvecklingsplan
- 2.9 Utvecklingsgrupp
- 2.10 Parallella processer

3. SAMHÄLLSEFFEKTER 10
- 3.1 Effekter för kulturarvet
- 3.2 Effekter för besöksnäringen
- 3.3 Ekonomiska effekter
- 3.4 Effekter för samhället

4. FÖRUTSÄTTNINGAR 2019 - 2023 11-12
- 4.1 Omvärlden
- 4.2 Gemensamma syften
- 4.3. Gemensamma utgångspunkter
- 4.4 Utvecklingsområden
- 4.5 Gemensamma mål

5. GEMENSAMMA INSATSER 13 - 18
- 5.1 Tillgänglighetsanpassa andra våningen
- 5.2 Digital guide vidareutvecklas
- 5.3 Välkomnande närområde
- 5.4 Cirkulationsplats vid 136:an
- 5.5 Utveckling av publik verksamhet på andra våningen
- 5.6 Utveckling av fasta utställningen Uppgång & fall
- 5.7 Utveckling av barnverksamheten
- 5.8 Ökad samverkan med närområdets aktörer
- 5.9 Konceptutveckling med SFV:s kringliggande besöksmål
- 5.10 Fler besökare genom ambassadör- och volontärskap

6. SITUATIONSPLANER 18 - 19

7. FINANSIERING 20

8. TIDPLAN 21

9. UTVECKLINGSPLANENS TILLKOMST 21

1. SAMMANFATTNING

Bakgrund

Borgholms slottsruin är en av Sveriges mest kända kulturhistoriska nationalbyggnader och en värdefull del av vårt lands kulturarv. Statens fastighetsverk förvaltar slottsruinen. Borgholms kommun hyr fastigheten och bedriver sedan många år en bred publik verksamhet i den.

Genom åren har Borgholms kommun och Statens fastighetsverk tillsammans genomfört omfattande insatser för att utveckla slottsruinens attraktivitet och konkurrenskraft. Arbetet har varit framgångsrikt och idag är Borgholms slottsruin ett populärt besöksmål som erbjuder en mångfald stora och små upplevelser för barn och vuxna.

Statens fastighetsverk (SFV) och Borgholms kommun (BK) delar viljan att fortsätta tillvarata slottets potential och sprida kunskap om dess historia i Sverige och utomlands. Men i takt med omvärldens och samhällets förändringar så ställs nu slottets inför nya utmaningar och möjligheter. Därför har en ny utvecklingsplan för slottet för år 2019 - 2023 arbetats fram. En utvecklingsgrupp med representanter från SFV och BK ansvarar för dess genomförande.

Tre utvecklingsområden

Det gemensamma utvecklingsarbetet ska fokusera på tre utvecklingsområden:

- Tillgänglighet — *Ökad tillgänglighet till slottet och dess värden.*
- Attraktivitet — *Säkerställa slottsruinens attraktivitet genom ständig förnyelse*
- Samarbete — *Hållbar utveckling genom strategiska samarbeten*

Åtta gemensamma mål

Parterna delar målsättningen att Borgholms slottsruin senast år 2023 skall:

Mätbara mål *(* utgår från 2018 års resultat)*

1. Ha över 55 000 entrébetalande besökare per år (+ 25 %*)
2. Ha över 120 000 intäktsskapande besökare per år (+ 28 %*)
3. Ha ökat intäkten per besökare till 200 kr (+ 20 %*)
4. Ha publik verksamhet minst 215 dagar per år (+ 15 %*)

Kvalitativa mål

5. Erbjuda sina besökare ett mer välkomnande närområde
6. Ha möjliggjort för alla besökare att uppleva slottsruinens andra våning
7. Vara ett givet besöksmål för gäster med funktionsvariationer
8. Tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Borgholms och länets utveckling

Tio utvecklande insatser

SFV och BK ska verka för att tio utvecklande insatser genomförs under perioden 2019 - 23. De presenteras på sidorna 13 - 18. En utvecklingsgrupp beslutar om insatsernas inbördes prioritering. Genomförbarhet förutsätter att de beslut, tillstånd och resurser som krävs erhålls. Detaljplanering, budget och tidsplan kring varje insats upprättas innan genomförandet.

Finansiering

Utvecklingsplanen finansieras genom att SFV och BK under perioden årligen var och en tillför 500 000 kr. Extern medfinansiering ska alltid eftersträvas. Om uppgörelsen ej kan efterlevas av någon av parterna, ska utvecklingsgruppen enas kring nödvändiga förändringar.

2. BAKGRUND

2.1 STATENS FASTIGHETSVERK

Statens fastighetsverk (SFV) förvaltar på regeringens uppdrag 2 300 fastigheter, 1/7 av landets mark-/skogsområden, ca 1700 kronoholmar,135 objekt i 65 länder o delar av 8 Världsarv.

I SFV:s regleringsbrev 2018 står att: *"Fastigheternas värden inklusive kultur- / naturmiljövärden, ska bevaras, användas och utvecklas på ett för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå". "SFV ska öka intäkterna och minska kostnaderna för att på sikt minska underskotten. SFV ska, där det är möjligt med hänsyn till förutsättningar för långsiktiga avtal om lokal medfinansiering, utveckla besöksmål i nära samarbete med kommuner, landsting och besöksnäring"*

SFV är svensk besöksnärings största fastighetsägare och förvaltar ca 200 kulturhistoriska besöksmål som speglar den svenska statens historia, kultur och utveckling. SFV skapar långsiktiga förutsättningar för sina privata och offentliga hyresgäster att bedriva publik verksamhet i fastigheterna. SFV får ett årligt anslag från regeringen till arbetet med att bevara och underhålla våra kulturhistoriska fastigheter.

2.2 BORGHOLMS KOMMUN

Besöksnäringen är strategiskt viktig i Borgholms kommun (BK). Varje år tillbringar turister ca 1,4 miljoner kommersiella gästnätter och 2,6 miljoner icke kommersiella gästnätter på Öland.

För att säkerställa en fortsatt hållbar utveckling av Borgholms slottsruin som ett attraktivt besöksmål samt tillvarata dess potential och positiva samhällseffekter, avser kommunen fortsätta det framgångsrika samarbete som finns med ägaren SFV.

Utvecklingsplanen ligger väl i linje med kommunens tre kärnvärden; *välkomnande, utveckling* och *tillsammans*. Så också med kommunfullmäktiges mål att de *"unika natur och kulturvärden ska förvaltas väl och därigenom skapa trivsel och en hållbar, positiv utveckling av kommunen".*

I kommunens årsredovisning för 2017 konstateras dessutom att *"De sista två årens satsningar på Borgholms Slott som kommunens främsta besöksmål har varit lyckad. Fortsatta satsningar och vidareutveckling av slottet planeras".*

2.3 BORGHOLMS SLOTTSRUIN

Borgholms slott grundlades på 1100-talets slut och har sedan dess haft en viktig roll i svensk, nordisk och europeisk historia. Historiskt sett utgör slottet en förutsättning för Borgholms tillkomst och utveckling. För kommunen, dess invånare, näringsliv och föreningsliv är slottet med sin attraktionskraft betydelsefull i en mängd olika perspektiv; som stark symbol, inkomstbringande varumärke, motor för besöksnäringen och unik miljö för hälsa och rekreation. Borgholm och Öland rår kort sagt över ett unikt, välkänt och ovärderligt stycke svensk historia.

Slottsruinen är en av landets kulturhistoriskt mest värdefulla nationalbyggnader.

2.4 HYRESAVTAL

Borgholms kommun och Statens fastighetsverk har ett tioårigt hyresavtal för Borgholms slottsruin för perioden 2018 - 2027. Avtalet präglas av parternas gemensamma intention att fortsätta utveckla och stärka slottsruinens verksamhet, varumärke och position.

Under avtalsperioden utgör denna utvecklingsplan basen för parternas gemensamma arbete kring Borgholms slottsruin och är därför en bilaga till nämnda hyresavtal.

Till hyresavtalet finns även en bilagd indexklausul, en driftsplan, särskilda bestämmelser, en situationsplan samt en rumsförteckning att förhålla sig till i utvecklingsarbetet.

Nyttjanderättsavtalet för Borgholms slott hänger ihop med ett hyresavtal för entrébyggnaden på slottsområdet, årshyran är f.n. 705 620 kr

2.5 PUBLIK VERKSAMHET

I Borgholms slottsruin bedrivs en bred publik verksamhet där besökaren antingen ges möjlighet att njuta av ruinens skönhet och atmosfär i enskildhet eller kan ta del av en mångfald aktiviteter.

2.5.1 INDIVIDUELLA BESÖK

Individuella besökare och guidade visningar utgör basen i den publika verksamheten. En uppskattad basutställning sprider kunskap om slottets och Ölands historia. Runt om i ruinen finns en mängd vackra miljöer, en bedövande utsikt och oväntade upplevelser att ta del av. Många besökare med barn köper även några av de omtyckta aktiviteterna i slottsruinens barnverksamhet

2.5.2 PEDAGOGISK/ SAMHÄLLSINRIKTAD VERKSAMHET

Under vår och höst bedrivs pedagogisk verksamhet för i första hand Ölands skolelever. Verksamheten är inte primärt intäktsskapande men fyller ett mycket viktigt utbildningssyfte och sprider kunskap om Borgholms och Ölands historia. Slottsruinen och kringliggande naturmiljöer fyller även en viktig funktion som rekreationsplats för boende och besökare. Dess potential som lokal mötesplats och en kunskapsspridare för nyanlända nyttjas dock inte till fullo.

2.5.3 KONSERTER, UTSTÄLLNINGAR, EVENT OCH ARRANGEMANG

Slottsruinens omfattande konsertverksamhet är väl känd och etablerad. Dags dato lockar den en bred bas av olika målgrupper till ruinen. Den är även lämpad för utställningar och temadagar som Fårets dag som under Skördefesten lockar stor publik. Slottet går att hyra för bröllop och fester.

2.6 UTVECKLANDE ÅTGÄRDER 2012 - 2018

De senaste åren har en rad insatser gjort för att skapa hållbara förutsättningar för slottsruinen att utvecklas till ett attraktivt, konkurrenskraftigt besöksmål. Exempel:

2.6.1 FASTIGHETEN	Genomfört av	År
- Fasta utställningen Uppgång & fall	SFV/BK	2014
- Golv/tak över fler intäktsskapande ytor	SFV	2014
- Loge/mötes-/cafélokal iordningställd	SFV	2014
- Upplevelsestationer iordningställda runt om på området.	SFV	2014

2.6.2 VERKSAMHETSÅTGÄRDER

Borgholms kommun har under samma period utvecklat den publika verksamheten. Exempel:

- Utvecklad barnverksamhet	BK	2014
- Scen	BK	-
- Konserter och events	BK	-
- Turisttåg för transport av besökare Borgholm - slottsruinen	BK	2017

2.7 NYCKELTAL

2.7.1 BORGHOLMS SLOTTSRUIN (BORGHOLMS KOMMUN)

Sammanfattning över utvecklingen av Borgholms slottsruin och dess publika verksamhet:

Nyckeltal		År 2011	År 2018	Utfall
Besökare	*Betalt inträde*	39 210 st	44 000 st	+ 12 %
	Totalt intäktskapande	64 125 st	94 000 st	+ 47 %
Öppet	*Dagar per år*	187 st	186 st	0 %
Anställda	*Året runt*	*4* st	*4 st*	0 %
	Säsong	23 st	26 st	+ 13 %
Intäkt per besökare	*Kr/besökare*	105 kr	165 kr	+ 57 %
Omsättning	*Kr/år*	3,8 milj.	6.9 milj.	+ 82 %
Självfinansiering	*Andel i %*	*100 %*	*100 %*	0 %

2.7.2 SFV

SFV nyckeltal för Borgholms slottsruin:

Uppdrag i regleringsbrev		År 2011	År 2018
Ökade intäkter	*Hyra*	0 kr	+ 304 000 kr
Minskade kostnader	*Driftsnetto*	- 30 000 kr	+ 274 000 kr
	Underhåll (2011- -18)	ca 3 000 000 kr	1 039 000 kr
Ökad extern medfinansiering	*Hyresgäst (BK)*	1 000 000 kr	0 kr

2.8 GEMENSAM UTVECKLINGSPLAN

Denna utvecklingsplan är ett gemensamt redskap i parternas långsiktiga utvecklingsarbete kring Borgholms slottsruin. Den syftar till att upprätthålla ett ömsesidigt engagemang hos parterna samt underlätta kontinuiteten i utvecklingsarbetet vid t.ex. personalbyte, politiska val och andra opåverkbara faktorer.

I planen återfinns de syften och mål som parterna delar, valda utvecklingsområden samt vilka gemensamma insatser inom dessa som parterna avser genomföra.

Utvecklingsplanen innehåller inga juridiskt bindande åtagande för parterna.

2.9 UTVECKLINGSGRUPP

En utvecklingsgrupp med valda representanter för parterna svarar för att utvecklingsplanen följs och att dess insatser genomförs under perioden. För SFV:s räkning ska berörd fastighetschef samt förvaltare ingå i utvecklingsgruppen. För Borgholm kommuns räkning ska verksamhetschef på Borgholms slottsruin samt ansvarig tjänsteman ingå i utvecklingsgruppen. Varje part har att utse ersättare om ordinarie representant ej kan delta i gruppens möten. Utvecklingsgruppen kan utvidga gruppen med för uppdraget andra lämpliga aktörer.

Gruppens medlemmar ansvarar löpande för att utvecklingsarbetet är förankrat i den egna organisationen, att berörda beslutsfattare regelbundet hålls informerade samt att de verkar för att det gemensamma utvecklingsarbetet ska kunna fortskrida hållbart och effektivt.

Utvecklingsgruppen träffas minst två gånger på våren och två på hösten.

Gruppen ska varje vår ta beslut om vilka av utvecklingsplanens insatser som ska prioriteras och genomföras påföljande budgetår, upprätta en aktivitetsplan för året samt förankra beslutet i den egna organisationen. Beslut ska tas i god tid så att parterna kan säkerställa nödvändiga resurser i respektive besluts- och budgetprocesser.

Utvecklingsgruppen ska varje höst stämma av och utvärdera det gångna årets insatser samt göra nödvändiga mindre justeringar i planen. Gruppens ansvarar för att utvärderingen sprids och att större justeringar av utvecklingsplanen förankras i den egna organisationen.

Revidering av utvecklingsplanen bör ske om den är påtagligt inaktuell, när majoriteten av planens insatser är genomförda eller när utvecklingsgruppen så beslutar. Hänsyn ska då tas till omvärldens utveckling, parternas förutsättningar, genomförda insatser samt uppnådda resultat relaterat till uppsatta mål och satsade resurser

Arbetet med utvecklingsplan från 2024 ska påbörjas av utvecklingsgruppen senast under 2022.

Borgholm kommun är sammankallande och Staten fastighetsverk är ordförande i gruppen.

2.10 PARALLELLA PROCESSER

Parallellt med utvecklingsplanen pågår flera projekt internt hos parterna och i omvärlden som påverkar Borgholms slottsruin och planens genomförande. Utvecklingsgruppen har att identifiera och förhålla sig till dessa och när möjligt är, samarbeta och tillvarata möjliga synergieffekter.

3. SAMHÄLLSEFFEKTER

Borgholms slottsruin skapar redan idag genom sin existens och verksamhet direkt och indirekt en mångfald positiva samhällseffekter för Öland, Kalmar län och Sverige. Genom vårt gemensamma utvecklingsarbete förstärks och utvecklas dessa effekter inom en rad områden.

3.1 EFFEKTER FÖR KULTURARVET

Genom utvecklingsplanen kan Ölands ställning som attraktiv historisk destination stärkas, till förmån för alla Ölands kulturhistoriska aktörer och miljöer. Exempelvis lockar ruinens breda konsertverksamhet nya samhällsgrupper till ökad kunskap om och intresse för Ölands historia.

Slottsruinens fasta utställning Uppgång & Fall och den fantasieggande miljön leder till bättre historisk förståelse och stolthet hos t.ex. boende, företagare och politiker. Ett djupt engagemang från civilsamhället bidrar till att bevara och utveckla Ölands kulturhistoriska miljöer i framtiden.

3.2 EFFEKTER FÖR DESTINATIONEN

Borgholms slottsruins skönhet, mäktiga miljö, vackra utsikt och mångfald av evenemang utgör en direkt anledning för många svenska och utländska turister att gästa Öland och Kalmar län.

Borgholms slottsruin är redan idag ett av Ölands mest attraktivt besöksmål och erbjuder en bred publik verksamhet med t.ex. visningar, konserter och arrangemang som genererar en mångfald turister till destinationen. Men den besitter också en stor outnyttjad potential som dragare och nod.

Slottsruinen utgör en förebild och generator i arbetet med att utveckla Öland till en starkare kulturturistisk destination och är en lämplig plats för öns kulturaktörer att samlas kring.

Utvecklingsplanen kan bidra till ökade intäkter och fler arbetstillfällen för besöksnäringens aktörer.

3.3 EKONOMISKA EFFEKTER FÖR NÄRINGSLIVET

Det är viktigt att sprida insikt kring den mängd ekonomiska effekter som Borgholms slottsruin skapar och kan skapa i framtiden. En insats som möjliggör en utvecklad eller ny publik verksamhet i och kring slottsruinen skapar direkta och indirekta ekonomiska effekter för många lokala och regionala aktörer.

1.	Borgholms slottsruins ägare (SFV)	*Ökade hyresintäkter*
2.	Hyresgästen (Borgholms kommun)	*Ökade intäkter*
3.	Hyresgästens personal	*Fler arbetstillfällen/ högre inkomster*
4.	Borgholms slottsruins övriga verksamheter	*Ökade intäkter*
5.	Ölands besöksnäring (handel, restauranger, logi)	*Ökad omsättning*
6.	Lokala leverantörer (råvaror, hantverkare, städ etc)	*Ökad omsättning*
7.	Transportörer (lokaltrafik, taxi, hyrfordon, bränsle)	*Ökad omsättning*
8.	Borgholm kommun /Kalmar läns landsting	*Skatteintäkter från nivå 1 – 7*

3.4 EFFEKTER FÖR SAMHÄLLET

Utöver besöksnäringen så tillför Borgholms slottsruin en mängd positiva effekter inom olika samhälls-områden. Ett av målen med utvecklingsplanen är att synliggöra samt utveckla dessa samhällseffekter.

Tårtdiagrammet ska ses som en inspirationskälla i kontakter och samtal med olika samhällsaktörer och politiker. Genom kreativitet och nytänkande kan slottsruinens verksamhet utvecklas på ett sätt som direkt stärker ett eller flera utvalda samhällsområden.

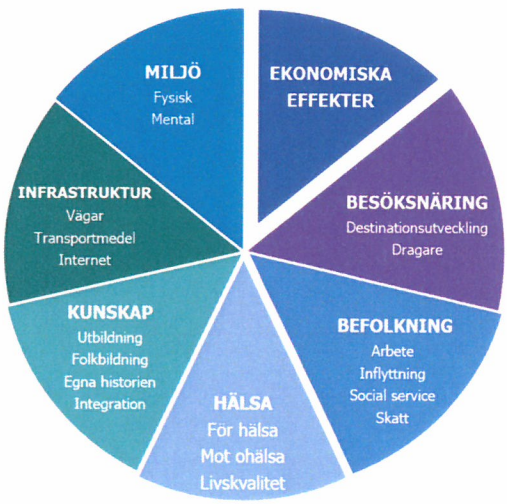

4. FÖRUTSÄTTNINGAR 2019 - 2023

4.1 OMVÄRLDEN

I utformningen av planen har hänsyn tagits till en rad aktuella omvärldsfaktorer, t.ex. dessa:

- Samhället förändras
  En orolig omvärld, växande immigration, segregering, miljöhotet mm, är faktorer som påverkar Borgholms slottsruins förutsättningar att bevaras och utvecklas på önskvärt sätt.
- Nya ekonomiska förutsättningar
  En ökad konkurrens om offentliga medel samt regeringens minskade anslag till bevarandet av kulturhistoriska miljöer mm, kan utgöra tecken på en långsiktig samhällsförändring.
- Besökarna ändrar förväntningar och resmönster
  Besökarnas förväntningar på allt mer unika och äkta upplevelser, produkter och tjänster ökar. Boknings- och resmönstren utvecklas, likaså sättet att inhämta kunskap om en destination.
- Hårdare konkurrens i besöksnäringen
  Internetbaserade boknings- och reseaktörer stärker sin ställning. Kulturturismens betydelse i näringen synliggörs. Statliga utredningen "En hållbar besöksnäring" lyfter kulturturismen.

4.2 GEMENSAMMA SYFTEN

Parterna är enade kring sju gemensamma syften med utvecklingsplanen:

- Samsyn — *Gemensam syn kring slottsruinens verksamhet, skötsel och utveckling*
- Kontinuitet — *Kontinuitet och stabilitet i samverkan, planering och genomförande*
- Hållbarhet — *Hållbart och effektivt nyttjande av tillgängliga resurser*
- Utveckling — *Stärka slottsruinens attraktivitet genom affärsmässig utveckling*
- Innovation — *Nytänkande lösningar hur slottsruinen kan och ska användas i framtiden*
- Engagemang — *Bredare engagemang i slottsruinens verksamhet, skötsel och utveckling*
- Vägledning — *Gemensamt vägledande redskap i det praktiska utvecklingsarbetet*

4.3 GEMENSAMMA UTGÅNGSPUNKTER

Parterna är enade kring sju gemensamma utgångspunkter i arbetet med Utvecklingsplanen:

- Kontinuitet — *För att bedriva hållbart utvecklingsarbete krävs kontinuitet i den publika verksamheten vad gäller uppdrag, beslut, ekonomi och personal.*
- Förädling — *För att stärka slottsruinens attraktivitet och konkurrenskraft sätts fokus på att affärsmässigt tillvarata och utveckla dess kärnvärden, miljöer och resurser.*
- Tillgänglighet — *Slottsruinen ska vara så fysiskt, digitalt & intellektuellt tillgänglig som möjligt.*
- Delaktighet — *Djupare engagemang hos boende, turister och civilsamhälle ska eftersträvas*
- Samarbete — *Fler samarbeten som genererar resurseffektiv utveckling ska eftersträvas*
- Kvalitet — *Hög kvalitet ska genomsyra allt utvecklingsarbete.*
- Samhällsnytta — *Slottsruinens samhällseffekter ska påvisas och utvecklas.*

4.4 UTVECKLINGSOMRÅDEN

Parterna är enade kring tre att de utvecklande insatserna ska fokuseras på tre områden:

- Tillgänglighet *Ökad tillgänglighet till slottet och dess värden.*
- Attraktivitet *Säkerställa slottsruinens attraktivitet genom ständig förnyelse*
- Samarbete *Hållbar utveckling genom strategiska samarbeten*

4.5 GEMENSAMMA MÅL

Parterna har enats kring åta gemensamma mål med utvecklingsplanen:

Borgholms slottsruin ska senast år 2023:

Mätbara mål *(* utgår från 2018 års värden)*

1. Ha över 55 000 entrébetalande besökare per år (+ 25 %*)
2. Ha över 120 000 intäktsskapande besökare per år (+ 28 %*)
3. Ha ökat intäkten per besökare till 200 kr (+ 20 %*)
4. Ha publik verksamhet minst 215 dagar per år (+ 15 %*)

Kvalitativa mål

5. Erbjuda sina besökare ett mer välkomnande närområde
6. Möjliggjort för alla besökare att uppleva slottsruinens andra våning
7. Vara ett givet besöksmål för gäster med funktionsvariationer
8. Tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Borgholms och länets utveckling

5. GEMENSAMMA INSATSER ÅR 2019 - 23

Parterna planerar att genomföra tio gemensamma utvecklande insatser under perioden. Förutsättningarna för var och en presenteras kort på följande sidor.

Siffrorna som anges efter respektive insats visar vilka av utvecklingsplanens mål *(se sid 12)* som den är riktad mot. Insatserna är ej prioriterade sinsemellan. Beslut om vilka som ska genomföras påföljande år tas varje vår av utvecklingsgruppen.

Fördjupade underlag, detaljplanering, budgetering och tidsplan kring varje insats upprättas av utvecklingsgruppen före genomförande. Insatsernas genomförbarhet styrs av att nödvändiga beslut, tillstånd och resurser erhålls. Följande insatser planeras åren 2019 - 2023:

Tillgänglighet	*Öka tillgängligheten och därmed öka antalet besökare*	*Mål nr*
5.1	Tillgänglighetsanpassa andra våningen (hiss, jämna ut höjdskillnader mm).	*1,2,6,7,8*
5.2	Digital guide vidareutvecklas (geografiskt och innehåll).	*1,2,5,6,7*
5.3	Välkomnande närområde; Slottsskogen (almar, belysning, bänkar), alvaret.	*1,2,5*
5.4	Cirkulationsplats vid 136:an.	*1,2,5*

Attraktivitet	*Stärka attraktiviteten genom ständig förnyelse*	
5.5	Utveckling av publik verksamhet på andra våningen.	*1,2,6, 7*
5.6	Utveckling av fasta utställningen Uppgång & fall.	*1,2,3,4*
5.7	Utveckling av barnverksamheten.	*1,2,3*

Samarbete	*Hållbarare utveckling genom strategiska samarbeten*	
5.8	Ökad samverkan med närområdets aktörer.	*1 - 8*
5.9	Konceptutveckling med SFV:s närliggande besöksmål.	*1,2,3*
5.10	Fler besökare genom ambassadör- och volontärskap.	*1 - 8*

5.1 Tillgänglighetsanpassa andra våningen

Bakgrund

Det bedrivs ett långsiktigt arbete för att göra Borgholms slottsruin så tillgänglig som möjligt för besökare med funktionsvariationer eller barnvagn. Idag saknar de möjlighet att uppleva andra våningen, den del av slottet som många anser attraktivast. Andra våningens affärsmässiga potential som arena för events kan ej heller tillvaratas p.g.a. svårighet att nå den med tung utrustning, bord, stolar, mat etc. För att lösa detta krävs att en hiss och en mindre bro i kortén installeras samt att höjdskillnader jämnas ut.

Syfte

Tillgängliggöra slottsruinen för alla. Tillvarata dess affärsmässiga potential.

Mål

Slottsruinens andra våning ska vara tillgänglig för alla besökare.

Förväntade effekter

- Attraktivare besöksmål för besökare med funktionsvariationer, barnvagnar
- Bättre tillvaratagande av slottsruinens affärsmässiga potential
- Fler intäktsskapande event
- Acceptabel arbetsmiljö för slottets personal och eventarrangörer.

Exempel på åtgärder

- Säkerställa finansiering och tillstånd
- Utgrävning
- Installation av hiss, bro i korten, utjämning av höjdskillnader
- Utveckling av attraktiva intäktsskapande koncept för andra våningen (5.5)

5.2 Digital guide vidareutvecklas

Bakgrund	I samband med att slottsruinens basutställning Uppgång & fall byggdes 2014 så utvecklades en populär app med digital guide till inre slottsområdet. Genom att utveckla guidens innehåll och geografiska täckning till närområdet som Slottsskogen, promenadvägarna från Borgholm stad och alvaret, så kan appen även användas för att locka nya besökare till slottsruinen.
Syfte	Locka besökare till slottsruinen och ge dem en bredare bild av närområdet
Mål	En guide som attraherar fler besökare och sprider kunskap om närområdet
Förväntade effekter	- Fler besökare lockas att promenera till slottsruinen från Borgholms stad - Besökarna får en ökad kunskap om hela slottsområdet och dess historia - Ökade intäkter
Exempel på åtgärder	- Berättelser för området runt slottet upprättas - Appen utvecklas innehållsmässigt och geografiskt - Skyltning/marknadsföring i Borgholm och i slottsruinens närområde

5.3 Välkomnande närområde

Bakgrund	Slottsruinens närområde behöver göras mer välkomnande och intressant för att attrahera fler besökare att promenera från Borgholm stad resp. Solliden. Slottsskogen ger idag ett förfallet intryck p.g.a. almsjuka, eftersatt underhåll av bänkar, bristande skyltning från Borgholm mm. Det unika slottsalvaret varken synliggörs eller tillvaratas på önskat sätt i slottsruinens verksamhet.
Syfte	Stärka attraktiviteten hos slottsruinens och dess närområden som besöksmål
Mål	Ett attraktivt slottsområde som genererar fler besökare och ökade intäkter.
Förväntade effekter	- Fler besökare som känner sig välkomnade i slottsruinens omgivning. - Fler besökare som promenerar från Borgholm eller Solliden. - Fler besökare och ökade intäkter.
Exempel på åtgärder	- Avverka almsjuka träd, nya bänkar, belys slottsruinen åt Borgholmshållet. - Intresseväckande information i Slottsskogen och på slottsalvaret. - Utveckla fler besökskoncept som innefattar slottsskogen och slottsalvaret.

5.4 Cirkulationsplats vid väg 136

Bakgrund	En av slottsruinens och Sollidens största utmaningar är den trafikpropp och olycksrisk som uppstår vid in-/utfarten till väg 136 under högsäsong och vid evenemang, då ett mycket stort antal bilar ska ta sig till eller från området. Utöver den uppenbara trafikrisk och köbildning som skapas, så hämmar det slottsruinens tillgänglighet för presumtiva besökare och innebär ett direkt intäktsbortfall för områdets aktörer. En cirkulationsplats eftersträvas därför.
Syfte	Minska trafikrisken på väg 136 och öka tillgängligheten till slottsområdet.
Mål	En väl fungerande in- och utfart från slottsområdet vid väg 136.
Förväntade effekter	- Färre risker och störningar i trafiken vid avfartsvägen på väg 136. - Smidigare trafiksituation vid större evenemang på slottsruinen/Solliden. - Ökad andel av resenärer på väg 136 som väljer att besöka slottsruinen
Exempel på åtgärder	- Förstudie i samverkan med Trafikverket - Tillstånds- och beslutsprocess - Etablera cirkulationsplats eller annan hållbar lösning

5.5 Utveckling av publik verksamhet på andra våningen

Bakgrund	Slottsruinens andra våning, dess salar, atmosfär och utsikt kan tillvaratas på ett mer hållbart och resurseffektivt sätt genom att skapa fler upplevelser för olika besöksgrupper. Med den ökade tillgänglighet som insats 5.1 innebär så finns t.ex. möjlighet att genomföra event som kräver bord, stolar och annan tung utrustning. Även serveringen av mat och dryck möjliggörs.
Syfte	Öka slottsruinens attraktivitet genom att tillgängliggöra nya ytor för nya målgrupper.
Mål	Öka andelen gäster som besöker och upplever slottets andra våning.
Förväntade effekter	- Fler av besökarna stannar längre på andra våningen / i slottsruinen. - Andra våning tillvaratas på ett mer hållbart sätt. - Fler intäktsskapande arrangemang.
Exempel på åtgärder	- Identifiera, testa och utvärdera lämpliga koncept till andra våningen. - Inköp av nödvändig utrustning. - Profilera och marknadsför andra våningen och dess värden.

5.6 Utveckling av fasta utställningen Uppgång & fall

Bakgrund	Borgholms slottsruins fasta utställning Uppgång & fall om slottet och dess historia uppfördes inom ramen för EU-projektet Öppna portar år 2014. Utställningen håller en hög kvalitet både vad gäller innehåll och utformning och omges även av ett antal upplevelsesatelliter runt om i slottsruinen. Men för att kunna fortsätta attrahera gamla och nya besökare måste utställningen underhållas och förnyas så att besökarna lockas till återbesök varje år.
Syfte	Säkerställa att utställningen bibehåller en hög kvalitet och attraktivitet
Mål	En innovativ och kvalitativ utställning som lockar till återbesök varje år
Förväntade effekter	- Ökat intresse för och engagemang i, slottsruinen och dess historia - Besökarnas genomsnittliga stanntid i slottsruinen ökar - Möjlighet att koppla på fler berättelser och ytor i slottet till utställningen'
Exempel på åtgärder	- Genomgång och underhåll av befintlig utställning - Identifiera och utveckla nya upplevelser som kan adderas till utställningen - Successivt implementera nya delar/upplevelser i utställningen

5.7 Utveckling av slottsruinens barnverksamhet

Bakgrund	På en del av slottsruinens inre borggård bedrivs sommartid en väl utvecklad historisk barnverksamhet. Barnen kan välja mellan aktiviteter som att måla vapensköldar, skjuta pilbåge rida slottshästen eller att gå i Riddarskolan och dubbas till riddare. Men för att fortsätta attrahera barn måste verksamheten förnyas och aktiviteterna utvecklas så att barnen lockas till årligt återbesök.
Syfte	Säkerställa slottsruinens attraktivitet och konkurrenskraft hos barnfamiljer.
Mål (1,3)	En rolig barnverksamhet som attraherar barn och lockar till återbesök.
Förväntade effekter	- Fler besökare med barn som besöker slottsruinen. - Ökad besökstid för barn i slottsruinen. - Ökad intäkt per besökare.
Exempel på åtgärder	- Genomgång och underhåll av befintlig barnverksamhet. - Identifiera och utveckla nya upplevelser att adderas till verksamheten. - Successivt implementera nya delar/upplevelser i barnverksamheten.

5.8 Ökad samverkan med närområdets aktörer

Bakgrund	För att kunna bedriva en resurseffektiv, attraktiv och hållbar publik verksamhet, så krävs ett nära samarbete med de aktörer som på något sätt påverkar verksamheten. Idag sker samverkan med bl.a. Sollidens slott och Drottning Victorias Vilohem, vilken kan utvecklas ytterligare. Därtill bör ett hållbart samarbete inledas med bl.a. länsstyrelsen (Slottsskogen, alvaret) och Trafikverket (lösning 136:an).
Syfte	Underlätta en hållbar utveckling och drift av slottsruinens publika verksamhet.
Mål	Fungerande samarbete med de aktörer som påverkar slottsruinens utveckling.
Förväntade effekter	- Ökad förståelse för slottsruinens roll, potential och behov hos aktörerna. - Bättre möjlighet att genomföra insatsplanens övriga insatser. - Ett ökat samarbete som genererar synergieffekter för alla parter.
Exempel på åtgärder	- Presentation av slottsruinens utvecklingsplan för berörda aktörer. - Regelbundna möten för informationsutbyte och samordning. - Små och stora gemensamma aktiviteter/insatser/utvecklingsprojekt.

5.9 Konceptutveckling med SFV:s närliggande besöksmål

Bakgrund	SFV förvaltar ca 15 historiska miljöer i Öland och Kalmar. Det finns en stor affärsmässig potential i att skapa besökarkoncept som innefattar flera av dem. Utvecklingsarbetet bör ske i samarbete med turistorganisationer och andra utvalda turistaktörer. Borgholms slottsruin sköter i dag driften av en av miljöerna, Källa ödekyrka.
Syfte	Fler besökare till slottsruinen genom ökad trafik mellan SFV:s besöksmål.
Mål	Attraktiva, intäktsskapande koncept som lockar fler att besöka SFV:s miljöer.
Förväntade effekter	- Upplevelsekoncept som säkerställer förnyelse och genererar besökare. - Fler besökare och nya målgrupper besöker slottsruinen större del av året. - Fler samarbetspartners och resurser knyts till slottsruinens utveckling.
Exempel på åtgärder	- Workshop kring attraktiva och hållbara koncept, upplevelser, produkter. - Utveckling av lämpligt antal koncept och nödvändigt material. - Test under säsong, utvärdering, justering, utveckling av fler koncept.

5.10 Fler besökare genom ambassadörs- & volontärskap

Bakgrund	Dags dato arbetar slottsruinen inte med ambassadörer eller volontärer i organiserad form. En långsiktig framgångsfaktor i Sverige är att vi lyckas fördjupa besökarnas relation till landets historiska besöksmål. Genom att locka besökare och närboende från att vara intresserade till att praktiskt engagera sig på olika sätt, så erhålls ambassadörer. De kan på ett effektivt sätt genererar fler besökare till slottsruinen. Affärsmässigt kan volontärer stärka slottsruinens attraktivitet genom att tillföra unika värden och upplevelser för besökarna.
Syfte	Fördjupa besökarnas och ölänningarnas engagemang i slottsruinen för att långsiktigt säkerställa dess bevarande och utveckling.
Mål	Ambassadörer/volontärer som genererar fler besökare till slottsruinen.
Förväntade effekter	- Fler turister och ölänningar besöker Borgholms slottsruin - Fördjupat intresse i samhället för slottsruinens bevarande och utveckling. - Ordinarie personal kan frigöras till mer kvalificerade uppgifter
Exempel på åtgärder	- Kartläggning av olika volontärsmodeller i samverkan med SFV - Skapa de förutsättningar som krävs för vald modell - Testa och utvärdera modellen

6. SITUATIONSPLAN

Flygbilderna på följande sida synliggör de områden som berörs av respektive insats:

Insats		Område (bild)
5.1	Tillgänglighetsanpassa andra våningen	*A (1)*
5.2	Digital guide vidareutvecklas	*Slottsruinen och dess närområden (2)*
5.3	Välkomnande närområde; Slottsskogen, alvaret	*Slottsruinens närområden (2)*
5.4	Cirkulationsplats vid 136:an	*B (1)*
5.5	Utveckling av publik verksamhet på andra våningen	*A (1)*
5.6	Utveckling av fasta utställningen Uppgång & fall	*C (1)*
5.7	Utveckling av barnverksamheten	*D (1)*
5.8	Ökad samverkan med närområdets aktörer	*Slottsruinens närområden (2)*
5.9	Konceptutveckling med SFV:s närliggande besöksmål	*Öland/Kalmar*
5.10	Fler besökare genom ambassadör- & volontärskap	*Slottsruinen & närområden (2)*

1. Flygbild Borgholms slottsruin

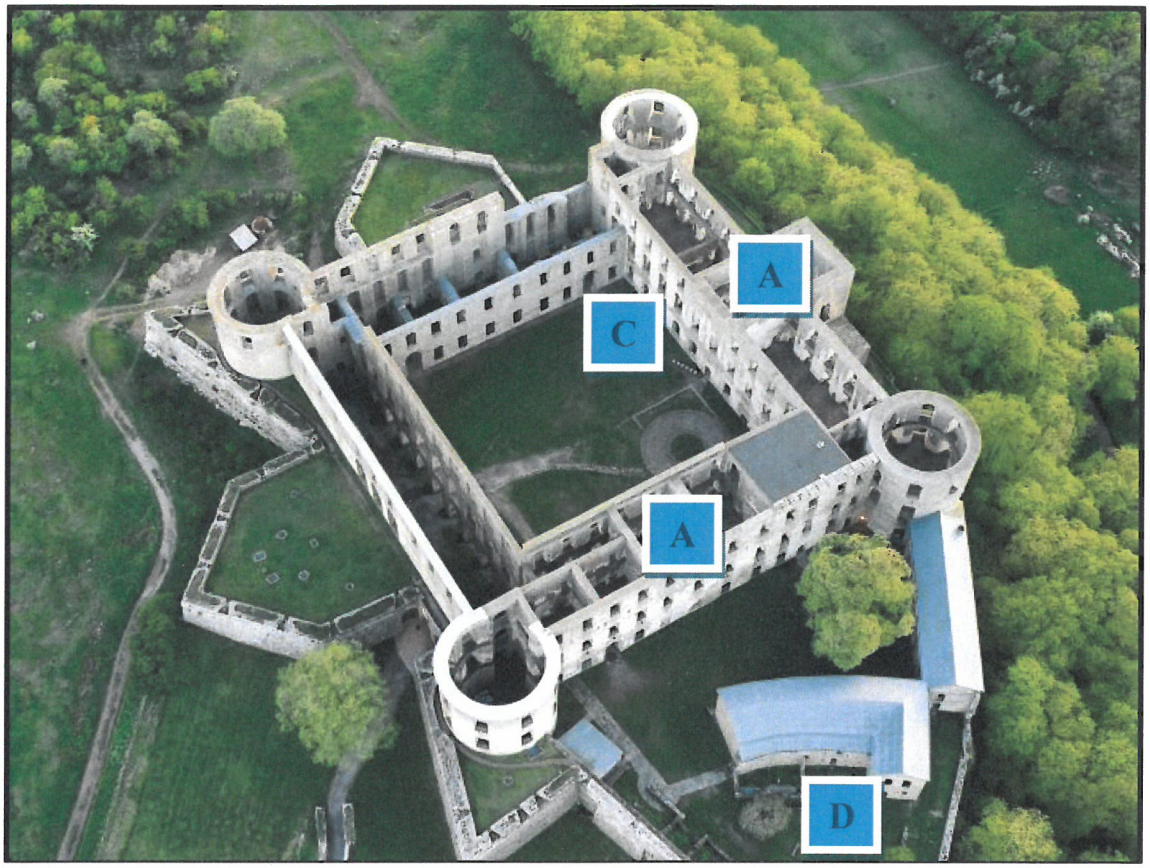

Foto: Okänd. Källa: Wikimapia.

2. Flygbild Borgholms slottsruin med närområde

Foto: Okänd. Tillhör Borgholms kommun. Tagen ur "Borgholm Köping fördjupning av översiktsplan 2018".

7. FINANSIERING

7.1 PARTERNAS RESURSER

Utvecklingsplanens insatser syftar till att parterna på ett hållbart sätt, gemensamt ska tillvarata Borgholms slottsruins potential som besöksmål, mötesplats och kulturhistorisk kraft i samhället. Planen skapar nödvändiga förutsättningar för ett praktiskt fungerade samarbete mellan SFV och Borgholm kommun. Den möjliggör också ett resurseffektivt nyttjande av parternas resurser.

Utvecklingsplanens insatser är delvis tänkta att genomföras inom ramen för parternas ordinarie verksamhet och budget. Det förutsätter därmed en samsyn för att nyttja befintliga resurser på ett hållbart och effektivt sätt.

För att säkerställa en grundläggande finansiering av insatserna avser parterna att tillsammans tillföra Borgholms slottsruin resurser motsvarande 5 miljoner kronor under avtalsperioden.

SFV avser att årligen tillföra minst 500 000 kronor för att skapa förutsättningar för Borgholms slottsruin att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen.

Borgholm kommun avser att årligen tillföra minst 500 000 kronor för att skapa förutsättningar för Borgholms slottsruin att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen.

SFV skall genom underhåll och tillgängliggörande åtgärder, hålla befintliga och nya ytor i slottsruinen tillgängliga och anpassade för publik verksamhet.

Borgholms kommun ska aktivt delta i utvecklingsarbetet, utveckla och bedriva intäktsskapande publik verksamhet i slottsruinen samt tillvarata de samhällseffekter som slottsruinen skapar för kommunen och dess invånare.

Om utvecklingsplanen eller del där av, av något skäl inte kan uppfyllas av någon part ska utvecklingsgruppen enas kring nödvändiga förändringar.

7.2 EXTERN MEDFINANSIERING

En så hög grad av extern medfinansiering som möjligt ska eftersträvas vid genomförandet av planens insatser. Externa parter i form av offentliga och privata aktörer skall därför, i de fall där så är lämpligt, bjudas in att delta finansiellt och praktiskt i utvecklingsarbetet och dess insatser.

7.3 INSATSER UTANFÖR UTVECKLINGSPLANEN

Utöver ovan nämnda resurser, tillför respektive part egna och / eller externa resurser för ytterligare insatser till Borgholms slottsruin och dess publika verksamhet.

För att uppnå ett effektivt resursnyttjande så ska omfattning och tidpunkt för dessa riktade insatser samplaneras och synkroniseras med utvecklingsplanens gemensamma insatser.

8. TIDPLAN

8.1 ÖVERGRIPANDE

Utvecklingsplanen gäller från den 1 januari 2019 till och med 31 december 2023 med avsikt att uppdateras och förlängas för perioden 2024 - 2028.

Utvecklingsgruppen träffas minst två gånger på våren och två på hösten. Under våren planeras och föreslås de insatser som ska ske påföljande år och en aktivitetsplan för året upprättas. Under hösten utvärderas innevarande års insatser.

Utvecklingsgruppens beslut om gemensamma insatser påföljande år ska tas på våren så att parterna kan säkerställa nödvändiga resurser i respektive besluts- och budgetprocesser.

Revidering av utvecklingsplanen bör ske när den är påtagligt inaktuell eller när majoriteten av de gemensamma insatserna är genomförda.

Arbetet med en ny efterföljande utvecklingsplan från 2024 ska påbörjas senast under 2022.

8.2 GEMENSAMMA INSATSER

För att genomföra utvecklingsplanen på ett verkningsfullt och resurseffektivt sätt så lyder den inte under någon fastställd tidsplan. Planens gemensamma insatser prioriteras istället sinsemellan löpande av utvecklingsgruppen, baserat på givna mål, tillgängliga resurser och omvärldsfaktorer.

9. UTVECKLINGSPLANENS TILLKOMST

9.1 ARBETSGRUPP

Denna utvecklingsplan har formats av en arbetsgrupp bestående av följande personer:

Anders Magnusson, fastighetschef	*SFV FO Karlskrona*
Claes Brunius, affärsutvecklare	*SFV Uthyrning (Besöksmålsteamet)*
Jan-Åke Johansson, slottschef	*Borgholms kommun*
Jens Odevall, kommundirektör	*Borgholms kommun*

I processen deltog även ett antal personer med specialistkompetens.

9.2 STATISTIK

Besöksstatistik för Borgholms slottsruin för åren 2011 - 2018 har utgjort underlag för formandet av denna utvecklingsplan

§ 6 Dnr 2021/89 007 KS

Svar på granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att lämna bedömningen av revisorernas granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet som svar på granskningen.

att ge kommunchefen i uppdrag att föreslå en revidering av styrdokument relevanta för miljö- och hållbarhet, så som hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin och handlingsplan, VA-policyn och VA-strategin för att uppdatera dem i enlighet med kommunens mål och styrmodell samt med en tydlig ansvarsfördelning.

att vid kommande budgetprocess inkludera aktiviteter och mål i förslag till årsplan samt dess årsredovisning från strategi och handlingsplan för energi- och klimat, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har revisionsfirman KomRedo Ab granskat om Borgholms kommun har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållning.

Revisorernas bedömning är att Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling inte är helt ändamålsenlig. Rapporten visar på olika användning av begrepp i styrdokument och att kopplingen mellan kommunfullmäktigemål och relevanta styrdokument är otydliga. Strategier och handlingsplaner saknar ansvarsfördelning och ligger utanför verksamhetsplaneringen och årsredovisningen. De har ingen uppföljning. Rapporten visar på ett behov av att förtydliga vilken roll kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har i arbetet med miljö- och hållbar utveckling, liksom miljö- och hållbarhetsberedningen, vattengruppen och miljöstrategen.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.
- Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.

- Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.
- Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och).
- Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.
- Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.
- Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.
- Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.
- Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-01-05.

Revisorerna - Granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling.

Granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige 2021-10-18 § 116.

Bedömning

Kommunstyrelsen delar den samlade bedömningen att det finns otydligheter i Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling. För att förbättra arbetet med miljö och hållbar utveckling behöver arbetet med mål och handlingsplaner, organisation och ansvar, eventuella ekonomiska resurser samt miljöstrategens arbetsuppgifter klargöras ytterligare.

Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.

Kommunstyrelsen delar inte revisionens bedömning att ta tydligare mål för kommunen. Kommunen ska arbeta för att uppnå agenda 2030, men har även valt att lyfta fyra Agenda 2030-mål som sina egna mål för kommunen. Nämnderna kan formulera mål utifrån de fyra kommunfullmäktigemålen, men de har även möjligheten att formulera mål som kopplar till ett av de andra Agenda 2030-målen. Kommunstyrelsen anser även att man bör vänta med en eventuell ändring i kommunfullmäktigemål, då det är val under 2022. Enligt rådande styrmodell (antagen 2018) tar fullmäktige fram kommunfullmäktigemål efter val för kommande mandatperiod. Det är mer lämpligt att vänta till nästa mandatperiod med förändringar än att göra

ändringar nu. Det är därför också lämpligt att inte justera mål hos nämnder förrän efter en eventuell förändring i kommunfullmäktigemålen.

Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.

Skillnad i begrepp i styrmodell och i verksamhetsplanerna har uppmärksammats, och en revidering av styrmodellen ses över av kommunledningsförvaltningen.

Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och). Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.
Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.

Organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling bör vara tydligt i samtliga relevanta styrdokument relaterat till miljö. Därför bör styrdokument relevanta för miljö och hållbarhet, så som hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin och handlingsplan, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell, samt upprätta en tydlig ansvarsfördelning för aktiviteter och måluppfyllnad. Exempelvis saknar handlingsplanen för energi- och klimatstrategin en tydlig ansvarsfördelning och tidsangivelser. Detta har skapat en otydlighet för vem som gör vad, och att arbetet att uppnå målen är långsammare än nödvändigt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges mål, men deras ansvar att arbeta för miljön och Agenda 2030 kan vara tydligare. Ansvar kan med fördel framgå i reglementen, för att förtydliga hur nämnder och kommunstyrelsen berörs av miljö- och hållbarhetsarbetet. Eftersom vi under 2022 har ett nytt val rekommenderar kommunstyrelsen att man gör ett förtydligande av miljö- och hållbarhetsarbetet när reglementena revideras efter valet.

Vad kommunen avser med begrepp miljö och hållbar utveckling framgår i hållbarhetspolicyn, men definitionen i hållbarhetspolicyn i relation till kommunfullmäktigemål kan förtydligas.

Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.

Utöver kommunfullmäktigemål finns separata måldokument som inte redovisas eller framgår i verksamhetsplaner eller uppföljningar. För att ansvar för måluppfyllnad och aktiviteter ska vara tydligt kan det vara av intresse att dessa återfinnas i årsplan och/eller verksamhetsplan samt årsredovisning. På detta vis får man även en

årlig måluppföljning. Till nästkommande förslag till årsplan kommer detta att tas i beaktande.

Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.

Miljö- och hållbarhetsberedningens roll diskuteras redan av Arbetsgrupp för översyn av arvoden och ersättningar samt den politiska organisationen, som är utsedd av kommunfullmäktige. Inga förändringar bör därför föreslås förrän arbetsgruppen kommit med sina rekommendationer.

Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.

För att kunna genomföra miljö- och hållbarhetsarbete kan det finnas behov av finansiering. Kommunstyrelsen rekommenderas att under nästkommande budgetprocess ta frågan i beaktande.

Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

En tydligare uppdragsbeskrivning för miljöstrategen rekommenderas för att säkerställa tid till långsiktigt miljö- och hållbarhetsarbete.

Konsekvensanalys

Beslutet innebär att organisation och ansvar i miljö och hållbarhetsarbetet blir tydligare. Detta kommer att förbättra arbetet långsiktigt och göra att Borgholm kommun har en bättre chans att nå uppsatta mål.

Beslutet innebär att styrdokument för miljö- och hållbarhetsarbetet föreslås revideras i enlighet med kommunens mål, styrmodell och ansvar. Detta kommer att göra ansvaret och arbetet för miljö- och hållbarhet tydligare. Beslutet innebär även att man vid kommande budgetprocess inkluderar mål och aktiviteter från styrande dokument inom miljö till förslag till årsplan samt dess årsredovisning.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för avgörande
Kommunfullmäktige
Kommunchefen
Ekonomichefen

Handläggare
Frida Gustafsson
Miljöstrateg

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse – Svar på granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna bedömningen av revisorernas granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet som svar på granskningen.

att ge kommunchefen i uppdrag att föreslå en revidering av styrdokument relevanta för miljö- och hållbarhet, så som hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin och handlingsplan, VA-policyn och VA-strategin för att uppdatera dem i enlighet med kommunens mål och styrmodell samt med en tydlig ansvarsfördelning.

att vid kommande budgetprocess inkludera aktiviteter och mål i förslag till årsplan samt dess årsredovisning från strategi och handlingsplan för energi- och klimat, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har revisionsfirman KomRedo Ab granskat om Borgholms kommun har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållning.

Revisorernas bedömning är att Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling inte är helt ändamålsenlig. Rapporten visar på olika användning av begrepp i styrdokument och att kopplingen mellan kommunfullmäktigemål och relevanta styrdokument är otydliga. Strategier och handlingsplaner saknar ansvarsfördelning och ligger utanför verksamhetsplaneringen och årsredovisningen. De har ingen uppföljning. Rapporten visar på ett behov av att förtydliga vilken roll kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har i arbetet med miljö- och hållbar utveckling, liksom miljö- och hållbarhetsberedningen, vattengruppen och miljöstrategen.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.
- Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.

- Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.
- Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och).
- Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.
- Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.
- Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.
- Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.
- Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

Beslutsunderlag

Miljö- och hållbarhetsarbetet, Borgholms kommun.2021-09-24. KomRedo AB.

Bedömning

Kommunstyrelsen delar den samlade bedömningen att det finns otydligheter i Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling. För att förbättra arbetet med miljö och hållbar utveckling behöver arbetet med mål och handlingsplaner, organisation och ansvar, eventuella ekonomiska resurser samt miljöstrategens arbetsuppgifter klargöras ytterligare.

Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.

Kommunstyrelsen delar inte revisionens bedömning att ta tydligare mål för kommunen. Kommunen ska arbeta för att uppnå agenda 2030, men har även valt att lyfta fyra Agenda 2030-mål som sina egna mål för kommunen. Nämnderna kan formulera mål utifrån de fyra kommunfullmäktigemålen, men de har även möjligheten att formulera mål som kopplar till ett av de andra Agenda 2030-målen. Kommunstyrelsen anser även att man bör vänta med en eventuell ändring i kommunfullmäktigemål, då det är val under 2022. Enligt rådande styrmodell (antagen 2018) tar fullmäktige fram kommunfullmäktigemål efter val för kommande mandatperiod. Det är mer lämpligt att vänta till nästa mandatperiod med förändringar än att göra ändringar nu. Det är därför också lämpligt att inte justera mål hos nämnder förrän efter en eventuell förändring i kommunfullmäktigemålen.

Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.

Skillnad i begrepp i styrmodell och i verksamhetsplanerna har uppmärksammats, och en revidering av styrmodellen ses över av kommunledningsförvaltningen.

Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och).
Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.
Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.

Organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling bör vara tydligt i samtliga relevanta styrdokument relaterat till miljö. Därför bör styrdokument relevanta för miljö och hållbarhet, så som hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin och handlingsplan, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell, samt upprätta en tydlig ansvarsfördelning för aktiviteter och måluppfyllnad. Exempelvis saknar handlingsplanen för energi- och klimatstrategin en tydlig ansvarsfördelning och tidsangivelser. Detta har skapat en otydlighet för vem som gör vad, och att arbetet att uppnå målen är långsammare än nödvändigt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges mål, men deras ansvar att arbeta för miljön och Agenda 2030 kan vara tydligare. Ansvar kan med fördel framgå i reglementen, för att förtydliga hur nämnder och kommunstyrelsen berörs av miljö- och hållbarhetsarbetet. Eftersom vi under 2022 har ett nytt val rekommenderar kommunstyrelsen att man gör ett förtydligande av miljö- och hållbarhetsarbetet när reglementena revideras efter valet.

Vad kommunen avser med begrepp miljö och hållbar utveckling framgår i hållbarhetspolicyn, men definitionen i hållbarhetspolicyn i relation till kommunfullmäktigemål kan förtydligas.

Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.

Utöver kommunfullmäktigemål finns separata måldokument som inte redovisas eller framgår i verksamhetsplaner eller uppföljningar. För att ansvar för måluppfyllnad och aktiviteter ska vara tydligt kan det vara av intresse att dessa återfinnas i årsplan och/eller verksamhetsplan samt årsredovisning. På detta vis får man även en årlig måluppföljning. Till nästkommande förslag till årsplan kommer detta att tas i beaktande.

Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.

Miljö- och hållbarhetsberedningens roll diskuteras redan av Arbetsgrupp för översyn av arvoden och ersättningar samt den politiska organisationen, som är utsedd av kommunfullmäktige. Inga förändringar bör därför föreslås förrän arbetsgruppen kommit med sina rekommendationer.

Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.

För att kunna genomföra miljö- och hållbarhetsarbete kan det finnas behov av finansiering. Kommunstyrelsen rekommenderas att under nästkommande budgetprocess ta frågan i beaktande.

Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

En tydligare uppdragsbeskrivning för miljöstrategen rekommenderas för att säkerställa tid till långsiktigt miljö- och hållbarhetsarbete.

Konsekvensanalys

Beslutet innebär att organisation och ansvar i miljö och hållbarhetsarbetet blir tydligare. Detta kommer att förbättra arbetet långsiktigt och göra att Borgholm kommun har en bättre chans att nå uppsatta mål.

Beslutet innebär att styrdokument för miljö- och hållbarhetsarbetet föreslås revideras i enlighet med kommunens mål, styrmodell och ansvar. Detta kommer att göra ansvaret och arbetet för miljö- och hållbarhet tydligare. Beslutet innebär även att man vid kommande budgetprocess inkluderar mål och aktiviteter från styrande dokument inom miljö till förslag till årsplan samt dess årsredovisning.

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Frida Gustafsson
Miljöstrateg

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen för avgörande
Kommunfullmäktige

KomRedo AB

h

Miljö- och hållbarhetsarbetet

Borgholms kommun

Roger Burström och Anders Haglund

2021-09-24

Innehållsförteckning

Sammanfattning 2
1. Uppdrag 3
1.1. Bakgrund och syfte 3
1.2. Revisionsfrågor 3
1.3. Ansvariga styrelser och nämnder 3
1.4. Revisionskriterier 3
1.5. Metod 4
2. Resultat av granskningen 4
2.1. Mål för miljö och hållbar utveckling 4
2.2. Organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling 5
2.3. Handlingsplaner och ekonomi 7
2.4. Miljö- och hållbarhetsstrateg 8
2.5. Sammanfattande bedömning och rekommendationer 9

Sammanfattning

KomRedo AB har på uppdrag av revisorerna i Borgholms kommun granskat om kommunen har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen.

Vår samlade bedömning är att Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling inte är helt ändamålsenlig eftersom det finns vissa otydligheter i denna. Det behöver klargöras vad som avses med miljö- och hållbar utveckling och vilken roll en eventuell fullmäktigeberedning ska ha. Detsamma gäller kommunstyrelsens, nämndernas och bolagens roll i arbetet med miljö- och hållbar utveckling. Detta gäller också vilken roll kommunens miljöstrateg ska ha, vattengruppens roll, olika vattenprojekt och ansvar för genomförande av klimatstrategin mm.

Vi tolkar, utifrån reglementen och styrmodellen, att samtliga verkställande politiska organ har ansvar för att realisera kommunens arbete med miljö- och hållbar utveckling. Detta gäller även de kommunala bolagen.

Vår bedömning är att miljö- och hållbarhetsberedningens mandat är otydligt och behöver ses över.

Vi rekommenderar följande:

- Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.
- Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.
- Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.
- Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö- och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och).
- Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.
- Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.
- Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.
- Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.
- Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

1. Uppdrag

KomRedo AB har fått i uppdrag av revisorerna i Borgholms kommun att granska om kommunen har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållning.

1.1. Bakgrund och syfte

Bakgrund till granskningen är att kommunfullmäktige beslutat om nya inriktningsmål som alla utgår från ett miljö- och hållbarhetsperspektiv samt att miljö- och hållbarhetsberedningen under kommunfullmäktige, som har att arbeta med miljö- och hållbarhetsfrågor, funnit sin roll vara otydlig och ifrågasatt.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens organisation är utformad och dimensionerad på ett sådant sätt att det finns rimliga förutsättningar för att klara det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen.

1.2. Revisionsfrågor

Granskningens övergripande revisionsfråga är om Borgholms kommun har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen.

Följande revisionsfrågor ingår i granskningen:

- Finns det tydliga och mätbara mål för miljö- och hållbarhetsarbetet, beslutade av fullmäktige?
- Är organisationen tydlig och har rätt mandat?
- Har ansvar och befogenheter avseende miljö- och hållbarhetsarbetet tydliggjorts i de reglementen som gäller för aktuella politiska organ?
- Finns det ett ansvar för övriga politiska organ, utöver kommunstyrelsen att verkställa miljö- och hållbarhetsarbetet?
- Finns det handlingsplaner som bygger på de beslutade målen?
- Finns det ekonomiska resurser avsatta i budget och flerårsplan för att kunna realisera handlingsplaner och nå målen på kort och på lång sikt?
- Finns det en tydlig befattningsbeskrivning för kommunen miljö- och hållbarhetsstrateg?

1.3. Ansvariga styrelser och nämnder

Granskningen avser såväl kommunstyrelsen som nämnderna.

1.4. Revisionskriterier

Följande dokument ligger till grund för granskningen:

- Hållbarhetspolicy, antagen av kommunfullmäktige 2020-05-18 § 85.
- Energi- och klimatstrategi för Borgholms kommun, antagen av kommunfullmäktige 2019-111-27 § 220.
- Handlingsplan till Energi- och klimatstrategi, antagen av kommunfullmäktige 2020-09-14 § 144.

- Mål för kommunens vattenarbete.
- Styrmodell, antagen av kommunfullmäktige 2018-02-19, § 47.
- Budget och måldokument 2021 och flerårsplan 2021- ff.
- Verksamhetsplaner och handlingsplaner, 2021 för kommunstyrelse och nämnder.
- Reglemente för Kommunstyrelsen, nämnder och beredningar.
- Befattningsbeskrivning, miljöstrateg.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts genom inläsning och bedömning av styrande dokument (se revisionskriterier). Därutöver har intervjuer (digitalt/telefon) genomförts med olika nyckelfunktioner för granskningen enligt följande: ordförande och vice ordförande i kommunfullmäktige, ordförande i kommunstyrelsen och miljö- och hållbarhetsberedningen, ordförande i övriga nämnder samt kommunchef och verksamhetschefer/VD, miljöstrateg. Sammantaget har cirka 10 intervjuer genomförts.

2. Resultat av granskningen

2.1. Mål för miljö och hållbar utveckling

Under rubriken besvaras följande revisionsfråga:

Finns det tydliga och mätbara mål för miljö- och hållbarhetsarbetet, beslutade av fullmäktige?

2.1.1. Iakttagelser

Fullmäktige har för 2021 beslutat om fyra nya övergripande mål som alla utgår från Agenda 2030 och därmed har en miljö- och hållbarhetsinriktning för hela den kommunala verksamheten. Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna utifrån fullmäktiges inriktningsmål ta fram förslag till målformulering samt nyckeltal som beslutas i respektive nämnd/styrelse. Nämndmålen har ingen begränsning i antal men måste ha en tydlig koppling till kommunfullmäktigemålen samt ha en verksamhetsinriktning. Målen måste kunna mätas med ett eller flera nyckeltal.

Vår genomgång av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner visar att de inte innehåller begreppet nämndmål, däremot redovisas mätetal, periodicitet, målvärden för mätetalen, aktiviteter med datum för insatsen. För utbildningsnämnden saknas vissa målvärden.

Det finns också separata måldokument som inte redovisas eller framgår i kommunstyrelsens eller nämndernas verksamhetsplaner eller de uppföljningar vi tagit del av (energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering). Till energi- och klimatstrategin finns en handlingsplan. Planen saknar en tydlig ansvarsfördelning med tidsangivelser över vem som gör vad.

Kommunen har en hållbarhetspolicy från 2020-05-18. Vi uppfattar att policyn är skriven som om hållbarhetsarbetet är separata aktiviteter, skilda från annan verksamhet, som ska följas upp särskilt och där ansva-

ret ligger på kommunstyrelsen. Utifrån att de nya målen omfattar all kommunal verksamhet blir policyn otydlig i förhållande till fullmäktiges inriktningsmål.

Någon uppföljning av måluppfyllelse har vi inte tagit del av då målen är nya för 2021.

2.1.2. Bedömning och rekommendationer

Bedömning

En avgörande fråga för bedömningen är hur miljö- och hållbarhetsarbete definieras. Vår tolkning, vilket också stöds av kommunledningen, är att all kommunal verksamhet omfattas av de nya målen som utgår från Agenda 2030, dvs inte bara de ekologiskt inriktade målen som miljö och hållbarhetsberedningen har som huvudprioritering. Kommunfullmäktige kan enligt styrmodellen besluta om nyckeltal kopplade till kommunfullmäktigemålen och att dessa nyckeltal ska vara från nationella statistikdatabaser.

Ur strikt styrmodellssynpunkt finns, enligt vår bedömning, inga tydliga nämndmål. Kommunstyrelsen och nämnderna utgår från fullmäktiges inriktningsmål och anger områden som ska mätas för att nå inriktningsmålet med angivande av mätetal, periodicitet, målvärden för vissa mätetal, aktiviteter och datum för insatsen. Vår tolkning är att mätetalen och målvärden till mätetalen ska betraktas som kommunstyrelsens och nämndernas nedbrutna mål. Vi anser dock att det finns en oklarhet i begreppen.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen bör överväga att bereda förslag till tydligare mål för fullmäktige för att få en tydligare styrning av hur nämnderna ska formulera och prioritera sina nämndmål.

Vi rekommenderar följande:

- Att kommunstyrelsen överväger behovet av tydligare mål för fullmäktige som kan utgöra ett tydligare underlag för nämnderna i deras målformuleringsprocess och därmed stärka styrningen av verksamheten mot målen.
- Att styrmodellens begrepp "nämndmål" används i verksamhetsplanerna alternativt att begreppen i styrmodellen ändras.
- Att kommunstyrelsen ser över hållbarhetspolicyn i förhållande till kommunens mål.
- Att redovisning av måluppfyllelse i årsredovisningen även omfattar energi- och klimatstrategin, vattengruppens mål och aktiviteter och vattenrelaterade projekt som till stora delar har en extern finansiering.

2.2. Organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling

Under rubriken bevaras följande revisionsfrågor:

- Är organisationen tydlig och har rätt mandat?
- Har ansvar och befogenheter avseende miljö- och hållbarhetsarbetet tydliggjorts i de reglementen som gäller för aktuella politiska organ?
- Finns det ett ansvar för övriga politiska organ, utöver kommunstyrelsen att verkställa miljö- och hållbarhetsarbetet?

2.2.1. Iakttagelser

I Borgholms kommun har sedan 2021 nya mål antagits för kommunens verksamheter. Målen utgår från Agenda 2030 och har ett tydligt hållbarhetsperspektiv. Den tolkning vi gör är att all kommunal verksamhet berörs av miljö- och hållbar utveckling och att ansvaret inte bara finns på kommunstyrelsen utan även på kommunens nämnder och bolag.

Som stöd i det strategiska miljö- och hållbarhetsarbetet har en fullmäktigeberedning inrättats samt en tjänst som miljöstrateg. Såväl miljö- och hållbarhetsberedningen som tjänsten som miljöstrateg tillsattes innan de nya målen beslutades.

Miljö- och hållbarhetsberedningen har i en skrivelse till fullmäktige önskat få sitt uppdrag förtydligat då beredningens verksamhet ifrågasatts av vissa. Beredningen upplever också att man inte fått det stöd från kommunens miljöstrateg som krävs för att beredningen ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Uppdraget att vara kommunen vattengrupp upplevs också vara otydligt.

Enligt beredningens reglemente omfattar beredningens uppdrag utveckling och systematisk uppföljning av mål rörande miljö- och hållbar utveckling, med fokus på de ekologiska målen i Agenda 2030.

I kommunstyrelsens reglemente anges att kommunstyrelsen ska leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrning av hela den kommunal verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd. I § 3 sägas att i kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat samhällsplaneringen och den översiktliga planeringen samt användningen av mark och vatten. Där ingår också energianvändningen samt energihushållningen. I § 5 anges att i kommunstyrelsens styrfunktion ligger att denna ska övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs. Något uttryckligt ansvar för miljö- och hållbar utveckling anges inte.

I nämndernas reglementen anges inte uttryckligen ansvar för miljö- och hållbar utveckling, däremot anges att nämnden ska se till att nämndens arbete bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

2.2.2. Bedömning och rekommendationer

Vår bedömning är att organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling behöver förtydligas. Det behöver tydligt klargöras vad som avses med miljö och hållbar utveckling och vilken roll en eventuell fullmäktigeberedning ska ha. Detsamma gäller kommunstyrelsens, nämndernas och bolagens roll i arbetet med miljö och hållbar utveckling. Detta gäller också vilken roll kommunens miljöstrateg ska ha, vattengruppens roll, olika vattenprojekt och ansvar för genomförande av klimatstrategin mm.

Om kommunen vill prioritera särskilda miljö- och hållbarhetsprojekt måste ansvaret för detta förtydligas.

Vi tolkar, utifrån reglementen och styrmodellen, att samtliga verkställande politiska organ har ansvar för att realisera kommunens miljö- och hållbarhetsutveckling. Detta gäller även de kommunala bolagen.

Vår bedömning är att miljö- och hållbarhetsberedningens mandat är otydligt. Om beredningen förutsätts ska ha en aktiv roll rörande vattenfrågor bedömer vi att detta inte är förenligt med kommunallagen. Vi bedömer också att beredningens uppdrag att initiera och medverka vid revidering av befintliga styrdokument som omfattar miljö och hållbar utveckling också kan innehålla sådana aktiva moment som gör det är tveksamt om detta uppdrag bör ligga på en fullmäktigeberedning.

Vi bedömer vidare att miljö- och hållbarhetsberedningens uppdrag att bereda övergripande mål och styrdokument inom området miljö och hållbarhet kan sammanfalla med kommunstyrelsens uppdrag enligt sitt

reglemente att leda och samordna målarbetet utifrån vår tolkning att all verksamhet ingår i miljö- och hållbar utveckling.

Vi rekommenderar följande:

- Att organisation och ansvar för miljö- och hållbar utveckling tydliggörs. Däri ingår att förtydliga vad kommunen avser med begreppet miljö och hållbar utveckling och om det ingår i all verksamhet eller är något som sker i separata projekt (eller både och).
- Att miljö- och hållbarhetsberedningens roll ses över.
- Att hållbarhetspolicyn, energi- och klimatstrategin, VA-policyn och VA-strategin uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.
- Att överväga om ansvar för miljö- och hållbar utveckling bör förtydligas i reglementena.

2.3. Handlingsplaner och ekonomi

Under rubriken bevaras följande revisionsfrågor:

- Finns det handlingsplaner som bygger på de beslutade målen?
- Finns det ekonomiska resurser avsatta i budget och flerårsplan för att kunna realisera handlingsplaner och nå målen på kort och på lång sikt?

2.3.1. Iakttagelser

Handlingsplaner

Av avsnitt 2.1 framgår att vår genomgång av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner visar att de inte innehåller begreppet nämndmål, däremot redovisas mätetal, periodicitet, målvärden för mätetalen och aktiviteter med datum för insatsen. Av intervjuerna framgår att detta är handlingsplanen.

Det finns även styrdokument och handlingsplaner som inte redovisas i kommunstyrelsens eller nämndernas verksamhetsplaner. Exempel på detta berör

- Hållbarhetspolicyn
- Energi- och klimatstrategin
- Vattengruppens mål
- Projekt

Någon uppföljning av dessa har vi ej kunnat ta del av.

Ekonomiska resurser

Då vi tolkar att de nya målen avser hela den kommunala verksamheten finansieras handlingsplanerna via nämndernas budgetar. Någon separat budget som avser miljö- och hållbarhetsutveckling uppfattar vi inte finns. En viss kommunal finansiering finns dock för vissa miljöprojekt, miljöstrateg och hållbarhetsberedning.

Av miljö- och hållbarhetsberedningens protokoll från 2021-02-17 framgår att den tidigare miljöstrategen framfört att resurserna för strategiskt arbete med miljö- och hållbarhetsutveckling inte räckte till då all tid

gick åt för handledning för ekosystemtjänster som främst avser kommunens planarbete, och att om kommunen ska kunna driva ett hållbarhetsarbete måste resurser avsättas.

Av intervjuerna framgår vidare att de nya målen för vattengruppen inte är finansierade och att vattenfrågorna sannolikt skulle kunna drivas effektivare mot målen om man hade en kommunal finansiering och inte vara beroende av anslagsfinansierade projekt som styrs från staten.

I intervjuerna framförs också vikten av att ha en miljöstrateg som jobbar med miljö- och hållbarhetsfrågor på ett strategiskt plan.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att det finns handlingsplaner utifrån de mätetal som anges i verksamhetsplanerna som anger aktiviteter och datum för insatser. Handlingsplanerna redovisas av kommunstyrelsen och nämnderna som aktiviteter som är tidssatta.

Det finns även separata styrdokument och handlingsplaner. Vår granskning indikerar att dessa behöver uppdateras i enlighet med styrmodell och ansvar.

Ekonomiska resurser för att realisera fullmäktiges mål är avsatta i kommunstyrelsens och nämndernas respektive budget via en budgetprocess. Det finns inga öronmärkta pengar på övergripande nivå för miljö- och hållbarhetsutveckling utan dessa ska ingå i verksamhetsbudgeten. Miljö- och hållbarhetsberedningen har dock inga resurser till sitt förfogande. Vi bedömer att det kan finnas skäl för kommunstyrelsen att överväga om en tydligare finansiering för vissa angelägna vattenfrågor kan vara önskvärd för att snabbare nå målen jämfört med nuvarande anslagsfinansiering där tillgängliga statliga projekt styr inriktningen.

Vi rekommenderar följande:

- Att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor.

2.4. Miljö- och hållbarhetsstrateg

Under rubriken besvaras följande revisionsfråga:

- Finns det en tydlig befattningsbeskrivning för kommunens miljö- och hållbarhetsstrateg?

2.4.1. Iakttagelser från dokumentation och intervjuer

Av flera intervjuer framgår att den tidigare miljö- och hållbarhetsstrategen i alltför stor utsträckning arbetat med andra frågor än miljö- och hållbarhetsfrågor på strategisk nivå och därför har kravet på en tydlig befattningsbeskrivning för den nya befattningshavaren framförts. Ett önskemål från miljö- och hållbarhetsberedningen har varit att den nye befattningshavaren ska ägna hälften av sin tid åt beredningen. Enligt uppgift finns en äldre befattningsbeskrivning från 2017 som ska revideras.

Vi har dock inte tagit del av någon befattningsbeskrivning men följande uppgifter stod i anställningsannonsen:

"Som miljöstrateg kommer du att arbeta med miljöfrågor, konsekvensbeskrivningar, analyser, utredningar och strategier för att skapa en hållbar utveckling. Du är sammanhållande i miljöfrågor kopplat till kommunens övergripande planering, detaljplanering och övrigt miljöarbete exempelvis lokala miljömål, Agenda 2030, klimatanpassning mm. Du leder och driver framtagandet av styrdokument inom miljö- och hållbar-

hetsfrågor. Vi ser även att miljöstrategen kommer att identifiera områden där vår kommun kan samverka med våra grannkommuner med liknande förutsättningar.

I tjänsten ingår att aktivt omvärldsbevaka förändringar och utveckling inom miljöområdet. Du deltar i arbete i olika miljörelaterade projekt och kan omvandla miljömål till konkreta åtgärder inom kommunens gränser."

2.4.2. Bedömning

I uppdraget enligt annonsen ingår en mängd uppgifter. Man kan tolka att även den uppgift ingår som den tidigare strategen angav att den upptog all sin tid. Det kan därför finnas skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

Vi rekommenderar följande:

- Att överväga om det finns skäl att i en uppdragsbeskrivning ange en tydligare arbetsfördelning för hur den nye miljöstrategen ska använda sin tid.

2.5. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen och nämnderna i Borgholms kommun inte har en helt ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen eftersom det finns otydligheter i denna.

Utgångspunkt för den sammanfattande bedömningen är svar på respektive revisionsfråga enligt följande:

Revisionsfråga	Svar
Finns det tydliga och mätbara mål för miljö- och hållbarhetsarbetet, beslutade av fullmäktige?	Nej. Vår bedömning är att kommunstyrelsen bör överväga att bereda förslag till tydligare mål för fullmäktige för att få en tydligare styrning av hur nämnderna ska formulera och prioritera sina nämndmål. Kommunstyrelsen och nämnderna har inget som kallas mål däremot finns mätetal och målvärden som kan uppfattas vara nämndmål.
Är organisationen tydlig och har rätt mandat?	Nej. Vår bedömning är att organisation och ansvar för miljö och hållbar utveckling behöver förtydligas. Det behöver tydligt klargöras vad som avses med miljö och hållbar utveckling och vilken roll en eventuell fullmäktigeberedning ska ha. Detsamma gäller kommunstyrelsens, nämndernas och bolagens roll i arbetet med miljö och hållbar utveckling. Detta gäller också vilken roll kommunens miljöstrateg ska ha, vattengruppens roll, olika vattenprojekt och ansvar för genomförande av klimatstrategin mm.
Har ansvar och befogenheter avseende miljö- och hållbarhetsarbetet tydliggjorts i de reglementen	Delvis, men inte direkt uttalat avseende miljö- och hållbarhet. Det är dock tydligt att kommunstyrel-

som gäller för aktuella politiska organ?	sen och nämnderna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges mål, vilka har fokus på hållbarhet, inklusive miljö.
Finns det ett ansvar för övriga politiska organ, utöver kommunstyrelsen att verkställa miljö- och hållbarhetsarbetet?	Ja, det är tydligt att kommunstyrelsen och nämnderna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges mål, vilka har fokus på miljö- och hållbarhet. Samtliga verkställande politiska organ har ansvar för att realisera miljö- och hållbarhetsarbetet.
Finns det handlingsplaner som bygger på de beslutade målen?	Delvis, i respektive verksamhetsplan för kommunstyrelsen och nämnderna finns handlingsplaner som bygger på mätetal.
Finns det ekonomiska resurser avsatta i budget och flerårsplan för att kunna realisera handlingsplaner och nå målen på kort och på lång sikt?	Ekonomiska resurser för att realisera fullmäktiges mål ska vara avsatta i kommunstyrelsens och nämndernas respektive budget. Miljö- och hållbarhetsberedningen har dock inga resurser. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen överväger om det kan finnas skäl för en tydligare finansiering för vissa angelägna miljö- och hållbarhetsfrågor (ex anslagsfinansierade vattenprojekt).
Finns det en tydlig befattningsbeskrivning för kommunen miljö- och hållbarhetsstrateg?	Nej, det finns ingen befattningsbeskrivning. Det finns dock en uppdragsbeskrivning i en rekryteringsannons. Det finns skäl att göra en befattningsbeskrivning som tydliggör hur strategen ska använda sin tid.

Dag som ovan,

Roger Burström
Certifierad kommunal revisor

Anders Haglund
Certifierad kommunal revisor

Borgholms kommun
Revisorerna

2021-09-22

Till
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av kommunens arbete med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen

På uppdrag av oss, kommunens förtroendevalda revisorer, har revisionsfirman KomRedo AB granskat om Borgholms kommun har en ändamålsenlig organisation för det långsiktiga arbetet med miljö och hållbarhet, inklusive vattenhushållningen.

Den samlade bedömningen i granskningen är att Borgholm kommuns organisering av det långsiktiga arbetet med miljö- och hållbar utveckling inte är helt ändamålsenlig eftersom det finns vissa otydligheter i denna. Det behöver klargöras vad som avses med miljö- och hållbar utveckling och vilken roll en eventuell fullmäktigeberedning ska ha. Detsamma gäller kommunstyrelsens, nämndernas och bolagens roll i arbetet med miljö- och hållbar utveckling. Detta gäller också vilken roll kommunens miljöstrateg ska ha, vattengruppens roll, olika vattenprojekt och ansvar för genomförande av klimatstrategin mm.

Revisorsgruppen finner också att det finns utrymme för att öka spårbarheten i protokoll och i rapporter till fullmäktige av hur det rubricerade arbetet fortskrider.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 22 september 2021 att överlämna granskningsrapporten till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

För kommunens revisorer

Jan Hellroth
Ordförande

Anders Marell
Vice ordförande

§ 116 Dnr 2021/89 007 KS

Granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka granskningen till alla nämnder för kännedom och till kommunstyrelsen för redogörelse för åtgärder som planeras med anledning av granskningen och att detta föredras i kommunfullmäktige på februari 2022.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har KomRed AB genomfört en granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling.

Kommunens revisorer beslutade vid sammanträdet 2021-09-22 att överlämna rapporten till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

I bifogad rapport redovisas gjorda iakttagelser, revisionell bedömning och rekommendationer.

Beslutsunderlag

Revisorerna - Granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling, 2021-10-06.

Granskning av Borgholms kommuns arbete med miljö och hållbar utveckling, 2021-10-06.

Dagens sammanträde

Fullmäktiges presidium föreslår att kommunfullmäktige skickar granskningen till alla nämnder för kännedom och till kommunstyrelsen för redogörelse för åtgärder som planeras med anledning av granskningen och att detta föredras i kommunfullmäktige på februari 2022.

§ 7 Dnr 2021/89 007 KS

Svar på uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att lämna bedömningen av revisorernas granskning av kommunens IT-verksamhet som svar på granskningen.

att ge kommunchefen i uppdrag att göra en översyn av informationssäkerhetspolicyn och föreslå kommunstyrelsen lämpliga revideringar.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har KomRed AB genomfört en uppföljning av den tidigare granskningen av IT-verksamheten som genomfördes 2018.

Uppföljningen har behandlats av kommunfullmäktige som lämnade till kommunstyrelsen att kommentera och föreslå åtgärder med anledning av densamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-01-04.

Revisionsutlåtande om uppföljning av granskning av IT-verksamheten.

Granskningsrapport - Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten.

Kommunfullmäktige 2021-12-13 § 167.

Bedömning

Bedömningen i granskningsrapporten, som också överensstämmer med revisorernas bedömning, är att merparten av de påpekanden som gjordes i granskningen av IT-verksamheten 2018 är åtgärdade. I stort sköts kommunens IT-verksamhet bra och säkerhetsfrågorna är väl hanterade. Kommunen har god kontroll över verksamheten. De tre påpekanden som görs är samtliga redan åtgärdade eller på god väg att åtgärdas.

Informationssäkerhetspolicyn från 2019 står i tur att revideras och ska då justera så att måluppföljningen blir tydligare. Den kommer självklart även att ändras så att den stämmer överens med nuvarande organisation. Det vore dock ännu bättre om policyn kan skrivas så att den blir oberoende av organisation, eftersom organisatoriska förändringar tenderar att ske regelbundet och dessa ska normalt varken påverkas av eller påverka aktuella policyer.

Samtliga verksamhetsplaner, inklusive IT-avdelningens verksamhetsplan, finns publicerade på kommunens Intranät som vi har tillsammans med Ölands kommunalförbund. Mål och prioriteringar är därför lätt tillgängliga för alla som har intresse av dem inom kommunen och kommunalförbundet.

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen för avgörande
Kommunfullmäktige
Kommunchefen

Handläggare
Linda Hedlund
Utvecklingsstrateg

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse – Svar på uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar

att lämna bedömningen av revisorernas granskning av kommunens IT-verksamhet som svar på granskningen.

att ge kommunchefen i uppdrag att göra en översyn av informationssäkerhetspolicyn och föreslå kommunstyrelsen lämpliga revideringar.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har KomRed AB genomfört en uppföljning av den tidigare granskningen av IT-verksamheten som genomfördes 2018.

Uppföljningen har behandlats av kommunfullmäktige som lämnade till kommunstyrelsen att kommentera och föreslå åtgärder med anledning av densamma.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport – Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten 2021-11-09.

Kommunfullmäktiges beslut 2021-12-13 § 167

Bedömning

Bedömningen i granskningsrapporten, som också överensstämmer med revisorernas bedömning, är att merparten av de påpekanden som gjordes i granskningen av IT-verksamheten 2018 är åtgärdade. I stort sköts kommunens IT-verksamhet bra och säkerhetsfrågorna är väl hanterade. Kommunen har god kontroll över verksamheten. De tre påpekanden som görs är samtliga redan åtgärdade eller på god väg att åtgärdas.

Informationssäkerhetspolicyn från 2019 står i tur att revideras och ska då justera så att måluppföljningen blir tydligare. Den kommer självklart även att ändras så att den stämmer överens med nuvarande organisation. Det vore dock ännu bättre om policyn kan skrivas så att den blir oberoende av organisation, eftersom organisatoriska förändringar tenderar att ske regelbundet och dessa ska normalt varken påverkas av eller påverka aktuella policyer.

Samtliga verksamhetsplaner, inklusive IT-avdelningens verksamhetsplan, finns publicerade på kommunens Intranät som vi har tillsammans med Ölands kommunalförbund. Mål och prioriteringar är därför lätt tillgängliga för alla som har intresse av dem inom kommunen och kommunalförbundet.

Jens Odevall
Kommunchef

Linda Hedlund
Utvecklingsstrateg

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

§ 167 Dnr 2021/89 007 KS

Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka uppföljningen till kommunstyrelsen för att besvaras och att detta föredras i kommunfullmäktige mars 2022.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens revisorer har KomRed AB genomfört en uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten som genomfördes 2018.

Kommunens revisorer beslutade vid sammanträdet 2021-11-17 att överlämna uppföljningen till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

Beslutsunderlag

Revisionsutlåtande om uppföljning av granskning av IT-verksamheten, 2021-11-17.

Granskningsrapport - Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten, 2021-11-09.

Dagens sammanträde

Revisorernas ordförande Jan Hellroth (FÖL) redogör för uppföljningen av revisionens tidigare granskning av IT-verksamheten.

Fullmäktiges presidium föreslår att kommunfullmäktige skickar uppföljningen till kommunstyrelsen för att besvaras och att detta föredras i kommunfullmäktige mars 2022.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Borgholms kommun
Revisorerna

2021-11-17

Till
Kommunfullmäktiges presidium

Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten

På uppdrag av oss, kommunens förtroendevalda revisorer, har revisionsfirman KomRedo AB gjort en uppföljning av den granskning av IT-verksamheten som vi lät göra år 2018. Den granskningen, vars fokus låg på säkerhetsfrågor, utmynnade i 19 rekommendationer på åtgärder för att uppnå en ändamålsenlig verksamhet. Den sammanfattande bedömningen efter nu genomförd granskning (oktober 2021) är att de lämnade rekommendationerna i allt väsentligt har hanterats på ett tillfredställande sätt.

Granskarna bedömer också att samverkan mellan Borgholms kommun och IT-avdelningen inom Ölands Kommunalförbund (ÖKF) fungerar på ett tillfredsställande sätt. För Borgholms kommuns del finns skäl att överväga behovet av en tydligare uppföljning av målen i informationssäkerhetspolicyn.

Under granskningen framkom också att gällande informationssäkerhetspolicy och tillhörande riktlinjer är skrivna utifrån att IT-avdelningen ligger kvar i kommunen, vilket sedan 2020 inte längre är fallet. Det finns därför skäl att uppdatera skrivningarna i informationssäkerhetspolicyn så att de överensstämmer med nuvarande organisation.

Vi, de förtroendevalda revisorerna, beslutade vid vårt sammanträde den 17 november 2021 att överlämna granskningsrapporten till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

För kommunens revisorer

Jan Hellroth
Ordförande

Anders Marell
Vice ordförande

KomRed AB

Uppföljning av tidigare granskning av IT-verksamheten

Borgholms kommuns revisorer

Roger Burström och Anders Haglund

2021-11-09

Innehållsförteckning

Sammanfattning 2
1. Uppdrag 3
1.1. Bakgrund och syfte 3
1.2. Revisionsfrågor 3
1.3. Revisionsobjekt 4
1.4. Revisionskriterier 4
1.5. Metod 4
2. Resultat av granskningen 5
2.1. Ansvar för IT-verksamheten 5
2.1.1. Bedömning 5
2.2. Mål för IT-verksamheten 5
2.3. Samverkan med IT-avdelningen inom Ölands Kommunalförbund 8
2.3.2. Bedömning 9
2.4. Uppföljning av tidigare granskning 9
2.4.1. Bedömning 12
3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer 12

Sammanfattning och rekommendationer

År 2018 genomfördes på uppdrag av kommunens revisorer en granskning av kommunens IT-verksamhet. Granskningen vars fokus låg på säkerhetsfrågor utmynnade i 19 rekommendationer för att få en ändamålsenlig verksamhet. Vår sammanfattande bedömning efter nu genomförd granskning (oktober 2021) är att de lämnade rekommendationerna i allt väsentligt har hanterats på tillfredställande sätt.

Vi bedömer också att samverkan mellan Borgholms kommun och IT avdelningen inom Ölands Kommunalförbund (ÖKF) fungerar på ett tillfredsställande sätt, vilket också vidimeras av gjord kundundersökning och av våra intervjuer. Vi bedömer vidare att Borgholms kommun har en god insyn i och påverkan på IT-avdelningens verksamhet och mål genom den personunion som finns mellan kommunen och kommunalförbundet och genom att Borgholms kommuns fullmäktige behandlar och godkänner kommunalförbundets årsredovisning. Det finns också ett nära samarbete mellan kommunens verksamheter och IT avdelningen där verksamheten bedömer att man har tillfredsställande beställarkompetens.

Av målredovisningen för IT-avdelningen i ÖKFs årsredovisning för 2020 framgår att det saknats underlag för att bedöma två mål och att verksamheten haft problem med ekonomin men också att några mål nåtts. Vår bedömning är ändå att det finns en hög ambition inom IT-avdelningen att analysera och redovisa verksamheten utifrån kritiska kvalitetsfaktorer med tillhörande kvalitetsindikatorer.

Vi ser också behov att i IT-avdelningens verksamhetsplan 2021 bättre tydliggöra prioriterade utvecklingsmål och uppdrag.

För Borgholms kommun finns skäl att överväga behovet av en tydligare luppföljning av målen i informationssäkerhetspolicyn.

Vi ser också att informationssäkerhetspolicy och tillhörande riktlinjer är skrivna utifrån att IT-avdelningen ligger kvar i kommunen vilket sedan 2020 inte längre är fallet. Det finns därför skäl att uppdatera skrivningarna i informationssäkerhetspolicyn så att de överensstämmer med nuvarande organisation.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen i Borgholms kommun:

att överväga behovet av en tydligare uppföljning av målen i informationssäkerhetspolicyn.

att uppdatera skrivningarna i informationssäkerhetspolicyn så att de överensstämmer med nuvarande organisation.

att verka för att prioriterade utvecklingsmål och uppdrag i IT-avdelningens verksamhetsplan tydliggörs.

1. Uppdrag

KomRedo AB har på uppdrag av revisorerna i Borgholms kommun gjort en uppföljande granskning av IT-verksamheten i Borgholms kommun och samverkan med IT avdelningen inom Ölands Kommunalförbund.

1.1. Bakgrund och syfte

År 2018 genomfördes en granskning av kommunens IT-verksamhet. Granskningen vars fokus låg på säkerhetsfrågor utmynnade i 19 rekommendationer för att få en ändamålsenlig verksamhet. Uppdraget är att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån den tidigare granskningens rekommendationer men även följa upp måluppfyllelse och att samverkan med IT-avdelningen i Ölands Kommunalförbund fungerar tillfredsställande.

Granskningens syfte är således att följa upp att IT-verksamheten i Borgholms kommun fungerar tillfredsställande avseende mål, styrmodell och säkerhetsfrågor samt samverkan med IT avdelningen i Ölands Kommunalförbund.

1.2. Revisionsfrågor

I granskningens ingår följande revisionsfrågor:

Vilka åtgärder har vidtagits utifrån tidigare granskningens 19 rekommendationer nedan?

1. Styrmodellen för området IT-säkerhet bör dokumenteras.
2. Färdigställa och formellt anta de påbörjade riktlinjerna och policydokumenten, samt revidera befintliga styrande dokument.
3. Etablera en process för att revidera befintliga styrande dokument inom IT- och informationssäkerhetsområdet för att förhindra att dokument blir inaktuella.
4. Tillsätta ansvariga personer inom området för IT- och informationssäkerhet för att leda och samordna arbetet med IT- och informationssäkerhet.
5. Formulera tydliga roll- och ansvarsbeskrivningar samt implementera dessa.
6. Färdigställa påbörjad revidering av IT-handböckerna samt inkludera beskrivning av rapporteringsvägar i frågor rörande IT- och informationssäkerhet.
7. Implementera rutin för klassificering utifrån risk av informationstillgångar som syftar till att identifiera vilka som är kritiska IT-tjänster.
8. Implementera en rutin för att upprätthålla och revidera arbetet med inventering av informationstillgångar.
9. Implementera en formell rutin för att utvärdera risker kopplat till informationstillgångar som grund för att kravställa kontrollmiljön för IT-säkerhet.
10. Formalisera och dokumentera processen för administration av behörigheter i system och applikationer. Inkludera kontroller för tilldelning, förändring, borttag samt periodvis granskning av behörigheter.
11. Formalisera och dokumentera processen för förändringshantering i system och applikationer som inkluderar dokumentation av initiering, testning och godkännande av förändringar.
12. Implementera en rutin för att regelbundet genomföra återläsning av backuper i syfte att säkerställa att backuper för system fungerar.
13. Implementera dokumenterade riktlinjer för riskanalys av informationstillgångar för att rätt kravställning av kontrollmiljön för IT-säkerhet kan göras för att säkerställa tillgänglighet, riktighet och sekretess av informationstillgångar.
14. Implementera riktlinjer för riskanalys för att identifiera och hantera händelser vilka kan utgöra incidenter mot informationssäkerheten.
15. Implementera riktlinjer för att proaktivt testa IT-miljön och kritiska IT-tjänster för sårbarheter över tid.
16. Implementera en process för att löpande utvärdera inträffade säkerhetsincidenter med avsikt att dra lärdom från dessa och uppdatera tekniska försvarsmekanismer. Den formella processen bör inkludera

dokumentationskrav av möten och utvärderingar samt åtgärder som har vidtagits. En formell process för incidenthantering är även en viktig förutsättning för att verksamheten kontinuerligt ska lära sig av tidigare erfarenheter och ständigt arbeta med att förbättra sin förmåga i att hantera hot relaterade till IT- och informationssäkerhet.

17. Dokumentera incidenter och tillhörande lösningar i ärendehanteringsprogrammet för att lättare möjliggöra arbetet med nyckeltal för styrning. Definiera relevanta nyckeltal inom området för IT- och informationssäkerhet som ligger till grund för styrning och kontinuerlig förbättring av området.
18. Tydliggöra definition av händelser vilka utgör incidenter. Detta är viktigt för att verksamheten ska veta när en händelse utgör en incident och kan rapportera händelsen. Vidare är det viktigt för att kontrollmiljön för IT-säkerhet samt övervakning av IT-miljön till stor del baseras på vad som utgör incidenter.
19. Formalisera processen för utbildning av medarbetare för att säkerställa att medarbetare genomgår den utbildning som krävs för att hålla en god nivå avseende hanteringen av information. Processen bör omfatta introduktion för nyanställda samt kontinuerlig och aktuell utbildning för de befintliga medarbetarna.

Hur fungerar samverkan med IT- avdelningen i Ölands Kommunalförbund?

Når IT-verksamheten uppsatta mål?

1.3. Revisionsobjekt

Granskningen avser kommunstyrelsen i Borgholms kommun. Granskningen omfattar också verksamheten och samverkan med IT-avdelningen inom Ölands Kommunalförbund.

1.4. Revisionskriterier

De kriterier som har legat till grund för analys, bedömning och rekommendationer är hämtade från:

- IT-strategi i Ölands Kommunalförbund
- Informationssäkerhetspolicy
- Driftsamavtalet
- Verksamhetsplaner
- Årsredovisningar
- Protokoll

1.5. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med nyckelpersoner med IT-ansvar samt genomgång av handlingar och beslut. Därutöver har intervjuer gjorts med ett urval av verksamhetsföreträdare för att belysa samverkan med IT avdelningen i Ölands Kommunalförbund. Sammantaget har ett 10-tal intervjuer genomförts.

2. Resultat av granskningen

2.1. Ansvar för IT-verksamheten

Iakttagelser

När den tidigare granskningen gjordes 2018 hade Borgholms kommun en egen IT-avdelning som också genom avtal bistod Mörbylånga kommun. År 2020 ändrades organisationen för IT-avdelningen genom att den organisatoriskt flyttades från Borgholms kommun till Ölands Kommunalförbund (ÖKF).

IT-avdelningens verksamhet regleras genom ett Driftsam-avtal som anger IT-avdelningens uppgifter och ansvar gentemot både Borgholms kommun och Mörbylånga kommun. Övriga styrdokument för IT-verksamheten är en gemensam IT-strategi som antagits av medlemskommunerna och ÖKF samt respektive medlemskommuns Informationssäkerhetspolicy.

Ölands Kommunalförbund styrs av Borgholms och Mörbylånga kommuner. Förbundsdirektionen, som utses av respektive fullmäktigeförsamling, är det högsta beslutande organet. Direktionen består av 10 ledamöter och lika många ersättare. Ordförande är Ilko Corkovic (S), första vice ordförande är Anna-Kajsa Arnesson (C) och andra vice ordförande Matilda Wärenfalk (S). Förbundsdirektör är Jens Odevall och biträdande förbundsdirektör är Ann Willsund.

2.1.1. Bedömning

Vår bedömning är att det finns en tydlig organisation för IT-verksamheten och styrdokument som klargör roller och ansvar. Då personunion råder mellan medlemskommunerna och ÖFK bedömer vi att insynen och påverkansmöjligheterna är mycket goda för medlemskommunerna. Vi bedömer också att det finns ett behov av att uppdatera skrivningarna i informationssäkerhetspolicyn så att de överensstämmer med nuvarande organisation.

2.2. Mål för IT-verksamheten

Iakttagelser

I Borgholms kommuns informationssäkerhetspolicy anges följande grundläggande mål för informationssäkerhetsarbetet.

Medborgares och intressenters förtroende	• Informationssäkerhet ska bidra till att medborgare och andra intressenter ska känna sig trygga vid informationsutbyte med kommunen och vår förmåga att hantera känsliga personuppgifter.
Verksamhetens informations säkerhet	• Samtliga anställda inom kommunens verksamheter ska ha kännedom och kunskap om aktuellt regelverk beträffande informationssäkerhet. • Det systematiska informationssäkerhetsarbetet ska minst omfatta informationsklassning, hot- och riskanalys, incidenthantering, kontinuitetsplaner samt uppföljning, åtgärder och återkoppling. • Det ska finnas en kommunikationsplan som aktiveras vid händelser som har påverkan på informations-säkerheten. • Information ska skyddas i paritet med de konsekvenser som otillräcklig säkerhet kan medföra.

Krishantering	• Informationssäkerheten ses som en del av kommunens krishanteringsplan, i syfte att stärka förmågan att driva verksamheten vidare i händelse av en kris.

Någon uppföljning av de särskilda mål som finns för Borgholms kommuns informationssäkerhetsarbete har vi inte tagit del av. Av intervjuerna framgår att avvikelser i informationssäkerheten följs upp och att en årlig rapportering görs till kommunstyrelsen.

I Ölands kommunalförbunds årsredovisning 2020 anges följande mål, mätindikatorer och aktiviteter för IT avdelningen.

Perspektiv – Kund

Verksamhetsmål

- Med effektivt arbete ge snabb och korrekt service till våra användare.

Aktiviteter för att uppnå mål

- Kundsupportsystem med möjlighet till självhjälp via kunskapsbank.
- Formulär för beställningar.

Måluppfyllelse mäts med hjälp av nedanstående mått:

Indikatorer	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utfall 2020	Kommentar
Kundnöjdhet enligt IT-enkät	70 % bra eller bättre	-	-	IT-enkäten är inte utskickad
Leveranstid av utrustning till nyanställd	Inom två veckor	▼	Ej uppfyllt	Har inte uppfyllts pga. komponentbrist. Kommer bli bättre framöver.

Perspektiv – Utveckling

Verksamhetsmål

- Använda modern teknik för att effektivisera vår egen verksamhet men också hjälpa kommunernas övriga verksamheter.
- Leverera säker och stabil IT-drift.

Aktiviteter för att uppnå mål

- Automation, flera av våra processer går att automatisera
- Se över redundans i nätverket och bra serviceavtal på hyrda tjänster.

Måluppfyllelse mäts med hjälp av nedanstående mått:

Indikatorer	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utfall 2020	Kommentar
Antal oplanerade avbrott som drabbar fler än 30 användare.	<3	▲	1	Avbrottet på telefonin i Mörbylånga drabbade många under en kväll och en natt.

Perspektiv – Medarbetare

Verksamhetsmål

- IT-avdelningens personal ska uppfattas som kompetenta och hjälpsamma. Kommunernas övriga medarbetare ska få ett gott bemötande.

Aktiviteter för att uppnå mål

- Kompetensutveckling genom internutbildningar, externa utbildningar och mässor. Via våra licensavtal med t.ex. Microsoft erbjuds vi ofta utbildningar till mycket låg kostnad.

Måluppfyllelse mäts med hjälp av nedanstående mått:

Indikatorer	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utfall 2020	Kommentar
Trivsel enligt medarbetarundersökning	90 % bra eller bättre	◆	89 % bra eller bättre, 9 % vet ej	Målet bedöms som delvis uppfyllt.
Bemötande enligt IT-enkät	70 % bra eller bättre	-	-	IT-enkäten är inte genomförd.

Perspektiv – Ekonomi

Verksamhetsmål

- Budget i balans och tydlig fördelning av kostnader.

Aktiviteter för att uppnå mål

- Transparens mot kommunerna och enkla fördelningsnycklar som gör uppföljning enklare. Vi eftersträvar att göra så få omföringar och skicka så få fakturor som möjligt.

Måluppfyllelse mäts med hjälp av nedanstående mått:

Indikatorer	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utfall 2020	Kommentar
Resultat	+ - 0	▼	-1 007 tkr	Målet uppfylls inte, då verksamheten redovisar underskott mot budget.

2.2.1. Bedömning

Av målredovisningen för IT-avdelningen i ÖKFs årsredovisning för 2020 framgår att det saknats underlag för att bedöma två mål och att verksamheten haft problem med leveranser och ekonomi men också att några mål nåtts. Vår bedömning är ändå att det finns en hög ambition inom IT-avdelningen att analysera och redovisa verksamheten utifrån kritiska kvalitetsfaktorer med tillhörande kvalitetsindikatorer. Vi kan också konstatera att en genomförd kundundersökning visar på stor kundnöjdhet, vilket också vidimeras av de intervjuer vi gjort.

Vi ser också behov att i IT-avdelningens verksamhetsplan 2021 bättre tydliggöra prioriterade utvecklingsmål och uppdrag.

Återkopplingen av måluppfyllelsen till medlemskommunerna sker formellt genom att ÖKF:s årsredovisning godkänns i respektive fullmäktige. Vår bedömning är att kommunerna har en god styrning och uppföljning av IT-avdelningen mål.

2.3. Samverkan med IT-avdelningen inom Ölands Kommunalförbund

2.3.1. Iakttagelser

Av de intervjuer vi gjort med verksamhetsansvariga framgår att man i stor utsträckning är nöjda med samverkan med IT-avdelningen inom kommunalförbundet. Bra dialog och lyhördhet kännetecknar svaren vi fått på hur samarbetet fungerar.

Nedanstående diagram visar svaren på den senaste kundundersökningen som IT-avdelningen gjort.

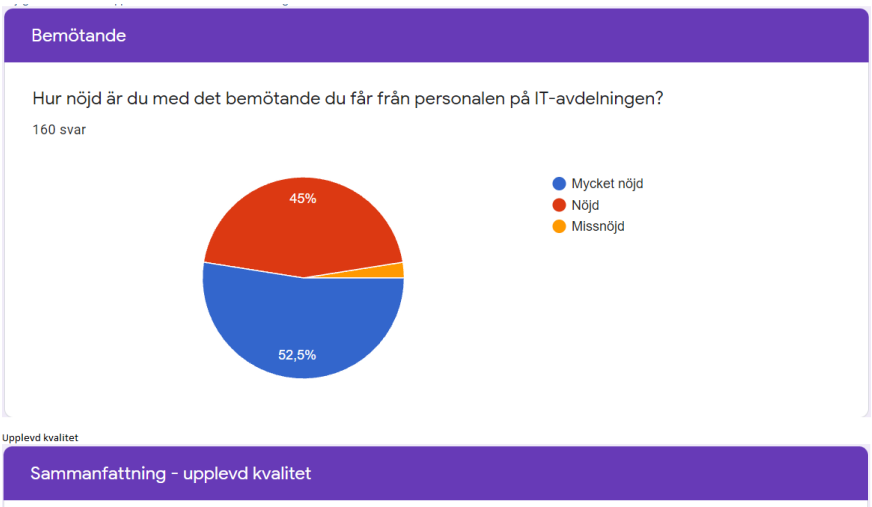

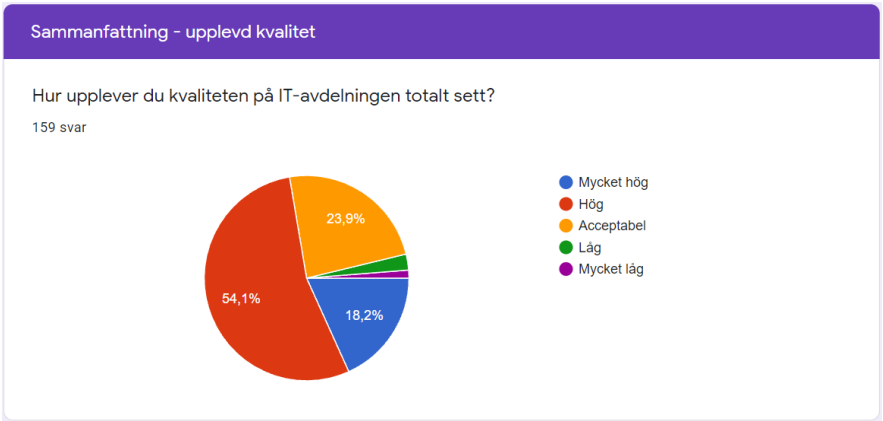

Svaren indikerar en stor kundnöjdhet.

Av intervjuerna framgår också att man tycker att man har kompetens inom kommunens förvaltningar för att kunna vara en kompetent kravställare mot IT-avdelningen. Man tycker även att ansvarsfördelningen mellan kommunen och IT-avdelningen inom ÖKF är tydlig.

2.3.2. Bedömning

Vår generella bedömning från granskningen och gjorda intervjuer är att samverkan mellan Borgholms kommun och IT-avdelningen inom ÖKF fungerar mycket bra.

2.4. Uppföljning av tidigare granskning

År 2018 genomfördes en granskning av kommunens IT-verksamhet. Granskningen, vars fokus låg på säkerhetsfrågor, utmynnade i 19 rekommendationer. Nedan redovisas tidigare rekommendationer och de svar som Borgholms kommun och IT- avdelningen i Ölands Kommunalförbund lämnat på vilka åtgärder som vidtagits utifrån rekommendationerna.

Rekommendation	**Svar från Borgholms kommun och IT avdelning inom Ölands kommunalförbund**
1. Styrmodellen för området IT-säkerhet bör dokumenteras.	Informationssäkerhetspolicy med riktlinjer antogs på KF 2019-02-11. Informationssäkerhetspolicy med dess riktlinjer utgör styrmodell för IT-säkerheten.
2. Färdigställa och formellt anta de påbörjade riktlinjerna och policydokumenten, samt revidera befintliga styrande dokument.	Informationssäkerhetspolicy med riktlinjer antogs på KF 2019-02-11. I och med att IT avdelningen flyttades till Ölands Kommunalförbund så antogs ett Driftsam-avtal som reglerar IT avdelningens uppgifter gentemot kommunerna. Ny IT-strategi antogs av KF 2021-08-16.
3. Etablera en process för att revidera befintliga styrande dokument inom IT- och	Alla styrdokument läggs under bevakning så att det kommer en påminnelse innan de blir inaktuella.

informationssäkerhetsområdet för att förhindra att dokument blir inaktuella.	Detta gäller IT såväl andra styrdokument i kommunen.
4. Tillsätta ansvariga personer inom området för IT- och informationssäkerhet för att leda och samordna arbetet med IT- och informationssäkerhet.	IT-chefen i Ölands Kommunalförbund är ansvarig för IT-säkerhetsarbetet och Linda Hedlund är det för informationssäkerhetsarbetet.
5. Formulera tydliga roll- och ansvarsbeskrivningar samt implementera dessa.	Finns med i Informationssäkerhetspolicyns riktlinjer och efterlevs.
6. Färdigställa påbörjad revidering av IT-handböckerna samt inkludera beskrivning av rapporteringsvägar i frågor rörande IT- och informationssäkerhet.	Styrs av Informationssäkerhetspolicyns riktlinjer, IT-strategin och Driftsamavtalet.
7. Implementera rutin för klassificering utifrån risk av informationstillgångar som syftar till att identifiera vilka som är kritiska IT-tjänster.	Klassa från SKR och en riktlinje InfoSäk K används.
8. Implementera en rutin för att upprätthålla och revidera arbetet med inventering av informationstillgångar.	Klassa från SKR och en riktlinje InfoSäk K används.
9. Implementera en formell rutin för att utvärdera risker kopplat till informationstillgångar som grund för att kravställa kontrollmiljön för IT-säkerhet.	Risker kopplat till informationstillgångar definieras enligt Klassa, men vi kommer sannolikt att byta system för klassning av information.
10. Formalisera och dokumentera processen för administration av behörigheter i system och applikationer. Inkludera kontroller för tilldelning, förändring, borttag samt periodvis granskning av behörigheter.	Finns till berörda system enligt Informationssäkerhetspolicyn och dess riktlinjer.
11. Formalisera och dokumentera processen för förändringshantering i system och applikationer som inkluderar dokumentation av initiering, testning och godkännande av förändringar.	Finns till berörda system enligt Informationssäkerhetspolicyn och dess riktlinjer.
12. Implementera en rutin för att regelbundet genomföra återläsning av backuper i syfte att säkerställa att backuper för system fungerar.	Finns till berörda system enligt Informationssäkerhetspolicyn och dess riktlinjer, utförs av IT avdelningen enligt rutiner för systemen.
13. Implementera dokumenterade riktlinjer för riskanalys av informationstillgångar för att rätt kravställning av kontrollmiljön för IT-säkerhet kan göras för att säkerställa	Finns till berörda system enligt Informationssäkerhetspolicyn och dess riktlinjer.

tillgänglighet, riktighet och sekretess av informationstillgångar.	
14. Implementera riktlinjer för riskanalys för att identifiera och hantera händelser vilka kan utgöra incidenter mot informationssäkerheten.	Finns till berörda system enligt Informationssäkerhetspolicyn och dess riktlinjer.
15. Implementera riktlinjer för att proaktivt testa IT-miljön och kritiska IT-tjänster för sårbarheter över tid.	Känns inte rimligt för en kommun av vår storlek. Vi får förlita oss på inköp av beprövad teknik.
16. Implementera en process för att löpande utvärdera inträffade säkerhetsincidenter med avsikt att dra lärdom från dessa och uppdatera tekniska försvarsmekanismer. Den formella processen bör inkludera dokumentationskrav av möten och utvärderingar samt åtgärder som har vidtagits. En formell process för incidenthantering är även en viktig förutsättning för att verksamheten kontinuerligt ska lära sig av tidigare erfarenheter och ständigt arbeta med att förbättra sin förmåga i att hantera hot relaterade till IT- och informationssäkerhet.	En process för incidenthantering är införd och har använts i de fall som varit relevant de senaste två åren.
17. Dokumentera incidenter och tillhörande lösningar i ärendehanteringsprogrammet för att lättare möjliggöra arbetet med nyckeltal för styrning. Definiera relevanta nyckeltal inom området för IT- och informationssäkerhet som ligger till grund för styrning och kontinuerlig förbättring av området.	Nytt ärendehanteringssystem TopDesk är infört som har dessa funktioner.
18. Tydliggöra definition av händelser vilka utgör incidenter. Detta är viktigt för att verksamheten ska veta när en händelse utgör en incident och kan rapportera händelsen. Vidare är det viktigt för att kontrollmiljön för IT-säkerhet samt övervakning av IT-miljön till stor del baseras på vad som utgör incidenter.	I och med revideringen 2019 av Informationssäkerhetspolicyn och riktlinjer är det tydligare vad som är Incident.
19. Formalisera processen för utbildning av medarbetare för att säkerställa att medarbetare genomgår den utbildning som krävs för att hålla en god nivå avseende hanteringen av information. Processen bör omfatta introduktion för	NanoLearning används. Linda Hedlund aktiverar kurserna.

nyanställda samt kontinuerlig och aktuell utbildning för de befintliga medarbetarna.	

2.4.1. Bedömning

Vår bedömning är att åtgärder vidtagits som med några undantag möter de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi ser också att informationssäkerhetspolicy och tillhörande riktlinjer är skrivna utifrån att IT-avdelningen ligger i kommunen vilket sedan 2020 inte längre är fallet. Det finns därför skäl att uppdatera skrivningarna i informationssäkerhetspolicyn så att de överensstämmer med nuvarande organisation.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Se sammanfattning sid 2.

Dag som ovan,

Roger Burström Anders Haglund

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Certifierad kommunal yrkesrevisor

§ 10 Dnr 2021/89 007 KS

För kännedom: Svar på granskning av Ölands kommunalförbunds styrning, ledning och kontroll

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott lägger informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Revisorerna för Ölands kommunalförbund har granskat förbundets styrning, ledning och kontroll. Förbundets direktion har överlämnat till kommunfullmäktige sitt svar på granskningen.

Beslutsunderlag

Ölands kommunalförbund Direktionen 2021-11-26 § 67.

Svar på granskning styrning, ledning och kontroll, 2021-12-20.

Revisionsrapport styrning och ledning Ölands kommunalförbund (ÖKF), 2021-09-28.

Missiv - Revisionsrapport granskning av styrning, ledning och kontroll, 2021-09-28.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsens för kännedom

Kommunfullmäktige

Expedieras till:

Revisorerna
Borgholms kommun
Mörbylånga kommun

§ 67

Svar på granskningen styrning, ledning och kontroll

Ordförande Ilko Corkovic föredrar ärendet om svar på granskningen styrning, ledning och kontroll.

Enligt uppdrag (§43/21) har förbundschef Jens Odevall och biträdande förbundschef Ann Willsund sammanställt ett svar med förslag på åtgärder i enlighet med rekommendationerna och synpunkterna i granskningsrapporten.

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar

1. Överlämna detta svar till revisorerna samt till medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar.

2. Uppdra till förbundsdirektörerna att vidta erforderliga åtgärder med anledning av detta svar och redovisa dessa till direktionens nästkommande möte.

Svar på Granskningsrapport; styrning ledning och kontroll

Inledning

De förtroendevalda revisorerna har utifrån det faktum att någon fördjupad granskning inte tidigare gjorts i förbundet beslutat att en första granskning bör fokusera på förbundets styrning, ledning och kontroll.

Granskningen syftar till att bedöma om direktionens styrning och uppföljning är ändamålsenligt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsdirektionen beslutade i § 43/21 att uppdra till förbundschef Jens Odevall och biträdande förbundschef Ann Willsund att återkomma med svar och förslag på åtgärder.

I anslutning till respektive revisionsfråga (8 st) & rekommendationer (7) redovisas direktionens svar (kursiv stil) i de fall revisionen har anmärkningar eller rekommendationer.

Frågor och svar

Finns en tydlig fördelning mellan direktion och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?
(Revisorernas bedömning: Ja.)

Det finns ett reglemente som reglerar ramarna för direktionens och arbetsutskottets organisation och uppgifter.
De övergripande processerna för budget, uppföljning och intern kontroll har tydliggjorts i ett årshjul.
Internkontrollplanen är från 2018. Förslag till ny interkontrollplan finns på dagordningen vid förbundsdirektionens sammanträde 2021-11-26.

Finns tydliga och mätbar mål för såväl verksamhet som ekonomi?
(Revisorernas bedömning: Delvis.)

Revisorernas rekommendation: tydliggöra målutvärderingen så att det framgår vilken nivå som ska uppnås för att målen ska anses vara uppfyllda.

Svar: Förbundet har under 2021 övergått till Mörbylångas nya styrmodell, tillitsbaserad styrning och ledning, men målen har inte setts över. Direktionen delar synen på att det kan vara svårt att mäta målnivån varför en särskild workshop med direktionen är inplanerad under november månad 2021 för 2022 års verksamhetsplan.

POSTADRESS ÖLANDS KOMMUNALFÖRBUND, TROLLHÄTTEVÄGEN 4, 386 80 MÖRBYLÅNGA
BESÖKSADRESS STORGATAN 1, BORGHOLM **TEL** 0485-887 04 **FAX** 0485-129 35
E-POST jeurgen.samuelsson@oland.se **WEBB** www.olandskommunalforbund.se

Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning?
(Revisorernas bedömning: Delvis.)

Revisorernas rekommendation: utarbeta reglemente och rutiner för intern kontroll samt initiera ett systematiserat arbete med årlig identifiering av risker, kontrollmoment och uppföljning. Reglemente för intern kontroll saknas.

Svar: Riktlinjer för intern kontroll har arbetats fram under hösten (enligt Mörbylångas riktlinjer då de stöttar förbundet med ekonomiadministration) och de föreligger vid direktionens möte under senhösten 2022. Direktionen kommer arbeta med 2022 års kontrollplan vid ovan nämnda workshop inför 2022 verksamhetsplan.

Finns en tydlig ansvarsfördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?
(Revisorernas bedömning: Delvis.)

Revisorernas rekommendationer:
Tydliggöra verksamheternas ansvar för ekonomi, inköp med mera.
Införa arbetsplatsträffar för chefer i syfte att stärka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och på ett tydligare sätt kunna följa upp och bedriva ett förbättringsarbete.
Det saknas arbetsbeskrivning eller liknande för verksamhetschefernas tjänster.

Svar: Verksamhetscheferna och direktörer träffas kontinuerligt inför utskottsmöten och direktionsmöten. Det finns en arbetsfördelning mellan förbundsdirektörerna viken innebär att direktörerna har ett nära samarbete med en eller två av verksamhetscheferna vad gäller årliga individuella utvecklingsplaner och verksamhetsplanering utöver den av förbundet fastställda verksamhetsplanen. Utöver detta bör direktörerna få i uppdrag att se över eventuellt befintliga uppdragsbeskrivningar och anta nya för räddningschef, turistchef och IT-chef där ansvar och befogenheter framgår.

Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande eller bristande måluppfyllelse)?
(Revisorernas bedömning: Delvis.)

Revisorernas rekommendationer: på ett tydligare sätt analysera avvikelser och komma med förslag på åtgärder i delårsrapporter och årsredovisning, när det gäller budgetöverskridanden och bristande måluppfyllelse.

Svar: Direktionen följer kontinuerligt verksamhetsuppföljningarna och tar ställning till de överväganden som lämnas i samband med arbetsutskottets protokoll, särskilt vad gäller ekonomin.

Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare inom förbundet?
(Revisorernas bedömning: Nej.)

Revisorernas rekommendation: säkerställa att delegeringsordningen följs och att delegerade beslut återrapporteras i enlighet med upprättad rutin. Vissa beslut kan inte delegeras utan

måste fattas av direktionen i enlighet med kommunallagen och delegeringsordningen.

Svar: Vad gäller prioriteringar mellan mål och medel lyfts dessa upp till direktionen för ställningstagande i olika ärenden. Beslut av principiell karaktär fattas av direktionen och några av de övriga uppräknade besluten har tagits av förbundschef/verksamhetschef efter dialog med arbetsutskott och direktion.

I några fall har besluten inte återrapporterats till direktionen varför förbundsdirektörerna får i uppdrag att säkerställa dessa rutiner.

Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?
(Revisorernas bedömning: Ja.

Förbundsdirektionen får uppföljning av verksamhet och ekonomi inom ramen för delårsrapporter per 30 april och 31 augusti samt i årsredovisningen.
Revisorerna noterar att uppföljningen av verksamhetsmålen endast skett i årsredovisning 2020.

Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?
(Revisorernas bedömning: Delvis.)

Revisorernas rekommendation: säkerställa att det görs en prognos över målen för god ekonomisk hushållning avseende verksamhet och ekonomi delårsrapporten som upprättas per den 31 augusti.

Under år 2020 fattade direktionen inte något formellt beslut om förändringen av räddningstjänstens organisation i Böda.
Revisorerna anser att beslutet inte var möjligt att delegera eftersom det rörde sig om en förändring av verksamhetens omfattning.

Svar: Direktionen delar revisorernas uppfattning även om det var känt att förändringen skulle ske men självklart skulle beslutet dokumenterats tydligt i direktionens handlingar.

Förslag till beslut

Direktionen beslutar:

Att överlämna detta svar till revisorerna samt till medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar.

Att uppdra till förbundsdirektörerna att vidta erforderliga åtgärder med anledning av detta svar och redovisa dessa till direktionens vid nästkommande möte.

Styrning, ledning och kontroll

Ölands kommunalförbund

September 2021

Caroline Liljebjörn, certifierad kommunal revisor

Caroline Tham Johansson, revisionskonsult

Revisionsrapport

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ölands kommunalförbund genomfört en granskning av styrning, ledning och kontroll. Granskningen syftar till att bedöma om direktionens styrning och uppföljning är ändamålsenlig och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att direktionens styrning och uppföljning inte helt är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inte är tillräcklig.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	**Bedömning**	
Finns en tydlig fördelning mellan direktion och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?	Ja	
Finns tydliga och mätbara mål för såväl verksamhet som ekonomi?	Delvis	
Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning?	Delvis	
Finns en tydlig ansvarsfördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?	Delvis	
Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande eller bristande måluppfyllelse)?	Delvis	
Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare inom förbundet?	Nej	
Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?	Ja	
Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?	Delvis	

Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att:

- Tydliggöra målutvärderingen så att det framgår vilken nivå som ska uppnås för att målen ska anses vara uppfyllda.
- Utarbeta reglemente och rutiner för intern kontroll samt initiera ett systematiserat arbete med årlig identifiering av risker, kontrollmoment och uppföljning.
- Införa arbetsplatsträffar för chefer i syfte att stärka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och på ett tydligare sätt kunna följa upp och bedriva ett förbättringsarbete.
- Tydliggöra verksamheternas ansvar för ekonomi, inköp med mera.
- På ett tydligare sätt analysera avvikelser och komma med förslag på åtgärder i delårsrapporter och årsredovisning, när det föreligger budgetöverskridanden och bristande måluppfyllelse.
- Säkerställa att delegeringsordningen följs och att delegerade beslut återrapporteras i enlighet med upprättad rutin. Vissa beslut kan inte delegeras utan måste fattas av direktionen i enlighet med kommunallagen och delegeringsordningen.
- Säkerställa att det görs en prognos över målen för god ekonomisk hushållning avseende verksamhet och ekonomi i delårsrapporten som upprättas per den 31 augusti.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING **1**

INLEDNING **4**

BAKGRUND 4
SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR 4
REVISIONSKRITERIER 5
AVGRÄNSNING 5
METOD 5

GRANSKNINGSRESULTAT **6**

MÄTBARA MÅL 7
RUTINER OCH STYRDOKUMENT 10
ANSVAR OCH ROLLER MELLAN DIREKTION OCH FÖRVALTNING 6
ANSVAR OCH ROLLER MELLAN OLIKA TJÄNSTEPERSONER 12
UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMI 13
BESLUT AV BEHÖRIG BESLUTSFATTARE 15
UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMI TILL DIREKTIONEN 16
AKTIVA ÅTGÄRDER VID BEHOV 17

SAMLAD BEDÖMNING **20**

REKOMMENDATIONER 20
SAMMANFATTANDE BEDÖMNINGAR UTIFRÅN REVISIONSFRÅGOR 21

Inledning

Bakgrund

Ölands Kommunalförbund är ett förbund där Borgholms och Mörbylånga kommuner är medlemmar. Förbundets syfte är att verka för samordning av angelägenheter och resurser samt att stärka medlemskommunerna genom effektivt resursutnyttjande. Ölands kommunalförbund är ett flersaksförbund som år 2021 ansvarar för den räddningstjänst som enligt lag åvilar var och en av förbundsmedlemmarna, besöksnäringsfrågor och den gemensamma IT-avdelningen.

Förbundsdirektionen, som utses av respektive fullmäktigeförsamling, är det högsta beslutande organet. Direktionen består av 10 ledamöter och lika många ersättare.

En tydlig styrning och ledning samt tillräcklig intern kontroll är viktiga parametrar för att säkerställa att verksamheten når de mål som finns, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

De förtroendevalda revisorerna har utifrån det faktum att någon fördjupad granskning inte tidigare gjorts i förbundet beslutat att en första granskning bör fokusera på förbundets styrning, ledning och interna kontroll.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om direktionens styrning och uppföljning är ändamålsenlig och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor:

1. Finns en tydlig fördelning mellan direktionen och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?
2. Finns tydliga och mätbara mål för såväl verksamhet som ekonomi?
3. Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning?
4. Finns en tydlig ansvarsfördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?
5. Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande eller bristande måluppfyllelse)?
6. Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare inom förbundet?
7. Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?
8. Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen kap 6, § 6
- Förbundsordning och reglemente
- Delegeringsordning
- Övriga styrdokument som kan vara relevanta för granskningen

Avgränsning

Granskningen omfattar i huvudsak år 2021.

Metod

Vi har tagit del av följande dokument: förbundsordning, reglemente, delegeringsordning, interkontrollplan år 2018, budget 2020 med verksamhetsplan 2020-2022, budget 2021 med verksamhetsplan 2021-2023, delårsrapport 2020-08-31 samt årsredovisning 2020-12-31.

Vi har även tagit del av protokoll från möten i arbetsutskottet och direktionen under år 2020 och år 2021.

Vi har genomfört intervjuer med direktionens presidium, förbundschef, turistchef, IT-chef, räddningschef samt nämndssekreterare.

Rapporten har faktakontrollerats av berörda tjänstepersoner.

Granskningsresultat

Ansvar och roller mellan direktion och förvaltning

Revisionsfråga 1: Finns en tydlig fördelning mellan direktion och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?

Iakttagelser

Enligt förbundsordningen alternerar ordförandeskapet i förbundsdirektionen mellan medlemskommunerna (§ 6). Tidsperioden för ett ordförandeskap är en mandatperiod. Den medlemskommun som under mandatperioden innehar ordförandeskapet ska utse en förbundschef. Uppdraget alternerar mellan medlemskommunerna. Kommunchefen som inte väljs till förbundschef ska vara biträdande förbundschef (§ 5 a).

Förbundsdirektionen ska ha ett arbetsutskott. Arbetsutskottet är även förbundets budgetberedning och personalutskott. Dessutom ska arbetsutskottet fatta beslut enligt delegering från förbundsdirektionen, bereda ärenden och lämna förslag till beslut, ansvara för information gentemot allmänheten samt bevaka och rapportera händelser i omvärlden av betydelse för förbundet. I intervju beskrivs att de förtroendevalda oftast är nöjda med underlagen till beslut, men om en fråga inte anses färdigbehandlad får den anstå till kommande möte.

Direktionen har fyra ordinarie möten per år och mellan varje möte träffas arbetsutskottet. I intervju beskrivs att det hålls extra möten vid behov. Det finns ett årshjul som övergripande visar tidpunkterna för budget, delårsrapport och årsredovisning samt intern kontroll. Enligt årshjulet ska direktionen behandla en internkontrollplan i november månad. Samtliga chefer inom förbundet deltar både på direktionens och arbetsutskottets möten.

I intervju beskrivs att företrädarna för direktionen är trygga i hur tjänstepersonerna leder de olika områden som ingår i förbundet. Det påtalas särskilt att stödet i ekonomifrågor har förbättrats under det senaste året. Eftersom de ledande förtroendevalda och tjänstepersonerna även har ledande positioner i respektive kommun beskrivs en risk för att ge olika signaler när frågor behandlas i förbundet mot när de tas upp i respektive kommun, men det ges inget exempel på att det skulle ha skett. Det framgår av intervjuerna att de olika verksamheternas behov av styrning och ledning från direktionens sida skiljer sig från varandra. Stora områden av räddningstjänstens verksamhet är lagstyrd medan det finns större utrymme för politisk styrning inom turismverksamheten. När det gäller IT-verksamheten är det i stor utsträckning en utförarorganisation som styrs av behoven inom kommunens förvaltningar. Från vissa av tjänstepersonerna anges ett behov av tydligare ställningstagande i vissa frågor från direktionens sida. Det kan till exempel gälla ambitionsnivå och satsningar inom ej lagstyrda områden.

Det finns en delegeringsordning från februari 2020 som reglerar förhållandet mellan direktionen och tjänstepersonerna inom områden som behandlas av kommunallagen (1991:900), lag (2009:400) offentlighet- och sekretesslagen, lag

(1986:223) förvaltningslagen, lag (1990:782) arkivlagen, lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Av delegeringsordningen framgår att ärenden som är ren verkställighet samt att delegerad beslutanderätt endast får utnyttjas inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt. Ärenden som är av principiell betydelse eller av större vikt ska fattas av förbundsdirektionen.

Beslut som fattas med stöd av delegeringsordningen ska återrapporteras till den som lämnat delegationen. Återrapportering av beslut ska ske på avsedd blankett och det ska ske löpande. Granskningen av protokoll visar att det sker en återrapportering på direktionens möten.

Bedömning

Finns en tydlig fördelning mellan direktionen och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?

Ja.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Det finns ett reglemente som reglerar ramarna för direktionens och arbetsutskottets organisation och uppgifter.
- De övergripande processerna för budget, uppföljning och intern kontroll har tydliggjorts i ett årshjul. Vi noterar dock att det inte skett något systematiskt arbete med intern kontroll sedan år 2018 (se även revisionsfråga 2).
- Det finns en delegeringsordning som tydliggör roller och ansvar inom de lagområden som förbundets verksamhet berörs av. Granskning av protokoll visar att det sker en kontinuerlig återrapportering av delegationsbeslut på direktionens möten. Vi noterar att delegeringsordningen inte hänvisar till senaste versionen av kommunallagen (2017:725).

Mätbara mål

Revisionsfråga 2: Finns tydliga och mätbara mål för såväl verksamhet som ekonomi?

Iakttagelser

I verksamhetsplanen för år 2021 med budget och flerårsplan för 2022–2023 beskrivs fem kvalitetsfaktorer och till dessa har kvalitetsindikatorer kopplats (1–3). Kvalitetsfaktorerna är:

- Upplevelsen av vårt bemötande
- Positiv upplevelse av verksamheten
- Tydlig styrning av processer och rutiner
- God arbetsmiljö

- Ekonomi i balans

Det har även tagits fram kvalitetsfaktorer för respektive verksamhetsområde; IT, turism och räddningstjänst utifrån perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Varje kvalitetsfaktor motsvaras av en kvalitetsindikator som beskriver hur kvalitetsfaktorn ska mätas. Det framgår att merparten av kvalitetsindikatorerna för de övergripande kvalitetsfaktorerna kommer från respektive verksamhetsområde.

I intervju beskrivs att förbundet använder samma styrmodell som Mörbylånga kommun vilket från och med budget 2021 innebär en övergång till tillitsbaserad styrning. Övergången ses av de intervjuade som en process där ett första steg har tagits i verksamhetsplan 2021, men att mer utbildning efterfrågas.

Vi har gått igenom kvalitetsfaktorerna och kvalitetsindikatorerna som finns i verksamhetsplanen år 2021 både övergripande och per verksamhetsområde.

Målgruppsperspektivet
Inom IT-verksamheten mäts upplevelsen av IT-verksamhetens bemötande, av IT-arbetsplatsen och av systemdriften. Samtliga indikatorer mäts genom en enkät som skickas ut till alla användare av IT-verksamhetens tjänster.

Räddningstjänsten mäter att drabbade får effektiv hjälp vid olyckor och att myndighetsutövningen är rättssäker. Den första indikatorn hämtas från de händelserapporter som skrivs efter varje insats. Den andra indikatorn syftar till att säkerställa att ärenden är korrekt beredda vad gäller formalia.

Turismorganisationen använder SCB:s statistik över antalet kommersiella gästnätter där alla verksamhetsutövare som hyr ut åtta bäddar eller fler rapporterar in utfallet. Det beskrivs vara ett sätt att uppskatta antalet besökare på Öland.

Det är två övergripande kvalitetsfaktorer som avser målgruppsperspektivet. Dessa är ”upplevelsen av vårt bemötande” och ”positiv upplevelse av verksamheten”. ”Upplevelsen av vårt bemötande” mäts genom andel som upplever ett bra bemötande (alla) medan ”positiv upplevelse av verksamheten” mäts genom antal som besöker Öland (turism), effektiv hjälp vid olyckor (räddningstjänst) och andel som upplever en bra IT-arbetsplats (IT).

Verksamhetsperspektivet
IT-verksamheten ska arbeta med att tydliggöra och dokumentera interna processer och rutiner genom att medarbetarna inventerar de processer/rutiner som finns utifrån ändamålsenlighet och funktion. Ett nyligen införskaffat ärendehanteringssystem möjliggör uttag av statistik för att gruppera ärenden utifrån system och medarbetare. Statistiken ska användas för att prioritera insatser. Antalet driftstopp ska minimeras.

Räddningstjänsten fokuserar på intern kommunikation och förmedling av information vilket mäts genom arbetsmiljöenkäten.

Turismorganisationen ska mäta faktorerna ”kompetensutveckling” och ”bra processer/rutiner” genom resurser i tid och pengar i första fallet och genom resurser

i form av tid i andra fallet. Det beskrivs finnas ett stort behov att stärka den digitala kompetensen i organisationen, men det framgår inte hur tillskottet av resurserna beräknas påverka kvaliteten. Vidare ska dialogen med näringsliv och kommuner förbättras genom kompetensutvecklingen.

Den övergripande kvalitetsfaktorn är ”positiv upplevelse av verksamheten” som mäts genom indikatorerna interna processer och rutiner (IT), andel medarbetare som upplever att de har tillräcklig med resurser i form av tid för att utföra ett bra arbete (turism) samt andel medarbetare som upplever att de får en tydlig kommunikation/förmedling av information (räddningstjänst).

Medarbetarperspektivet
IT-verksamheten fokuserar på arbetsgruppen när det gäller att snabbt kunna agera om det uppstår problem och att säkerställa att alla får förmedla sin upplevelse genom att mäta antalet frågor och svar som rapporteras.

Räddningstjänsten ska mäta arbetsmiljö och kompetensutveckling genom arbetsmiljöenkäten.

Turismorganisationen har som kvalitetsfaktor ”friska medarbetare”. Personalen ska trivas på sin arbetsplats genom att det anordnas gemensamma afterworks och aktiviteter med teambuildning.

De övergripande kvalitetsindikatorerna för ”god arbetsmiljö” är andel medarbetare som upplever arbetsglädje (alla), andel medarbetare som känner sig delaktiga (alla) och sjukfrånvaro i % av arbetad tid (alla).

Ekonomiperspektivet
När det gäller ekonomiperspektivet mäter IT-avdelningen prognossäkerheten, budget i balans och kostnad per användare, system och dator för att utvärdera om IT-kostnaden i de olika perspektiven minskar.

Räddningstjänsten har som kvalitetsfaktor ”ekonomi i balans” vilket innebär ett budgetöverskott med 1 % för år 2021. I intervju beskrivs att verksamheten ska bidra till återhämtning av ett tidigare budgetunderskott vilket medförde att förbundet fick ett negativt balanskravsresultat.

Inom turismorganisationen ska uppföljningar göras var fjärde vecka, men det framgår inte i vilken form som utvärderingen ska ske eller vad som ska mätas. Kostnadsmedvetenheten ska mätas genom att en gång per år efterfråga hur många partners som är nöjda med turismorganisationens arbete.

Den övergripande kvalitetsfaktorn är ”ekonomi i balans” för samtliga verksamhetsområden.

Vår granskning visar att det inte framgår vilka nivåer som indikatorerna ska visa för att resultatet ska anses vara tillfredsställande för verksamhetsområdena IT och turism, medan det går att utläsa för räddningstjänsten.

Samtliga verksamheter har även tagit fram prioriterade utvecklingsmål där det framgår varför utvecklingsmålet är prioriterat, vad problemet/utmaningen är idag,

vilka konkreta effekter som är önskvärda, relevanta indikatorer, valda strategier för måluppfyllelse samt prioriterade åtgärder för måluppfyllelse.

Bedömning

Finns tydliga och mätbara mål för såväl verksamhet som ekonomi?

Delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Det finns kvalitetsfaktorer med kvalitetsindikatorer som mäts via enkäter eller inhämtning av statistik för respektive verksamhet, men det saknas ett kvalitetsperspektiv för vissa av indikatorerna.
- Det framgår inte vilka nivåer som indikatorerna ska visa för att resultatet ska anses vara tillfredsställande för verksamhetsområdena IT och turism, medan det går att utläsa för räddningstjänsten.

Rutiner och styrdokument

Revisionsfråga 3: Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning?

Iakttagelser

Det finns en förbundsordning med tillhörande reglemente från år 2019. Förbundsordningen stadgar att direktionen ska upprätta en budget för nästa kalenderår. Förslaget ska kommuniceras med kommunstyrelserna i medlemskommunerna och fastställas av förbundsdirektionen innan oktober månads utgång (§ 14).

Förbundsdirektionen ska enligt reglementet se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som medlemskommunerna har bestämt, de föreskrifter som finns i lag, förordning, andra föreskrifter, förbundsordning och reglementet (§ 7).

Det övergripande styrdokumentet är verksamhetsplan med budget och flerårsplan. Enligt verksamhetsplanen 2021 med budget och flerårsplan 2022–2023 ska ”Ölands kommunalförbund stärka Borgholm och Mörbylånga kommuns arbete inom besöksnäringsfrågor, räddningstjänst och IT-samverkan. Båda kommunernas visioner, värdegrunder och prioriterade mål har ett tydligt fokus på att ta vara på besöksnäringens möjlighet att utveckla Ölands näringsliv och Öland som besöksmål på ett hållbart sätt. Räddningstjänsten bidrar till ökad trygghet för både invånarna och besökarna. IT-verksamheten är en stödfunktion vars uppgift är att stödja båda kommunerna för att de ska kunna fullgöra sina ”grunduppdrag.”

Förbundschef och biträdande förbundschef tar tillsammans med verksamhetscheferna fram ett första budgetförslag som presenteras för direktionens arbetsutskott under våren. Arbetsutskottet ger förbundschefen i uppdrag att arbeta vidare med förslaget vilket görs tillsammans med verksamhetscheferna. I intervju beskrivs att budgetprocessen för år 2022 är första gången som Borgholms kommun och Mörbylånga kommun samordnat sina respektive tidplaner. Direktionen fattar beslut om de ekonomiska ramarna i maj månad medan beslut om

verksamhetsplanen tas till hösten. I intervju beskrivs att verksamhetsplanen beaktar det ekonomiska utrymmet som givits verksamheterna i tidigare beslut.

I förbundsordningen beskrivs även att medlemskommunerna ska bistå med stöd till kommunalförbundet genom ekonomi- och kansliorganisation (Mörbylånga kommun) samt personaladministration (Borgholms kommun) (§ 5b). Därmed följer uppföljning, av verksamhet och ekonomi, strukturen för Mörbylånga kommun. Det görs uppföljning av verksamhetsmål och ekonomi per april, augusti och december. Uppföljning av ekonomi görs per månad. Verksamhetscheferna beskriver att de har regelbunden kontakt med förbundets controller.

Det saknas ett reglemente för intern kontroll och internkontrollplanen som finns på förbundets webbsida är från år 2018. I intervju beskrivs att det inte finns någon senare version av planen.

Respektive område har styrdokument som reglerar ramarna för respektive verksamhet. För IT-verksamheten finns en IT-strategi som nyligen har beslutats av kommunerna. Räddningstjänsten är ålagd att ta fram ett handlingsprogram som fastställs av direktionen. Gällande handlingsprogram beslutades av direktionen i maj 2019 och avser år 2019–2022. Det finns en besöksstrategi inom turismen som håller på att revideras. Under december 2019 hölls work-shops med direktionen i syfte att samla in underlag för en uppdatering. I intervju beskrivs att pandemin har försenat processen.

Bedömning

Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning

Delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Det finns övergripande styrdokument som förbundsordning med reglemente som sätter ramarna för förbundets budgetprocess.
- Styrdokumentet verksamhetsplan med budget och flerårsplan innehåller verksamhetsmål och budget per avdelning samt totalt för förbundet.
- Verksamheterna har styrdokument inom sina respektive områden.
- Uppföljning av verksamhetsmål och ekonomi sker enligt styrmodellen för Mörbylånga kommun eftersom förbundsordning reglerar att ekonomistödet köps därifrån.
- Det saknas ett reglemente för intern kontroll.

Ansvar och roller mellan olika tjänstepersoner

Revisionsfråga 4: Finns en tydlig fördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?

Iakttagelser

Enligt förbundsordningen är förbundschefen chef och personalansvarig för kommunalförbundets samtliga verksamhetsområden (§ 5a). I intervju beskrivs att förbundschefen är chef över räddningschefen och IT-chefen samt nämndssekreteraren medan biträdande förbundschef är chef över turistchefen. När kommuncheferna skiftar roller i förbundet efter en mandatperiod byter de också underställda eftersom chefskapet är kopplat till rollen i förbundet och inte till person.

I intervju beskrivs att roller och ansvar för tjänstepersonerna i förbundet som tydliga. Nuvarande förbundschef håller medarbetarsamtal med underställd personal, men inte några arbetsplatsträffar. Medarbetarsamtalen dokumenteras i form av en uppdragsbeskrivning som den anställde får en kopia av.

Inför varje möte med direktionens arbetsutskott hålls ett förberedande möte där förbundschef och biträdande förbundschef deltar tillsammans med cheferna för turism, räddningstjänst och IT samt nämndssekreteraren. På mötena förbereds ärenden inför arbetsutskottets sammanträden. Cheferna för de olika verksamhetsområdena lägger fram ärenden antingen för information eller för beslut medan nämndssekreteraren anmäler ärenden av övergripande karaktär. Mötet är av informell karaktär och det förs inga gemensamma mötesanteckningar.

I intervju beskrivs att verksamheterna inom förbundet skiljer sig så mycket åt att det finns behov av enskilda avstämningar med respektive chef. Dessa avstämningar är av informell karaktär, sker vid behov och dokumenteras inte.

Delegeringsordningen reglerar ansvar för beslut till förbundschef, som kan vidaredelegera beslutanderätt med stöd av kommunallagen[1]. Det saknas arbetsbeskrivning eller liknande för verksamhetschefernas tjänster. Sammantaget innebär det att verksamhetschefernas uppdrag inte är reglerade avseende ekonomi och inköp med mera.

Bedömning

Finns en tydlig fördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?

Delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Det hålls regelbundna medarbetarsamtal som resulterar i en uppdragsbeskrivning som delges verksamhetschefen. Däremot hålls det inga arbetsplatsträffar.
- Det finns gemensamma möten där det kan ske utbyte av information mellan förbundschef, biträdande förbundschef och verksamhetschefer. De gemensamma

[1] KL 7 kap 6 §

mötena kompletteras med enskilda möten där specifika verksamhetsfrågor behandlas. Inga av mötena dokumenteras i några gemensamma anteckningar.

- Delegeringsordningen reglerar förbundschefens ansvar för beslut, men det saknas arbetsbeskrivning eller liknande för verksamhetschefernas tjänster.

Revisionsfråga 5: Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande och bristande måluppfyllelse)?

Iakttagelser

Dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi sker främst inom ramen för delårsrapport och årsredovisning. I delårsrapporten per 2020-08-31 sker en uppföljning utifrån målen i verksamhetsplanen, en beskrivning av väsentliga händelser per verksamhet samt en analys av nuläge och framtida utmaningar. Enligt prognosen för år 2020, upprättad per 2020-08-31, förväntas räddningstjänsten överskrida budget med 300 tkr och IT-verksamheten med 350 tkr. I båda fallen anges orsaken vara att vissa kostnader inte tagits med i budgeten. Prognosen för förbundet som helhet är att redovisa ett överskott med 225 tkr, på grund av att finansförvaltningen och posten avskrivningar är lägre än budget med 690 tkr respektive 200 tkr. Det konstateras i delårsrapporten att överskottet inte räcker till att återställa det negativa balanskravsresultatet. Ett tilläggsäskande för en utökning av medlemsbidraget har därför skickats till respektive medlemskommun.

Årsredovisningen per 2020-12-31 är strukturerad på liknande sätt som delårsrapporten. Även här finns en uppföljning utifrån målen i verksamhetsplanen samt en analys av nuläge och utmaning per verksamhet. Årets resultat uppgår till 393 tkr. Enligt driftredovisningen visar förbundsledningen ett underskott jämfört med -179 tkr jämfört med budget, räddningstjänsten visar -86 tkr och IT-verksamheten -1 007 tkr. Det finns positiva avvikelser jämfört med budget vilka uppgår till 1 665 tkr, till exempel turismorganisationen (626 tkr), finansförvaltningen (422 tkr) och posten medlemsbidrag (437 tkr). Under rubriken ”Kommentarer till ekonomiskt utfall” anges orsaker till avvikelserna. När det gäller IT-verksamheten uppges att budgeten under det första verksamhetsåret i förbundet inte omfattat alla kostnader. Det kommer delvis att rätta till sig under år 2021. Av det negativa balanskravsresultatet ska -269 tkr återställas senast år 2022.

I delårsrapporten per 2020-08-31 beskriver varje verksamhet verksamhetsmål och finansiella mål inom fyra olika perspektiv, kund, utveckling, medarbetare och ekonomi. I årsredovisningen 2020 redovisas måluppfyllelsen. Nedan beskrivs de verksamhetsmål som inte uppnåtts och vilken analys som gjorts med avseende på den bristande måluppfyllelsen. Uppföljningen i delårsrapport och årsredovisning följer de mål som beslutats i verksamhetsplan och budget för år 2020.

Turismorganisationen

Under perspektivet ‘’kund’’ finns tre verksamhetsmål, ‘’Öland ska vara en bra plats att leva och bo på samt besöka’’, ‘’Öka antalet inflyttningar’’, ‘’Turismorganisationen ska ses som den samlande partnern i uppdraget att utveckla destinationen’’.

Måluppfyllelsen mäts sedan med hjälp av indikatorn ‘’Öland är en bra plats att leva och bo på (SCB)’’. Målet var över 65 % men i årsredovisningen går det att utläsa att utfallet blev 64 %. Därmed uppfylldes inte målet.

Under perspektivet ‘’utveckling’’ finns tre verksamhetsmål, ‘’Varumärket Öland förstärks’’, ‘’Utveckla nya säsonger på Öland’’, ‘’Erbjuda en hållbar turistdestination’’. Måluppfyllelsen mäts med hjälp av måttet ‘’Kommersiella gästnätter (SCB)’’. Målet var över 1 400 000, utfallet blev 1 124 000 (SCB nov-20).

Under perspektivet ‘’medarbetare’’ finns tre verksamhetsmål, ‘’Medarbetare ska trivas på sin arbetsplats’’, ‘’Medarbetarna ska känna stolthet över sin arbetsplats’’, ‘’Medarbetarna ska känna att de har kompetens att utföra sina uppgifter’’. Måluppfyllelsen mäts med hjälp av måttet Medarbetarenkät. Målet var 100%, utfallet blev 96 %

I både delårsrapporten och årsredovisningen ges en beskrivning av nuläge och utmaningar som i stort sett liknar varandra. I beskrivningen anges att pandemin har präglat turismorganisationen på flera sätt. På grund av pandemin halverades nästan antalet besökare på turistbyråerna i Borgholm och Färjestaden år 2020 jämfört med år 2018 och 2019. Det anges bland annat bero på att de utländska besökarna nästan uteblev samt att det infördes restriktioner för restaurangbesök, resor med mera.

Räddningstjänsten

Under perspektivet ‘’utveckling’’ finns två verksamhetsmål, ‘’Medarbetare ska få den utveckling och kompetenshöjning de behöver’’ och ‘’Ny personal ska få nödvändig utbildning’’. Måluppfyllelsen mäts med hjälp av måtten ‘’övningsuppföljning’’ där målet var att all personal ska ha genomfört de övningar som är planerade för respektive station, utfallet blev att målet ej är uppnått. Detta beror på pandemin, då en del planerade övningar har fått ställas in. Det andra målet som inte uppfylls är ‘’Formella kompetenser’’ där målet var att grundutbildning för den formella kompetensen ges minst en gång per år. Målet har inte uppnåtts på grund av besparingar samt att pandemin har gjort att en del utbildningar fått ställas in.

I nuläge och utmaningar återges att efter torkan 2018 framkom vissa brister som kommunen har att hantera. Utifrån de interna utredningarna som räddningstjänsten gjorde har vissa åtgärder utförts medan vissa åtgärder kvarstår att utföra.

IT-verksamheten

Under perspektivet ‘’kund’’ finns ett verksamhetsmål, ”Med effektivitet arbete ge snabb och korrekt service till våra användare”. Måluppfyllelsen mäts med hjälp av måtten ”kundnöjdhet enligt IT-enkät” samt ‘’leveranstid av utrustning till nyanställda”. Det första målet följdes inte upp eftersom IT-enkäten inte skickades ut. Det andra målet var att utföra leveranserna inom två veckor, vilket inte uppfylldes på grund av komponentbrist. I återrapporteringen anges att leveranstiden kommer att förbättras framöver.

I nuläge och utmaningar beskrivs att på grund av pandemin har efterfrågan att arbeta digitalt ökat. Det innebär att det har varit brist på IT-produkter men IT-avdelningen har löst det genom att ha produkter på lager.

Bedömning

Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande och bristande måluppfyllelse)?

Delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Det görs dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi främst inom ramen för delårsrapport och årsredovisning som till delar innehåller analyser och förslag till åtgärder vid budgetöverskridande och bristande måluppfyllelse.

- Det saknas en tydlig koppling mellan beskrivningen av nuläge och utmaning samt verksamhetsmålen med bristande måluppfyllelse i årsredovisning 2020.

- Vi konstaterar att den beskrivning av nuläge och utmaningar som görs i delårsrapporten i stort sett överensstämmer med beskrivningen i årsredovisningen. Vi anser att beskrivningen av analys och utmaningar i årsredovisningen borde omfatta åtgärder för att komma till rätta med bristande måluppfyllelse och negativa budgetavvikelser på ett tydligare sätt.

Beslut av behörig beslutsfattare

Revisionsfråga 6: Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare inom förbundet?

Iakttagelser

Under revisionsfråga 3 beskrivs att delegeringsordningen inte omfattar ärenden som är ren verkställighet. Vid ren verkställighet saknas som regel utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter. Enligt delegeringsordningen är det förbundschefen som anställer chefer, utom förbundschef och biträdande förbundschef, samt övrig personal inom verksamhetsområdet. Det framgår dock inte var det ekonomiska ansvaret ligger. Vidare beskrivs under revisionsfråga 4 att medarbetarsamtalen dokumenteras i form av en uppdragsbeskrivning, men att det inte finns några arbetsbeskrivningar för tjänsterna som verksamhetschef i förbundet.

I årsredovisning per 2020-12-31 redovisade, som beskrivits ovan, förbundsledningen, räddningstjänsten och IT-verksamheten underskott jämfört med budget. Det framgår även av föregående avsnitt att fem av verksamhetsmålen inte uppnåddes.

Nedan beskrivs exempel på åtgärder som vidtagits för att nå mål och en ekonomi i balans. Vi har dock inte kunnat fastställa att beslut tagits av behörig beslutsfattare.

Inom räddningstjänsten hölls inte utbildning för olika formella kompetenser under år 2020, till exempel när det gäller behörighet att arbeta med motorsåg eller att få

operera höjdfordon. Det var en konsekvens av pandemin, men också för att minska kostnaderna inom verksamheten till följd av prognostiserade underskott. Beslutet innebar att ett av verksamhetsmålen inte uppnåddes. Vi har inte tagit del av något underlag som visar vem som gjorde prioriteringen.

Mot slutet av år 2020 såldes tre av verksamhetens bandvagnar inom räddningstjänsten vilket bidrog till en intäkt som minskade det prognostiserade budgetunderskottet. Enligt delegeringsordningen är det förbundschefen som har att besluta om försäljning av lös egendom. I vår granskning har vi inte tagit del av något underlag som visar vem som fattade beslut om försäljningen.

IT-verksamheten uppnådde inte målet om leveranstid av ny utrustning på grund av komponentbrist till videokonferenser då fler skulle arbeta hemma. För att underlätta för verksamheten har IT-avdelningen börjat hålla produkter i lager.

Bedömning
Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare inom förbundet?

Nej.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Granskningen visar att det fattas beslut om åtgärder för att nå mål och få en ekonomi i balans. I exemplen ovan går det dock inte att fastställa om besluten har fattats av behörig företrädare av förbundet. Det gäller till exempel när beslut om besparingar kommer i konflikt med verksamhetsmål eller när försäljning sker av lös egendom.
- Det saknas arbetsbeskrivningar för tjänsterna som verksamhetschef i förbundet vilket till exempel gör att det ekonomiska ansvaret inte blir tydliggjort.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi till direktionen

Revisionsfråga 7: Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?

Iakttagelser
Direktionen får del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi inom ramen för delårsrapporter per 30 april och 31 augusti samt i årsredovisningen. Verksamhetsmålen följdes endast upp i årsredovisningen under år 2020.

Utöver det får direktionens arbetsutskott ekonomisk uppföljning med prognos per 31 mars och 31 oktober. Uppföljningen görs för respektive verksamhet och övriga delar av förbundets ekonomi. Det ges en kortfattad beskrivning av avvikelser och orsaker till dessa.

Av sammanträdesprotokollen går det att utläsa att de tre avdelningscheferna ger direktionen en muntlig beskrivning av respektive verksamhet vid varje sammanträde.

Av de sammanträdesprotokoll som vi tagit del av 2021 ser rapporteringen ut enligt nedan.

Vid direktionens sammanträde 2021-03-12 § 10 informerar räddningschefen om den pågående förbundsutredningen, resultatet från genomförd medarbetarenkät samt försäljning av gammal förrådsutrustning.

Vid direktionens sammanträde 2021-03-12 § 11 återrapporterar turistchefen om Ölands Turismorganisations verksamheter och aktiviteter. Målsättningen är att öppna turistbyråerna och erbjuda fysiska besök den 1 juni.

Vid direktionens sammanträde 2021-02-12 § 12 informerar IT-chefen om IT-avdelningens verksamheter och aktiviteter. En IT-strategi saknas för kommunalförbundet men det finns en IT-strategi för de båda kommunerna på Öland. Det beskrivs att verksamheten har haft ett stort fokus på inköp, leverans och installation av produkter. Medarbetarenkäten har genomförts.

Bedömning
Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?

Ja.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Direktionen får uppföljning av verksamhet och ekonomi inom ramen för delårsrapporter per 30 april och 31 augusti samt i årsredovisningen. Vi noterar att uppföljningen av verksamhetsmålen endast skett i årsredovisningen år 2020. Enligt RKR 17 Delårsrapport ska den förenklade förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

- Direktionen får kontinuerlig rapportering från respektive verksamhet på varje möte.

Aktiva åtgärder vid behov

Revisionsfråga 8: Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?

Iakttagelser
I årsredovisning per 2020-12-31 redovisade, som beskrivits under revisionsfråga 5, förbundsledningen, räddningstjänsten och IT-verksamheten underskott jämfört med budget. Det framgår även av föregående avsnitt att fem av verksamhetsmålen inte uppnåddes.

På arbetsutskottets möte i februari 2020[2] behandlades ärendet ”Budget i balans 2020”. Det konstateras att största avvikelsen i driftredovisningen för år 2019 återfinns i räddningstjänstens driftbudget (-1 897 tkr). Det beskrivs åtgärder för att nå en budget i balans till exempel genom att förändra utformningen av styrkan i Böda och minska beredskapen med en person i Degerhamn. Arbetsutskottet ställer sig bakom förslagen till förändring av Bödastyrkan (345 tkr) och förändrad beredskap i Degerhamn (260 tkr). De beslutar även att utöka uppdraget ”budget i

[2] AU § 4/2020-02-19

balans” till att omfatta hela räddningstjänstens verksamhet och hela verksamheten i förbundet.

På direktionens möte i slutet av februari 2020[3] informerar förbundschefen om att processerna för budget i balans 2020 och budget 2021 ska godkännas i maj, men att det fortfarande saknas åtgärder för 1 300 tkr efter de förslag som redovisades på arbetsutskottets möte. Direktionen lägger informationen till handlingarna.

På arbetsutskottets möte i april 2020[4] beslutas att bemanningen vid stationen i Degerhamn förblir oförändrad tills vidare. Räddningschefen och turistchefen får tillsammans med förbundschef och biträdande förbundschef i uppdrag att fortsätta arbetet med de båda processerna ”Budget i balans” och ”Budgetprocess 2021”. Uppdraget inkluderar att se över möjligheterna till ökad digitalisering och nya arbetsmetoder i verksamheterna.

På direktionens möte i maj 2020[5] beslutas att äska tilläggsbudgetering med 550 tkr med hänvisning till helårsprognosen i delårsrapport 1 och det negativa balanskravsresultatet från 2019. I anslutning till beslutet noteras särskilt att nuvarande bemanning vid stationen i Degerhamn behålls oförändrad under budgetåret 2020.

På arbetsutskottets möte i september 2020[6] presenteras budgeten för 2021. Det finns två förslag, ett med verksamhetens äskningar (3 861 tkr) och ett med förbundschefernas äskningar (1 853 tkr). Förbundschefernas förslag innehåller följande besparingar: turismorganisationens äskade tjänst som destinationsutvecklare/evenemangssamordnare omfattas inte av förslaget (500 tkr), IT-avdelningen måste minska sina kostnader med 500 tkr (inom förbundet), räddningstjänsten minskar antalet nyutbildade deltidsbrandmän från 10 per år till 6 per år. (300 tkr) och inköp av räddningsfordon skjuts till årsskiftet 2021/2022 (480 tkr). Enligt beslutet innebär förbundschefernas förslag ett förändrat medlemsbidrag med 794 tkr för Borgholms kommun och med 1 059 tkr för Mörbylånga kommun. Direktionen fastställer förbundschefernas budgetförslag på mötet i oktober 2020[7] med tillägg av 100 tkr för pensionsutbetalningar.

På arbetsutskottets möte i november 2020[8] beskrivs att räddningstjänsten initierat en försäljning av bandvagnar vilket kommer att väga upp en del av det tidigare identifierade underskottet jämfört med budget. Enligt delegeringsordningen är det förvaltningschefen som försäljer lös egendom. Direktionen har fått muntlig rapportering om försäljningen.

Vår granskning har inte visat några beslut om åtgärder avseende de verksamhetsmål som inte uppnåddes i årsredovisning 2020.

---

[3] Dir § 5/2020-02-27
[4] AU § 20/2020-04-15
[5] Dir § 272021-05-15
[6] AU § 33/2020-09-11
[7] Dir § 39/2020-10-09
[8] AU § 45/2020-11-09

Bedömning
Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?

Delvis.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Arbetsutskottet ställde sig bakom förslag till besparingar inom räddningstjänsten på mötet i februari 2020. Direktionen informerades om beslutet på efterföljande möte och lägger därefter informationen till handlingarna. I maj 2020 beslutar direktionen att äska tilläggsbudget. I samband med beslutet noteras att bemanningen i Degerhamn hålls oförändrad. Vi bedömer att direktionen borde ha beslutat om verksamhetsförändringarna baserat på delegeringsordningen och kommunallagen kap 6 § 38 där det anges att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet.

- Direktionen fastställer förbundschefernas förslag till budget 2021 vilket innehåller avslag på äskanden, besparingar i verksamhet samt utökat medlemsbidrag.

- Vid försäljning av fordon inom räddningstjänsten har direktionen fått en muntlig återrapportering av delegationsärendet. Rutinen för återrapportering av delegationsärenden har därmed frångåtts.

- Granskningen har inte visat några beslut om åtgärder avseende de verksamhetsmål som inte uppnåddes i årsredovisning 2020.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ölands kommunalförbund genomfört en granskning av styrning, ledning och kontroll. Granskningens syftar till att bedöma om direktionens styrning och uppföljning är ändamålsenlig och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att direktionens styrning och uppföljning inte helt är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inte är tillräcklig.

Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att:

- Tydliggöra målutvärderingen så att det framgår vilken nivå som ska uppnås för att målen ska anses vara uppfyllda.
- Utarbeta reglemente och rutiner för intern kontroll samt initiera ett systematiserat arbete med årlig identifiering av risker, kontrollmoment och uppföljning.
- Införa arbetsplatsträffar för chefer i syfte att stärka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och på ett tydligare sätt kunna följa upp och bedriva ett förbättringsarbete.
- Tydliggöra verksamheternas ansvar för ekonomi, inköp med mera.
- På ett tydligare sätt analysera avvikelser och komma med förslag på åtgärder i delårsrapporter och årsredovisning, när det föreligger budgetöverskridanden och bristande måluppfyllelse.
- Säkerställa att delegeringsordningen följs och att delegerade beslut återrapporteras i enlighet med upprättad rutin. Vissa beslut kan inte delegeras utan måste fattas av direktionen i enlighet med kommunallagen och delegeringsordningen.
- Säkerställa att det görs en prognos över målen för god ekonomisk hushållning avseende verksamhet och ekonomi i delårsrapporten som upprättas per den 31 augusti.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns en tydlig fördelning mellan direktionen och förvaltningen rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?	**Ja** Det finns ett reglemente som reglerar ramarna för direktionens och arbetsutskottets organisation och uppgifter. De övergripande processerna för budget, uppföljning och intern kontroll har tydliggjorts i ett årshjul. Vi noterar dock att det inte skett något systematiskt arbete med intern kontroll sedan år 2018.	
2. Finns tydliga och mätbara mål för verksamheten?	**Delvis** Det finns kvalitetsfaktorer med kvalitetsindikatorer som mäts via enkäter eller inmätning av statistik för respektive verksamhet. Det framgår inte vilka nivåer som indikatorerna ska visa för att resultatet ska anses vara tillfredsställande för verksamhetsområdena IT och turism, medan det går att utläsa för räddningstjänsten.	
3. Finns rutiner och styrdokument som möjliggör en tydlig styrning och uppföljning?	**Delvis** Det finns övergripande styrdokument som förbundsordning med reglemente som sätter ramarna för förbundets budgetprocess. Det saknas ett reglemente för intern kontroll.	
4. Finns en tydlig fördelning mellan olika tjänstepersoner rörande ansvar och roller i styrning av verksamhet och ekonomi?	**Delvis** Det hålls regelbundna medarbetarsamtal som resulterar i en uppdragsbeskrivning som delges verksamhetscheferna. Däremot hålls inga arbetsplatsträffar.	

5. Finns dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi som innehåller analyser och förslag till åtgärder (vid budgetöverskridande och bristande måluppfyllelse)?	**Delvis** Det görs dokumenterade uppföljningar av verksamhet och ekonomi främst inom ramen för delårsrapport och årsredovisning som till delar innehåller analyser och förslag till åtgärder vid budgetöverskridande och bristande måluppfyllelse.	
6. Fattas beslut om åtgärder för att nå mål och en ekonomi i balans av behörig beslutsfattare i förbundet?	**Nej** Granskningen visar att det fattas beslut om åtgärder för att nå mål och få en ekonomi i balans. Det har däremot inte gått att fastställa om besluten fattats av behörig företrädare i förbundet.	
7. Får direktionen del av uppföljningar av verksamhet och ekonomi?	**Ja** Direktionen får uppföljning av verksamhet och ekonomi inom ramen för delårsrapporter per 30 april och 31 augusti samt i årsredovisningen. Vi noterar att uppföljningen av verksamhetsmålen endast skett i årsredovisning 2020.	
8. Vidtar direktionen aktiva åtgärder vid behov?	**Delvis** Direktionen fattade beslut om verksamhetsplanen 2021 som innehöll åtgärder att nå en ekonomi i balans för år 2021. Under år 2020 fattade direktionen inte något formellt beslut om förändring av räddningstjänstens organisation i Böda. Vi anser att beslutet inte var möjligt att delegera eftersom det rörde sig om en förändring av verksamhetens omfattning.	

ÖLANDS KOMMUNALFÖRBUND

Förbundets revisorer **2021-09-20**

Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktige i Borgholms kommun
Kommunfullmäktige i Mörbylånga kommun

Revisionsrapport granskning av styrning, ledning och kontroll

På uppdrag av revisorerna i Ölands Kommunalförbund har PwC genomfört en granskning av ovanstående.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 20 september 2021 att överlämna upprättad revisionsrapport till direktionen i Ölands Kommunalförbund och för kännedom till kommunfullmäktige i Borgholms kommun och Mörbylånga kommun.

Av rapporten framgår bedömningen att direktionen i Ölands Kommunalförbund inte helt säkerställer att direktionens styrning och uppföljning är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inte är tillräcklig.

Vi önskar få svar från direktionen, senast den 30 november 2021, där direktionen redogör för vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av rapporten.

Förbundets revisorer

Jan Hellroth
Av Borgholms kommun utsedd revisor

Berit Petersson
Av Mörbylånga kommun utsedd revisor

Deltagare

BORGHOLM KOMMUN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2021-09-25 07:16:22 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JAN HELLROTH

Datum

Jan Hellroth

Leveranskanal: E-post

MÖRBYLÅNGA KOMMUN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2021-09-23 16:02:30 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BERIT PETERSSON

Datum

Berit Petersson

Leveranskanal: E-post

Expedieras till:

Borgholms kommun
Mörbylånga kommun
Revisorerna

§ 73

Verksamhetsplan 2022

Ordförande Ilko Corkovic föredrar ärendet gällande Verksamhetsplan 2022 med intern budget.

Prioriterade utvecklingsmål:
- Säkerställa kompetensförsörjningen.
- Hållbar besöksnäring.
- Stödja medlemskommunerna i verksamhetsutvecklingen.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan 2022 med intern budget.

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar

1. Godkänna Verksamhetsplan 2022.

Verksamhetsplan 2022 med intern budget

Ölands kommunalförbund

ÖLANDS
KOMMUNALFÖRBUND

Innehållsförteckning

165

1 Grunduppdrag 3
1.1 Verksamhetsidé 3
1.2 Politisk vision, mål och uppdrag som direkt påverkar verksamheten 3
1.3 Kritiska kvalitetsfaktorer och kritiska kvalitetsindikatorer 4
2 Nuläge och förutsättningar 5
2.1 Nuläge och förutsättningar 5
2.2 SWOT-analys 6
3 Prioriterade utvecklingsmål och uppdrag 7
3.1 Prioriterade utvecklingsmål 7
4 Ekonomi 8
4.1 Ekonomiska förutsättningar 8
4.2 Prioriteringar, effektiviseringar och satsningar 8
4.3 Driftsbudget 9
4.4 Investeringsbudget 10

1 Grunduppdrag

1.1 Verksamhetsidé

Ölands kommunalförbund har till ändamål att samverka i frågor som är av gemensamt intresse för Borgholms och Mörbylånga kommuner. De områden som innefattas är besöksnäringsfrågor, räddningstjänst och IT-samverkan. Syftet med samverkan är att stärka medlemskommunerna genom effektivt resursutnyttjande. Målgrupperna är främst medlemskommunernas invånare, besökare och medarbetare.

1.2 Politisk vision, mål och uppdrag som direkt påverkar verksamheten

Politisk vision/mål/uppdrag	Beskrivning hur det påverkar verksamheten
Borgholm - med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något vi är stolta över. Nu och för framtiden.	Förbundet behöver ta tillvara på hela Ölands unika natur och möjligheter när marknadsföring av Öland som destination sker men att vi samtidigt gör det på ett hållbart sätt.
Mörbylånga - Vi skapar växtkraft och livskvalité.	
Kommunen ska tillsammans med företagare och myndigheter arbeta för nöjdare företagare som blir fler.	
Våra unika natur- och kulturvärden ska förvaltas väl och därigenom skapa trivsel och en hållbar positiv utveckling av kommunerna.	Besöksnäringens verksamhet bygger mycket på det lokala näringslivet. Marknadsföringen av destination Öland behöver bli lyckad så att många besökare kommer hit vilket bidrar till att fler företag vill etablera sig här.
Ett starkt lokalt och differentierat näringsliv.	

1.2.1 Sammanfattning

Ölands kommunalförbund ska stärka Borgholms och Mörbylånga kommuners arbete inom besöksnäringsfrågor, räddningstjänst och IT-samverkan. Vid beaktade av båda kommunernas visioner, värdegrunder och prioriterade mål märkts att ett tydligt fokus bör vara på besöksnäringens möjlighet utveckla Ölands näringsliv och Ölands som besöksmål på ett hållbart sätt. Räddningstjänsten bidrar till ökad trygghet för både invånarna och besökarna. IT-verksamheten är en stödfunktion vars uppgift är att stödja båda kommunerna för att de ska kunna utföra sina grunduppdrag.

1.3 Kritiska kvalitetsfaktorer och kritiska kvalitetsindikatorer

1.3.1 Målgrupp

Kritisk Kvalitetsfaktor	Beskrivning av kritisk kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator
Upplevelsen av vårt bemötande	Det är viktigt att våra besökare, medborgare och medarbetare bemöts på ett bra sätt.	**Andel som upplever ett bra bemötande**
Positiv upplevelse av verksamheten	Då de olika verksamheterna riktar sig mot olika målgrupper är det viktigt att de är nöjda med verksamheten	**Antal som besöker Öland**
		Andel utlarmningar som är rätt utifrån den faktiska händelsen med den information som SOS hade
		Andel som upplever en bra IT-arbetsplats

1.3.2 Verksamhet

Kritisk Kvalitetsfaktor	Beskrivning av kritisk kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator
Tydlig styrning av processer och rutiner	För att behålla kvalitet på verksamheten och kompetens i hela gruppen krävs att vi har bra processer och rutiner	**Andel medarbetare som hittar en rutin eller process som går att följa**
		Andel medarbetare som upplever att de får en tydlig kommunikation/förmedling av information

1.3.3 Medarbetare

Kritisk Kvalitetsfaktor	Beskrivning av kritisk kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator
God arbetsmiljö	En bra arbetsmiljö är viktigt för att medarbetarna ska må bra och trivas på jobbet.	**Andel medarbetare som upplever arbetsglädje**
		Andel medarbetare som känner sig delaktiga
		Sjukfrånvaro i %

1.3.4 Ekonomi

Kritisk Kvalitetsfaktor	Beskrivning av kritisk kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator
Ekonomi i balans	Att ekonomin är i balans är centralt för att kunna bedriva verksamheten	**Budgetföljsamhet**

2 Nuläge och förutsättningar

2.1 Nuläge och förutsättningar

Ölands kommunalförbunds verksamhet är differentierad och står på tre ben som är relativt fristående från varandra. Detta innebär en utmaning för förbundet vid hantering av olika ärenden och ekonomiska förutsättningar. Förbundet har dessutom en minimal administration vilket gör att de är beroende av medlemskommunernas stödfunktioner såsom HR/lön, ekonomi och kansli.

De ekonomiska förutsättningarna i förbundet är tuffa eftersom det ekonomiska läget är ansträngt i de båda medlemskommunerna och medlemsbidraget bara räknas upp med lönerevisionen och övriga fasta kostnadsökningar. Därutöver behöver verksamheterna hitta annan finansiering eller att medlemskommunerna kommer överens om en gemensam satsning.

Ölands turistorganisation har de senaste åren byggt upp en tillit hos näringslivet och kommunerna och bör på vis kunna ges ytterligare satsningar för att växla upp den så viktiga näringen för Öland nämligen besöksnäringen.

Räddningstjänsten har fått ökade krav i och med ny lagstiftning med krav på ständigt bemannad ledning, ökade krav på myndighetsutövningen, ökade krav på analys inför handlingsprogram. Utredning pågår om åtta kommuner i Kalmar län ska gå samman i ett nytt Räddningstjänstförbund för att kunna möta de ökade kraven. Därutöver har räddningstjänsten svårt att rekrytera deltidsbrandmän på många orter.

IT-verksamheten är en stödfunktion i de båda medlemskommunerna och erhåller sina förutsättningar från verksamheterna. Detta är en utmaning då det ibland ser olika ut i de olika kommunerna.

2.2 SWOT-analys

Styrkor (interna)	Svagheter (interna)
○ Professionella och kompetenta medarbetare ○ Bra tekniska möjligheter att snabbt nå ut med information till medarbetarna (Intranät med mail-/smsutskick osv.) ○ Väl fungerande samverkan i länet ○ Flexibilitet i arbetssätt och i arbetet ○ Bra system för avvikelserapportering (RTJ) ○ Dokumenterade rutiner (IT)	○ Vi saknar resurser till förändringar och utveckling ○ Begränsat med övningstid för operativ personal (RTJ) ○ Klara av arbetsbelastningen mot en stor och bred målgrupp (partners, besökare, kommuner, medborgare) (Turism) ○ Användarna får inte den information/ utbildning som de behöver för att använda nya system (IT) ○ Oklart var kostnaderna ska ligga (IT)
Möjligheter (externa)	**Hot (externa)**
○ Varumärket Öland ○ Genom kreativa lösningar få hjälp från allmänheten vid olyckor (RTJ) ○ Mångfalden (Turism) ○ Många nya system som gör det möjligt att automatisera – effektivisera (IT) ○ Populärt med hemester ○ Trend med grön våg och att bo nära naturen gör att många flyttar hit.	○ Snabb utveckling i samhället som skapar nya risker ○ Svårt att rekrytera ○ Flera kostnader har verksamheten inte själv rådighet över (kostnader för räddningsinsatser, ökade licenskostnader, större regioner satsar mer på turism) ○ Nätverksstörningar ○ Ökad konkurrens om turisterna (turism) ○ Bildandet av ett räddningstjänstförbund med flera andra kommuner påverkar detta förbundets existens.

Ölands kommunalförbunds styrka är att de har professionella och kompetenta medarbetare inom alla verksamheter. Medarbetarna är måna om att ge ett bra stöd och hjälp till de besökare som kommer till Öland, till de medborgare som bor här och till medarbetarna som arbetar i medlemskommunerna, oavsett om det är turismnäring, räddningsinsats eller IT de behöver hjälp och stöd med. Medarbetarna i förbundet är en viktig komponent i verksamheterna och det är därför bekymmersamt att det är svårt att rekrytera medarbetare, då särskilt inom deltidsbrandkåren.

Öland som varumärke är en styrka som kan locka både medarbetare och besökare till ön. Trenderna med hemester och att bo nära naturen ger möjligheter för förbundets verksamhet att utvecklas, dels genom att locka till sig nya medarbetare men också att fler besöker ön vilket påverkar både turistverksamheten och räddningstjänstverksamheten. IT-verksamheten påverkas indirekt genom att övriga verksamheter i kommunerna växer.

Som tidigare beskrivits under nulägesanalysen är de ekonomiska förutsättningarna ett hot. Flera av de kostnader som de olika verksamheterna har styr inte förbundet själva över. Det kan till exempel röra kostnader för räddningsinsatser som är svåra att förutspå, ökade licenskostnader för olika IT-verktyg som kommunerna beställer eller krav på ökade marknadsföringsinsatser för att locka besökare till ön. Detta försvåras av att större regioner satsar mer resurser.

3 Prioriterade utvecklingsmål och uppdrag

3.1 Prioriterade utvecklingsmål

Prioriterade utvecklingsmål	Indikator
Säkerställa kompetensförsörjningen	Sjukfrånvaro i %
	Andel medarbetare som känner sig delaktiga
	Andel medarbetare som upplever att de får en tydlig kommunikation/förmedling av information
	Andel medarbetare som hittar en rutin eller process som går att följa
	Andel medarbetare som upplever arbetsglädje
Hållbar besöksnäring	Andel som upplever ett bra bemötande
	Antal som besöker Öland
Stödja medlemskommunerna i verksamhetsutvecklingen	Andel som upplever ett bra stöd

3.1.1 Säkerställa kompetensförsörjningen

Medarbetarna är en viktig komponent i verksamheterna och i verksamheternas utveckling. Det är medarbetarna som arbetar nära/i verksamheten och som har möjlighet att identifiera utvecklingsområden. Det är därför viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare som både får nuvarande medarbetare att stanna men som också lockar till sig nya medarbetare. Om medarbetarna är motiverade tar de lättare till sig nya arbetssätt och kan bidra till samt möta den utveckling som sker i världen.

För att säkerställa kompetensförsörjningen inom räddningstjänsten är verksamheten beroende av att rekrytera deltidsbrandmän. Detta har försvårats genom förändringar i samhället då det nuförtiden är svårare att kombinera ett ”vanligt yrke” med att vara deltidsbrandman, dels på grund av arbetsgivarens krav och dels på grund av att man inte arbetar på samma ort som man bor.

3.1.2 Hållbar besöksnäring

Besöksnäringen är en viktig del av Ölands utveckling. Den bidrar till ett differentierat och lokalt näringsliv, tillväxten på Öland och att människor vill flytta hit för att verka och bo. En viktig parameter är att skapa en samsyn om vilka områden som är viktiga att satsa på och som kan bidra till en hållbar besöksnäring. Samverkan och samsyn gör förhoppningsvis att fler ser besöksnäringen som en tillväxtfaktor och som bidrar till utvecklingen av Öland.

3.1.3 Stödja kommunerna i verksamhetsutvecklingen

Verksamheterna inom kommunalförbundet ska på olika sätt stödja medlemskommunerna i sin verksamhetsutveckling. Turism- och besöksnäringen behöver ha ett nära samarbete med kommunernas näringslivsverksamheter för att på så sätt kunna bidra till att både verksamheten och näringslivet i kommunerna utvecklas.

Räddningstjänsten behöver stödja medlemskommunerna inom det förebyggande arbetet och inom risk och säkerhetsarbetet. IT-verksamheten är en stödfunktion till medlemskommunerna och behöver hjälpa till och omvärldsbevaka för att utveckla

4 Ekonomi

4.1 Ekonomiska förutsättningar

Förändringar 2022 jämfört med 2021	2022
Allmän verksamhet	**52**
Förändring personalomkostadspålägg	7
IT-budget	40
Lönerevision	5
Turismorganisation	**247**
Förändring personalomkostadspålägg	30
IT-budget	100
Lönerevision	117
Räddningstjänst	**1 611**
Förändring personalomkostadspålägg	166
IT-budget	360
Arbetsmiljöåtgärder Borgholm brandstation	450
Lönerevision	635
Finansförvaltning	**200**
Avskrivningar	200
	2 111

Medlemskommunernas bidrag till förbundet utökas med 2 111 tkr till år 2022. Verksamheternas ramar justeras med lönerevision, förändrat personalomkostnadspålägg och IT-support. Räddningstjänsten får även utökad budget för ökad hyreskostnad med 450 tkr för brandstationen i Borgholm efter åtgärder för att förbättra arbetsmiljön. Budgeten för avskrivningar utökas med 200 tkr för att möta 2022 års avskrivningskostnader. Verksamheternas äskningar för att kunna bibehålla eller utöka sin verksamhet har inte beviljats utan bedömningen är att de kommer kunna bedrivas inom befintlig ram.

4.2 Prioriteringar, effektiviseringar och satsningar

Då äskningarna inför år 2022 från verksamheterna var drygt 1,2 mnkr mer än vad som sedan beviljades kommer effektiviseringar och prioriteringar under året att krävas av verksamheterna.

Turismorganisationen kommer fortsatt jobba för att hitta extern finansiering för att kunna utveckla Öland som destination på den nivå som efterfrågas. Projekt Ö-natur fortlöper under året med en budget på 1,7 mnkr av den totala på 3,4 mnkr. Extern finansiering från partnerskap väntas ligga på samma höga nivå som år 2021 och ytterligare finansiärer kan bli aktuella. Detta har även gjort det möjligt att projektanställa en Press- och copystrateg. Turistbyråerna fortsätter effektiviseras och i Borgholm kommer turistbyrån bedrivas på torget även år 2022. I Färjestaden kommer ordinarie personal kunna ta emot gäster under lågsäsong för att spara resurser.

Räddningstjänsten går in även i år med ett besparingskrav på att endast nyutbilda sex deltidsbrandmän per år istället för de tio som behövs i förhållande till rådande personalomsättning. Samtidigt ökar kraven genom ny lagstiftning gällande ledningsförmåga och myndighetsutövning. Utredning pågår kring i vilken form verksamheten ska bedrivas i framtiden för att kunna möta de ökade kraven och nytt gemensamt räddningstjänstförbund kan bli verklighet år 2023.

IT-verksamheten kommer fortsatt jobba med att medlemskommunerna ska nyttja de system som redan finns tillgängliga fullt ut. Effektivisering för att sänka kostnaden per användare är ett av målen som alltid är aktuellt. Samtidigt ökar kraven när medlemskommunerna blir allt mer digitala och det är således nödvändigt att lägga mer resurser på IT-support. Jämfört med år 2021 kommer kostnaden för kommunerna totalt sett bli 2,1 mnkr högre vilket till största del beror på ökade licenskostnader.

4.3 Driftsbudget

	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ölands kommunalförbund				
Direktion	295	295	300	305
Revision	145	145	145	145
Förbundsadministration	1 516	1 569	1 582	1 596
Cykelprojektet Fyr till Fyr				
Turismorganisation	6 063	6 311	6 477	6 648
Räddningstjänst	31 942	33 553	34 354	35 176
IT-verksamhet	0	0	0	0
Avskrivningar	2 800	3 000	3 200	3 100
Ränte-/pensionskostnader	120	120	120	120
Summa kostnader	**42 881**	**44 992**	**46 178**	**47 090**
Medlemsbidrag				
Borgholms kommun	-18 505	-19 411	-19 923	-20 316
Mörbylånga kommun	-24 376	-25 581	-26 255	-26 774
Summa intäkter	**-42 881**	**-44 992**	**-46 178**	**-47 090**
Total budget	**0**	**0**	**0**	**0**

Kommunalförbundet erhåller totalt 44 992 tkr i medlemsbidrag från Mörbylånga och Borgholms kommuner. Det är en ökning med 2 111 tkr jämfört med föregående år till följd av lönerevision och övriga ovan nämnda

budgettillskott. Medlemsbidraget ska täcka förbundets nettokostnader och bekostas till 42% av Borgholms kommun och 58% av Mörbylånga kommun, utom för turismen där kommunerna bidrar med lika mycket.

4.4 Investeringsbudget

Investeringsprojekt	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Släckbil	-	4 000	-
Fordon, 2 st bilar	900	-	-
Pott inventarier	500	500	500
Summa	**1 400**	**4 500**	**500**

Investeringsbudgeten för kommunalförbundet uppgår till 1,4 mnkr, bestående av två nya räddningsfordon och en pott för inventarier till räddningstjänsten. Tillkommer gör även överföring av investeringsmedel från föregående år då upphandling av både släckbil och befälsbil blev fördröjd år 2021 och investering kommer därför göras först år 2022.

§ 11 Dnr 2021/223 041 KS

<u>För kännedom: Budget 2022; Kalmarsunds gymnasieförbund</u>

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott lägger informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunen har mottagit Kalmarsunds gymnasieförbunds budget för 2022 som överlämnats till kommunen för kännedom.

Beslutsunderlag

Kalmarsunds gymnasieförbunds förbundsdirektion 2021-11-25 protokoll (§§ 95-106).

Kalmarsunds gymnasieförbunds förbundsdirektion 2021-11-25 § 96

Kalmarsunds gymnasieförbunds förbundsdirektion Budgetdokumentet 2022, 2021-12-10.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunfullmäktige för kännedom

Plats och tid	Förbundskansliet, klockan 09.00 – 12.05
Omfattning	§ 95 - 106
Beslutande	
Ledamöter	Dzenita Abaza (S), ordförande Linus Hellman (S) Jeanette Sandström (S) Björn Andreen (M), vice ordförande Kristina Sjöström (S) Sten Bondesson (C)
Tjänstgörande ersättare	Karin Karlsson KD), ersättare för Susanne Eliasson (M) Ylva Hällblad (S), ersättare för Leila ben Larbi (V) Felix Brundin (S), ersättare för Björn Brändewall (L) Jessica Jämtin (C), ersättare för Martin Olsson (M)
Övriga deltagande	
Ersättare	Eva Wahlgren (C)
Tjänstepersoner m.fl.	Mats-Peter Krantz, förbundsdirektör Stefan Regebro, verksamhetsområdeschef Carina Cerafiani, ekonomichef Chatharina Gustafsson, administrativ chef Caroline Johansson, controller § 99, 100 Robert Bergqvist, samordnare för kommunalt aktivitetsstöd § 101 Therese Ämtwall, kurator § 102 Hans Gustavsson, kvalitets- och verksamhetsutvecklare § 103 Ingegerd Andersson, förbundssekreterare
Datum för justering	2021-12-07
Underskrifter	Sekreterare Ingegerd Andersson Ordförande Dzenita Abaza Justerande Linus Hellman
Datum för anslag	Justering har tillkännagivits genom anslag på Kalmarsunds gymnasieförbunds anslagstavla 2021-12-08

§ 95 GYF 2021/0430-10.15

Preliminär utbildningsorganisation inför läsåret 2022/2023

Beslutsunderlag
Förbundskansliets skrivelse 2021-11-10.
Preliminär utbildningsorganisation 2021-11-10.
Arbetsutskottets protokoll 2021-11-16.

Bakgrund
Preliminär utbildningsorganisation inför läsåret 2022/2023 inom Kalmarsunds gymnasieförbund föreslås enligt upprättat förslag 2021-11-10.

Förslaget är utarbetat efter analys av årets ansökningar och i samråd med verksamhetsområdeschefen och samtliga rektorer. En prognos för antalet sökande 2022/2023 har upprättats. Målet är att i största möjliga mån tillgodose sökandes förstahandsval inom ramen för en verksamhet med hög kvalitet och kostnadseffektivitet. Utifrån prognoserna har en ekonomisk konsekvensanalys genomförts för respektive program och skolenhet. Den preliminära organisationen för 2022/2023 omfattar sammanlagt 1281 platser på de nationella programmen.

Även organisation av utbildningar på introduktionsprogrammet framgår av det upprättade förslaget. Programinriktat val kommer att erbjudas på samtliga förbundets nationella program. Platser till individuellt alternativ bestäms efter behov utifrån elevernas förutsättningar. Utbildningen ges på Lars Kaggskolan och på Jenny Nyströmskolan utifrån elevernas individuella behov. På Stagneliusskolan ges utbildningen med profil AST. Språkintroduktion ges på Lars Kaggskolan och Jenny Nyströmskolan utifrån elevernas utbildningsnivå, förutsättningar och målsättning. Yrkesintroduktion föreslås att ges mot arbetsområdet fordon som är baserat på det nationella yrkespaketet. Inom yrkesintroduktion föreslås även en allmän antagning om sex elevplatser.

Gymnasiesärskolan avser att vara oförändrad 2022/2023 med totalt 30 sökande enligt prognos.

Beslut
Direktionen fastställer preliminär utbildningsorganisation inom Kalmarsunds gymnasieförbund för läsåret 2022/2023 enligt upprättat förslag.

Beslutsexpediering
Rektorsgruppen
Antagningshandläggaren
Studie- och yrkesvägledare i förbundet och medlemskommunerna

§ 96 GYF 2021/0206-04.01

Budget- och verksamhetsmål 2022 – Ekonomisk planering 2023-2024

Beslutsunderlag
Förbundskansliets skrivelse 2021-11-12.
Budget och verksamhetsmål 2022 – Ekonomisk planering 2023-2024.
Arbetsutskottets protokoll 2021-11-16.

Bakgrund
Budgetförslag inför år 2022 utgår från 2021 års budget inklusive löneökningar, justering för ökning av antalet 16-19 åringar och förändringar av statsbidrag. Statsbidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och omfattar gymnasie- och komvuxverksamhet beräknas enligt den totala befolkningsprognosen för varje kommun. Utfallet för statsbidragen, både för komvux och för gymnasiet, uppgår till 2 430 tkr inför 2022. (Förändringar av statsbidragen korrigeras enligt det slutgiltiga cirkuläret från Sveriges Kommuner och Landsting inför år 2022). Sammantaget innebär detta en budgetram för år 2022 som uppgår till 501 981 tkr.

Under det kommande decenniet ökar antalet 16-19 åringar inom medlemskommunerna, vilket innebär att den potentiella målgruppen till gymnasieskolan blir större. Enligt befolkningsprognosen i medlemskommunerna kommer antalet 16-19 åringar att öka med en procentuell ökning för ålderskategorin med ca 14 % fram till år 2030.

Prioriterade områden under planeringsperioden med mål, ansvar och uppdrag är:
- Kunskap, utveckling och lärande
- Normer, värden och inflytande
- En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Beslut
Direktionen godkänner upprättat förslag till ”Budget och verksamhetsmål 2022 - Ekonomisk planering 2023-2024”.

Beslutsexpediering
Medlemskommunerna

§ 97 GYF 2021/0038-01.01

Anmälan av delegationsbeslut

Beslutsunderlag
Beslutsjournaler, november månad 2021.

Rektor, Gymnasiesärskolan
2:19 Byte av studieväg för enskild elev, 1 beslut

Rektor, Jenny Nyströmskolan
1:38 Byte av studieväg för enskild elev, 1 beslut
1:40 Förlängd undervisning för enskild elev, 1 beslut.

Rektor, Lars Kaggskolan
1:20 Beslut om vilka kurser, av de av Skolverket angivna, som ska erbjudas som programfördjupning, 1 beslut.
1:39 Återantagning av elev som slutat i gymnasieskolan innan eleven har slutfört utbildningen, 11 beslut.
1:40 Förlängd undervisning för enskild elev, 8 beslut.
4:2 Ansvar och åtgärder mot kränkande behandling av elev, 1 beslut.

Rektor, Stagneliusskolan
1:40 Förlängd undervisning för enskild elev, 1 beslut.
6:8 Tillsvidareanställning eller vikariat 6 månader eller längre av övrig personal, 4 beslut.

Rektor, Ölands utbildningscenter
3:2 Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra om elev inom Vux, Lärvux, SFI saknar förutsättningar att tillgodogöra sig densamma, 5 beslut.
3:4 Mottagande och antagande av elev till vuxenutbildningen på gymnasial nivå, 158 antagna under perioden.
3:7 Mottagande till SFI, 8 mottagna under perioden.
5:4 Ingå avtal som ej rör lokaler och som ej uppgår till gränsen för direktupphandling enligt LOU, 1 beslut.
5:9 Uthyrning av lokaler 6 månader eller längre, till Borgholms kommun, 1 beslut.

Ordförande
5:1 Deltagande i kurser och konferenser för förtroendevalda i direktionen, 1 beslut. (Växjökonferensen 26-27 januari 2022 för arbetsutskottets ordinarie ledamöter.)

Ekonomichef
5:29 Elektronisk firmateckning avseende avrop från ramavtal via SKL Kommentus inköpsportal, 3 beslut.

IT-chef
6:8 Tillsvidareanställning eller vikariat 6 månader eller längre av övrig personal, 1 beslut.

Antagningshandläggare
1:3 Meddela hemkommunen om elev börjar eller slutar i annan kommun, 3 st.

Ekonomiassistent vid förbundskansliet
1:6 Besluta om inackorderingsbidrag, 17 beslut.

Beslut
Direktionen godkänner redovisningen av anmälda delegationsbeslut.

§ 98

Anmälningsärenden

1. Protokoll från centrala samverkansgruppen 2021-10-20.

2. Årsrapport gymnasieantagning läsåret 2021/2022. GYF 2021/0428-10.15.

3. Mötesanteckningar från dialogmöte mellan arbetsutskottet och centrala samverkansgruppen 2021-11-16. GYF 2021/0494-01.01.

Beslut
Direktionen tar informationen om anmälningsärenden till protokollet.

§ 99 GYF 2020/0444-05.01

Godkännande av rapport för intern kontrollplan 2021, ekonomifunktionen

Information

Direktionen beslutade 2020-12-16 om kontrollpunkter inom områdena representation, beslutsattest, firmateckning samt hantering av riskvaror, rutin och dokumentation.

Inom dessa områden såg förbundet att det fanns risk för felaktiga konterings- och verifikationsunderlag (redovisningsrisk), felaktig beslutsattest av leverantörsfakturor (legal risk), felaktig firmatecknare (legal risk) samt felaktig hantering av riskvaror (legal risk).

Controller Caroline Johansson informerar om granskningen och resultatet.

Följande granskades:
- Representationskonto/restaurangnotor
- Att beslutad attestplan efterlevs i leverantörsreskontra
- Att ingångna avtal undertecknas av firmatecknare enligt förteckning
- Kontroll av hantering av inköp mot lager.

Vid kontrollerna framkom att de rutiner som granskats i huvudsak fungerar tillfredsställande. Följande förbättringar/förändringar föreslås avseende kontrollpunkten ”Firmateckning”:

- Vid signering av fullmakt ska en bedömning av avtalets värde för Kalmarsunds gymnasieförbunds del göras och då kontrolleras mot den kollektiva firmateckningens beloppsgräns.
- Genom ett tillägg i delegationsordningen, förtydliga att intäktsavtal kan skrivas av respektive chef.

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 100 GYF 2021/0442-01.05

Ny kontrollplan för 2022

Information

Controller Caroline Johansson meddelar att förbundskansliet föreslår att områdena ”Sekretessklassade fakturor” och ”Manuella utbetalningar” kontrolleras under 2022.

Kontrollpunkter för att granska ovanstående:

- Sekretessklassade fakturor kontrolleras. Vilka har tillgång till samt vilka har haft dessa i flödet.
- Manuella utbetalningar kontrolleras. 10 % av enheternas direktutbetalningar stäms av mot attestlista samt genomgång av praktisk hantering.

Följande risker finns inom områdena:

- Att det bryter mot avtal om att hålla priser under sekretess inom juridikområdet (legal risk).
- Att det bryter mot interna regler avseende attest (legal risk).

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 101 GYF 2021/0469-10.01

Det kommunala aktivitetsansvaret – Läsårsrapport 2020/2021 samt återrapportering av handlingsplaner

Information

Administrativ samordnare för kommunalt aktivitetsansvar (KAA) Robert Bergkvist, ger information om KAA med utgångspunkt från den årliga läsårsrapporten samt återrapportering av handlingsplaner.

Läsårsrapport 2020/2021

I uppdraget som samordnare för KAA ingår bland annat att hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. I uppdraget ingår även att erbjuda individuella åtgärder till de ungdomar som har förutsättningar för studier eller praktik. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Hemkommunen ansvarar för alla aktiviteter som inte är knutna till skola. Insatserna ska dokumenteras på lämpligt sätt och ett register ska föras över de ungdomar som omfattas av ansvaret.

Rapporten visar att under första halvåret 2021 var det sammanlagt 462 ungdomar registrerade i KAA fördelade enligt följande: Borgholm 46, Kalmar 303, Mörbylånga 54 och Torsås 59. Övervägande orsaken var att ungdomen avbrutit studierna på nationellt program, tätt följt av att ungdomen slutfört ett nationellt program med studiebevis.

Vid dagens sammanträde visas nuläget för registrerade ungdomar i KAA enligt följande: Borgholm 33, Kalmar 191, Mörbylånga 34 och Torsås 28.

Återrapportering av handlingsplaner

Gymnasieförbundet har tagit fram ett förslag på gemensam handlingsplan med syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan förbundet och medlemskommunerna samt att skapa likvärdighet i kommunernas arbete med ungdomarna. Inför arbetet har förbundet tagit hjälp av Skolverket samt haft dialog med kommunerna. Handlingsplanen har skickats ut på remiss till medlemskommunerna med svar senast 1 november. Gymnasieförbundet önskade även återkoppling om kommunernas egna handlingsplaner, organisation och arbetsgång kring KAA. Ingen medlemskommun har inkommit med svar.

Överläggning

Ordförande Dzenita Abaza (S) meddelar att arbetsutskottets uppdrag till förbundsdirektören om att bjuda in tjänstepersoner från respektive medlemskommun till arbetsutskottets möte har utgått. Detta kommer i stället att hanteras enbart av tjänstepersoner.

Samordnaren för KAA kommer inom kort att bjuda in respektive medlemskommun till ett enskilt möte för att komma vidare i processen med gemensam handlingsplan för att

hitta en gemensam form av samverkan. Ordförande ber förtroendevalda att inkomma med namn på beslutsfattande tjänstepersoner i ärendet.

Beslut
Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 102 GYF 2021/0493-02.09

Mentors in Violence Prevention – Information om projektet

Information

Kurator Therese Ämtvall informerar om projektet Mentors in Violence Prevention (MVP).

MVP är en våldsförebyggande metod med syftet att motverka stereotypa könsnormer och förebygga mäns och killars våld. Metoden bygger på tre förändringsteorier:

- *Förståelse av begreppet våld* - både fysiskt, psykiskt, sexualiserat, verbalt.
- *Genus och normer* - stereotypa föreställningar och vad som påverkar utifrån genusnormer.
- *Åskådarens roll i det förebyggande arbetet* - programmet fokuserar på att genom attitydförändringar och åskådarperspektivet förhindra de mildare formerna av våld och därmed stoppa progressionen av allvarligare former. Våga ingripa.

I skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567) ryms dessa våldsformer i begreppen kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Var och en av MVP-programmets tre förändringsidéer har koppling till skolans styrdokument.

Satsningen innebär, att med hjälp av organisationen MÄN, utbilda personal som i sin tur kan utbilda vidare och på så sätt får skolorna en generell och bred kunskap om MVP som kan praktiseras med eleverna.

Lars Kaggskolan och Jenny Nyströmskolan har beviljats medel till projektet från Sveriges kommuner och regioner (SKR). Framöver är tanken att MVP:s metod ska spridas till samtliga skolor i förbundet.

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 103 GYF 2021/0305-01.05

Betygsutveckling i fyra ämnen 2017-2021 – Gymnasieförbundet och riket

Information

Kvalitets- och verksamhetsutvecklare Hans Gustavsson redovisar statistik över gymnasieförbundets och rikets betygsutveckling i fyra ämnen under åren 2017 till 2021. Statistiken utgår från elevernas genomsnittliga betygspoäng från 0 poäng för ett F, till 20 poäng för ett A. De ämnen som redovisas är engelska, matematik, svenska och samhällskunskap.

Statistiken visar en stadig uppgång i genomsnittlig betygspoäng i de inledande kurserna i engelska, svenska och samhällskunskap för gymnasieförbundets elever från år 2017 till 2020. Resultatet i riket under motsvarande period ligger på en någorlunda konstant nivå och för 2020 något under gymnasieförbundet. När det gäller matematik så ligger gymnasieförbundets resultat under riket och för 2020 betydande under riket och en fallande trend.

För samtliga fyra ämnen gäller en kraftig resultatsänkning under 2021. Detta har fått till följd en ökning av antalet F-betyg mellan 2020 och 2021 enligt följande:

Engelska från 17 till 76
Samhällskunskap från 13 till 63
Svenska från 16 till 107
Matematik från 89 till 225.

Eleverna erbjuds årligen lovskola, vilken bygger på frivillig basis. På grund av utbildningstappet under pandemin kommer skolorna förstärka genom att ge eleverna extra stöd och handledning för att de ska nå kunskapsmålen.

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet samt ger förbundsdirektören i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som bidrar till att eleverna får en ökad måluppfyllelse. Direktionen önskar uppföljning i mars 2022.

§ 104 GYF 2021/0167-01.04

Budgetprognos efter 10 månader

Information

Ekonomichef Carina Cerafiani budgetprognos efter 10 månader.

Medlemskommunernas bidrag till Kalmarsunds gymnasieförbund år 2021 utgår från 2020 års bidrag inklusive löneökningar, justering för ökning av antalet 16–19 åringar samt förändringar av statsbidrag. Sammantaget innebär detta ett medlemsbidrag för år 2021 om 487 mkr.

Efter tio månader redovisar Kalmarsunds gymnasieförbund ett operiodiserat resultat på plus 100 mkr. Detta resultat innehåller dock medlemsbidrag för 11 månader, arbetsgivaravgifter för 8 månader samt så är kostnader för bland andra individuella valet och löneskatten operiodiserade. När dessa poster som ska periodiseras har hanterats, prognostiseras helårsresultatet för Kalmarsunds gymnasieförbund till plus 4,6 mkr.

Budgetutfallsprognosen för 2021 baseras på det ekonomiska utfallet t o m 2021-10-31. Riktpunkten för perioden är ca 83 %. I uppföljningen ingår ett antal kalkylerade poster som bygger på senast kända uppgifter och prognoser på den förväntade ekonomiska utvecklingen. Exempel på sådana poster är bland andra semesterlöneskuld och pensionskostnader.

Efter tio månader prognostiseras alltså helårsresultatet för Kalmarsunds gymnasieförbund att uppgå till 4,6 mkr vilket är 4,1 mkr bättre än det budgeterade resultatet för året. Prognosen innehåller ett helårsresultat för skolenheterna som tillsammans uppgår till plus 1,8 mkr. Gymnasieenheterna enskilt uppvisar en positiv helårsprognos om 4 mkr medan verksamheten avseende vuxenutbildning uppvisar ett underskott om 2,2 mkr där avvikelsen främst är kopplad till SFI verksamheten i Kalmar.

Övriga större poster som påverkar årets prognostiserade resultat är pensionskostnader och interkommunal ersättning. Pensionernas kostnadsprognos ger ett utfall mot budget på helår om minus 4,4 mkr. Utfallet beräknas med grund i Skandikons prognos från delåret 2021. Viss hänsyn är dock taget till verkligt utfall främst avseende de förmånsbestämda pensionerna. Beräkningen från Skandikon är gjord med de nya livslängsantaganden enligt RIPS. Budgeten baserades på prognosen från delåret 2020 och en viss skillnad prognostiseras. Främst är det högre prognos för den avgiftsbestämda ålderspensionen samt ökning av kostnaden för försäkringspremien. Främsta orsaken är nya anställningar. De högre pensionskostnaderna vägs dock upp av ett överskott gentemot budgeten för arbetsgivaravgifter som visar ett plusresultat för år 2021.

De interkommunala ersättningarna tillsammans med gemensamma verksamheter prognostiserar totalt med ett resultat enligt budget medan restaurang- och caféverksamheten kalkylerar med ett överskott om 1 mkr.

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 105 GYF 2021/0004-10.01

Lägesrapport om skolornas arbete för att minska smittspridningen av coronaviruset

Information

Förbundsdirektör Mats-Peter Krantz informerar om följande:

Central skyddskommitté har haft möte om "Gymnasiedagen" som genomfördes den 18 november för alla årskurs 9-elever.

En risk- och konsekvensanalys har gjorts centralt för att minimera riskerna för smittspridning av coronaviruset. Risk- och konsekvensanalys har även gjorts på respektive skola utifrån deras förutsättningar gällande lokaler med mera.

De grundskoleelever som hade distansundervisning på grund av smittspridning, besökte inte gymnasieförbundets skolor under gymnasiedagen.

Beslut

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 106 GYF 2021/0500-01.04

Information från förbundsdirektören

Kommunala vuxenutbildningen – Budget 2022
Förbundsdirektören informerar om styrelsen för vuxenutbildningen i Kalmar kommuns årliga budgetmöte. Till mötet bjuds Kalmarsunds gymnasieförbund (KSGYF) in då aktörerna har ett gemensamt arbete kring dimensioneringen av utbildningarna och att se till att rättighetslagstiftad utbildning säkerställs. Det gäller Kunskapsnavet i Kalmar kommun och Axel Weüdelskolan i Kalmarsunds gymnasieförbund. I år är mötet den 26 november.

Aktörerna har separata budgetförslag som framställs utifrån underlag av respektive rektor. Då de båda har separata medlemsbidrag försvårar det arbetet med att enas om en gemensam budget.

Nulägesprognosen för 2021 för Axel Weüdelskolan är minus 2,5 mkr vilket aviserades i och med budgetförhandling inför 2021. För att behålla dagens nivå för den rättighetslagstiftade verksamheten saknas medel om 6,3 mkr inför 2022. Axel Weüdelskolan har fått nya lokaler på Västergård vilket ökar kostnaderna för driften samtidigt som de har fått minskad ersättning via etableringsavtalet och utbildningspliktsavtalet. Kostnaderna har även ökat för SFI sista åren då en fristående aktör har etablerat sig i Kalmar.

Förbundsdirektören gör direktionen uppmärksam på texten i avtalet som gäller principer för ekonomisk fördelning. Bland annat står det följande:

”Vid den händelse rektorsgruppen inte kan enas om ett gemensamt budgetförslag ska styrelsen kunna fatta beslut om att Kunskapsnavet respektive Kalmarsunds gymnasieförbund ska tilldelas de ekonomiska resurser som motsvarar de verksamhetsområden de ansvarar för.”

Beslut
Direktionen ger förbundsdirektören i uppdrag att vid varje kommande direktion återrapportera ekonomiskt utfall samt hur verksamheten säkerställer lagkrav.

Direktionen tar informationen till protokollet.

§ 96

GYF 2021/0206-04.01

Budget- och verksamhetsmål 2022 – Ekonomisk planering 2023-2024

Beslutsunderlag
Förbundskansliets skrivelse 2021-11-12.
Budget och verksamhetsmål 2022 – Ekonomisk planering 2023-2024.
Arbetsutskottets protokoll 2021-11-16.

Bakgrund
Budgetförslag inför år 2022 utgår från 2021 års budget inklusive löneökningar, justering för ökning av antalet 16-19 åringar och förändringar av statsbidrag. Statsbidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och omfattar gymnasie- och komvuxverksamhet beräknas enligt den totala befolkningsprognosen för varje kommun. Utfallet för statsbidragen, både för komvux och för gymnasiet, uppgår till 2 430 tkr inför 2022. (Förändringar av statsbidragen korrigeras enligt det slutgiltiga cirkuläret från Sveriges Kommuner och Landsting inför år 2022). Sammantaget innebär detta en budgetram för år 2022 som uppgår till 501 981 tkr.

Under det kommande decenniet ökar antalet 16-19 åringar inom medlemskommunerna, vilket innebär att den potentiella målgruppen till gymnasieskolan blir större. Enligt befolkningsprognosen i medlemskommunerna kommer antalet 16-19 åringar att öka med en procentuell ökning för ålderskategorin med ca 14 % fram till år 2030.

Prioriterade områden under planeringsperioden med mål, ansvar och uppdrag är:
- Kunskap, utveckling och lärande
- Normer, värden och inflytande
- En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Beslut
Direktionen godkänner upprättat förslag till "Budget och verksamhetsmål 2022 - Ekonomisk planering 2023-2024".

Beslutsexpediering
Medlemskommunerna

KALMARSUNDS GYMNASIEFÖRBUND

EKONOMISK PLANERING 2023-2024

Budget- och verksamhetsmål 2022

Fler möjligheter!

Innehållsförteckning

Politikens förord 2
Det här är Kalmarsunds gymnasieförbund.....3-5
Organisationsskiss.....5
Förkortningar.....5
Grundläggande värderingar och kärnvärden.....6
Styrande dokument.....7
Vision.....8

Våra prioriterade målområden.....9-29
Nulägesanalys och framtid.....10-11
Våra prioriterade målområden.....12
Kunskap, utveckling och lärande.....13-17
Normer, värden och inflytande.....18-21
En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....22-25
Specifika prioriteringar och satsningar.....26-29

Budget 2022 & planering 2023-2024.....30-44
Finansiella mål.....31
Beskrivning av budgetsystemet.....32
Dimensionering av gymnasieskolornas programutbud.....33
Interkommunala ersättningar.....34-35
Driftsbidrag från medlemskommuner 2021-2023.....36-37
Budgetram och driftsbudget 2021.....38-39
Investeringsbudget 2021.....40-41
Resultatbudget.....42
Finansieringsbudget 2021.....43
Balansbudget 2021.....44

Gymnasieförbundets verksamheter.....45-56
Förbundsövergripande.....46
Axel Weüdelskolan.....47-48
Jenny Nyströmskolan.....49-50
Lars Kaggskolan.....51-52
Stagneliusskolan.....53-54
Ölands utbildningscenter.....55-56

Politikens förord

Kalmarsunds gymnasieförbund är en viktig aktör i samhällsutvecklingen och har en viktig roll för att skapa förutsättningar för alla som studerar hos oss att nå så långt som möjligt utifrån varje individs unika förutsättningar. Som utbildningsanordnare behöver vi säkerställa att eleverna får med sig kunskap och färdigheter som möter framtidens behov. Utbildningarna hos gymnasieförbundet ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande och ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet.

Gymnasieförbundet ska skapa tillgängliga lärmiljöer och på det sättet förutsättningar så att alla ska kunna delta i undervisningen på lika villkor. Målet är att alla elever ska kunna vara delaktiga i alla lärsituationer och aktiviteter.

Kalmarsunds gymnasieförbund fortsätter utvecklingen av gymnasieorganisationen för att skapa en organisation som främjar den sociala sammansättningen. Utbildning och kunskap är nyckeln till integration. Skolan och personalen spelar en avgörande roll för elevers möjlighet att skapa ett liv och en bra framtid i Sverige. Våra skolor ska utveckla metoder som främjar integration och motverkar segregation. Alla elevers möjlighet till utbildning och att snabbt kunna ta sig vidare till ett nationellt program alternativt etablera sig på arbetsmarknaden är avgörande för integrationen i det svenska samhället.

En attraktiv och trygg skolmiljö bidrar positivt till elevernas välbefinnande, vilket även påverkar studieresultaten. Skolan ska alltid vara en trygg plats fri från kränkningar och trakasserier. Därför ska gymnasieförbundet fortsätta med det förebyggande arbetet med att säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö samt skolmiljö för att skapa en likvärdig skola med hög måluppfyllelse för alla elever. Förbundets jämställdhetsplan är en viktig utgångspunkt för vårt jämställdhetsarbete.

Vi ska arbeta strategiskt och proaktivt för att bekämpa och minska användningen av alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak. Därför fortsätter vi förra årets satsning på ANDTS-samordnare och coacher på gymnasieskolorna. Skolan ska vara en miljö som är fri från alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spelmissbruk.

Efter covid-19 har det konstaterats att fjärr- och distansundervisningen haft både positiv och negativ inverkan på elevernas kunskapsutveckling. Fler elever än tidigare har signalerat en ökad psykisk och fysisk ohälsa. Gymnasieverksamheten har även inför höstterminen 2021 signalerat att fler elever inte når målen i kurserna, vilket resulterar i omläsning av kurser. Detta är något som vi som huvudman behöver arbeta mer med för att få så många elever som möjligt att ta sin examen.

Kalmarsunds gymnasieförbund kommer att behöva se över ett antal processer och system för att digitalisera verksamheten och frigöra tid till kärnuppdraget. Förbundet ska fortsätta att vara en organisation med digital kompetens i framkant på alla plan. Därför fortsätter vår digitaliseringssatsning, där lärdomarna från pandemin kommer att vara viktiga.

En bra skolgång gör eleven väl rustad inför framtiden!

Dzenita Abaza (S)
Ordförande
Kalmarsunds gymnasieförbund

Björn Andreen (M)
Vice ordförande
Kalmarsunds gymnasieförbund

Det här är Kalmarsunds gymnasieförbund

Kalmarsunds gymnasieförbund är ett kommunalförbund som bildades 1 juli 1995 av medlemskommunerna Borgholm, Kalmar, Mörbylånga och Torsås.

Gymnasieförbundet är en av sydöstra Sveriges största utbildningsaktörer med ansvar för kommunal gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunala vuxenutbildning (komvux) som bedrivs i medlemskommunerna. Kalmarsunds gymnasieförbund har en bred flora av utbildningar, vilket gör förbundet till en oerhört viktig och central aktör i regionens arbete för ökad tillväxt och kompetensförsörjning.

Gymnasieutbildningen består av gymnasiet och gymnasiesärskolan. Drygt 3 300 elever går på Jenny Nyströmskolan, Lars Kaggskolan och Stagneliusskolan. Gymnasieskolan omfattar 15 nationella program samt introduktionsprogrammen. Gymnasiesärskolan omfattar fyra nationella program och det individuella programmet.

Komvux består av Axel Weüdelskolan i Kalmar och Ölands utbildningscenter i Borgholm. Tillsammans har de ca 1230 studerande (15 okt. 2021). Komvux består av utbildningsformerna svenska för invandrare (sfi), grundläggande nivå, gymnasial nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå. Utöver detta bedriver förbundet komvuxutbildningar som beviljats genom statsbidrag, såsom yrkesutbildningar för vuxna, lärlingsutbildning men det finns också uppdragsutbildningar som finansieras av olika uppdragsgivare såsom exempelvis Kunskapsnavet. Sedan höstterminen 2021 bedriver även förbundet utbildning inom yrkeshögskolan, Cloud and IT-infrastructure specialist på Axel Weüdelskolan.

Direktionen är det högsta beslutande organet i Kalmarsunds gymnasieförbund och har det yttersta ansvaret för all verksamhet i förbundets regi. I juridisk bemärkelse är direktionen enligt kommunallagen både den beslutande församlingen (att jämföra med kommunens fullmäktige) och förbundsstyrelse. Direktionen består av 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare från de fyra medlemskommunerna Borgholm, Kalmar, Mörbylånga och Torsås. Ordförande och vice ordförande utgör tillsammans direktionens presidium som planerar och förbereder direktionens sammanträden. I delegationsordningen framgår de ärenden där direktionens beslutanderätt har delegerats.

Arbetsutskottet består av fem ordinarie ledamöter och fem ersättare och speglar den politiska sammansättningen i direktionen. Arbetsutskottet bereder de ärenden som ska behandlas i förbundsdirektionen och är tillika förbundets personaldelegation.
Förbundsdirektören är förbundets högste tjänsteperson och har

Kalmarsunds gymnasieförbund erbjuder en mångfald av utbildningar. Våra skolor kännetecknas av trygghet och en inkluderande miljö. Vi ligger långt fram i utvecklingen och kombinerar IT med modern pedagogik. Tillsammans skapar detta **fler möjligheter för dig - och din framtid.**

det yttersta ansvaret mot förbundsdirektionen. Till sin hjälp i det strategiska arbetet har direktören stöd av förbundskansliet som består av kvalificerade stödfunktioner och samordnar samt ansvarar för förbundets olika områden såsom ekonomi, administration, juridik, arbetsmiljö, personal, kommunikation, IT, kost, fastigheter/lokaler och systematiskt kvalitetsarbete. Förbundskansliet biträder direktionens, förbundsdirektörens och enheternas behov av spetskompetenser och kan knyta till sig ytterligare experthjälp vid behov eller under vissa perioder.

Ytterst handlar det om att kansliet och förvaltningen effektivt ska stödja skolorna och elevernas lärande och medarbetares kompetensutveckling. Arbetet behöver fortsatt att utvecklas med att etablera en organisation samt ett arbetssätt som stödjer verksamheten, och som har förmåga att lyssna in och möta verksamheternas behov.

Verksamhetsområdeschefen leder och utvecklar skolorna inom förbundet och är personalansvarig för rektorer, IKT-pedagoger, skolpsykolog och skolläkare. Verksamhetsområdeschefen har det övergripande ansvaret för att skolorna drivs och utvecklas med hög kvalitet och effektivitet.

Skolorna är organiserade i skolenheter där rektor är pedagogisk ledare för lärare och elever inom sin skolenhet. Rektor har det pedagogiska ansvaret för skolenheten och ska på ett effektivt sätt organisera och leda arbetet inom enheten. I sin myndighetsutövning arbetar rektor utifrån skollagen, förordningar, föreskrifter, allmänna råd och gymnasieförbundets mål och vision. I skolornas ledningsgrupper ingår även planerare med chefsansvar. Planerare har ansvar för att skolans stabs- och stödfunktioner organiseras, administreras och samordnas på ett, för verksamheten och förbundet, ändamålsenligt sätt.

Kalmarsunds gymnasieförbund har i uppdrag från sina medlemskommuner att administrera det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Enligt skollagen ska hemkommunens aktivitetsansvar gälla för de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Kommunen ska hålla sig informerad om vilka ungdomar det är som omfattas av ansvaret. De ska även erbjuda dessa ungdomar lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. I uppdraget ingår bl.a. att kartlägga och föra register över ovan nämnda ungdomar, deras sysselsättning, erbjuda tjänster som gymnasieförbundet kan tillhandahålla som t.ex. motiverande samtal, hjälp, råd och stöd, studie- och yrkesvägledning, anpassad skolgång med mera.

ORGANISATIONSSKISS

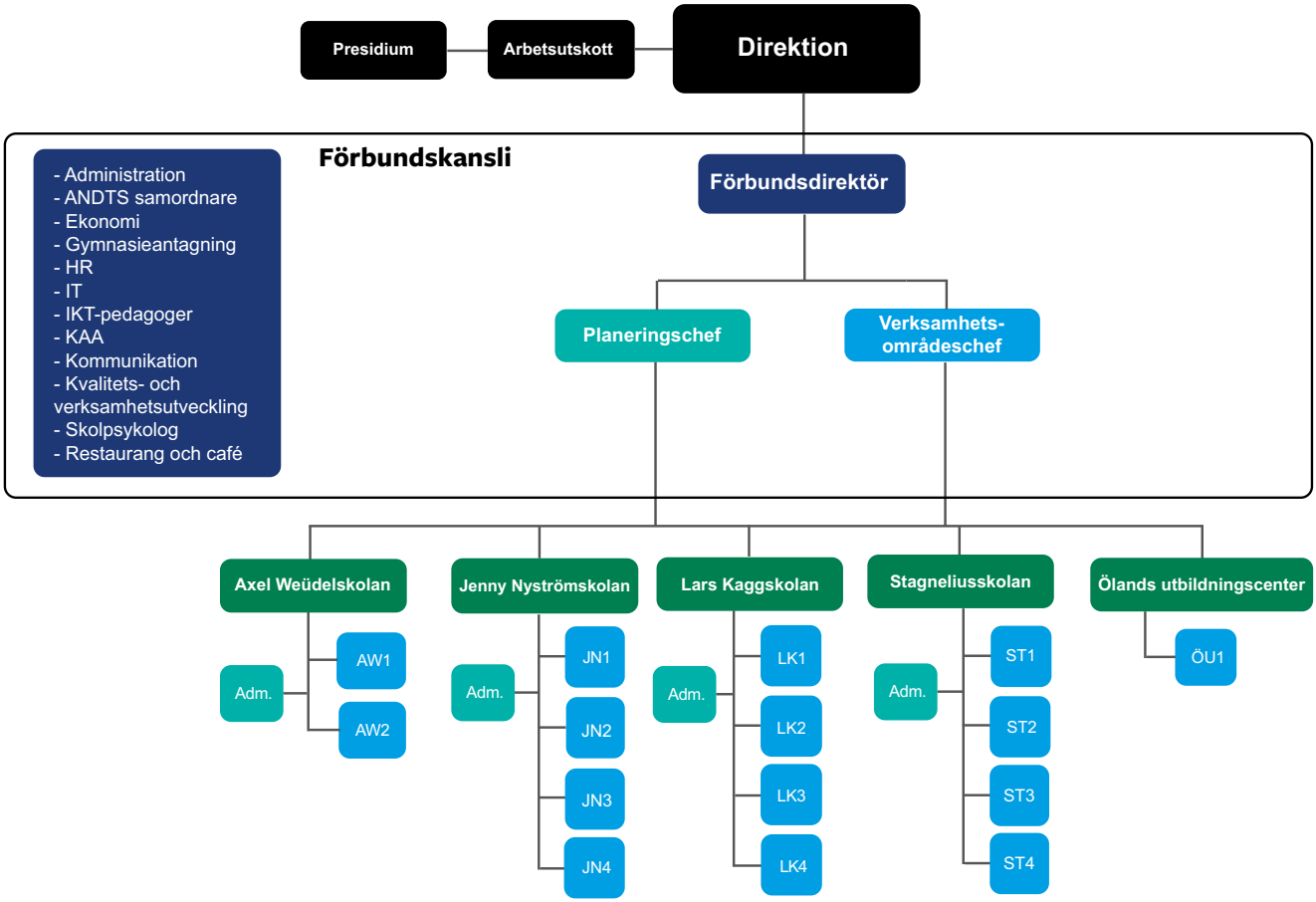

Axel Weüdelskolan	
AW1	Svenska för invandrare (sfi), Lärvux (särskild utbildning på grundläggande nivå resp. gymnasial nivå), Grundläggande vuxenutbildning
AW2	Gymnasial vuxenutbildning, yrkeshögskoleutbildning
Jenny Nyströmskolan	
JN1	Hotell- och turismprogrammet, Introduktionsprogram, Restaurang- och livsmedelsprogrammet
JN2	Estetiska programmet, Naturvetenskapsprogrammet
JN3	Gymnasiesärskola: Samhälle, natur och språk, Hotell, restaurang och bageri, Fastighet, anläggning och byggnation, Administration, handel och varuhantering och Individuellt program
JN4	Barn- och fritidsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet
Lars Kaggskolan	
LK1	Naturvetenskapsprogrammet, Hantverksprogrammet
LK2	Teknikprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet
LK3	Introduktionsprogram
LK4	Bygg- och anläggningsprogrammet, El- och energiprogrammet, Fordons- och transportprogrammet
Stagneliusskolan	
ST1	Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation, AST-enheten (Utbildning för elever med Autismspektrumtillstånd)
ST2	Ekonomiprogrammet
ST3	Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap profil idrott och ledarskap, Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap profil räddning och säkerhet
ST4	Handels- och administrationsprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet (fr.o.m. ht-22), Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap, Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning samhällsvetenskap
Ölands utbildningscenter	
ÖU1	Svenska för invandrare (sfi) Lärvux (särskild utbildning på grundläggande nivå resp. gymnasial nivå), Grundläggande vuxenutbildning, Gymnasial vuxenutbildning

Grundläggande värderingar och kärnvärden

Tillsammans gör alla som arbetar inom Kalmarsunds gymnasieförbund sitt yttersta för att skapa de bästa förutsättningarna för att alla elever ska nå så långt som möjligt med sina studier och utvecklas som människor. I en värld som rör sig allt snabbare blir lärande och kunskapsinhämtning alltmer central. Kunskap och lärande är oerhört viktiga faktorer i framtidens samhälle som ger eleverna viktiga nycklar för att ta sig vidare i livet och möta en värld där det livslånga lärandet blir alltmer centralt.

Kalmarsunds gymnasieförbund ska vara en modern, attraktiv och utvecklande arbetsplats som kännetecknas av trygghet, trivsel, arbetsglädje och engagemang. Höga förväntningar på alla som arbetar inom förbundet och på eleverna skapar en vilja att utvecklas och lära. Höga förväntningar bidrar även till förtroendefulla relationer med detta samt genom att anpassa arbetssätt och lärande efter elevernas förutsättningar och behov skapar personalen tillsammans grunden för att eleverna ska nå utbildningens mål.

Kalmarsunds gymnasieförbund blir en framgångsrik organisation genom att skapa en stark tillit till varje medarbetares förmåga att vilja bidra till resultat och utveckling. Varje medarbetare ser sin del i ett större sammanhang och är beredd att gemensamt ta ansvar för helheten. Kalmarsunds gymnasieförbund har ett starkt elevfokus och sätter elevernas utveckling och upplevelse i första rum. Genom att dela kunskap och information, välkomna oliktänkande och respektera kritik skapas en organisation som står stark och nyfiken inför kommande utveckling.

KALMARSUNDS GYMNASIEFÖRBUNDS KÄRNVÄRDEN

Mångfald och framtidsmöjligheter

På våra skolor finns ett stort utbud av utbildningar. Kvalitet och långsiktighet skapar möjligheter – både för elever och personal. Här kan du utveckla din kompetens och dina förmågor för att möta framtidens utmaningar.

Digital kompetens i framkant

Vi har en bred digital kompetens och strävar efter att ligga långt fram i utvecklingen. Vi kännetecknas av en innovativ undervisning där vi kombinerar IT med modern pedagogik.

Trygghet skapar trivsel

All vår verksamhet bygger på trygghet och att människor känner sig välkomna. Genom samarbete och respekt skapar vi en inkluderande miljö med plats för alla.

Engagemang och glädje ger utveckling

Vi jobbar aktivt för att människor ska utvecklas tillsammans och samarbeta med andra. Genom ett stort engagemang och en positiv inställning skapar vi förutsättningar för ett livslångt lärande.

Vårt löfte till våra elever och medarbetare i Kalmarsunds gymnasieförbund är att du alltid kan förvänta dig fler möjligheter!

Styrdokument

LAGAR OCH FÖRORDNINGAR INOM SKOLOMRÅDET

- **Skollag**
- **Gymnasieförordning**
- **Förordning om vuxenutbildning**
- **Läroplan (Gy11) för gymnasieskolan**
- **Läroplan (GySär13) för gymnasiesärskolan**
- **Läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen**

GYMNASIEFÖRBUNDETS STYRANDE DOKUMENT

- **Förbundsordning**
- **Budget och verksamhetsmål**
- **Delegationsordning**
- **Personalpolitiskt program**

Vision

Inom Kalmarsunds gymnasieförbund har alla studerande nått sina kunskapsmål och som demokratiska och ansvarstagande människor – berikade med kunskaper och färdigheter – lämnar de sin utbildning väl rustade för att möta yrkeslivet och vidare studier.

Prioriterade målområden 2022

Nulägesanalys och framtid

Utbildning och kunskap är oerhört centrala delar i ett välfungerande samhälle och något som kan påverkar individer stort. Genom en gymnasieexamen, möjligheten att läsa in en utbildning på komvux eller att erövra ett språk ökar chanserna att bli integrerad och en större del av samhället, vilket i sig bidrar positivt i samhällsutvecklingen. Kalmarsunds gymnasieförbund är därför en oerhört viktig aktör i samhällsutvecklingen och har en viktig roll att skapa förutsättningar för alla som studerar hos oss att nå så långt som möjligt utifrån varje individs unika förutsättningar.

Utbildning och kunskap är nyckeln till integration. Skolan och personal spelar en avgörande roll för elevers möjlighet att skapa ett liv och en bra framtid i Sverige. Skolan blir inte bara en viktig funktion utifrån kunskapsuppdraget. Utan i skolan får elever möjlighet att agera i en social kontext som man kanske inte möter i vardagen utanför skolan. Det är i dessa möten som man utvecklar förståelse för varandras olikheter men även en möjlighet att som elev utöva och utveckla sitt språk. Det är på så vis av största vikt att Kalmarsunds gymnasieförbund fortsätter utvecklingen av gymnasieorganisationen och skapar en organisation som främjar den sociala samansättningen.

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) svensk lag[1]. Det innebär ett förtydligande av att myndigheter och andra ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen och använda ett mer barnrättsbaserat synsätt i verksamheten. Den verksamhet och de mål som beskrivs i detta dokument har tagits fram med beaktande av barnkonventionens vägledande principer och övriga artiklar.

De senaste åren har skolverksamheten precis som all annan verksamhet påverkats stort av Covid-19. Kalmarsunds gymnasieförbund gjorde en fantastisk omställning med att digitalisera stora delar av verksamheten. Över tid har det dock kunnat konstaterats att fjärr- och distansundervisningen haft både positiv och negativ inverkan på elevernas kunskapsutveckling. Erfarenheter och nya kunskaper är något som behöver utvärderas och hantera framöver.

Tyvärr har distans- och fjärrundervisningen inneburit stora utmaningar för en del elever på gymnasieskolan. Det har visat sig genom att fler elever än tidigare signalerat

en ökad psykisk och fysisk ohälsa. Gymnasieverksamheten har även inför höstterminen 2021 signalerat att fler elever inte når målen i kurserna, vilket resulterar i omläsning av kurser. I resultatdialoger med gymnasieskolorna samt i framtagen betygsstatistik kan Kalmarsunds gymnasieförbund konstatera att andelen F har ökat markant inom flera ämnen och kurser. Det är svårt att säga hur detta kommer påverka elevernas resultat och verksamheten på längre sikt. Utifrån bra analysunderlag från respektive gymnasieskola har förbundet tillsammans med gymnasieskolorna kunnat genomföra riktade stödåtgärder hösten 2021. Dessa stödåtgärder kommer med största sannolikhet även behövs göras under 2022.

Kalmarsunds gymnasieförbund behöver fortsätta det förebyggande arbetet med att säkerställa en trygg skolmiljö. Tidigare satsningar på att utveckla funktioner på elevernas

1 Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

skollegitimation med bland annat öppnande av entrédörrar realiserades under 2021. Förbundet behöver nu gå vidare med att verkställa så att möjlighet nu realiseras fullt ut på samtliga skollokaler. En attraktiv och trygg skolmiljö bidrar positivt till elevernas välbefinnande vilket även påverkar studieresultaten. Skolan ska alltid vara en trygg plats fri från kränkningar och trakasserier. Skolan ska alltid vara en trygg plats fri från användning och försäljning av droger. Det är därför av största vikt att Kalmarsunds gymnasieförbund fortsätter att arbeta strategiskt och proaktivt för att bekämpa och minska användningen av alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak.

Samhällsutvecklingen samt utvecklingen i olika branscher går allt sabbare. Flera ”nya” jobb etableras på arbetsmarknaden och flera av förbundets yrkesutbildningar står inför stora utvecklingsbehov för att möta de krav som morgondagens branscher kräver. Kalmarsunds gymnasieförbund behöver på så vis arbeta aktivt med näringsliv och branschorganisationer för att säkerställa att gymnasieutbildningarna lever upp till framtidens branschkrav. Som utbildningsanordnare behöver även gymnasieförbundet säkerställa att eleverna får med sig kunskap och färdigheter som möter framtidens behov.

Digitaliseringen är vår tids största utmaning och möjlighet. Digitaliseringen öppnar möjligheter och förenklingar av arbetsprocesser som tidigare inte varit möjliga. Allt arbete som är av mer rutinartad karaktär kan digitaliseras och i och med detta frigörs arbetstid som kan användas till kärnuppdraget. Kalmarsunds gymnasieförbund kommer att behöva se över ett antal processer och system för att digitalisera verksamheten och frigöra tid till kärnuppdraget.

Baksidan med digitaliseringen är en alltmer ökad ohälsa. Som utbildningsanordnare är det av största viktigt att visa på en sund digital användning. Där skolornas unika särställning är mötet mellan människor. Det är i mötet som lärande och reflektion sker. Digitaliseringen ska förstärka mötet mellan människor, aldrig ersätta detta. Internet konkurrerar alltmer om kunskapsutrymmet, vilket medför att förbundet behöver rusta eleverna med kunskap för att kritiskt kunna granska fakta. Men även se till att gymnasieförbundet som utbildningsorganisation blir en del av kunskapsutrymmet på internet och i och med detta möjliggöra ett kvalitetssäkert lärande.

Våra prioriterade målområden

Kalmarsunds gymnasieförbund arbetar kontinuerligt med att utveckla kvaliteten inom de olika skolorna. Inför varje nytt budgetår fastställer förbundsdirektionen de prioriterade områden som verksamheten ska fokusera på. Varje prioriterat område följs av information om mål, ansvar- och uppdragsfördelning samt uppföljning.

2022 ÅRS PRIORITERADE MÅLOMRÅDEN

- **Kunskap, utveckling och lärande**
- **Normer, värden och inflytande**
- **En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet**

Kunskap, utveckling och lärande

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Engagemang och glädje ger utveckling

Huvuduppgiften för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper.[2] Komvux ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier.[3]

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning. Skolan ska vara en fundamental plats i samhället som skapar jämlikhet i livschanser för alla elever. En trygg plats där varje individ får en chans utifrån sina förutsättningar och där det finns kompetenta medarbetare som kan hjälpa förbundets elever att nå målen.[4] Kollegialt lärande är en av de metoder som förbundet använder för ökad likvärdighet och jämställdhet. Se mer om kollegialt lärande under det prioriterade målet *”En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.”*

Alla elever oavsett bakgrund har rätt till en inkluderande lärmiljö där undervisning och skoltillvaro ger god kunskapsbildning i en känsla av sammanhang och trygghet som främjar integration och minskar segregation.[5] Skolorna behöver således utveckla metoder som främjar integration och motverkar segregation. Här kan undervisning som utgår från elevens förmågor, intressen och starka sidor ha stor betydelse.

Alla elevers möjlighet till utbildning och att snabbt kunna ta sig vidare till ett nationellt program alternativt etablera sig på arbetsmarknaden är avgörande för integrationen i det svenska samhället. För att nå framgång gäller det att redan tidigt skapa en trygg och

2 Läroplan för gymnasieskolan och Läroplan för gymnasiesärskolan

3 Läroplan för vuxenutbildningen

4 Forskning.se

5 För betydelsen av känsla av sammanhang, se Aaron Antonovsky, 2005, Hälsans mysterium, Natur & kultur. Lars H Gustafsson skriver om att detta är särskilt viktigt för barn med trauma i Lars H Gustafsson och Tor Lindberg (red), 2016.

bra studiemiljö samt en bra relation mellan elever och förbundets personal. Att arbeta med höga förväntningar och tidigt inleda samtal om elevens mål med sin utbildning är även det oerhört viktiga faktorer. Både tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet utgör viktiga faktorer för att kunna upprätta en studieplan som omfattar elevens mål med utbildningen.

Tillgänglig lärmiljö innebär för gymnasieförbundet att skapa förutsättningar så att alla ska kunna delta i undervisningen på lika villkor. Det betyder att skolorna anpassar den pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljön i relation till alla elevers olika behov och förutsättningar. Målet är att alla elever ska kunna vara delaktiga i alla lärsituationer och aktiviteter. Det finns olika vägar att nå målen och genom att ta hänsyn till elevers olika färdigheter och förmågor skapas likvärdiga möjligheter till utveckling.

Det ligger i skolans uppdrag att organisera undervisningen för elever med ett annat modersmål än svenska så att de ges förutsättningar att utveckla kunskaper i skolans alla ämnen samtidigt som de lär sig det svenska språket. Förbundet har satsat på studiehandledning på modersmålet genom att anställa språkstödjare och etablera ett samarbete med projektet BIU online (Blekinge Integrations och Utbildningscenter). Det senare för att skapa möjlighet till en digital studiehandledning på språk som förbundet inte har tillgång till. Språkstödjarnas erfarenheter av att själva ha etablerat sig i ett nytt land har stor betydelse i samtal med IMS-elever och deras föräldrar om vikten av en utbildning i fråga om integration.

Målen för komvux är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande och ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. Komvux har under senare år alltmer fått en vidgad roll för arbetsmarknadspolitik, integration och kompetensförsörjning. Detta inte minst mot bakgrund av att det numera är uppenbart att det inte är tillräckligt att se enbart gymnasieskolan som bas för kompetensförsörjningen. Komvux ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en grund för fortsatt utbildning.[6]

Komvux spelar en avgörande roll för integrationen av invandrare genom att skapa broar mot framtiden. Komvux har de senaste året genomgått stora förändringar. Sfi har blivit en del av komvux. Rätten för vuxna att läsa behörighetsgivande kurser utökas nya antagningsregler samt införande av nytt betygssystem. Samtidigt skapas fler utbildningsplatser genom ett nytt kunskapslyft. Pandemin har ställt stora krav på verksamheten och i omstarten efter pandemin kan det konstateras att fler elever kommer vara i behov av utbildning på Komvux för att så fort som möjligt kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

I utbildningen ska hänsyn tas till alla elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.[7]

Skolan ska främja alla elevers utveckling och lärande oavsett bakgrund[8] och varje elev ska känna att de möts med höga förväntningar samt få lära och utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Normen i skolan är att alla elever är olika. När skolan utformar och skapar inkluderande lärmiljöer är dessa metoder för att möta elevers olikheter och skapa förutsättningar för en likvärdig utbild-

6 Skollagen 20 kap. 2 §

7 Skollagens portalparagraf (2010:800), 1 kap. 4 §.

8 Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomisk bakgrund

ning av god kvalitet. Att utveckla inkluderande lärmiljöer handlar i grunden om att göra det som traditionellt ses som anpassningar till en självklar del av undervisningen för alla elever.[9] När skolans lärmiljöer som helhet formas så att de möter elevernas behov oavsett förutsättningar och funktionsvariationer, är bedömningen att färre elever behöver särskilt utformade insatser för att nå så långt som möjligt i sitt lärande. För de elever som är i behov av ytterligare stöd ska skolan ge extra anpassningar eller särskilt stöd.[10]

Att säkerställa en bra kvalité på överlämningar mellan olika skolformer samt mellan gymnasieprogram skapar förutsättningar för elevernas utveckling mot kunskapsmålen, vilket även är en viktig förutsättning för att möjliggöra likvärdighet och alla elevers möjlighet att lyckas med sina studier.

På förbundets gymnasieskolor finns det elevhälsoteam där elevhälsan (skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagogisk kompetens) och studie- och yrkesvägledare ingår. Elevhäloteamen (EHT) har en central roll i skolans arbete och ska präglas av ett tvärprofessionellt arbetssätt, dvs. alla ingående yrkesgrupper deltar med sin specifika kompetens i arbetet med eleverna. EHT ska vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och det övergripande syftet är att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Ett nära och bra samarbete mellan rektor, lärare och EHT:s yrkesgrupper är avgörande för om skolan ska lyckas utveckla inkluderande lärmiljöer inom klassens och undervisningens ram. EHT behöver involveras mer i arbetet med att anpassa den ordinarie undervisningen både för elevers olika behov och för att arbeta med generella anpassningar i undervisningen vilka ska gagna alla elever.[11] Skolorna behöver i större utsträckning arbeta för att samtliga elever ska känna till elevhälsan och dess olika kompetenser; att de finns, vilken funktion de har, och på vilket sätt eleverna själva ska kunna använda sig av elevhälsan som en specifik resurs inom skolan.[12]

De senaste åren har förbundet stärkt elevhälsan både kompetens- och resursmässigt. Skolsköterskor har fördjupat sig inom motion/rörelse, sömn och relationer samt metoder för att stärka elevernas självkänsla och skapa en positiv skolmiljö. Kuratorerna har fått möjlighet att komplettera sina kunskaper inom bland annat hedersrelaterat våld, suicidförebyggande arbete och ANDTS. Förbundet har ökat bemanningsgraden inom de medicinska, psykologiska och specialpedagogiska delarna av elevhälsan (EHT). De organisatoriska förbättringarna inom EHT har handlat om utvecklandet av de processer som är kopplade till elever som är i behov av stöd. Under 2021 har förbundet anställt en ANDTS-samordnare. Uppdraget är att tillsammans med ANDTS-coacher på respektive gymnasieskola arbeta förebyggande med ANDTS-frågor. Beskrivna funktioner kommer få ta del av en utbildning för ANTDS-coacher som genomförs i ett samarbete med Länsstyrelsen.

Centrala stödfunktioner som till exempel skolbiblioteket ska stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Eleverna ska inte bara ha tillgång till ett skolbibliotek, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Biblioteken är en tydlig del av skolans pedagogiska vision och samverkar med skolledning och övrig pedagogisk personal kring elevernas lärande. Verksamheten stärker elevernas läs- och kommunikationsförmåga i en vidgad textvärld och deras digitala kompetens med fokus på informationsfärdigheter och förståelse för informationssökningsprocesser och sociala medier. Skolbiblioteken erbjuder stöd till enskilda och grupper i deras lärprocesser och har överblick över lärresurser och ger stöd till lärare och elever i deras litteratur- och medieanvändning.

När gymnasieelever tar klivet ut i arbetslivet behövs det inom många branscher kunskaper om att starta och driva företag. För att skapa entreprenörer ska skolorna inom förbundet arbeta med att uppmuntra till innovativt tänk-

9 Ifous (2015) Att forma skolan efter eleverna. Vägar till inkluderande lärmiljöer i tolv svenska kommuner. 2015:2 Forskarnas rapport.

10 SKOLFS 2014:40 Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

11 Skolverket (2016) Redovisning av uppdrag om en samlad redovisning och analysavSkolverketsinsatserinomområdetsärskiltstödigymnasie-ochgymnasiesärskolan, Skolinspektionen (2015) Undervisning på yrkesprogram samt Skolinspektionen (2015) Gymnasieskolors arbete med att förebygga studieavbrott. För arbetet med en samlad elevhälsa och samverkan, se även Vägledning av elevhälsan, Skolverket och Socialstyrelsen, tredje upplagan 2016.

12 Skolinspektionens kvalitetsgranskning Elevhälsa Elevers behov och skolans insatser (2015:05).

ande och att utveckla elevers entreprenörsanda. I detta arbete är Ung företagsamhet, Kalmar län en samarbetspartner genom processtöd och i UF-mässor.

Gymnasieförbundet har utvecklat ett gott samarbete med branschföreträdarna inom respektive yrkesutbildning. Varje yrkesprogram har fungerade programråd där bl.a. innehåll i undervisningen och det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) diskuteras. Dessutom möter politiker och tjänstemän branschföreträdare vid två tillfällen per år i en fortlöpande dialog kring yrkesutbildningarna. Transport-, el- och byggbranschen är representerade. Där diskuteras övergripande frågor kring utbildningsinnehåll, samverkan och dimensioneringsfrågor. Inom komvux finns ett etablerat samarbete med Kunskapsnavet där Kalmarsunds gymnasieförbund genomför ett stort antal uppdragsutbildningar inom olika yrkesprogram.

Skolan har som uppdrag att förbereda eleverna inför ett samhälle som är i ständig förändring där digitaliseringen är en väsentlig faktor som driver denna förändring. Digitaliseringen i skolan innebär fler och nya möjligheter för lärare att variera och anpassa sin undervisning utifrån elevernas behov. Samtidigt är det viktigt att skolan arbetar med problembilder som finns kring digitaliseringen, såsom stress. Vidare är det skolans uppdrag att bidra till en förmåga hos elever att agera källkritiskt i digitala miljöer. Gymnasieförbundets digitala agenda skapar tydlighet kring förväntningar, förutsättningar och möjligheter som skolans digitalisering ger.[13]

13 Digital agenda för Kalmarsunds gymnasieförbund, fastställs av förbundsdirektionen.

KUNSKAP, UTVECKLING OCH LÄRANDE

ÖVERGRIPANDE UPPDRAG	AKTIVITETER
Skapa förutsättningar så att alla elever på gymnasieskolan fullföljer sin utbildning	Trygg och tillgänglig lärmiljö (se sidan 14) erbjuds för alla elever som en integrerad del av undervisningen och är alla professioners gemensamma ansvar.
Skapa förutsättningar så att alla elever på komvux fullföljer sina påbörjade kurser	Utbildningsorganisationen anpassas så den främjar den sociala sammanhållningen bland alla elever.
Skapa förutsättningar så att alla elever når så långt som är möjligt i sitt lärande	Elevhälsa är ett område som all personal aktivt tar ansvar för, inte en avgränsad aktivitet för elevhälsateamen.
Skapa förutsättningar så att alla elever får en god grund för yrkesverksamhet och/eller fortsatta studier	Komvux utformas så den blir en bas för kompetensförsörjningen för det regionala arbetslivet genom att följa arbetsmarknadens behov och dimensionera utbildningen efter efterfrågan. Komvux organiseras så att kurser på olika nivåer kan kombineras med andra kurser på Kunskapsnavet samt att studierna kan kombineras med föräldraledighet, arbete eller praktik. Säkerställa kvalitativa överlämningar mellan skolor. KAA-handläggaren involveras i det förebyggande arbetet med att minska avbrott. KAA-handläggaren deltar i framtagandet av medlemskommunernas handlingsplaner för KAA.

MÅL (Ansvar, Uppföljning)

- **Andelen elever som uppnår examen ska vara högre än riket (analyseras på programnivå).**
(GY, Del- och årsredovisning)

- **Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen ska vara högre än riket (analyseras på programnivå).**
(GY, Del- och årsredovisning)

- **Andel avslutade kurser med minst betyget E inom komvux ska vara högre än riket.**
(VUX, Del- och årsredovisning)

- **Genomsnittlig betygspoäng på avslutade kurser inom komvux på gymnasial nivå ska vara högre än riket.**
(VUX, Del- och årsredovisning)

- **Alla elever som riskerar att få betyget F ska erbjudas stöd* via skolans elevhälsoteam.**
(GY, Del- och årsredovisning)

- **Andelen avbrott ska vara mindre än föregående år.**
(GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Minst 30 procent av gymnasieeleverna driver ett UF-företag.**
(GY, Årsredovisning)

- **Andelen elever som kombinerar studier i sfi med studier i andra kurser eller praktik ska öka.**
(VUX, Årsredovisning)

* Skolan ska ge extra anpassningar till de elever som har svårt att uppfylla kunskapskraven. Om extra anpassningar inte är tillräckligt ska skolan ge särskilt stöd. Skolan ska så långt det är möjligt ge de anpassningar och det stöd som krävs för att en elev ska uppnå kunskapskraven. Stödet kan erbjudas av professioner utanför elevhälsoteamet.

Normer, värden och inflytande

Det prioriterade målområdet Normer, värden och inflytande syftar till att säkerställa att de förutsättningar som råder och de insatser som görs i förbundets skolverksamheter ska leda till en trygg lärmiljö och en likvärdig skola med hög måluppfyllelse för alla elever. Enligt skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.[14]Förbundets jämställdhetsplan är en viktig utgångspunkt för jämställdhetsarbetet.

Aktiv styrning grundlägger eleverna trygghet och studiero. Enligt skollagen har rektorn ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Trygghet, förutsägbarhet och studiero i en god lärmiljö utgör en förutsättning för alla elevers lärande. En skolmiljö där elever, lärare och personal känner ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön lägger en god grund både för skolans breda demokrati-, värdegrunds- och kunskapsuppdrag.

Förbundet genomför varje år en enkätundersökning som mäter elevernas upplevelse av trivsel och trygghet. Resultatet i enkäterna har under de senaste åren varit mycket bra och i snitt högre i jämförelse med rikets resultat. De höga resultaten i svaren på elevernas trivselenkäter ger en signal om att förbundets skolor arbetar på ett systematiskt och kvalitativt sätt med trygghetsfrågor. Skolorna har bra strukturer kring trivselskapande arbetsmetoder och hur de bemöter elever skapar trygghet i klasserna och på skolorna. Det är av största vikt att arbete fortgår under 2022 och att fördjupande analyser genomförs för att säkerställa fortsatt trygghet och trivsel.

Både skollagen och diskrimineringslagen förbjuder kränkande behandling av elever och personal i skolan. Skolornas systematiska arbete med att skapa välfungerande undervisningsgrupper har bidragit till en hög upplevd trivsel hos eleverna. Arbetslagen arbetar aktivt med att tidigt uppmärksamma och åtgärda situationerna som påverkar tryggheten negativt i skolan. Personalen reagerar direkt om de får kännedom om att elever har utsatts för kränkningar. Noteras tecken på otrygghet, exkludering, mobbning vidtar personalen åtgärder enligt fastställda förbundsgemensamma rutiner. Förbundets lärare tillämpar ett relationellt arbetssätt och är ständigt observanta på elevernas mående, vilket skapar ett gott klassrumsklimat. Förbundet har ett stabilt och målinriktat arbete för att främja trygg-

14 Läroplan för gymnasieskolan/Läroplan för gymnasiesärskolan, 2.2 Normer och värden.

het och förhindra kränkande behandling. Det finns etablerade och gemensamma rutiner för arbetet och personalen har en samsyn kring förhållningssätt och bemötande. Personalen reagerar direkt om de får kännedom om att elever har utsatts för kränkningar.

Förbundets skolor ska arbeta aktivt och metodiskt för att ta tillvara och utveckla elevernas förmåga till ansvarskänsla och solidaritet. Varje elev ska genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.[15] Skol- och klassrumsklimatet ska präglas av respekt och gott bemötande eftersom detta är centralt för elevernas lärande.

Förbundet har riktlinjer kring aktiva åtgärder för att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling i enlighet med diskrimineringslagen. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att varje skola ska bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att fortlöpande ta fram riktlinjer och rutiner mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar. Arbetet sker i samverkan med elever och personal inom verksamheterna. De aktiva åtgärderna ska löpande dokumenteras och redovisas en gång per år. Enligt Skolverket är kartläggningar av skolmiljön, utvärderingar av tidigare insatser och uppföljningar av enskilda ärenden en grundpelare i skolan arbete mot mobbning och kränkningar.[16]

Genom utbildningen ska alla unga och vuxna, oavsett faktorer som socioekonomisk status, föräldrars utbildningsbakgrund och kulturella förutsättningar, få möjlighet att inhämta och utveckla både kunskaper och grundläggande värden. Skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag förstärker varandra. I skollagen och läroplanerna framgår tydligt att eleverna ska ha inflytande över utbildningen och stimuleras att ta aktiv del i att vidareutveckla den[17]. Elever ska få möjlighet att komma till tals, bli respekterade och uppleva sig ha möjlighet till inflytande och delaktighet. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sitt lärande och svara för att alla elever får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Det innebär också att låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt att eleverna får vara med i att planera och utvärdera undervisningen. Då ges det goda förutsättningar för dem att ta till sig kunskaper och växa i sitt lärande.[18] Undervisningen ska förbereda eleverna på ett aktivt deltagande i samhället och

utveckla deras förmåga att ta personligt ansvar. Förbundet kommer att utveckla formerna för elevdemokrati på olika nivåer alltifrån klassrummet till möten mellan direktionens politiker och elevföreträdare.

Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Arbete med jämställdhet bedrivs på olika plan. Utifrån den enskilda skolan resultatanalys och eventuella skillnader i resultat mellan pojkar och flickor på skolnivå, kan skolans insatser riktas mer adekvat. Finns det skillnader i resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv ska detta relateras till skolans organisation, elevsammansättning, undervisning, stödresurser, skolkultur med mera för att åtgärder ska kunna vidtas. Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter.

I Kalmarsunds gymnasieförbund ska personer oavsett könsidentitet behandlas likvärdigt, ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Elever och personal ska känna trygghet och lika värde. Gymnasieförbundet uppmärksammar hbtqi-perspektivet i elevernas utbildning och genom riktade aktiviteter för att öka kunskapen om hbtqi för såväl elever som personal. Hbtqi, ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner.

Skolan ska vara en miljö som är fri från alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spelmissbruk. Skolorna ska verka för en så sen alkoholdebut som möjligt och så låg alkoholkonsumtion som möjligt, nolltolerans mot användning av

15 Läroplan för gymnasieskolan, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål

16 Skolverket, Forskning för skolan, 2011. Vad fungerar? Resultat från utvärdering av metoder mot mobbning.

17 4 kap. 9 § skollagen (2010:800).

18 Skolverket (2013) Forskning för klassrummet. Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i praktiken.

narkotika och dopingmedel, största möjliga begränsning av tobaksanvändning samt verka för att förebygga spelberoende. Kalmarsunds gymnasieförbund ska årligen anpassa sina aktiviteter till den aktuella problembilden genom att genomföra insatser utifrån gällande ANDTS-policyn[19].

19 GYF ANDTS – Policy för alkohol, narkotika, dopningsmedel tobak och spel

NORMER, VÄRDEN OCH INFLYTANDE

ÖVERGRIPANDE UPPDRAG	AKTIVITETER
Skapa miljöer och aktiviteter som utvecklar elevernas möjligheter till ett aktivt samhällsengagemang nu och i framtiden.	Situationerna som påverkar tryggheten negativt i skolan uppmärksammas och åtgärdas direkt, elevhälsoteam/studiehälsoteam involveras i åtgärderna.
Skapa trygga och välkomnande skolor där ingen utsätts för diskriminering eller för annan kränkande behandling.	Vid tecken på otrygghet, exkludering, mobbning vidtar personalen omedelbart åtgärder enligt förbundets rutiner.
Skolan verkar aktivt för lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för oavsett könsidentitet.	Säkerställer att det skapas forum och avsätts tid för elevinflytande på alla nivåer.
Skapa förutsättningar för elever att känna till riskerna med missbruk av alkohol, narkotika, droger, tobak och spel.	Riktade aktiviteter för att öka kunskapen om hbtqi för såväl elever som personal genomförs.
Skapa förutsättningar för elever att möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer.	Riktade aktiviteter för att öka kunskapen i ANDTS-frågor för såväl elever som personal genomförs.
Skapa förutsättningar för elever att få ett faktiskt inflytande och delaktighet i utbildningens utformning.	Riktade aktiviteter för att öka kunskapen i frågor som rörsexualitet, samtycke och relationer för såväl elever som personal genomförs.
	Utveckla och förstärka samarbete med Regionen i Kalmar län, polis och socialtjänst i medlemskommunerna och andra berörda aktörer.
	Göra en översyn över förbundets organisation och aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder i syfte att stärka det förebyggande och främjande arbetet.

MÅL (Ansvar, Uppföljning)

- **Eleverna känner sig trygga i skolan. Målet är nått när andelen positiva svar på frågan *”Känner du dig trygg i skolan?”* är högre än genomsnittet i riket.**
(GY/GYSÄR/VUX, Del- och årsredovisning)

- **Andelen elever som upplever sig kränkta ska minska. Målet är nått när andelen elever som svarar ja på frågan *”Har du någon gång under läsåret blivit utsatt för kränkning eller mobbning på din skola eller APL-plats/praktikplats?”* minskar.**
(GY/GYSÄR/VUX, Del- och årsredovisning)

- **Eleverna upplever att det råder arbetsro på lektionerna. Målet är nått när andelen positiva svar på frågan *”Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?”* är högre än genomsnittet i riket.**
(GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Eleverna upplever att bemötandet mellan eleverna i skolan är bra. Målet är nått när andelen positiva svar på frågan *”Hur tycker du att eleverna bemöter varandra i skolan?”* är högre än genomsnittet i riket.**
(GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Eleverna ska känna att de har inflytande över utbildningen. Målet är nått när andelen positiva svar på frågan *”Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?”*, är högre än genomsnittet i riket.** (GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Elever ska ha en god kännedom om ANDTS påverkan på individen.**
(GY/GYSÄR, Årsredovisning)

- **Elever ska ha en god kännedom om hbtqi.**
(GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

En skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Utbildningen i alla skolformer ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I förlängningen handlar det om att elever ska få den utbildning de har rätt till. Utbildning på vetenskaplig grund innebär att kunskap från vetenskapliga studier ska vara en utgångspunkt när gymnasieförbundet planerar, genomför och utvärderar verksamheten. Kunskap från relevanta forskningsresultat ska med andra ord ligga till grund för arbetet både när det gäller innehållet i och formen för utbildningen. Detta gäller alla skolformer inklusive komvux.

Beprövad erfarenhet består av kunskap som har vuxit fram i det vardagliga arbetet genom att förbundets medarbetare tillsammans prövar och omprövar, diskuterar och kritiskt granskar sin egen praktik. Det är alltså professionens egen, gemensamma, kunskap som växer fram över tid. Beprövad erfarenhet är lika värdefull som vetenskapligt grundad kunskap. Att skollagen lyfter fram beprövad erfarenhet innebär ett erkännande av de professionellas kunskap om vad som fungerar, och vad som kan öka elevers möjligheter att lära och utvecklas.

I och med att utbildningen inom förbundets skolor ska bedrivas på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ställer det krav på både undervisningens innehåll och metoder. För att lärare ska kunna bedriva en undervisning på vetenskaplig grund krävs ett kritiskt förhållningssätt där varje lärare kontinuerligt tar del av nya vetenskapliga rön och där lärare planerar, genomför eller utvärderar sin undervisning. Rektor är den som ska skapa förutsättningar för att skolans personal får möjlighet till kollegialt lärande och att utveckla sina ämnes- och metodkunskaper. Syftet är att undervisningen ska utvecklas och hålla god kvalitet och därmed resultera i en ökad måluppfyllelse hos förbundets elever.

Vikten av att lärare undervisar med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) lyfts ofta fram som framgångsfaktor för att fler elever ska nå skolframgång.[20] Elever med annat modersmål än svenska och flerspråkiga elever har en dubbel utmaning i skolan; att samtidigt lära sig svenska som sitt andraspråk och lära sig ämnen på andraspråket. För att stödja eleverna i denna enorma utmaning behöver alla lärare arbeta med både ämnet och språket i ämnet, dvs arbeta språk- och kunskapsutvecklande – vilket även gynnar elever med svenska som modersmål.

Skolorna ska använda metoder och färdigheter som har stöd i beprövad erfarenhet d.v.s. prövats under en längre tid av många, är systematiskt utvärderade och dokumenterade. Den beprövade er-

20 Gibbons, Pauline (2013)

farenheten är viktig eftersom den byggs av lärarna själva utifrån viktiga erfarenheter och en grundläggande metodkunskap. En viktig del i arbetet med beprövad erfarenhet är att skapa en miljö för kollegialt lärande på skolorna där lärarna kan tala om sin undervisning, känna sig trygga att lära och lära om. Forskning har visat att just erfarenhetsutbyte är en kritisk del i det kollegiala lärandet. De kunskaper och färdigheter som utvecklats i lärarnas vardagliga praktik är de som har visat sig mest effektiva för att åstadkomma goda elevresultat.

Kalmarsunds gymnasieförbund har prioriterat vikten av att skolledarna organiserar verksamheten så att lärares kollegiala lärande stärks eller på andra sätt främjas. Det handlar om att skapa en god lärmiljö i vardagen för lärares kollegiala lärande. Kalmarsunds gymnasieförbund har valt att definiera det kollegiala lärandet som professionsutveckling där kolleger genom strukturerat samarbete tillägnar sig kunskap i den dagliga praktiken samt medför en varaktig förändring i arbetet för ökad måluppfyllelse för förbundets elever.

Kollegialt lärande, gemensam analys och utvärdering av undervisningen är nyckelfaktorer för att utveckla skolan.[21] Det är viktigt att lärare, elevhälsa samt skolans alla professioner utvecklar ett gemensamt lärande genom förbättrat samarbete, klassrumsobservationer, gemensamma rutiner, flexibel organisation och kollegiala samtal. En viktig faktor, som påverkar resultatet av ett kollegialt lärande, är i vilken utsträckning nya professionella beteenden och ageranden påverkar elevernas utveckling i positiv riktning. Det är elevernas lärande som måste vara utgångspunkten och ständigt i fokus för medarbetares engagemang. Ett sådant fokus kräver en förståelse för sambandet mellan speciella undervisningsaktiviteter och hur olika elevgrupper responderar samt vad eleverna faktiskt lär sig.[22]

Förbundets lektorer har som en central uppgift att verka för en höjd vetenskaplig kompetens och ska tillsammans med lärarna, i arbetslag och i andra sammanhang, diskutera hur undervisningen kan utvecklas med det vetenskapliga perspektivet som en viktig hörnsten. Gemensamt för samtliga lektorers aktiviteter är att ett särskilt fokus ligger på vetenskaplig kunskap och metod vilka ger förbättrade förutsättningar för elevers gynnsamma kunskapsutveckling. Resultat ska komma alla lärare till del via lärarmöten, kollegialt lärande med analys, gemensam reflektion och dokumentation samt publicering av artiklar.

Förbundet har inrättat ett stort antal tjänster för särskilt yrkesskicklig lärare (SYL) och det är viktigt att funktionen används strategiskt för utvecklingsarbetet, både på den egna skolan och på andra skolor i förbundet. Det är angeläget att tydligt synliggöra SYL:arnas roll i utvecklingsorganisationen och vilka förväntningar uppdraget innebär, exempelvis när de ansvarar för och förväntas leda sina kollegor i utvecklingsarbetet. Den önskade effekten av ökad transparens i syluppdragen är det ska leda till ökad förståelse och acceptans ute i verksamheterna. I ett vidare perspektiv så är förhoppning att det för alla och envar blir tydligt att syluppdragen planeras och fördelas utifrån elevernas förutsättningar och behov.

Till förstelärare (det som förbundet kallar särskilt yrkesskicklig lärare) får en lärare utses som har legitimation

21 Hattie. J (2014) Synligt lärande.

22 Forskning i korthet 2013:1. Kommunförbundet Skåne. Sammanfattning av Helen Timperleys Teacher professional learning and development, Tio forskningsbaserade principer för lärares professionsutveckling.

och har minst fyra års väl vitsordat arbete med undervisning, har visat särskilt god förmåga att förbättra elevernas studieresultat och ett starkt intresse för att utveckla undervisningen, och även i övrigt av huvudmannen bedöms som särskilt kvalificerad. Till lektor får en lärare utses som har legitimation, har avlagt en sådan examen på forskarnivå och under minst fyra års tjänstgöring som lärare inom skolväsendet har visat pedagogisk skicklighet.[23]

Skickliga och engagerade lärare är de viktigaste förklaringsfaktorerna till varför eleverna når goda resultat i skolan. När lärarna väl lever upp till en viss kompetensbeskrivning har förbundet som mål att de ska kunna ansöka om att bli erkända som erfarna och meriterade lärare. För att uppfylla detta mål och därmed även stärka läraryrkets status och attraktivitet och på sikt säkra tillgången till kompetenta lärare, fortsätter förbundet satsningen med ett lokalt professionsprogram för gymnasieförbundets lärare. Professionsprogrammets syfte är att det ska bidra till ökad kvalitet i utbildningen genom att stimulera lärare att utveckla sin pedagogiska och ämnesdidaktiska kompetens samt uppmuntra skolorna att skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling. Programmet är tänkt att ge förbundets lärare möjligheter att utvecklas i sina lärarroller, både individuellt och i grupp. Professionsprogrammet ska säkerställa en stärkt undervisning och bidra till positiva effekter på elevers kunskapsresultat.

Kraven på komvux har ökat. Den ska inte bara stärka den enskilda individen och ge människor en andra chans. Den ska också vara ett stöd i etableringen av invandrade, bredda kompetensförsörjningen och bidra till ett demokratiskt samhälle. För att möta de ökade kraven är det av stor vikt att det skapas förutsättningar för ett inkluderande förhållningssätt, flexibilitet och ökad individanpassning. Det ställer också krav på att det systematiska kvalitetsarbetet tar sitt avstamp i befintlig forskning. Att behoven av utveckling inom ovanstående områden är stora bekräftas av utredningen *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden* (SOU 2018:71) som presenterades i september 2018. Utredaren konstaterar att det behövs mer kunskap om vuxenutbildning och den praktiknära forskningen på området behöver stärkas.

23 Förordning (2019:1288) om statsbidrag till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare

EN SKOLA PÅ VETENSKAPLIG GRUND

ÖVERGRIPANDE UPPDRAG	AKTIVITETER
Säkerställa att undervisningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	Förutsättningar så att personal får möjlighet till kollegialt lärande skapas.
Säkerställa att undervisningen utvecklas genom en medveten strategi av utvecklingsinsatser som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	De särskilt yrkesskickliga lärarnas uppdrag stärker förbundets professionella utveckling.
	De särskilt yrkesskickliga lärarnas roll i utvecklingsorganisationen synliggörs för personalen.
	De särskilt yrkesskickliga lärarnas kompetensutveckling säkerställs.
	Lektorers sätter fokus på vetenskaplig kunskap och metod för att förbättra förutsättningarna för elevers kunskapsutveckling.
	Fortsätta satsningen på ett eget professionsprogram.

MÅL (Ansvar, Uppföljning)

- **De särskilt yrkesskickliga lärarnas insatser ska stärka lärarnas lärande och skolornas utvecklingsarbete.** (GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Lektorernas insatser ska stödja lärarnas utveckling av undervisningen så att den bygger på vetenskaplig grund.** (GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

- **Det kollegiala lärandet med analys, gemensam reflektion, dokumentation och systematiskt utvecklingsarbete ska öka.** (GY/GYSÄR/VUX, Årsredovisning)

Specifika prioriteringar och satsningar

Under 2022 kommer förbundet fortsätta med specifika prioriteringar och satsningar inom vissa områden som bedöms som särskilt viktiga.

VERKSAMHETSUTVECKLINGSFOND (VUF)

Det är viktigt att verksamheten fortsätter utvecklas genom initiativ från olika medarbetare och personalgrupper inom den egna organisationen. Förbundet kommer därför att fortsätta stödja bra och för verksamheten angelägna idéer och förslag genom den så kallade verksamhetsutvecklingsfonden. Avsättningen av medel till en verksamhetsutvecklingsfond (VUF) skall ge Kalmarsunds gymnasieförbund en positiv ”växtimpuls” med syfte att utveckla enheterna och dess verksamhet utifrån de prioriterade verksamhetsmål som gäller för läsåret.

Under 2022 kommer projekt inom ANDTS att särskilt prioriteras inom VUF. Projekten ska innehålla aktiviteter som har till mål en skola fri från alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spelmissbruk. Aktiviteter nära eleverna direkt i undervisningen med syfte att ge eleverna kännedom om ANDTS påverkan på individen och vilka resurser skolan och övriga samhället kan erbjuda om de är oroliga för sig själva eller andra kommer att prioriteras.

PERSONALUTVECKLING

Kalmarsunds gymnasieförbund påbörjade 2020 ett långsiktigt arbete med strategisk kompetensförsörjning som har mynnat ut i en övergripande handlingsplan i syfte att stärka förbundets attraktivitet som arbetsgivare och ge förutsättningar för skolans medarbetare att fortsätta den positiva utvecklingen av ökad måluppfyllelse och likvärdighet.

Handlingsplanen utgår från följande övergripande fokusområden:

- Kulturen inom organisationen
- Organisatoriska förutsättningar
- Förbättra internkommunikationen
- Förädla samverkan
- Digital transformation/ny teknik
- Ekonomistyrning som främjar kompetensförsörjningen

Implementering av det övergripande arbetet har pågått under 2021 och kommer att fortsätta centralt och lokalt under 2022. Inom ramen för arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen prioriterar Kalmarsunds gymnasieförbund följande:

Under 2021 startades en Organizational Behavior Management (OBM) med innehåll att leda utvecklings- och förändringsarbete i organisationen. Under 2022 startas ytterligare en grupp i OBM där övriga chefer och fackliga representanter kommer att delta. Syftet med OBM utbildningen är att ge en ökad förståelse för vad som faktiskt påverkar det som sker i en organisation så att förbundet kan sätta mål och utforma processer som leder till en ökad uppfyllelse av vårt uppdrag. Det görs genom att träna på de beteenden och färdigheter som behövs för att leda organisationen mot de inriktningsmål som politiken har satt för verksamheten.

För tredje året i rad fortsätter förbundet med det lokala professionsprogrammet för lärare. Programmets syfte är att främja ökad likvärdighet och utöka möjligheten till lärares professionella utveckling. Dessutom ska det leda till att stimulera lärare att utveckla sin pedagogiska och ämnesdidaktiska kompetens samt uppmuntra skolorna att skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling. Programmet är tänkt att ge lärare möjligheter att utvecklas i sina lärarroller, både individuellt och i grupp. Detta för att möjliggöra en stärkt undervisning och bidra till positiva effekter på elevernas kunskapsresultat.

Ett partsgemensamt arbete är uppstartat för att ta fram ett nytt samverkansavtal. Samverkansavtalet ska tydliggöra kopplingen mellan samverkan, arbetsmiljö och verksamhetsutveckling och belysa vikten av medarbetarnas engagemang och delaktighet. Syftet med arbetet är också att tydliggöra roller, ansvar, mötesfora och spelregler inom samverkansgrupperna. Arbetet fortsätter 2022 med utbildningsinsatser för rektorer/chefer och fackliga representanter på central och lokal nivå.

Internkommunikationen finns på alla nivåer inom organisationen. 2022 kommer förbundet att genomföra en analys av befintligt kommunikationsflöde och kommunikationsstruktur i syfte att säkerställa informations-och kommunikationsflödet, bli mer transparent och tydliggöra förväntningar och syfte i olika mötesfora.

Förbundet satsar på fortbildningsinsatser för att säkra lärarkompetensförsörjningen inom bristområden. Kommande läsår prioriteras det specialpedagogiska området då skolorna särskilt signalerar för en brist inom detta område.

LÄRARCOACHER

Framgångsrika skolor har ett gemensamt förhållningssätt där man sätter eleven i centrum och arbetar kontinuerligt med att utveckla undervisningen.[24] Ett beprövat arbetssätt är att använda sig av lärarcoacher som katalysatorer i det fortlöpande utvecklingsarbetet. Lärarcoacher inom Kalmarsunds gymnasieförbund verkar skolövergripande inom förbundet i syfte att utveckla undervisning och lärares förhållningssätt som i sin tur ska leda till ökad måluppfyllelse hos förbundets elever. Utvecklingsarbetet har fokus på att hitta sätt att planera undervisning som fungerar för alla elever. Arbetet kan också handla om att öka elevernas motivation till kunskapsinhämtning eller hur man kan göra för att få eleverna mer aktiva i lärprocesserna.

Lärarcoacherna ska erbjuda möjligheterna till fördjupade samtal med analys och reflektion som utgår från den enskilde lärarens undervisning. Lärarcoachernas roll är således att initiera samtal utifrån konkreta lektionssituationer med fokus på olika pedagogiska utmaningar.

ARBETE MOT KRÄNKANDE BEHANDLING, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

Värdegrundsarbetet i skolan ska ske överallt och hela tiden. Arbetet ska leda till att elever känner sig trygga och

24 Arenius & Isakson 2017

får vara som de vill vara. Värdegrund är inte en särskild fråga, utan ska praktiseras av alla i det arbete som genomförs i skolan. Skolans värdegrund innebär människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor.

Under läsåret 22/23 gör gymnasieförbundet en satsning på att implementera ”Mentors in Violence Prevention” (MVP). MVP är ett program som inte är till för att lösa akuta problemsituationer, utan handlar om att göra breda och tidiga insatser för att förebygga våld och kränkningar. MVP är ett program anpassat till skolan för att minska våld bland unga. Med våld menas i MVP både sexualiserat, psykiskt, fysiskt och verbalt våld. I skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567) ryms dessa våldsformer i begreppen kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Satsningen innebär att med hjälp av organisationen MÄN utbilda personal som i sin tur kan utbilda vidare och på så sätt får skolorna en generell och bred kunskap om MVP som kan praktiseras med eleverna.

YRKESPROGRAMMENS ATTRAKTION

Det finns ett stort behov av arbetskraft inom många yrken kopplade till yrkesprogram på gymnasieskolan. Förbundet kommer under 2022 utveckla informations- och marknadsföringsinsatser för några yrkesprogram som ska rikta sig mot elever, föräldrar och studie- och yrkesvägledare på grundskolan. Syftet är att lyfta fram fördelarna med dessa program, belysa de nio vanligaste myterna, fördomarna och missförstånden om gymnasievalet samt öka attraktionskraften hos några av de yrkesprogram där det finns ett behov på arbetsmarknaden. En avgörande faktor för att lyckas är att komma in tidigt i elevernas valprocess. Arbetet görs i samverkan med olika aktörer exempelvis företrädare för aktuella branscher och andra med goda insikter i arbetsmarknaden i regionen.

Kalmarsunds gymnasieförbund kommer under 2022 tillsammans med Region Kalmar och teknikföretagen titta på och utveckla olika utbildningsalternativ som på olika sätt möter upp kommande kompetensutmaningar. Med detta får Kalmarsunds gymnasieförbund dels en möjlighet att skapa utbildningar som ligger i linje med det som efterfrågas av branschen, dels en möjlighet att aktivt vara med och bidra till lösningar på kommande kompetensförsörjningsutmaningar.

ÅTGÄRDA UTBILDNINGSTAPP

Gymnasieförbundet har konstaterat att det finns ett så kallat utbildningstapp, det vill säga att gymnasieelever inte fått de kunskaper eller färdigheter de skulle ha fått i normala fall, pga. restriktionerna under pandemin. Skolorna genomförde en rad åtgärder under tiden med fjärrundervisning men dessa räckte inte till. Det finns i nuvarande tvåor och treor elever som behöver ytterligare undervisning i kurser de inte ha lyckats nå målen i. Förbundet satsar under 2022 medel för att erbjuda utökad och kompensatorisk undervisning i syfte att minimera risken för ett s.k. utbildningstapp.

Utökad undervisning kommer att erbjudas via utökade lovskolor på sport-, påsk- och sommarlov för att ge elever chans att ta igen missad undervisning. Ytterligare utökning kommer även att erbjudas via studieverkstäder, handledning och läxhjälp för att fånga upp de individuella behoven av stöd i olika ämnen.

Eftersom en majoritet av skolhuvudmännen i Sverige återkopplar att den fysiska- och psykiska ohälsan har ökat under pandemin[25] så har Kalmarsunds gymnasieförbund prioriterat att elevhälsan utöver det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska prioritera elever som behöver extra stöd till följd av pandemin. Elevhälsan kommer aktivt söka elever för att se över deras mående och behov av stöd.

KOMMUNALT AKTIVITETSANSVAR - HANDLINGSPLAN

Kalmarsunds gymnasieförbund har ett genom medlemskommunerna fått ett uppdraget att samordna ett övergripande ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Den enskilt största riskfaktorn för unga att tidigt hamna i utanförskap är en ej genomförd gymnasieutbildning. Unga som saknar gymnasieutbildning är kraftigt överrepresenterade bland arbetslösa, försörjningsstödsberoende och de som har sjukersättning.[26] Ur ett samhällsperspektiv betyder det att kommunernas arbete med att bidra till att skapa goda livschanser för unga som efter grundskolan inte fullgör sin gymnasieutbildning är av stor betydelse ur flera aspekter. Det är av största viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan Kalmarsunds gymnasieförbund och respektive medlemskommun samt att det finns avsatta resurser för arbetet med aktivitetsansvaret. I arbete med respektive medlemskommun behöver det tas fram en handlingsplan som beskriver arbetet med KAA samt en tydlig ansvarsfördelning

KOMMUNIKATION, INFORMATION

Information, kommunikation och marknadsföring är oerhört viktiga delar för Kalmarsunds gymnasieförbund, vilket har blivit alltmer tydligt under pandemin. För att säkerställa bra och tydliga kanaler för information, kommunikation och marknadsföring ska Kalmarsunds gymnasieförbund under 2022 arbeta fram en kommunikationspolicy som beskriver förbundets organisering och arbete med kommunikation.

25 https://www.folkhalsomyndigheten.se/

26 Skolinspektionens rapport Unga riskerar hamna mellan stolarna 2014:07

UTVECKLAD DIALOG MED STYRELSEN FÖR VUXENUTBILDNING

Kalmarsunds gymnasieförbund ska utveckla dialogen med styrelsen för vuxenutbildningen för att bredda utbudet av utbildningsmöjligheter till medlemskommunernas invånare inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på gymnasial nivå, i svenska för invandrare och särskild utbildning på grundläggande resp. gymnasial nivå. Dialogen ska på ett mer effektivt sätt anpassa utbildningsutbudet utifrån de sökandes behov, behoven inom arbetslivets kompetensförsörjning samt behovet av integration av nyanlända.

Kalmarsunds gymnasieförbund ska genom att fortsatt följa framtaget avtal för vuxenutbildningen samt föra en dialog med kunskapsnavet om utbud, säkerställa en effektiv organisering av den kommunala vuxenutbildningen både på övergripande nivå och skolnivå.

222

Budget 2022 & planering 2023-2024

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Balanskravet innebär att kommuner och landsting skall upprätta en budget för varje kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna. Utöver balanskravet ska dock fullmäktige/direktionen fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för den kommunala verksamheten. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för densamma och för den finansiella beredskapen.

Soliditetsmål
Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital, målet är att den, såväl exklusive såsom inklusive pensionsförpliktelser, ska öka under planeringsperioden.

Likviditetsmål
Förbundets mål gällande likviditeten, d.v.s. den kortsiktiga betalningsförmågan, anger att likviditetssaldot i genomsnitt över året ska överstiga en månads genomsnittliga utbetalningar.

Investeringsmål
Självfinansieringsgraden visar i vilken mån förbundet lyckas finansiera sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat och/eller med hjälp av försäljningar/avskrivningar. Förbundets mål är att 100% av investeringarna är självfinansierade under planeringsperioden.

Beskrivning av budgetsystemet

Från och med höstterminen 2005 tillämpar Kalmarsunds gymnasieförbund en programrelaterad elevpeng enligt nedanstående beskrivning. 2015 inkluderades även gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen.

Den av Skolverket beslutade riksprislistan (senast kända) för fristående skolor används som fördelningsnyckel när budgetramarna fördelas till enheterna. Beloppen som anges i prislistan kan både bli högre och lägre för enheterna inom Kalmarsunds gymnasieförbund, då de endast används som fördelningsnyckel. Introduktionsprogrammen ingår inte i riksprislistan och för gymnasiesärskolan finns enbart ett genomsnittligt grundbelopp angivet. Kalmarsunds gymnasieförbund har därför tagit fram specificerade belopp för dessa verksamheter. Yrkesintroduktionen tilldelas ett genomsnitt av yrkesprogrammens elevpeng. Yrkesintroduktionen som riktar sig mot fordonsprogrammet får fordonsprogrammets elevpeng. Var femte år sker en översyn av de övriga introduktionsprogrammens specificerade belopp och däremellan sker en årlig korrigering med uppräkningsfaktor från gymnasiets nationella program.

Justering görs efter meritvärde, 5-15 %. Detta bör ge kompensation för svagpresterande elever på nationella program.

Meritvärde 70 - 120 ger 15 % mer i bidrag
Meritvärde 120,5 - 155 ger 10 % mer i bidrag
Meritvärde 155,5 - 190 ger 5 % mer i bidrag

För de som blivit antagna med programinriktat val (IMV) till ett nationellt program samt elever som fått dispens i engelska tilldelas ett extra stöd. Ytterligare ett tillägg fördelas till elever som går en nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU).

Den 15:e september sker en elevavräkning som stäms av mot antalet budgeterade elever. Förändringen genererar en budgetjustering utifrån årets elevpeng.

Nedanstående verksamheter undantas från elevpengen:
- Förtroendevalda
- Förbundskansliet
- Restaurang & café
- Elevresor
- Inackorderingstillägg
- Interkommunala ersättningar
- Gemensam kompetensutveckling
- Ungdomsmottagningen
- Förändring av semesterlöneskuld (budgeteras centralt)

UTVECKLINGEN AV 16-19 ÅRINGAR

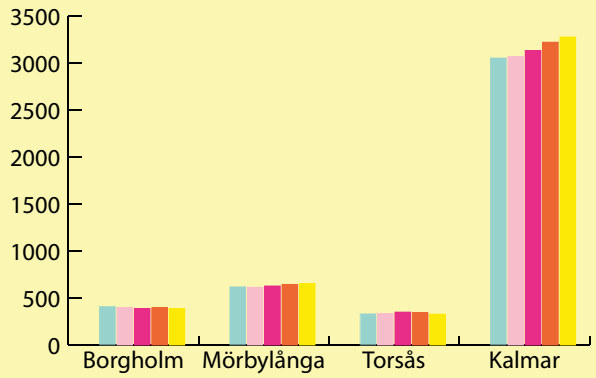

	Borgholm	Mörbylånga	Torsås	Kalmar
2020	408	618	330	3 054
2021	400	614	331	3 066
2022	387	628	350	3 135
2023	394	645	343	3 223
2024	389	655	328	3 278

DIMENSIONERING AV GYMNASIESKOLORNAS PROGRAMUTBUD

Nedanstående tabell visar antalet platser för nationella program i årskurs 1. Antalet platser i organisationen mellan 21/22 till 22/23 har ökat med 78 st.

				Org.platser		
Skola	**Anskod**	**Benämning**	**Kommun**	**22/23**	**21/22**	**20/21**
JN	BF	Barn- och fritidsprogrammet	Kalmar	64	64	64
LK	BA	Bygg- och anläggingsprogrammet	Kalmar	60	60	60
ST	EK	Ekonomiprogrammet	Kalmar	160	160	192
LK	EE	El- och energiprogrammet	Kalmar	64	64	64
JN	ESBIL	Estetiska programmet, bild och formgivning	Kalmar	32	20	16
JN	ESDAN	Estetiska programmet, dans	Kalmar	8	8	16
JN	ESEST	Estetiska programmet, estetik och media	Kalmar	32	16	32
JN	ESMUS	Estetiska programmet, musik	Kalmar	16	16	16
JN	ESTEA	Estetiska programmet, teater	Kalmar	8	8	16
LK	FT	Fordons- och transportprogrammet	Kalmar	24	24	24
ST	HA	Försäljnings- och serviceprogrammet	Kalmar	32	32	32
ST	HA	Försäljnings- och serviceprogrammet profil asperger	Kalmar	3	3	4
LK	HV	Hantverksprogrammet*	Kalmar	32	32	
LK	HVFRI	Hantverksprogrammet, frisör	Kalmar		0	16
LK	HVSTY	Hantverksprogrammet, styling	Kalmar		0	16
JN	HT	Hotell- och turismprogrammet	Kalmar	16	0	13
JN	NA	Naturvetenskapsprogrammet	Kalmar	32	32	32
LK	NA	Naturvetenskapsprogrammet	Kalmar	96	96	96
JN	RL	Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kalmar	32	32	32
ST	SA	Samhällsvetenskapsprogrammet**	Kalmar	256	224	160
ST	SABETL	Samhällsvetenskapsprogrammet Bet profil ledarskap och idrott	Kalmar		0	32
ST	SABETA	Samhällsvetenskapsprogrammet Bet profil räddning och säkerhet	Kalmar		0	32
ST	SAMEDA	Samhällsvetenskapsprogrammet Med profil asperger	Kalmar	5	3	2
LK	TE	Teknikprogrammet	Kalmar	128	128	160
LK	VF	VVS- och fastighetsprogrammet	Kalmar	13	13	13
JN	VO	Vård- och omsorgsprogrammet	Kalmar	32	32	32
Summa				**1 145**	**1 067**	**1 126**

*Antagning på programnivå från 21/22 och tidigare på inriktningsnivå.

** Antagning på programnivå från 21/22 och tidigare på programnivå och profilering.

GYMNASIESÄRSKOLAN

Gymnasiesärskolan planerar för att anta nya elever till följande program läsåret 2022/2023. Antalet platser anpassas i så stor utsträckning som möjligt efter behovet.

Kod	Program
	Nationella program
AHADM-GS	Administration, handel och varuhantering
FAFAS-GS	Fastighet, anläggning och byggnation
HRHOT-GS	Hotell, restaurang och bageri
SNSAM-GS	Samhälle, natur och språk
	Individuella program
IAIND-GS	Individuellt program

Interkommunala ersättningar

De interkommunala ersättningarna för år 2022 påverkas av antagningen till två läsår; dels läsåret 2021/22, dels läsåret 2022/2023. Det budgeterade antalet elever som förväntas gå hos andra huvudmän under 2022 är 728 elever (683 elever, 2021).

Antagningen visar att fler elever från förbundets kommuner söker utbildningar hos andra huvudmän läsåret 21/22, vilket troligtvis medför en högre kostnad 2022. Antal gymnasieelever från andra kommuner som vill studera i förbundets skolor beräknas bli ca 7 st fler än 2021. Det budgeterade antalet elever som förväntas gå inom gymnasieförbundet, från andra kommuner, under 2022 är 654 stycken.

INTERKOMMUNALA INTÄKTER

Kalmarsunds gymnasieförbund har stort inflöde av gymnasieelever från vissa kringkommuner. Det totala antalet elever från Nybro kommun 2021, är 198 elever (199 elever, 2020), Oskarshamn kommun 2021 är 71 elever (86 elever, 2020), Mönsterås kommun 2021 är 163 elever (166 elever, 2020), Högsby kommun 2021 40 elever (42 elever, 2020) samt Emmaboda kommun 2021 är 71 elever (72 elever, 2020).

Totalt studerar 647 elever från andra kommuner inom förbundet 2021 (658 elever, 2020). De gymnasieprogram som elever från andra kommuner i första hand söker är estetiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet, ekonomiprogrammet, barn och fritidsprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet. Elever från andra kommuner finns dock på alla program.

Intäkterna budgeteras till totalt 96,6 mkr inklusive gymnasiesärskolan och AST-enheten.

INTERKOMMUNALA KOSTNADER

Elever från andra kommuner som går i KSGYF gymnasieskolor:

	2019	2020	2021	2022
Gymnasieelever	587	599	575	574
AST-elever	23	32	39	41
Gymnasiesärskoleelever	31	27	33	39
Totalt	**641**	**658**	**647**	**654**

Elever som studerar i andra kommuner 2021 är 82 stycken (93 elever, 2020). På fristående skolor, belägna i Kalmar kommun, studerar 557 elever under 2021 (505 elever, 2020).

Andra gymnasieutbildningsanordnare än KSGYF som elever söker sig till:

	2019	2020	2021	2022
Studerar i andra kommuner	77	93	82	78
Studerar vid fristående skolor i Kalmar	498	505	557	600
Studerar vid fristående skolor övriga landet	45	39	44	50
Totalt	**620**	**637**	**683**	**728**

Elever hos andra huvudmän läsåret 2022

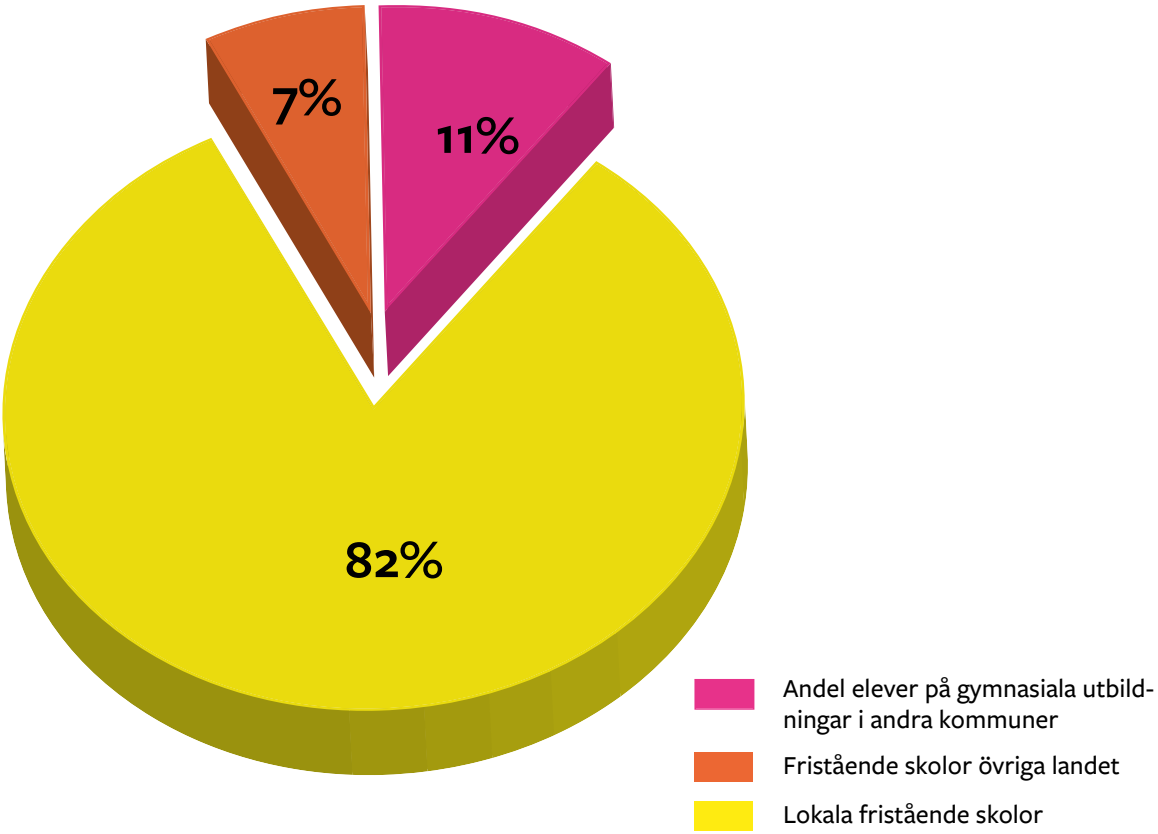

FÖRÄNDRINGAR INOM DEN INTERKOMMUNALA KOSTNADEN

Inom Samverkan Sydost söker alla elever som förstahandssökande. Inom området studerar 54 elever från Kalmarsunds gymnasieförbund, årskurs 1-3, i någon annan kommun preliminärt under 2021 (50 elever, 2020). Samverkan sydost består av Kalmarsunds gymnasieförbund (Borgholm, Kalmar, Mörbylånga, Torsås) och kommunerna Emmaboda, Karlshamn, Karlskrona, Lessebo, Nybro, Olofström, Oskarshamn, Ronneby, Tingsryd och Växjö.

Antalet elever som går på friskolor under 2021 i Kalmar är preliminärt:

- Fria läroverken Kalmar
  129 elever (120 elever, 2020)
- Calmare Internationella Skola
  167 elever (138 elever, 2020)
- Kalmar praktiska gymnasium
  93 elever (93 elever, 2020)
- Hushållningssällskapet/Naturbruksgymnasiet
  90 elever (76 elever, 2020),
  intagningen sköts via Växjö
- SYAB
  71 elever (74 elever, 2020)
- Dag Hammarsköldsgymnasiet
  10 elever (8 elever, 2020)

Antalet elever som går på friskolor under 2021 utanför Kalmar är preliminärt 44 st (39 elever, 2020). Det totala kostnaden för 2022 budgeteras till 92,9 mkr. inklusive gymnasiesärskolan och AST-enheten.

Driftsbidrag från medlems-kommuner 2022-2024

Budgetförslag inför år 2022 utgår från 2021 års budget inklusive löneökningar samt justering för ökning av antalet 16–19 åringar och förändringar av statsbidrag.

Jämfört med det antal 16-19 åringar som legat till grund för 2021 års omfördelade budget beräknas antalet öka med 59 till 4 410. Med hänsyn till denna prognos ökar därmed budgeten med 5 954 tkr inför nästa år.

Till detta kommer justering för statsbidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och som omfattar bidrag till gymnasie- och komvuxverksamhet. För statsbidrag som omfattar gymnasie- och komvuxverksamhet beräknas bidragen enligt den totala befolkningsprognosen för varje kommun.

För statsbidrag som fördelas mellan grundskola och gymnasieverksamheten beräknas de procentuellt efter andel 6-15 åringar i förhållande till andel 16-19 åringar för varje kommun.

Statsbidrag som omfattas år 2022 är:

- Rätt till komvux
- Prövning av gymnasial utbildning
- Införande av aktivitetskrav komvux
- Tydligare krav grundvux
- justering krav komvux
- Nationella prov KOMVUX
- Lärarlegitimation
- Stärkta förutsättningar för elever med vissa funktionsnedsättningar (SOU 2011:30)
- Nya skollagen
- Rektorsutbildning
- Skolkostnadsutredningen
- Stärkta skolbibliotek
- Stärkt elevhälsa
- Allsidig social sammansättning
- Den nya gymnasiesärskolan
- Ungdomar utanför gymnasieskolan
- Effektiviseringar nya gymnasieskolan
- Genomströmning gymnasieskolan
- Branschskolor
- Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper
- Modersmål finska och jiddisch

I budget 2022 har gymnasieförbundet först reducerat statsbidragen för år 2021 med 1 861 tkr för att sedan justera med de aktuella statsbidragen för år 2022. Utfallet för statsbidragen, både för komvux och för gymnasiet, innebär sammantaget en utökning av medlemsbidraget med 2 430 tkr inför 2022. Utfallet för enbart gymnasiet innebär dock, precis som föregående år, ett negativ utfall eftersom statsbidraget för effektiviseringen av gymnasieskolan fortfarande kvarstår som ett minusbelopp. För år 2023 beräknas statsbidragen öka till 4 133 tkr jämfört med år 2022. För år 2024 förväntas statsbidragen minskas med 24 tkr jämfört med år 2023 till 4 109 tkr.

Totalt driftsbidrag

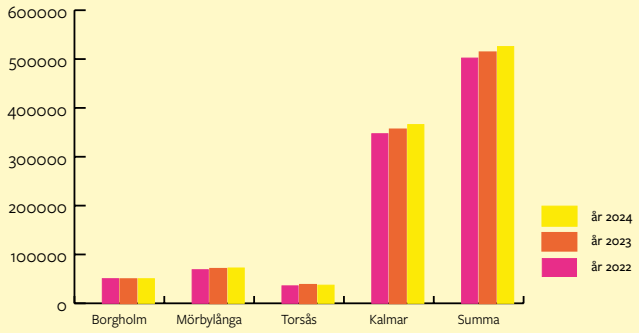

	Borgholm	Mörbylånga	Torsås	Kalmar	Summa
2022	50 384	68 741	35 714	347 142	**501 981**
2023	49 491	70 572	37 783	355 983	**513 828**
2024	50 306	72 290	37 121	365 814	**525 532**

Gymnasieskola driftsbidrag

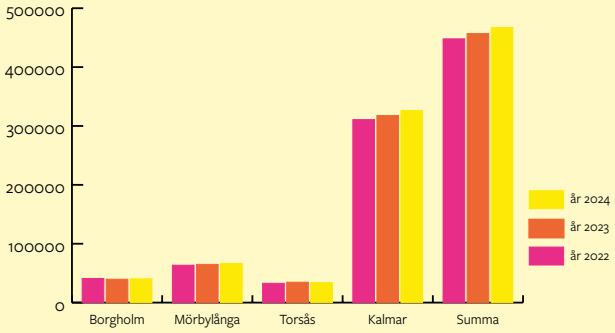

	Borgholm	Mörbylånga	Torsås	Kalmar	Summa
2022	40 975	63 473	32 733	310 782	**447 963**
2023	39 680	64 948	34 627	317 685	**456 939**
2024	40 309	66 633	33 934	326 210	**467 086**

Vuxenutbildning driftsbidrag

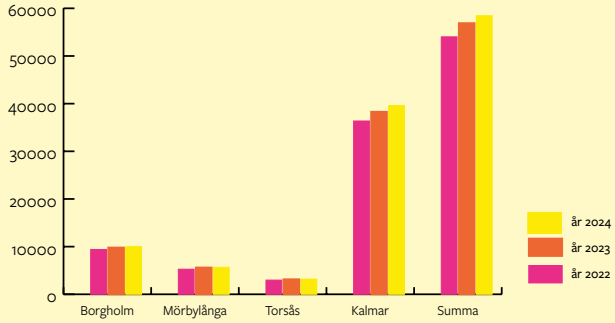

	Borgholm	Mörbylånga	Torsås	Kalmar	Summa
2022	9 409	5 268	2 981	36 360	**54 018**
2023	9 811	5 624	3 156	38 298	**56 889**
2024	9 997	5 657	3 187	39 605	**58 446**

Budgetram och driftsbudget 2022

Budgeten inför år 2022 utgår från 2021 års budget inklusive löneökningar samt justering för ökning av antalet 16–19 åringar, förändringar av statsbidrag.

Sammantaget innebär detta en budgetram för år 2022 som uppgår till 501 981 tkr.

Under planeringsperiod för åren 2023 och 2024 fortsätter antalet elever att öka vilket innebär en ökning av medlemsbidraget framöver. Antalet 16-19 åringar beräknas öka med 90 till 4 500 inför budgetåret 2023 för att sedan öka med ytterligare 105 till 4 605 budgetåret 2024.

Prognosen för de kommande tio åren innebär totalt en möjlig elevökning med 14 %. Kalmar och Mörbylånga kommun har en prognostiserad ökning med 22 % respektive 7 %. %. Prognosen för Torsås kommun och Borgholms kommun innebär en negativ befolkningsutveckling på minus 7 % respektive minus 19 %.

(tkr)	Budget 2021	Budget 2022
Driftsbidrag från medlemskommunerna		
Gymnasieskola	-434 624	-447 964
Vuxenutbildning	-52 462	-54 018
Total summa:	**-487 086**	**-501 981**
Gemensamt		
Förbundskansliet		
Gemensamma verksamhetskostnader	58 134	66 198
Ers från gymnasieskola och vuxenutbildning	-58 134	-66 198
Total summa:		
Gymnasieskola		
Lars Kaggskolan	123 336	125 379
Stagneliusskolan	109 335	110 063
Jenny Nyströmskolan inkl Gymnasiesärskolan	120 952	120 281
Restaurang och café	23 710	24 403
Ers för gemensam adm	57 146	64 837
Total summa:	**434 479**	**444 964**
Vuxenutbildning		
Axel Weüdelskolan	42 212	43 496
Ölands utbildningscenter, Komvux	8 907	9 161
Ers för gemensam adm	988	1 361
Total summa:	**52 107**	**54 018**
Resultat	**500**	**3 000**

Nettokostnad 2022

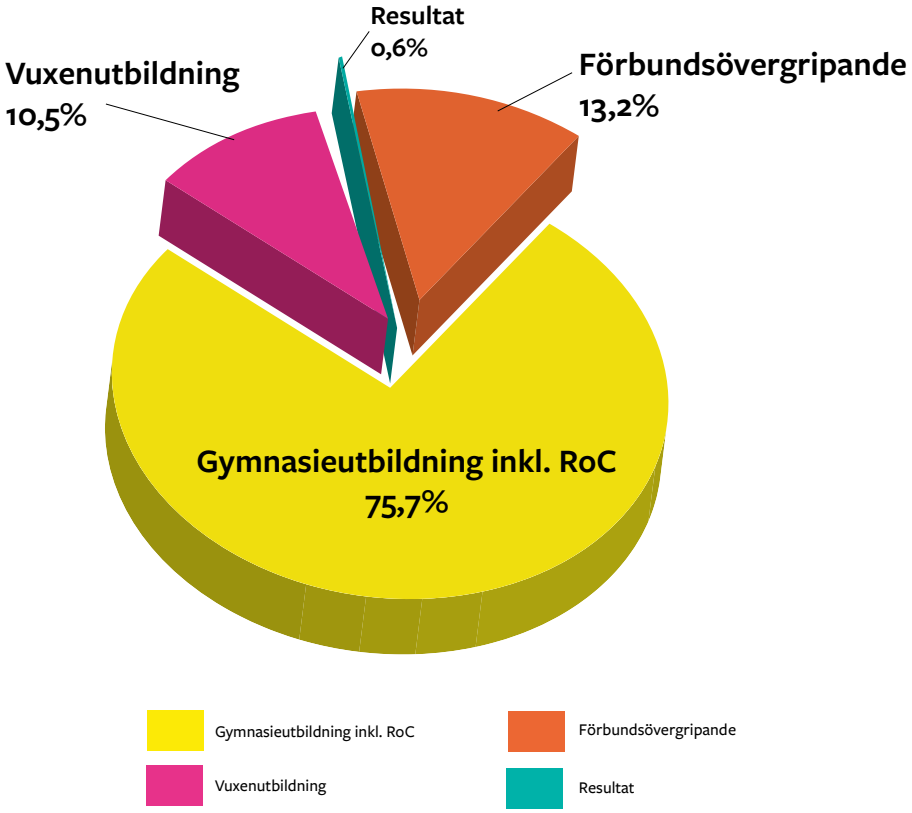

Investeringsbudget 2022

Förbundets investeringsbudget år 2022 uppgår till 11 mkr. Den största delen av budgeten, 6 mkr, är avsatt för IT och infrastruktur. Skolornas investeringsbudget uppgår till 3,2 mkr därefter följer investeringar för förbundets lokaler på 0,8 mkr och investeringar för restaurang och café på ca 1 mkr.

Stagneliusskolan planerar i sin investeringsbudget för 2022 att lokalanpassa ett antal undervisningssalar samt utrusta arbetsrum med anpassade inventarier. Den enskilt största posten är dock larmsystem inklusive kameror till huvudbyggnaden.

Axel Weüdelskolan har under 2021 utökats med ytterligare undervisningssalar och rum på Västergård som ligger anslutning till Axel Weüdelskolan. Behovet av utrustning och inventarier till klass- och arbetsrum är därför stort. Då trycket på lokaler trots utökningarna på Västergård fortsatt är stort så är tanken att verkstaden i huvudbyggnaden ska byggas om för att kunna användas till undervisning. Uppstart av projektet är tänkt under 2022 och behovet att utrusta lokaler likaså.

På Ölands utbildningscenter är tänkta investeringar främst kopplade till stadigvarande undervisningsmaterial inom vård- och kockbildningarna. Utöver dessa även inventarier till personalrum och arbetsrum på skolan.

Lars Kaggskolan har ett stort behov av att uppdatera möblering och teknisk utrustning till sina lokaler. I planeringen av investeringar återfinns även stadigvarande undervisningsmaterial till ett flertal av yrkesprogrammen.

Planerade investeringar för Jenny Nyströmsskolan omfattas av en anpassning av lokaler och utrustning utifrån de förändringar som skett i elevantal på skolans program.

När det gäller verksamheten för restaurang och café finns behov av att ersätta diskmaskinen på Jenny Nyströmsskolan. På Lars Kaggskolan behöver en ugn ersättas. För att våra elever ska få bra information samt för att enkelt kunna få ut budskap vill Restaurang & café fortsätta uppsättning av digitala skyltar i restaurangerna på Lars Kagg och Stagnelius. Lars Kaggskolan är i behov av en ytterligare salladsbuffé.

För den övergripande verksamheten handlar det om behov av elevdatorer, datorer för personal och infrastruktur. Det planeras även för utveckling och digitalisering av datasystem.

Investeringsbudget 2022

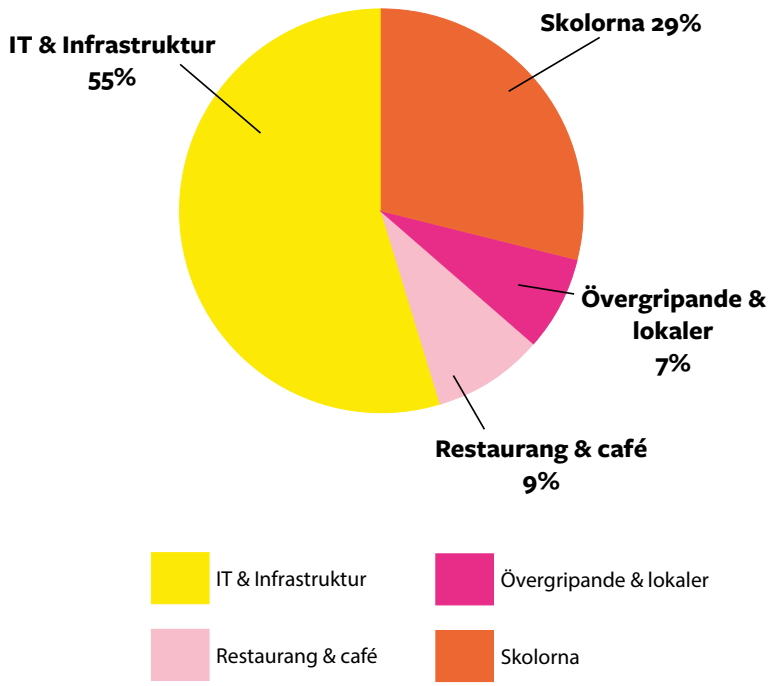

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter	140 114	157 218	154 321
Verksamhetens kostnader	-616 332	-628 043	-639 976
Pensioner	-29 219	-27 906	-29 295
Avskrivningar	-7 343	-7 843	-8 343
Verksamhetens nettokostn.	**-512 780**	**-506 574**	**-523 293**
Medlemsbidrag	502 495	497 301	515 021
Statsbidrag	13 593	13 593	13 593
Verksamhetens resultat efter statsbidrag	**3 308**	**4 320**	**5 322**
Finansiella intäkter	10	10	10
Finansiella kostnader	-318	-330	-332
Årets resultat	**3 000**	**4 000**	**5 000**

Finansieringsbudget 2022

Finansieringsbudget (tkr)	2022	2023	2024
Resultat	3 000	4 000	5 000
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgång	7 343	7 843	8 343
Avsättning pension	730	-198	125
Övriga poster	-2 762	4 678	1 598
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	49 891	14 676	533
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-47 178	-18 000	-1 598
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**11 023**	**12 999**	**14 001**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-11 000	-10 000	-10 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-11 000**	**-10 000**	**-10 000**
Finansieringsverksamheten			
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar			
Medel från finansieringsverksamheten			
Årets kassaflöde	**23**	**2 999**	**4 001**
Likvida medel vid årets början	82 879	82 903	85 902
Likvida medel vid årets slut	**82 903**	**85 902**	**89 903**

Balansbudget 2022

Balansbudget (tkr)	Budget 2022	Ekonomisk planering 2023	2024
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	38 379	40 536	42 193
- materiella tillgångar	38 379	40 536	42 193
Omsättningstillgångar	158 037	146 361	149 829
- kortfristiga fordringar	75 134	60 458	59 925
- likvida medel	82 903	85 902	89 903
Summa tillgångar	**196 416**	**186 897**	**192 022**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	65 711	69 712	74 711
- ingående balans	62 712	65 711	69 712
- årets resultat	3 000	4 000	5 000
Avsättningar	3 817	2 498	2 623
- pensioner	2 696	2 498	2 623
- övriga avsättningar	1 121	0	0
Skulder	132 687	114 687	113 090
- kortfristiga	132 687	114 687	113 089
Summa eget kapital och skulder	**196 416**	**186 897**	**192 022**
Soliditet	33,5%	37,3%	38,9%
Soliditet inkl ansvarsf	18,5%	22,3%	25,1%
Ansvarsförbindelse	29 469	27 962	26 466

Gymnasieförbundets verksamheter

Förbundsövergripande

Förbundets uppgifter enligt förbundsordningen är att ansvara för ungdomars gymnasieutbildning, bedriva vuxenutbildning och utbildning i svenska för invandrare (sfi) samt anordna uppdragsutbildningar.

Den förbundsövergripande verksamheten uppgår till 11,9 % av förbundets totala nettokostnader. Föregående år var motsvarande andel 12,8 %. Här återfinns den politiska verksamheten, förbundskansliet, ungdomsmottagningen och restaurang & café. Här ingår flera gemensamma poster för hela verksamheten som till exempel olika systemkostnader för program, försäkringar, specifika satsningar och budgetposter för verksamhetsutveckling, interkommunala ersättningar, skolskjuts, inackorderingsbidrag och tilläggsbelopp.

Förbundskansliet består av olika arbetsområden inom personal/HR, marknadsföring & kommunikation, antagning, ekonomi, IT, statistik och verksamhetsutveckling och arbetar främst som stödfunktion för verksamheten. Här ingår även olika rapporteringar, utredningar och beslutsunderlag till direktionen samt olika underlag till externa parter som exempelvis Skolverket och andra kommuner.

Axel Weüdelskolan

Nyckeln till framtiden!

Skolan vill skapa en miljö för det livslånga lärande som genom studieglädje, ökad kompetens och självtillit. Detta i kombination med att eleven får möta människor i alla åldrar och med varierande yrkes-, studie- och livsbakgrund uppstår en speciell dynamik vilket ger mycket goda förutsättningar för elevernas lärande. På komvux i Kalmar kan eleverna läsa fristående kurser, kortare och längre utbildningar på grundläggande och gymnasial nivå. Skolan har också svenska för invandrare (sfi) samt särskild utbildning för vuxna (Lärvux). Under de senaste året har antalet yrkesutbildningar ökat. Verksamheten pågår kontinuerligt under hela året. Skolan utvecklar möjligheten till flexibla lösningar genom att förstärka med resurser för att individualisera undervisningen och arbeta mot distanslösningar.
Axel Weüdelskolans vision är att vara förbundets spjutspets och ett nationellt föredöme.

INFÖR 2022

Axel Weüdelskolan kommer att arbeta vidare med att utveckla flexibla lösningar genom att förstärka med resurser för att individualisera och stödja alla elever både inför och under deras studietid hos oss. För att ge eleven de bästa förutsättningarna behöver vi stärka samtliga processer som eleven är involverad i, allt ifrån antagningsprocess, studievägledning, pedagogiska stödinsatser till ren informationsinhämtning. För att kunna tillgodose det behovet vill vi bygga upp ett kunskapstorg. Där kan eleven träffa de berörda funktionerna som de behöver för att lyckas med sina studier. En öppen miljö där samtliga resurser finns på samma yta. Den målgrupp

som idag vänder sig till vuxenutbildningen behöver mer stöd i sin antagningsprocess, specialpedagogiska insatser och digitalt stöd.

Arbetsmarknaden har mattas av och vi är påväg emot ett nytt kunskapslyft. Vuxenutbildningen behöver rusta sig för att möta ett större tryck och kombinationen av flera utbildningsformer. Yrkesvux har ökat och förväntas öka än mer. Troligen kommer behovet med fler sammanhållna utbildningspaket som sträcker sig över alla studieformer aktualiseras. SFI/SvA i kombination med högre studier är en framgångsfaktor för en snabbare integrering, enligt rapporter från Skolverket. Det har initierats riktade statsbidrag gällande kombinationsutbildningar för 2022.
Fler elever förväntas att söka sig till vuxenutbildningen under de kommande åren. Dels för ökade arbetslösheten som kommit snabbare än väntat med anledning av effekterna av pandemin, men även för det ökade behovet av kompetensutvecklingen.

Arbetet med hög måluppfyllelse och individualiserad utbildning kommer att fortsätta vara en prioritering. För att få alla elever att nå målen så förväntas våra insatser gällande stöd ge positiv effekt. Några exempel på stöd är specialpedagoger, resurstid, studiehallar och tillgång till fler digitala verktyg och 1-1 satsning inom SFI och Gruv. Det är av vikt att individen har en kontinuerlig kontakt med Studie- och yrkesvägledare för att deras väg mot vidare studier eller arbete blir så effektiv som möjligt.

UTVECKLING OCH FÖRÄNDRING 2023-2024

Ett fortsatt arbete med skolans lokaler till miljöer som främjar modern pedagogik och är anpassad utifrån en alltmer digitaliserad utbildning. Vuxenutbildningen är i ständig rörelse och ska anpassas utifrån varje enskild individ och därför behöver Axel Weüdelskolan som utbildningsanordnare ständigt vidareutveckla skolans verksamhet. Snabba samhällsförändringar och behov ute på arbetsmarknaden kräver en snabb omställning av oss som utbildningsanordnare. Därför ser skolan att det kommer ske fler ansökningar om möjligheten till anordna YH, yrkesutbildningar i kombination med SFI/SvA. Ett bra samarbete med externa aktörer som tex. Arbetsförmedlingen, LNU, Arbetsmarknadsenheten, Flykting- och integration etc. är av stor vikt.

Jenny Nyströmskolan

Jenny Nyströmskolan är en skola full av liv, nya möten och en blandning av yrkesprogram, högskoleförberedande program, introduktionsprogram och gymnasiesärskola. Det ger en bra mix av elever och utbildningar där alla elever kan känna sig som hemma. Oavsett program är det utvecklingen av elevens kunskaper, kreativitet och kompetens som står i fokus.

Personalen på skolan arbetar för att Jenny Nyströmskolan ska vara en gemytlig och varm skola där eleverna har en självklar plats. Skolan har en miljö som är vänlig, öppen och har ett inkluderande klimat vilket har skapat skolans vision *#Hjärta.Hjärna.Jenny*. Värdeorden Engagemang, kompetens och variation synliggör att Jenny Nyströmskolan fokuserar både på elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. Genom den höga kompetensen och engagemanget erbjuder Jenny Nyströmskolan en bred variation av arbetssätt, utbildningar och undervisningsmiljöer som ger dig en utbildning för livet.

INFÖR 2022

Skolan fortsätter att modernisera klassrumsmiljön till en mer tillmötesgående lärmiljö som speglar dagens pedagogik. Studiehallen har resurser som innebär att det finns en bred kompetens jämt fördelat under veckorna så att de elever som kommer till studiehallen har möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

På Jenny Nyströmskolan arbetar personalen i en organisation som handlar om lärande och utveckling och måste därför hela tiden själva befinna sig i ständig utveckling och lärande. Utifrån detta fortsätter arbetet med fokus på skolans fyra byggstenar Formativt arbetssätt, Bättre tillsammans (Kollegialt lärande), Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt Tillgängligt lärande. Våra särskilt yrkesskickliga lärare (SYL) är knutna till dessa byggstenar och de arbetar med att vara resurs till övriga pedagoger i dessa frågor.

Skolans pedagogiska helhetsidé är en lärande organisation. En lärande organisation lär sig kontinuerligt av sina erfarenheter och strävar efter att utvecklas och förbättras. Både undervisning och verksamhet inom stödfunktioner på Jenny Nyströmskolan har sin utgångspunkt i aktuell forskning. Kollegialt lärande ska vara en naturlig del av skolans utvecklingsarbete. Utrymme för dessa delar skapas genom kompetensutveckling. Under läsåret 21/22 påbörjade vi ett nytt sätt att arbeta i arbetslagen med utgångspunkt i Helen Timperleys forskning. Den inbegriper bland annat hennes undersökande och kunskapsbildande cykel för lärare som syftar till att öka elevernas måluppfyllelse. Vi har skapat en organisation där arbetslagen är centrum för förbättringsarbetet. Arbetslagen jobbar parallellt med olika processer som, gemensamt ansvar för elevens socia-

#Hjärta.Hjärna.Jenny

la och kunskapsmässiga utveckling samt samarbeta, stödja och inspirera varandra i arbetet och skapa förutsättningar för pedagogisk utveckling. Både lärare och EH-personal arbetar tillsammans med arbetslagens utveckling.

Jenny Nyströmskolan präglas av en trygg och god arbetsmiljö. Arbetet fortsätter med att levandehålla planen mot diskriminering och kränkande behandling på så sätt att den efterlevs på alla lektioner och arbetas igenom på ett eller flera klassråd med värdegrund som tema. För det gemensamma arbetet i klasserna arbetar skolan med DATE, ett material som introducerades av vår elevhälsa läsåret 19/20. All personal arbetar aktivt och direkt med skolans ordningsregler för att skapa en god arbetsmiljö i skolan. Studie- och arbetsro är en förutsättning för effektiv inlärning, bättre studie/arbetsmiljö vilket leder till högre måluppfyllelse.

Söktrycket på gymnasiesärskolan är högt och kommer fortsatt att vara så vilket innebär att skolan växer lokalmässigt.

UTVECKLING OCH FÖRÄNDRING 2023-2024

Det påbörjade arbetet med en lärande organisation med arbetslagen som centrum för elevers lärande och mående kommer att fortgå. Biblioteket kommer att utöka sitt samarbete med arbetslagen bland annat genom den nya MIK-planen.

Personalen på skolan kommer fortsätta arbeta för en sund resursfördelning och en hög utbildningskvalité. Jenny Nyströmskolan fortsätter att erbjuda attraktiva utbildningar med stor bredd. Vi ser med tillförsikt på ett ökat antal elever på gymnasieprogrammen och tror att antal sökningar till de olika programmen kommer att öka. Under hösten har ett intensivt arbete med marknadsföring skett i syfte att få fler sökande till skolans utbildningar. Jenny Nyströmskolan har bland annat ett samarbete med Kalmar kommun och branschen för att få fler sökande till restaurang- och livsmedelsprogrammet samt hotell- och turismprogrammet. Personalen jobbar också mycket med att synas i sociala medier för att informera om skolans utbud. Jenny Nyströmskolan har också utbildade elevambassadörer på varje program som kommer att besöka grundskolor och göra reklam för skolans program och inriktningar.

Förhoppningen är också att en gymnasiemässa på plats, där fler får uppleva skolan fysiskt, kommer att öka söktrycket. I elevenkäten ligger många av skolans program högt när det gäller frågan om eleverna kan rekommendera sitt program till någon annan.

Lars Kaggskolan

Lars Kagg är en skola för alla. Här finns två högskoleförberedande program, fem yrkesprogram samt introduktionsprogram vilket skapar en kreativ och lustfylld miljö där elevernas lärande och utveckling står i fokus. Engagerad och kompetent personal arbetar tillsammans kring eleverna för att göra gymnasietiden så bra som möjligt för alla. Lars Kaggskolan är stolta över att måluppfyllelsen är fortsatt hög i jämförelse med riket. Det som också kännetecknar Lars Kaggskolan är att eleverna upplever hög trygghet och trivsel.

INFÖR 2022

Lars Kaggskolans utbildningar fortsätter vara attraktiva för ungdomar som söker till gymnasiet och de nationella programmen fortsätter att fylla utbildningsplatserna. Yrkesskicklig och engagerad personal i form av lärare och olika stödfunktioner fortsätter att utmana, inspirera och stötta eleverna i deras lärande.

Under läsåret 20/21 gick närundervisningen till stor del över till fjärr- och distansundervisning för flera program men främst NA och TE. Det innebar att fler elever än vad som är normalt hade svårt att uppnå kunskapsmålen i vissa ämnen/kurser, vilket i sin tur påverkat antalet ansökningar för omläsning av kurs. Därför behövs både ett åtgärdande och förebyggande arbete under läsåret 21/22 där Lars Kaggskolan fortsätter att arbeta för en hög måluppfyllelse hos eleverna. Åtgärder har vidtagits för att tidigare upptäcka de elever som ligger i riskzonen för ett godkänt betyg samt ansökt om extra resurser för att kunna erbjuda så många som möjligt omläsningar i de kurser de önskar, dock med fokus på engelska, svenska/svenska som andraspråk, matematik och fysik.

Överhuvudtaget kommer pandemin att få konsekvenser för hela verksamheten både under innevarande år och nästa år. Processer, planering och strategiskt arbete har helt och hållet stannat upp under 18 månader och det kommer att ta tid innan verksamheten är ifatt.

En framgångsrik och lärande organisation är förändringsbenägen och individerna som arbetar i den är medvetna om att utveckling är en ständigt pågående process. Forskning visar att skolor blir framgångsrika då de delar en gemensam vision kring lärande, tar ett kollektivt ansvar för elevernas lärande samt delar en kollektiv tro på att de tillsammans kan få elever att nå målen. Den utvecklingsprocess och det kollektiva lärande som Lars Kaggskolans personal genomgått under den tid det varit fjärrundervisning är ett utmärkt exempel vad som kan ske när man ställs inför ett gemensamt problem som måste lösas. Arbetet i skolans utvecklingsgrupp fortsätter och under läsåret 20/21 var fokus att processa fram former för hur ett

verksamhetsnära utvecklingsarbete kan se ut. Under innevarande läsår kommer dessa processer att implementeras i en större del av verksamheten. Skolans SYL, särskilt yrkesskickliga lärare, har helt nya uppdrag som tydligare än tidigare fokuserar på särskilda utvecklingsområden i verksamheten, bland annat att utveckla yrkeselevers motivation, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt utveckling av matematikundervisningen med fokus på att arbeta proaktivt med elevernas måluppfyllelse.

UTVECKLING OCH FÖRÄNDRING 2023–2024

Arbetet med att fortsätta utveckla en gemensam pedagogisk grundsyn för Lars Kaggskolan kommer att fortsätta, liksom utvecklingsgruppens arbete med att utveckla en långsiktig strategisk plan för vidare skolutveckling. Det är ett medvetet, systematiskt och långsiktigt arbete och en garant för en gemensam fortsatt utveckling av verksamheten.

Lars Kagg har ett gott rykte och kommer fortsättningsvis att vara ett attraktivt utbildningsalternativ för ungdomar i medlemskommunerna. Om utvecklingen vad gäller söktryck ökar enligt prognos kommer det behövas att undersöka möjligheterna att starta upp nya utbildningsvägar på yrkesprogrammen, vilket är ett långsiktigt och komplext arbete med många parametrar. Om skolan ska växa behöver även behovet av lokaler och personal (alltifrån lärare, elevhälsopersonal och undervisningslokaler till kapacitet i matsal och kök) att aktivt ses över.

Stagneliusskolan

Stagneliusskolan är en gymnasieskola som präglas av öppenhet, samarbetsvilja och ett vetenskapligt förhållningssätt i en trygg och trivsam miljö. Skolan tror på kraften hos varje elev och vet att en gymnasieutbildning är starten på elevens vuxna liv.

Vi tar dig till din framtid

Skolan består för närvarande av fyra skolenheter vilka leds av varsin rektor och erbjuder de högskoleförberedande programmen samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet samt yrkesprogrammet försäljnings- och serviceprogrammet. Stagneliusskolan bedriver också anpassad undervisning för elever med särskilda behov inom så kallade autismspektrumtillstånd, AST-enheten. De nationella program som erbjuds på AST är samhällsvetenskapsprogrammet, inriktning media, försäljnings- och serviceprogrammet samt introduktionsprogrammet, individuell inriktning.

INFÖR 2022

Stagneliusskolan bedriver utbildning som i hög grad attraherar ungdomar som står i begrepp att söka till gymnasiet. Det stora sökintresset till skolans samtliga program har inneburit att organisationen fått utökas under senare år. Skolan har ett gott rykte och en lärarkår med hög kompetens som, på ett ambitiöst och yrkesskickligt sätt, lotsar och stöttar eleverna mot målen. Den pågående digitala satsningen på skolan är av stor betydelse eftersom den moderna tekniken har inneburit att undervisningen bättre kan anpassas till den enskildes kunskapsnivå och förutsättningar.

Stagneliusskolan har en styrande och sammanhållande pedagogisk helhetsidé samt en organisation som vilar på två ben; arbetsorganisation och utvecklingsorganisation. Skolans lärcirklar och lärgrupper utgör basen i utvecklingsorganisationen och där arbetar personal kontinuerligt och systematiskt med pedagogiska utvecklingsfrågor direkt kopplade till helhetsidén. Den grundläggande metod vi arbetar efter utgår från aktionslärande. De särskilda satsningar som genomförs under läsåret innefattar även språksprånget, kooperativt lärande samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och kooperativt lärande. Dessutom fortsätter skolan satsningen på lärcoacher som arbetar med pedagogiskt utvecklingsarbete såväl på individ- som organisationsnivå. Två av skolans pedagoger håller nu på att implementera arbetssättet i kollegiet, genom gruppcoachning av SYL-gruppen. Detta helt i linje med skolans helhetsidé om kollegialt lärande.

Skolans lärmiljöer har, under ett antal år, setts över, uppdaterats och fräschats upp. Det ska finnas möjlighet till samarbete och en mängd olika aktiviteter i klassrummet. Allt i enlighet med skolans utvecklingsplan och de prioriterade målområden som förbundet satt upp. Satsningen är planerad att fortsätta.

Hösten 2021 har Stagneliusskolan totalt ca 1200 elever inskrivna vid skolan. Detta innebär att skolan på några år ökat med ca 400 elever. Lokalmässigt har skolan fått tillgång till undervisningslokaler på Campus Storken och Västergård. Skolan räknar med att fortsatt behöva växa.

UTVECKLING OCH FÖRÄNDRING 2023-2024

Att även i framtiden få tillgång till kvalificerad och kompetent pedagogisk personal samt att fortsätta anpassa skolans lokaler till en modern och flexibel undervisning är och förblir viktiga frågor. Skolledningen upplever att skolan har en förmåga att locka till sig sökande till vakanta tjänster, och lärarbristen är endast kännbar inom vissa ämneskategorier.

Förmågan att attrahera ungdomar att söka till Stagneliusskolan bedöms vara fortsatt hög. Modern teknik och satsningen på moderna lokaler i kombination med en traditionsrik miljö bidrar till att skapa ett attraktivt utbildningskoncept. Utvecklingen av pedagogiska verktyg och metodik skapar en kvalitet i verksamheten och syftar till att ge bättre möjlighet för eleverna att nå kunskapsmålen. Lokalmässigt ser skolledningen att en fortsatt stor antagning av elever kommer att kräva ett strategiskt och långsiktigt arbete med lokalförsörjning även om Storken och Västergård fyllt lokalbehovet under läsåret 21/22.

Den pedagogisk helhetsidén, utveckling av organisationen och arbetet i lärcirklarna och lärgrupperna kommer att fortgå. Detta är en viktig del av skolans gemensamma strävan att ständigt förbättra verksamheten genom att fokusera på undervisningsnära utvecklingsfrågor. Skolans viktigaste uppgift är att utveckla och förbättra varje medarbetares prestationer.

Skolledningen förutspår att söktrycket även till AST-enheten kommer att vara fortsatt stort. Behoven växer och verksamheten behövs. Därför kommer det krävas ett långsiktigt strategiskt tänkande vad gäller lokalförsörjningen även för AST.

Ölands utbildningscenter

Skolan är ett utbildningscenter som ger vuxna i alla åldrar möjlighet att utbilda sig mot nya mål. Skolan erbjuder yrkesutbildningar och teoretiska kurser med möjlighet att läsa på distans inom vissa områden. Ölands utbildningscenter är flexibelt och förändras ständigt utifrån samhällets och kommuninvånarnas behov. Ölands utbildningscenter samarbetar med näringslivet i Kalmar län och framför allt i Borgholms kommun för att upptäcka utbildningsbehov och bemöta dessa på ett bra sätt.

Välkommen till en skola med sikte på framtiden!

Ölands utbildningscenter bedriver idag följande yrkesutbildningar: Barnskötare-/elevassistentutbildning, lärlingsutbildning Djurskötare inom mjölkproduktion, Vård- och omsorgsutbildning samt Kök- och restaurangutbildning på Borgholms elevbistro centralt i Borgholm.

Ölands utbildningscenter bedriver idag även vuxenutbildning i form av Svenska för invandrare (SFI), Särskild utbildning för vuxna (Lärvux), Grundläggande (Gruv) samt Gymnasiala (Gyvux) kurser.

Skolan startar i höst en ny uppdragsutbildning för personal inom hemtjänsten där de får lära sig grundläggande matlagning, hälsa och hygien.

Den vackra skolan ligger belägen centralt i Borgholm med närhet till allmänna kommunikationer. Lokalerna är moderna och inbjuder till studier. Vi arbetar utifrån skolans utvecklingsplan där våra övergripande mål är att:

Skolan arbetar utifrån skolans utvecklingsplan där de övergripande målen är att:

- Eleven alltid ska vara i centrum
- Vi ska ha väl implementerade rutiner som underlättar verksamheten
- Tydlighet, trygghet och trivsel för både personal och elever
- Kompetens och kvalité i alla led

INFÖR 2022

I januari 2022 har skolan för avsikt att starta en ny omgång av den nya undersköterskeutbildning samt ytterligare en omgång av restaurangutbildningen. Kvällsstudier på SFI fortsätter och skolan planerar att fortsätta med uppdragsutbildning inom hemtjänsten.

Allt fler önskar läsa på distans. Skolans koncept med en kombination av distans och klassrumsundervisning vilken är döpt till ÖUC

distans ger eleverna större möjlighet att kombinera arbete med studier, vilket har visat sig vara mycket framgångsrikt.

Flexibilitet och utveckling kommer att vara skolans kännetecken under kommande år. Entreprenörskap är något som ska genomsyra skolan och med det hoppas enheten få fler elever som tar eget ansvar och som antar nya utmaningar.

UTVECKLING OCH FÖRÄNDRING 2023-2024

Skolan har idag en långsiktig planering över verksamheten och ser tydligt att det blir mindre efterfrågan på klassrumsundervisning och ett allt större behov av att kunna läsa flexibelt under olika tider på dygnet. Pandemin har gjort att fler ser möjligheter att kombinera hemstudier med arbete och verksamheten måste anpassas efter behoven.

Ölands utbildningscenter ser en fortsatt minskning av antalet elever på SFI och det är svårt att säga hur framtiden ser ut. Skolan kommer att satsa mer på kombinationsstudier med SFI/SVA och yrkesutbildningar. Detta innebär att Ölands utbildningscenter 2023-2024 troligtvis till största delen kommer att vara en vuxenutbildning med inriktning på flexibla studier, antingen läser man på skolan eller hemma eller både och. Med webbkameror i klassrummen kan man erbjuda elever på distans att delta i undervisningen samtidigt som elever är på plats. Förinspelade lektioner blir allt vanligare vilket ökar elevernas möjlighet att själva inhämta nya kunskaper.

Skolan jobbar fortfarande aktivt med marknadsföring och ska hitta nya vägar till att möta allmänheten så att de upptäcker de utbildningar vilka skolan erbjuder. Vi bedriver kurser med hög kvalite och vet att det finns ett stort utbildningsbehov. Många av eleverna kommer att fortsätta arbeta så uppdraget blir att hitta möjligheter för dem att studera i kombination med jobb. Att utveckla fler yrkesutbildningar med förstärkt yrkessvenska är exempel på alternativa lösningar som enheten kommer att jobba vidare med .

Skolan har idag en stark personalgrupp med stora möjligheter till nya utmaningar!

KALMARSUNDS GYMNASIEFÖRBUND

AXEL WEÜDELSKOLAN • JENNY NYSTRÖMSKOLAN • LARS KAGGSKOLAN
STAGNELIUSSKOLAN • ÖLANDS UTBILDNINGSCENTER

KALMARSUNDS GYMNASIEFÖRBUND | **Besöksadress** Stagneliusgatan 14B, 392 34 Kalmar | **Postadress** Box 865, 391 28 Kalmar | **Telefon** 0480-45 15 00
E-post gymnasieforbundet@gyf.se

www.gyf.se

§ 12 Dnr 2021/224 106 KS

För kännedom: Verksamhetsplan och budget för Samordningsförbundet 2022

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott lägger informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunen har mottagit Samordningsförbundet i Kalmar Läns verksamhetsplan och budget för 2022 som överlämnats till kommunen för kännedom.

Beslutsunderlag

Brev till medlemmar om verksamhetsplan för Samordningsförbundet i Kalmar Län 2022, 2021-12-13.

Samordningsförbundet i Kalmar Län Verksamhetsplan och Budget 2022, 2021-12-13.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunfullmäktige för kännedom

Samordningsförbundet
i Kalmar län

Datum: 2021-12-13

Till medlemmar i Samordningsförbundet i Kalmar län

Verksamhetsplan och budget 2022

Styrelsen för Samordningsförbundet i Kalmar län fastställde verksamhetsplan och budget för 2022 vid sammanträde den 10 december.

Försäkringskassan har fastställt statens tilldelning till Samordningsförbundet i Kalmar län för år 2022 att uppgå till 8 029 000 kronor vilket innebär en total intäkt i form av medlemsavgifter på 16 058 000 kronor. Avgiften för respektive medlem framgår av den verksamhetsplan med budget som bifogas.

För eventuella frågor går det bra att vända sig till undertecknad.

Med vänliga hälsningar

Joakim Ivarsson
Förbundschef

Bilaga: Verksamhetsplan och budget för 2022

Samordningsförbundet i Kalmar Län
Trädgårdsgatan 12
39235 Kalmar

info@samkalmarlan.se
www.samkalmarlan.se

VERKSAMHETSPLAN & BUDGET

Samordningsförbundet i Kalmar Län

2022

Innehåll:

1 Inledning
2 Övergripande mål, syfte och centrala begrepp
3 Samordningsförbundets uppgifter
4 Synsätt
5 Inriktning i samverkansarbetet
5.1 Stöd till en förbättrad samverkanskultur
5.2 Finansiering och stöd till individinriktade insatser
6 Organisation
7 Målgrupper
8 Syfte för Samordningsförbundet i Kalmar län
9 Mål för verksamhet under 2022
10 Budget 2022 - 2024

Fastställd av styrelsen 2021-12-10

1. Inledning

Samordningsförbundet i Kalmar län bildades den 1 oktober 2005. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Kalmar län och länets samtliga 12 kommuner. Förbundet är en fristående juridisk person som är bildat enligt Lag om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (2003:1210). Förbundet som är ett kommunalförbund har organisationsnummer 222000–1859. Kommunallagen och lagen om kommunal redovisning gäller i tillämpliga delar för verksamheten.

2. Övergripande syfte

Syftet med finansiell samordning är att

- den enskilde skall uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete
- underlätta en effektiv resursanvändning

3. Samordningsförbundets uppgifter

Samordningsförbunden har enligt lagstiftningen till uppgift att:

- besluta om mål och riktlinjer
- stödja samverkan mellan parterna
- finansiera insatser för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser
- besluta hur tillgängliga medel för finansiell samordning skall användas
- ansvara för uppföljning och utvärdering av insatserna
- ansvara för upprättande av budget och årsredovisning

4. Synsätt

De insatser förbundet beslutar om ska utgå från följande:

- Ett salutogent förhållningssätt där vi utgår från att alla individer har förmågor som kan utvecklas.
- Arbetslinjen är mycket viktig och skall vara tydlig i de insatser som finansieras via förbundet.
- Alla individer har en önskan att leva i ett socialt sammanhang och samtidigt själv ha möjlighet att ta avgörande beslut avseende sin livssituation.
- Enskilda individer vill undvika ett bidragsberoende.
- Rehabiliteringsaktörernas insatser ska syfta till att stärka den enskildes förmåga utan att frånta individen det egna ansvaret.
- Sociala, ekonomiska och individuella hinder som påverkar enskilda individers förmåga negativt är delvis möjliga att överbrygga.

5. Inriktning i samverkansarbetet

Samordningsförbundets verksamhet kan delas in i två huvuduppdrag.

- Att stödja en förbättrad samverkanskultur mellan myndigheterna.
- Att finansiera och stödja utveckling av individinriktade samverkansinsatser.

Alla insatser ska utgå från de lokala förutsättningarna och respektive lokal samverkansgrupp har mycket stor påverkan om vilka aktiviteter som beviljas bidrag.

5.1 Stöd till en förbättrad samverkanskultur

En viktig förutsättning för effektiv samverkan och arbete mellan sektorerna är en utvecklad samverkanskultur och helhetstänkande. Samordningsförbundet ska verka för en förstärkning av samverkan och utgöra forum för kunskapsöverföring, metodutveckling och information. Samverkan ska främjas och utvecklas genom att stödja myndigheternas arbete med hur erfarenheter tas om hand på bästa sätt och möjliggöra gemensamma utbildningsinsatser, seminarier och erfarenhetsutbyte för professionella.

5.2 Finansiering och stöd till individinriktade insatser

För att samordningen ska utvecklas behövs arenor och resurser som kan utveckla och förvalta goda idéer. Samordningsförbundet ska finansiera lösningar för behov som inte är möjliga att finansiera inom ramen för ordinarie verksamhet eller i vardagssamverkan.

Verksamheten ska innebära ett sätt att utveckla samarbetet för individens bästa. Utgångspunkten bör vara att bygga insatser på människors egen styrka och ge dem verktyg att själva kunna hantera sin situation. Vi ska se möjligheter och inte bara hinder.

Genom att samla den kompetens som finns inom området underlättas för individen att själv ta ansvar för att förbättra eller återfå sin arbetsförmåga. Samordningen fråntar inte någon av parterna den egna myndighetens reguljära uppdrag.

6. Organisation

Samordningsförbundet leds av en styrelse. Enligt förbundsordningen så har respektive kommun en ledamot och en ersättare. Region Kalmar län har tre ledamöter medan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har vardera en ledamot och samma antal ersättare. Styrelsen består således sammanlagt av sjutton ledamöter och har utsett ett arbetsutskott på sex personer.

Förslag till insatser bereds av de sex lokala samverkansgrupper som finns i länet. De lokala samverkansgrupperna är det viktigaste forumet för utveckling av samverkan mellan tjänstemän hos de fyra myndigheterna och har ett stort ansvar vad gäller att ta fram behovsområden och mäta resultat av aktiviteter.

En beredningsgrupp bestående av en tjänsteman från vardera Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Kalmar län samt sex kommunala tjänstemän bereder ansökningar till styrelsen och stöder personalen i utveckling av förbundets verksamhet

Den löpande verksamheten leds av en förbundschef. Utöver förbundschef arbetar en biträdande förbundschef på heltid samt en administratör på 80%.
För diariet ansvarar förbundschef. Diariet finns tillgängligt i Samordningsförbundets lokaler på Trädgårdsgatan 12 i Kalmar.

7. Målgrupper

Personer som är i behov av samordnade insatser för inträde eller återgång till arbetsmarknaden eller i annan varaktig försörjning.
Behoven ska identifieras och prioriteras lokalt.

8. Syfte för Samordningsförbundet i Kalmar län

Att möjliggöra flexibel, långsiktig samverkan för individer med behov av stöd från flera myndigheter.

9. Mål för verksamhet under 2022

Mål presenteras för förbundet inom fyra områden;

- Individ
- Struktur
- Organisation
- Ekonomi

För att kunna mäta måluppfyllelsen kommer förbundet att använda sig av indikatorerna som är framtagna av NNS. Förbundet kommer att utvärdera verksamheten, insatserna och deltagarnas framsteg genom kärnindikatorerna. Indikatorer för finansiell samordning är ett instrument för Samordningsförbund att bedöma egen verksamhetsutveckling över tid, möjliggöra jämförelser mellan förbund, samt ge förbund och ingående parter ett stöd till att förbättra samordningen av arbetslivsrehabiliterande insatser.

Uppföljning av mål kommer också att ske med hjälp av SUS, (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet). SUS är ett system för att följa upp resultaten av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.
Alla förbundets insatser rapporterar uppgifter om deltagare i SUS.

2021 inriktade sig Samordningsförbundet på att arbeta med fokus på det tvådelade uppdraget. Stärka samverkan mellan myndigheterna och att möjliggöra flexibel, långsiktig

samverkan för individer med behov av stöd från flera myndigheter. Processer som inte fungerar kommer vara ett område vi sätter fingret extra på.

Under 2021 hade Samordningsförbundet som mål att bjuda in till sex lunchseminarier, ett i varje lokalt samverkansområde för personer som arbetar på Försäkringskassan, arbetsförmedlingen, kommunerna, regionen och i politiken.

Dessa lunchseminarier har uteblivit på grund av pandemin. Flera har varit planerade men tvingats att skjutas på framtiden på grund av restriktioner. Däremot har förbundet haft digitala föreläsningar i stället för lunchseminarierna

Inför 2022 planerar vi återigen för lunchseminarier samt fokus på de processer som inte fungerar. Vi väljer att hoppas på att saker återgår till något mer normalläge under 2022.

Förbundet kommer under 2022 att genomföra två piloter i det som vi kallar LUX. Det är en version av Mitt val som drivs i Kronobergs län. Det handlar om att under en kortare period, 4 veckor, jobba med att väcka motivation, vägleda och försöka få individer vidare till nästa steg. Det kan vara till våra ordinarie insatser, till gemensam kartläggning eller ta del av AF:s ordinarie utbud av program och aktiviteter för arbetssökande. Utgångarna är många och det yttersta syftet med LUX är att förbereda individer för deras nästa steg och korta startsträckan för den insats som komma skall efter LUX.

Förbundet kommer ta fram en policy för hantering av Våld i nära relationer samt en policy för arbetsgången när det gäller individer med skyddad identitet. Båda dessa policydokument ska syfta till att vi från förbundets sida har en så professionell hantering som möjligt och att vi vet rutiner för hur dessa ärenden ska hanteras.

Även de globala målområden i Agenda 2030 som passar in i förbundets arbete, kommer aktualiseras under 2022. Exempel på detta är social hållbarhet, hälsa och välbefinnande, jämställdhet och fredligt och inkluderande samhälle bland annat.

Mål på individnivå:

- **95 % av deltagarna ska uppleva stöd och inflytande i sin process.**

Det är av yttersta vikt att Samordningsförbundet finansierar insatser som bedrivs utifrån individens perspektiv. All förändring kommer inifrån och det är en process som tar tid och kräver långsiktighet i insatserna. Personal i insatserna och förbundet som helhet ska sträva efter att ge det stöd som deltagarna behöver för att komma vidare i sin förändringsprocess. Vi mäter detta mål genom indikatorerna, 1, 2, 3, 4.

- **85 % av deltagarna ska uppleva sig vara mer redo för att arbeta eller studera och således gjort en positiv förflyttning.**

Att vara i förbundets insatser ska leda till en stegförflyttning i någon form. Deltagare ska uppleva en större förståelse för sin situation, ha fått verktyg för att hantera situationer, ha en bra planering och i största möjliga mån ha kommit vidare mot en varaktig försörjning. Vi mäter detta genom indikatorerna 5, 6, 7.

- **35 % av deltagarna ska ha kommit ut i arbete eller studier efter avslutad insats.**

Förbundets främsta målsättning utifrån lagstiftningen är att rehabilitera individer till arbetsmarknaden. Därför är det av stor vikt att mäta hur stor andel av de individer vi jobbar med som blir egenförsörjande. Projekten kan ha olika målsättningar men målet med 35 % till arbete eller studier ska gälla förbundets insatser som helhet. Andelen till arbete eller studier mäts via SUS.

Mål på strukturnivå:

- **90 % av personer involverade i samverkan ska uppleva att samverkan genererar bättre förutsättningar för individer**.

All utvärdering visar att de stora framgångarna i förbundets projekt beror på samverkan, tid och engagemang. Det är då av största vikt att personer involverade i samverkan upplever det på samma sätt. D.v.s. att samverkan hjälper människor framåt mot nya mål. Förbundet ska ha en god och levande struktur för samverkan. Personal inom samverkan ska uppleva detta på ett tydligt sätt. Det kommer att ge en bra grund inför den långsiktiga samverkan som förbundet strävar efter. Vi mäter detta genom indikatorerna 7, 8, 9, 10, 12,13.

Mål på organisationsnivå:

- **Förbundet ska vara presenterat hos berörda intressenter vad gäller verksamhet och arbetssätt.**

Fullmäktige ska besökas en gång per mandatperiod och Kommun- och regionledning ska besökas varje år. Utöver det kan presentation av förbundets verksamhet ske på fler ställen

utifrån behov och förfrågningar. Förbundet ska kunna presentera välgrundad statistik kring insatser.
Förbundet ska vara synliga på webben och bygga upp en marknadsföring som ska bidra till att sprida kunskap om förbundet. Detta kan ex göras genom nätverksmöten, lunchseminarier, frukostmöten eller liknande.
Vi följer upp detta med indikatorerna 12,14.

Mål på ekonomisk nivå:

- **75% av de tilldelade medlen ska gå till individinriktade insatser**

Förbundets huvudsakliga syfte är att den enskilde skall uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Detta görs genom att vi erbjuder insatser som ger trygghet att växa i sin situation och som skapar mod att drömma om en annan framtid.

- **Behållningen vid årets slut ska vara inom ramen för nationella rådets riktlinje**

Det är viktigt att förbundet har en god ekonomisk hushållning och att det finns medel kvar vid årets slut för ev. oförutsedda kostnader. Däremot har vi inte som ambition att bygga eget kapital. De medel vi tilldelas vill vi i största möjliga mån ska komma individerna i Kalmar län till gagn.

- **Insatsernas budgetar ska vara så väl beräknade att utfallet inte avviker mer än 5 procent**

I största möjliga mån ska förbundet arbeta med att få budgeten för insatser att vara välgrundad och på rätt nivå. Detta för att undvika en obalans i budget på grund av skillnader i beslutade medel och rekvirerade medel. Utfallet kan mätas genom att jämföra rekvirerade medel med den summa som budgeterats.

10. Budget 2022 – 2024

De ekonomiska förutsättningarna för Samordningsförbundet i Kalmar län är reglerad i lag om Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (2003:210). Försäkringskassan finansierar 50 procent av samordningsförbundens medel och utgör statens andel. Kommunerna tillsammans och Region Kalmar län skall bidra med en fjärdedel var.

Förbundet har fått samma tilldelning av medel från Försäkringskassan för 2022 jämfört med 2021. 2022 blir inbetalningarna från alla parterna 16 058 000 kr. Till det kommer ett kapital som vid årsskiftet beräknas uppgå till ca 3 900 000 kr samt övriga intäkter på ca 150 000 kr.

	2021 (kr)	2022 (kr)	2023 (kr)	2024 (kr)
Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens ägarbidrag	*16 058 000*	16 058 000	16 058 000	16 058 000
Övriga intäkter (kursavgifter mm	*150 000*	150 000	150 000	150 000
SUMMA	***16 208 000***	**16 208 000**	**16 208 000**	**16 208 000**
Finansiella intäkter				
Ränta	*0*	0	0	0
SUMMA	***0***	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens kostnader				
Styrelsen	*350 000*	355 000	360 000	365 000
Personal	*2 200 000*	2 250 000	2 290 000	2 330 000
Lokal, dator, telefon	*130 000*	135 000	140 000	145 000
Resor	*185 000*	190 000	190 000	190 000
Redovisning och sakkunnigt biträde	*77 500*	80 000	82 500	85 000
Revision	*38 000*	39 000	40 000	41 000
Utbildningar	*350 000*	400 000	400 000	400 000
Konferenser	*300 000*	300 000	300 000	300 000
Samverkansmöten, lunchseminarium, digitala föreläsningar	*600 000*	600 000	600 000	600 000
Pott för individer	*300 000*	300 000	300 000	300 000
Utvärdering	*50 000*	50 000	50 000	50 000
Avgift NNS	*34 000*	32 000	48 000	48 000
Övrigt	*200 000*	200 000	200 000	200 000
Beslutade individinsatser	*12 033 000*	12 324 000	11 908 000	12 178 000
Utrymme för nya insatser	*1 000 000*	1 000 000	0	0
SUMMA	***17 647 500***	**18 255 000**	**16 908 500**	**17 232 000**
Finansiella kostnader				
Ränta	*0*	0	0	0
SUMMA	***0***	**0**	**0**	**0**
Resultat	*-1 439 500*	-2 047 000	-700 500	-1 024 000
Återföring av vinstmedel	*1 439 500*	2 047 000	700 500	1 024000
Resultat 2	*0*	0	0	0
Återstår	***Kvar av överskottet***	**Kvar av överskottet**	**Kvar av överskottet**	**Kvar av överskottet**

Medel som avser verksamheten och som inte förbrukas under innevarande budgetår överförs till nästa år.

Intäkter 2022

Fördelning av intäkter mellan medlemmarna
efter invånarantal (16,25kr/innevånare).
2021-11-30.

Ägarbidrag	*Summa*
Borgholms kommun	176 874
Emmaboda kommun	152 443
Hultsfreds kommun	228 355
Högsby kommun	92 152
Kalmar kommun	1 158 274
Mönsterås kommun	215 562
Mörbylånga kommun	253 908
Nybro kommun	329 398
Oskarshamns kommun	440 845
Torsås kommun	115 868
Vimmerby kommun	253 193
Västerviks kommun	597 628
Region Kalmar län	4 014 500
Försäkringskassan (och Arbetsförmedlingen)	8 029 000
Summa medlemsavgifter	**16 058 000**

Budgeterade individinsatser 2022

Uppställningen avser kostnader för de insatser det finns beslut om.
Uppräkning av insatserna sker årsvis.

	År 2022	År 2023	År 2024
Knutpunkten i Västervik	1 250 000	1 280 000	1 310 000
Vägknuten 2.0 i Oskarshamn, Mönsterås och Högsby kommuner	2 480 000	2 530 000	2 580 000
Plattform i Vimmerby och Hultsfreds kommuner	1 275 000	1 305 000	1 335 000
SAMBA i Nybro och Emmaboda kommuner	1 605 000	1 645 000	1 685 000
Innergården i Mörbylånga kommun	705 000	725 000	745 000
KRUS i Kalmar kommun	2 353 000	2 403 000	2 453 000
Pontibus i Borgholms kommun	1 333 000	1 383 000	1 413 000
Resa i Torsås kommun	900 000	637 000	657 000
Hemligheten(Länsmuseét)	423 600	0	0
Kostnader	**12 324 600**	**11 908 000**	**12 178 000**

§ 13 Dnr 2017/33 214 KS

<u>För kännedom: Godkännande av detaljplan för granskning Rosenfors, Borgholm 8:63</u>

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott lägger informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2017-01-31 § 42 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till detaljplan i Rosenfors som medger mer plats för verksamheter.

Syftet med detaljplanen är att utvidga det befintliga verksamhetsområdet som idag innehåller bland annat bilverkstad, lager- och tryckeriverksamhet. Området planläggs för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan. För den del av området som idag består av övernattningsstugor samt ställplats blir planenlig med användningsbestämmelser Tillfällig vistelse samt Besöksanläggning.

Idag finns det en gällande detaljplan för det befintliga verksamhetsområdet som medger användningen småindustriändamål.

En undersökning av detaljplanens miljöpåverkan har upprättats där bedömningen är att detaljplanens genomförande inte medför någon betydande miljöpåverkan. Inom planområdet finns en stenmur samt dike som sträcker sig öst-västlig riktning igenom planområdet. För att kunna genomföra planen krävs dispens från biotopskydden. Kommunen har ansökt om dispens från biotopskydden hos länsstyrelsen. Ett beslut har inte tagits ännu men kommer att tas innan antagandet av planen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2020-03-26 § 66 att godkänna detaljplanen för samråd. Detaljplanen var ute på samråd 2020-04-01 – 2020-04-24 och handläggs med ett utökat förfarande. Samtliga synpunkter samt föreslagna ändringar inför samråd redovisas i samrådsredogörelsen.

Detaljplanen presenterades för miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott 2021-11-11 § 230. Efter dialog under mötet beslutades det att en mindre justering ska genomföras i planen. Justeringen innebär att användningsbestämmelse J2- Upplag, i södra delen av planområdet, har ersatts med användningsbestämmelsen J2- Upplag och bränslepumpar.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2021-11-25 § 289 att godkänna detaljplanen med handlingar för granskning.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadsnämnden 2021-11-25 § 289

Plankarta, 2021-12-04.
Planbeskrivning, 2021-12-04.

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen för kännedom

---

§ 289 Dnr 2017/80 BN

BORGHOLM 8:63 Detaljplan ny Rosenfors, beslut om granskning

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna detaljplanen med tillhörande handlingar för granskning.

Lagstöd
PBL 4 kap, PBL 5 kap.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2017-01-31 § 42 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till detaljplan i Rosenfors som medger mer plats för verksamheter.

Syftet med detaljplanen är att utvidga det befintliga verksamhetsområdet som idag innehåller bland annat bilverkstad, lager- och tryckeriverksamhet. Området planläggs för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan. För den del av området som idag består av övernattningsstugor samt ställplats blir planenlig med användningsbestämmelser Tillfällig vistelse samt Besöksanläggning.

Idag finns det en gällande detaljplan för det befintliga verksamhetsområdet som medger användningen småindustriändamål.

En undersökning av detaljplanens miljöpåverkan har upprättats där bedömningen är att detaljplanens genomförande inte medför någon betydande miljöpåverkan. Inom planområdet finns en stenmur samt dike som sträcker sig öst-västlig riktning igenom planområdet. För att kunna genomföra planen krävs dispens från biotopskydden. Kommunen har ansökt om dispens från biotopskydden hos länsstyrelsen. Ett beslut har inte tagits ännu men kommer att tas innan antagandet av planen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2020-03-26 § 66 att godkänna detaljplanen för samråd. Detaljplanen var ute på samråd 2020-04-01 – 2020-04-24 och handläggs med ett utökat förfarande. Samtliga synpunkter samt föreslagna ändringar inför samråd redovisas i samrådsredogörelsen.

Detaljplanen presenterades för miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott 2021-11-11 § 230. Efter dialog under mötet beslutades det att en mindre justering ska genomföras i planen. Justeringen innebär att användningsbestämmelse J2- Upplag, i södra delen av planområdet, har ersatts med användningsbestämmelsen J2- Upplag och bränslepumpar.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott, 2021-11-11 §230
Tjänsteskrivelse, 2021-11-22
Plankarta, 2021-11-11
Planbeskrivning, 2021-11-11

Samrådsredogörelse, 2021-11-11
Bilaga PM Buller Rosenfors, 2021-08-30
Bilaga PM Trafikflöden Rosenfors, 2021-08-20
Undersökning av betydande miljöpåverkan, 2020-09-15
Bilaga PM Dagvatten Rosenfors, 2020-02-27
Bilaga Arkeologisk förundersökning, 2019-08-13

Bedömning

Idag finns det en högre efterfrågan än tillgång på mark för verksamhetsetablering i närheten av Borgholm stad. Borgholms kommun präglas framförallt av småföretagande och dessa företag har svårt att hitta mark för etablering och utveckling av sin verksamhet.

Planområdet är utpekad i den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik (2019) som utredningsområde för verksamheter och handel. Den del av detaljplanen som medger verksamheter stämmer överens med den fördjupade översiktsplanen. Den del av planområdet som utgörs av ställplats samt övernattningsstugor planenliggörs med bestämmelse Tillfällig vistelse samt Besöksanläggning. Denna utveckling har stöd av den fördjupade översiktsplanens intentioner att tillgängliggöra och utveckla Vasahuset som ett kulturcentrum.

Länsstyrelsen har begärt komplettering för ansökan om dispens från biotopskydd som avser en stenmur samt dike. Ett beslut gällande ansökan om dispens från biotopskydd förväntas därmed inkomma efter att planen har gått ut på granskning, men innan antagandet av planen. Efter MBN Au 2021-11-11 har kommunen haft ett möte med länsstyrelsen 2021-11-18 angående ansökan. Länsstyrelsen gav indikationer om att det kan var svårt att finna särskilt skäl för varför västra delen av biotopskyddade objekten, som korsar användningen Kontor och Verksamhet, ska få dispens från biotopskyddet. Förvaltningen gör bedömningen att detaljplanen ändå kan gå ut på granskning innan ett beslut har tagits i frågan.

En konsekvens av att gå ut på granskning innan länsstyrelsen har tagit ett beslut, kan innebära att kommunen får besked efter granskning om att del av biotopskyddade objekten måste bevaras. Det kan medföra att en del av kvartersmarken behöver ändras till allmän platsmark. Efter dialog med en jurist kan denna ändring bedömas inte vara av väsentlig karaktär och förvaltning föreslår att planen kan gå ut på granskning i befintlig utformning, vid behov justeras planen efter länsstyrelsens dispensbeslut innan antagandet av planen. Rättsläget är inte tydligt avseende vad som räknas som en väsentlig ändring. Vid ändring av väsentlig karaktär efter granskning behöver granskningen göras om. Konsekvensen av att istället invänta beslut från länsstyrelsen innan planen går ut på granskning skulle innebära en förlängd detaljplaneprocess.

Lagstöd
PBL 4 kap, PBL 5 kap.

Konsekvensanalys

En konsekvens av att gå ut på granskning innan länsstyrelsen har tagit ett beslut, kan innebära att kommunen får besked efter granskning om att del av biotopskyddade objekten måste bevaras. Det kan medföra att en del av kvartersmarken behö-

ver ändras till allmän platsmark. Efter dialog med en jurist kan denna ändring bedömas inte vara av väsentlig karaktär och förvaltning föreslår att planen kan gå ut på granskning i befintlig utformning, vid behov justeras planen efter länsstyrelsens dispensbeslut innan antagandet av planen. Rättsläget är inte tydligt avseende vad som räknas som en väsentlig ändring. Vid ändring av väsentlig karaktär efter granskning behöver granskningen göras om. Konsekvensen av att istället invänta beslut från länsstyrelsen innan planen går ut på granskning skulle innebära en förlängd detaljplaneprocess.

Dagens sammanträde

Ordförande tackar planarkitekten för mycket bra redogörelse och information i ärendet. Ordförande finner även att det har skrivits fel i ärendemeningen i miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott beslut 2021-11-11 §230, det har skrivits samråd men ska vara granskning.

Yrkande

Tomas Zander (C) med instämmande av Marie-Helen Ståhl (S) yrkar bifall till att godkänna detaljplanen med tillhörande handlingar för granskning.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder vi oss av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning.

Beslut skickas till

Beslutet meddelas sökande

Beslutet skickas till kommunstyrelsen för kännedom

Borgholms kommun

Detaljplan för

Borgholm 8:63 m.fl ”Rosenfors”

Borgholms kommun

PLANBESKRIVNING

Granskningshandling

2021-11-05

Granskningshandling

Upprättad: 2021-11-05
Dnr: S 2017-80

Medverkande tjänstemän:

Sara Wallander
Planarkitekt

Hanna Andersson
Planarkitekt

Emma Karlsson
Planarkitekt

Julia Hallstensson
Mark- och exploateringsstrateg

Alexander Sundstedt
Mark- och exploateringsstrateg

Magnus Karlsson
Miljöstrateg

Frida Gustavsson
Miljöstrateg

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Planhandlingarna består av:

- Plankarta
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Fastighetsförteckning
- Grundkarta

Bilagor:

- Arkeologisk förundersökning
- PM dagvattenhantering Rosenfors
- PM Buller Rosenfors
- PM Trafikflöden Rosenfors

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING 4

DETALJPLANEPROCESSEN 5

1. PLANENS BAKGRUND OCH SYFTE 6

2. PLANDATA 6

3. FÖRUTSÄTTNINGAR 7

4. AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN 20

5. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN ENLIGT PBL 29

6. PLANFÖRSLAGET OCH KONSEKVENSER 31

PLANKARTA 31

7. GENOMFÖRANDEBESKRIVNING 44

Bild 1. Kommunkarta

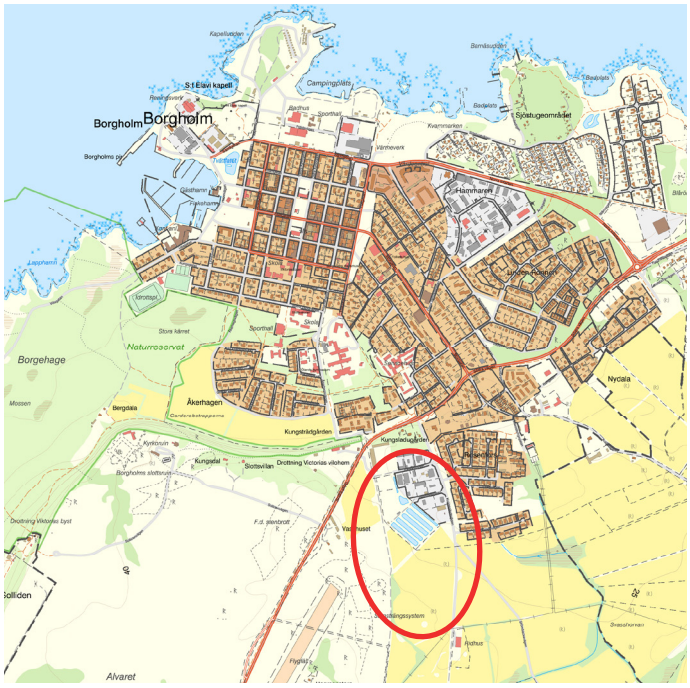

Bild 2. Översiktskarta

Sammanfattning

Planområdet är beläget i södra Borgholm, söder om väg 136 och Borgholms Kungsgård. Till centrala Borgholms är det ca 1 km. I området finns det ett befintligt verksamhetsområde samt en stug- och ställplats med tillhörande fiskdammar. Borgholm stad har idag en högre efterfrågan än tillgång på mark för verksamhetsetablering. Kommunstyrelsens arbetsutskott gav förvaltningen i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för att kunna utvidga det befintliga verksamhetsområdet.

Planförslaget möjliggör för fler verksamheter i form av småföretagande samt med ett visst inslag av partihandel samt kontor. Verksamheterna ska ha begränsad omgivningspåverkan. Inom planområdet finns även ytor för dagvattenhantering och en biogagasstation. Detaljplanen möjliggör även för fortsatt användning av ställplats och stuguthyrning för den befintliga verksamheten i planområdets nordvästra del.

Detaljplaneprocessen

Denna handling, planbeskrivningen, skall underlätta förståelsen för planförslagets innebörd samt redovisa de syften och förutsättningar planen har. Planbeskrivningen skall också redovisa eventuella avsteg som gjorts från kommunens översiktsplan. I beskrivningen skall skälen till planens utformning och de bestämmelser som valts motiveras. Planbeskrivningen har ingen egen rättsverkan. Plankartan är däremot juridiskt bindande för efterföljande beslut såsom bygglov.

Första steget i planprocessen kallas för samråd. Planförslaget ställs ut i stadshuset och på det bibliotek som ligger närmast planområdet. Samtliga handlingar finns även tillgängliga på kommunens hemsida. De fastighetsägare som bor närmst planområdet meddelas per post. Förslaget skickas även till myndigheter samt företag och föreningar som berörs mest av förslaget.

När samrådstiden gått ut sammanställer kommunen synpunkterna i en samrådsredogörelse. I ett sådant dokument kommenterar kommunen synpunkterna och tar ställning till ändringar av planförslaget.

Nästa steg i processen kallas för granskning. Granskningen går till på liknande vis som samrådet. Alla planhandlingar görs tillgängliga och synpunkter välkomnas. När granskningstiden är slut sammanställer kommunen synpunkterna i ett granskningsutlåtande. Ett sådant dokument är detsamma som en samrådsredogörelse; kommunen kommenterar synpunkterna och tar ställning till justeringar innan planen skall antas. Granskningsutlåtandet och samrådsredogörelsen skickas ut till de som inkommit med synpunkter.

Upprättandet av detaljplanen följer plan- och bygglagens (PBL) anvisningar för ett utökat förfarande.

Mer information om planprocessen finns på kommunens hemsida:
www.borgholm.se

Utökat förfarande:

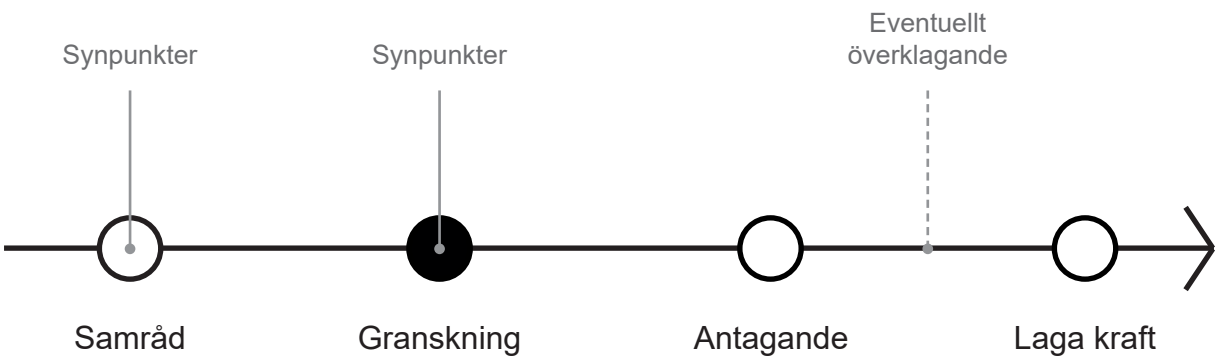

Bild 3. Planområde

1. Planens bakgrund och syfte

Idag finns det en högre efterfrågan än tillgång på mark för verksamhetsetablering i närheten av Borgholm stad. Borgholms kommun präglas framförallt av småföretagande och dessa företag har svårt att hitta mark för etablering och utveckling av sin verksamhet. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2017-01-31 §42 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till detaljplan i Rosenfors som medger mer plats för verksamheter.

Syftet med detaljplanen är att utvidga det befintliga verksamhetsområdet som idag innehåller bland annat bilverkstad, lager- och tryckeriverksamhet. Området planläggs till största del för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan då området är beläget i anslutning till ett villaområde. För den del av området som idag består av övernattningsstugor samt ställplats planenliggörs denna utveckling med användningsbestämmelser Tillfällig vistelse samt Besöksanläggning. Denna utveckling har även stöd av den fördjupade översiktsplanens intentioner för Borgholm Köpingsvik, att tillgängliggöra och utveckla Vasahuset som ett kulturcentrum.

2. Plandata

Planområdet är beläget i södra Borgholm, söder om väg 136 och Borgholms Kungsgård. Planområdet angränsar till ett bostadsområde i öster och åkermark samt betesmark i söder och väster. I väster sträcker sig Borgholms Kungsgårds marker och Vasahuset. I norr angränsar planområdet till Kungsladugården. Det befintliga verksamhetsområdet i planområdets norra del utgör idag cirka 4,4 hektar. I den norra delen av planområdet finns även en befintlig ställplats och stuguthyrning som utgör cirka 4 hektar, inklusive befintliga dammar. Den resterande delen av planområdet, den obebyggda ytan, beräknas till ca tio hektar enligt planförslaget. Fastigheten Borgholm 8:63, Borgholm 11:1, Plogen 1 och Plogen 2 är kommunägda. Resterande fastigheter är privatägda.

3. Förutsättningar

Historik

Planområdet ligger på marker som har tillhört och brukats av Borgholms Kungsgård och utgör en värdefull kulturhistorisk miljö. Under 1500-talet lät Gustav Vasa instifta kungsgårdar på Öland, bland annat Borgholms Kungsgård där det tillhörande Vasahuset utgjorde huvudbyggnaden. Läget för ladugårdarna har skiftats genom tiderna, av de äldsta husen finns endast spår av grunderna kvar. Dåvarande kungsgården brändes ner av danskarna 1677. På 1700-talet byggdes en ny ladugård som under 1800-talet kompletterades med ytterligare en, dessa finns fortfarande kvar idag vid infarten till Borgholm och lantbruket är levande. Området väster om planområdet har under historisk tid främst utnyttjats som betesmark då jordtäcket är väldigt tunt. Marken inom planområdet och längre söder- och österut har ett betydligt tjockare jordtäcke och har i samband med att modernare jordbruksmetoder tillkommit nyttjats för odling istället för ängs- och betesmark. I takt med att Borgholms stad grundades och expanderade har Kungsgårdens marker tagits i anspråk allt mer för exploatering. Det är på marker tillhörande Kungsgården som de första företagsetableringarna i Rosenfors gjordes.

Mitt igenom Rosenfors löper Kungsgårdsvägen som delar området i två delar med verksamhetsområdet i väster och bostadsområdet i öster. Denna väg utgjorde fram till år 1961 järnväg och fortsatte ner över åkermarkerna mot Tryggestad. Norr om planområdet, längs med Kungsgårdsvägen, ligger den före detta banvaktstugan Lyckås.

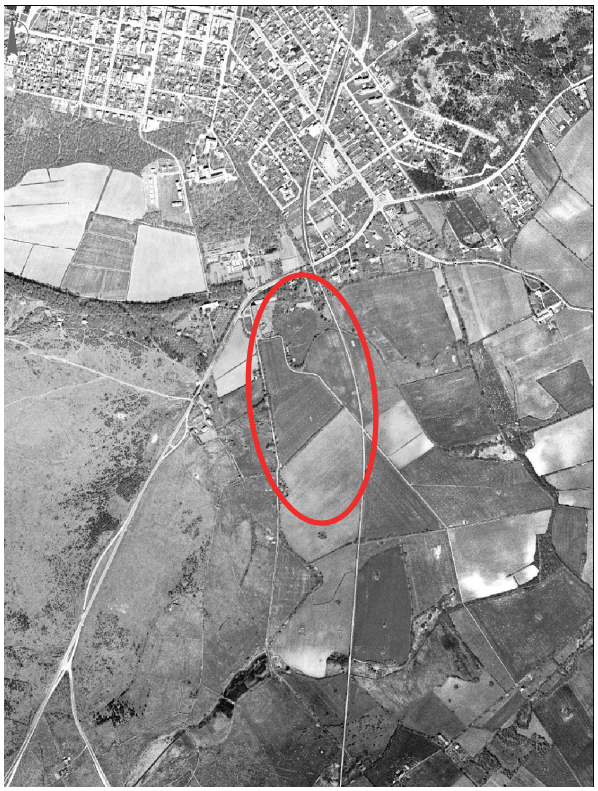

Bild 4. Historisk karta över området under 1950-talet

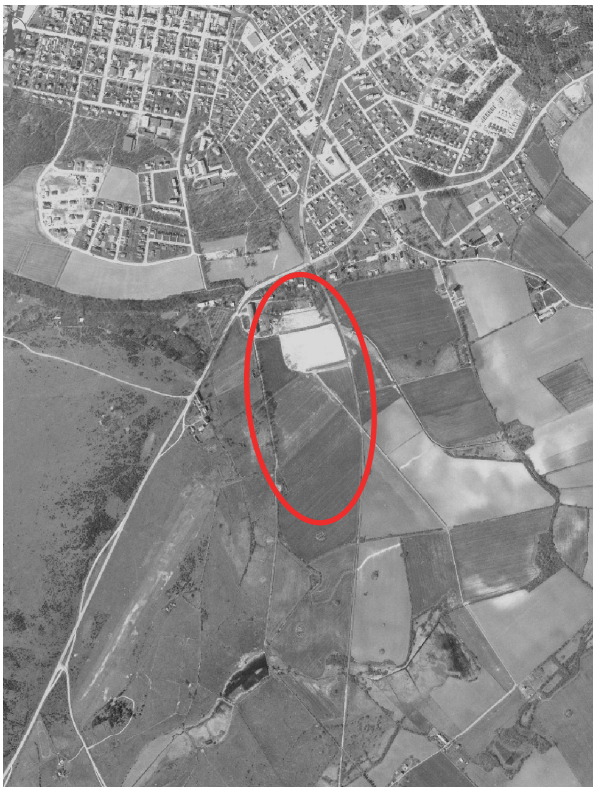

Bild 5. Historisk karta över området under 1970-talet där de första företagsetableringarna börjar ta form

Bebyggelse

Inom planområdet finns det idag bebyggelse i form av olika verksamheter och småföretag. De första kom att uppföras under tidigt 70-tal. Området är glest bebyggt och relativt småskaligt. Det består bland annat av ADT digitaltryck, en trycksaksleverantör. En annan aktör i samma bransch är Borgholms skylt & reklam. Det finns även flera företag som jobbar med bildelar och bil- och motorservice. Andra verksamheter inom området är Ölands grävtjänst som har materialupplag. Där finns även lagerbyggnader för måleri-, bygg- och anläggningsföretag inklusive industrihotell. Utöver verksamheter och småföretag finns Borgholms stug- och ställplats som är uppbyggd kring en handfull anlagda fiskedammar. Öster om planområdet ligger Rosenfors villaområde med permanentbostäder från framförallt 70- och 80-talet. Bostäderna är i en till två våningar.

Strax väster om planområdet ligger Vasahuset. Vasahuset är ett stort kalkstenshus som tillhör Kungsgården. Till Vasahuset hör även en stenlada närmast vägen som varit bryggeri samt ett bostadshus och ett uthus. Vasahuset uppfördes under 1600-talet för att ersätta ett tidigare hus som brann upp. In på 1900-talet har huset tillbyggt skick haft olika användningar som bostad och magasin. Idag används Vasahuset enbart som magasin. Endast ett äldre bostadshus i sten som finns på platsen används idag. Vasahuset är en av de historiskt intressantaste byggnaderna i Borgholmsområdet och kanske den enda bevarade profana byggnaden från medeltiden på Öland. Byggnaden utgör för den som färdas söderifrån ett landmärke för staden Borgholm. Vasahuset och ett område runt detta är sedan 1994 skyddat som byggnadsminne. Vid framtida exploatering i området är det viktigt att Vasahuset fortsatt utgör ett landmärke för staden för de som färdas söderifrån.

Bild 6. Vasahuset.

Norr om planområdet ligger den före detta banvaktstugan Lyckås, i höjd med den gamla banvallens sträckning. Banvaktstugan fungerade som tjänstebostad för banvakten. Byggnaden har kvar sin ursprungliga karaktär. På grund av de höga kulturvärden som bebyggelsen uppvisar är de befintliga byggnaderna q-märkta vilket innebär att de inte får rivas. Fråga om att byggnadsminnesförklara anläggningen väcktes 2019. Länsstyrelsen beslutade att inte byggnadsminnesförklara banvaktarstugankunde då den inte uppfyller kraven för en byggnadsminnesförklaring enligt 3 kap 1 § Lag (1988:950). Fastigheten är detaljplanelagd för bostadsändamål och innehåller en byggrätt söder om de befintliga byggnaderna. Fastigheten angränsar till planområdet och får inte styckas av.

Trafik

Planområdet är beläget strax söder om väg 136. Kungsgårdsvägen löper längs med planområdets östra del och ansluter till väg 136 norr om planområdet. Korsningen vid Kungsgårdsvägen och väg 136 är en belyst typ C-korsning. Det finns ett separat fält för vänstersvängande fordon för trafik norrifrån samt refuger på vägbanan. Hastigheten vid korsningen är 50 km/h. Det finns inga uppgifter om att korsningen vid Kungsgårdsvägen är en olycksdrabbad korsning. Det har förekommit en olycka där oskyddade trafikanter varit inblandade.

I det befintliga verksamhetsområdet finns det två lokalgator med infart från Kungsgårdsvägen. Förutom befintliga verksamheter, används Kungsgårdsvägen för boende öster om planområdet samt för trafik som ska vidare söderut mot ridhuset. Vid bostadsområdets södra gräns övergår den asfalterade Kungsgårdsvägen till en mindre grusväg, den gamla banvallen. Där ansluter även Strömbackagatan som löper längre österut. Strömbackagatan är skyltad som återvändsgränd med cykelbana som fortsättning. Längs med större delen av Kungsgårdsvägen finns det trottoar på båda sidor. Trottoaren ansluter till en gång- och cykelväg vid väg 136. Vid väg 136 finns en gång- och cykeltunnel för säker passage vidare mot centrum. Lokalgatorna i det befintliga verksamhetsområdet har trottoarer på båda sidor.

Väg 136 utgör huvudled på Öland och leder den huvudsakliga trafiken till hela norra Öland vilket medför att en stor mängd trafik passerar genom Borgholm, inte minst sommartid då antalet turister är mycket stort på hela Öland. Väg 136 genom Borgholm har en beräknad årsmedeldygnstrafik på mellan 7000-7500 fordon vid en mätpunkt på den södra infarten. Vid en mätpunkt som är placerad mellan Storgatan och Norra infarten på väg 136 är den beräknade årsmedeldygnstrafiken nästan 5500 fordon. Det innebär att en del av trafiken har Borgholm som målpunkt. Sommartid är det en hög belastning för genomfartstrafik på väg 136 och långa köer kan uppstå. Under sommaren uppges maxflödet vara drygt 18 000 fordon per dygn jämfört med omkring 7000 fordon som årsmedeldygnstrafik. Belastningen på Kungsgårdsvägen är inte lika hög som belastningen för genomfartstrafik på väg 136. En trafikmätning har gjorts för Kungsgårdsvägen under en vecka i juni 2021, utifrån trafikmätningen kan årsmedeldygnstrafiken för Kungsgårdsvägen uppskattats till 1396 fordon per dygn.

Några timmar om dagen på ett fåtal dagar under sommaren kan det uppstå köer i korsningen för fordon som ska svänga ut från Kungsgårdsvägen. Köerna som kan uppstå vid korsningen beror inte på korsningen i sig, utan på att hela sträckan mellan Borgholm och Köpingsvik har kapacitetsproblem under sommartid och särskilt i Köpingsvik där det finns många in- och utfarter direkt till väg 136 där köer uppstår. Även om korsningen vid Kungsgårdsvägen skulle byggas om i framtiden skulle det fortsatt kunna uppstå problem under trafiktopparna på sommaren då problemet är ett större problem för hela sträckan mellan Borgholm och Köpingsvik. Kapacitetsproblemet med långa köer som uppstår ett fåtal dagar om året ställs mot de resterande dagarna av året där det inte finns några kapacitetsproblem. Att dimensionera väg 136 efter trafiktopparna som finns några fåtal dagar om året skulle innebära stora ingrepp med efterföljande konsekvenser som inte står i proportion till nyttan av åtgärden.

I anslutning till korsningen vid väg 136 finns busshållplats, en i vardera riktning. Busshållplatsen trafikeras av busslinje 101 (Byxelkrok-Kalmar), 102 (Borgholm-Färjestaden) och 108 (Borgholm-Rälla).

Buller

Buller påverkar oss på olika sätt beroende på typ av buller, vilken styrka och vilka frekvenser det har, hur det varierar över tiden och vid vilken tid på dygnet som vi utsätts för det. Mätvärden förkortas vanligtvis dbA. Styrkan hos ett ljud mäts i enheten decibel. Bokstaven A står för A-vägning vilket innebär att de frekvenser som uppfattas bäst av det mänskliga örat, får större vikt vid en mätning. Det finns två sätt att mäta och beräkna buller på; med ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Ekvivalent ljudnivå visar medelvärdet för alla ljud under en viss period. Maximal ljudnivå är det högst uppmätta värdet under en viss period, till exempel ett dygn.

Enligt förordningen om riktvärden för trafikbuller bör buller från väg- och spårtrafik inte överskrida nivåer enligt tabell nedan.

	Ekvivalent ljudnivå, dBA	Maximal ljudnivå, dBA
Ljudnivå utomhus vid bostadsbyggnadsfasad	60[1]	-
Ljudnivå utomhus vid uteplats i anslutning till bostad	50	70[2]
[1] För bostäder om högst 35 m^2 är riktvärdet 65 dBA. Om ljudnivå ändå överskrids bör • minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden och • minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan klockan 22.00 och 06.00 vid fasad.		
[2] Om ljudnivån ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timmer mellan kl. 06.00 och 22.00.		

Kungsgårdsvägen angränsar till Rosenfors bostadsområde. En trafikmätning för Kungsgårdsvägen har genomförts under en vecka i juni 2021, vilket har legat till grund för en bullerutredning. Trafikmätning på väg 136 har hämtats från trafikverket, där uppräknad årsdygnstrafik har mätts. För beräkning av trafikalstring för nytt verksamhetsområde har trafikverkets trafikalstringsverktyg använts. En trafikprognos för både väg 136 samt Kungsgårdsvägen för år 2040 har tagits fram. Trafikmätningen visar att för Kungsgårdsvägen ökar trafiken till de dubbla år 2040, till följd av exploateringen. För väg 136 innebär det att årsmedeldygnstrafiken ökar med cirka 900 fordon, tillskillnad från om verksamhetsområdet inte exploateras.

Bullerberäkningen som har genomförts grundar sig på trafikmätningarna för både Kungsgårdsvägen samt väg 136. Resultatet från bullerberäkningen presenteras i form av utbredningskartor med fyra olika beräkningsfall: Ekvivalent ljudnivå vid nollalternativ för sommartrafik samt normalårstrafik, samt ekvivalent ljudnivå utbyggnadsalternativ för sommartrafik samt normalårstrafik. Sommartrafik används för att visa på extremfall av trafikflöde för väg 136. Maximal ljudnivå har inte beräknats då riktvärden saknas för undersökt bebyggelse.

Resultatet visar att den högsta beräknade fasadnivån är 54 dBA. De byggnader som utsätts av högst ljudnivåer ligger närmast Kungsgårdsvägen, detta indikerar att det är Kungsgårdsvägen som orsakar högst buller. Slutsatsen från bullerutredningen är att bullernivåerna vid byggnaderna klarar naturvårdsverkets riktvärden på 60 dBA med god marginal och ingen bulleråtgärd

behöver vidtas.

Idag kan det uppstå störningar från verksamheter placerade närmast Kungsgårdsvägen som ger ifrån sig damm och buller för boende. Trots att ingen bulleråtgärd behöver vidtas utifrån bullerutredningen, gör kommunen bedömningen att det kan vara lämplig att verksamhetsområdet kan avskärmas från bostadsområdet. Detta regleras genom att parkmark planläggs närmast tillkommande verksamheter vid sydöstra gränsen av planområdet. Genom användningen **PARK** kan gröna korridorer som angränsar till verksamhetsområdet bevaras, träd och buskage kan med fördel växa upp för att skymma tillkommande bebyggelse. Detaljplanen har bearbetats efter samrådet till att leda in trafiken till det nya området via Verkstadsgatan vilket gör att bullerkällan flyttas länge ifrån södra delen av bostadsområdet. För användning som kan utgöra höga buller har bestämmelse om bullerskydd angetts.

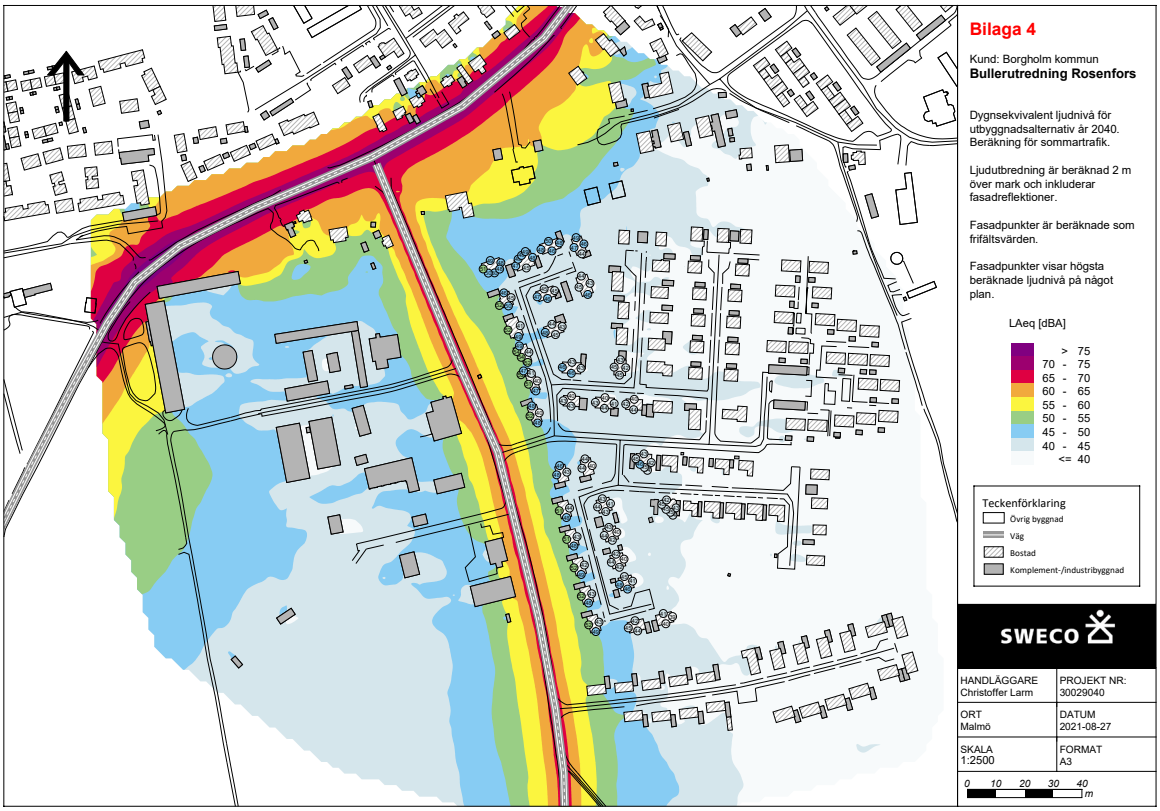

Bild 7. Bilaga från bullerutredning. Dygnsekvivalent ljud nivå för prognosår 2040, för sommartrafik.

Borglanda flygfält

Cirka 230 meter från planområdet finns Borglanda flygfält. Flygfältet styrs och sköts av Ölands Motorklubbs flygsektion som har mer än 30 medlemmar. Flygfältets bana är cirka 900 meter lång och 75 meter bred.

Fältansvariga för Borglanda flygfält har gett information gällande flygfältets aktivitet och vad som är viktigt att tänka på vid en kommande exploatering. Kommunen har informerats om att det i huvudsak sker sportflygningar och att flygningar sker mellan mars till november. Under sommarhalvåret förekommer omkring åtta till tio flygningar i veckan, flygningarna sker

endast under dagtid. Landningsvarvet går över delar av planområdet, tillkommande bebyggelse bedöms inte påverka landningsvarvet men fältansvarig framför att det är viktigt att inga master tillkommer som är över 25 meter.

Aktiviteten från flygfältet medför buller från körning, detta buller är dock inte konstant utan pågår periodvis under dagtid. En till två veckor om året, sommartid sker även trafik för fallskärmshoppning med ett större enmotorigt flygplan vilket innebär ökat buller under denna period. I övrigt är det tysta områden.

Kommunal och kommersiell service

Planområdet är beläget cirka 1 km söder om stadskärnan i Borgholm, där kommunal och kommersiell service finns. Triangeln är ett nyligen planlagt område för handelsetableringar med ett bra skyltläge intill befintlig infrastruktur. Triangeln är beläget vid den norra infarten till Borgholm. Området är redan färdigplanerat och företag som är i behov av att synas kan med fördel lokaliseras dit. Rosenfors verksamhetsområde har inte de förutsättningar som krävs för att vara exponerat på samma sätt, varpå en utveckling av liknande verksamheter som finns där idag, småföretagande, är att föredra.

Mark och vegetation

Den nya marken som föreslås tas i anspråk för verksamheter i planförslaget utgörs idag av i huvudsak flack åker- och ängsmark med kvarvarande rösen samt av grönskande övervuxna stenmurar och skogskorridorer som skiljer åkrarna åt. Åker- och ängsmarken brukas idag som odling av vall. Inom planområdet finns det även anlagda fiskedammar samt en gräsyta som utgör ställplatser för husbilar. Planområdet angränsar i söder och väster till ytterligare åkermark samt betesmark. Angränsande åkermarker till planområdet ligger inom regional bevarandeplan för odlingslandskapet. Det är alvarmarken samt de örtrika torrängarna som lyfts fram i samklang med den sammanhängande miljön av fornlämningar som visar på områdets långa historik som odlingslandskap. Planområdet i ett större sammanhang ingår i länets kulturvårdsplan, Räpplinge socken, där framförallt den rika miljön av fornlämningar och Borgholms Kungsgårds historia är utmärkande kulturvärden för planområdet.

Bild 8. Del av planområdet. I bakgrunden skymtas befintliga verksamheter och bostäder.

Trädalléer och skyddsvärda träd finns inom och i anslutning till planområdet. Väster om planområdet, längs planområdesgränsen finns en trädallé som löper i norr-södergående riktning längs med en befintlig grusväg. Trädallén består av gamla eller döda träd, allén är biotopskyddad och består av höga biologiska värden. I trädallén finns en skyddsvärd ask med en stamdiameter på 110 cm. Det finns även en Lundalm i trädallén som är hotad med anledning av almsjukan. Intill den norra delen av planområdet finns även enkelsidig trädallé som är placerad öster om Kungsgårdsvägen, allén sträcker sig från Kungsgårdsvägens början till Skördevägen. Trädallén ska bevaras vid en restaurering av Kungsgårdsvägen. Anläggning av gång- och cykelväg kommer ske inom det befintliga vägområdet och bedöms därför inte påverka den intilliggande allén. I den västra delen av planområdet finns en större ek med en uppmätt stamdiameter på 100 cm. som är särskilt skyddsvärd och bör skyddas i planen. Utanför planområdesgränsen, på Borgholm kungsgård finns även ett antal skogsalmar som bedöms som hotade med anledning av almsjukan. Exploateringen bedöms inte påverka almarna då de är placerade utanför planområdet.

Bild 9. Skyddsvärd ek placerad i den östra delen av planområdet. Eken har en stamdiameter på 100 centimeter.

Utöver den biotopskyddade trädallén som angränsar till planområdet och den skyddsvärda eken, finns ett flertal andra sorters träd inventerade inom det befintliga verksamhetsområdet som inte bedöms vara skyddsvärda, bland annat pil och asksly. Kommunen har i dialog med länsstyrelsen gjort bedömningen att ask inom planområdet inte bedöms vara särskilt skyddsvärt då det endast utgörs av asksly. Vid den östra plangränsen finns det en trädrad tillsammans med buskage, som består av främst yngre träd som inte heller bedöms vara skyddsvärt.

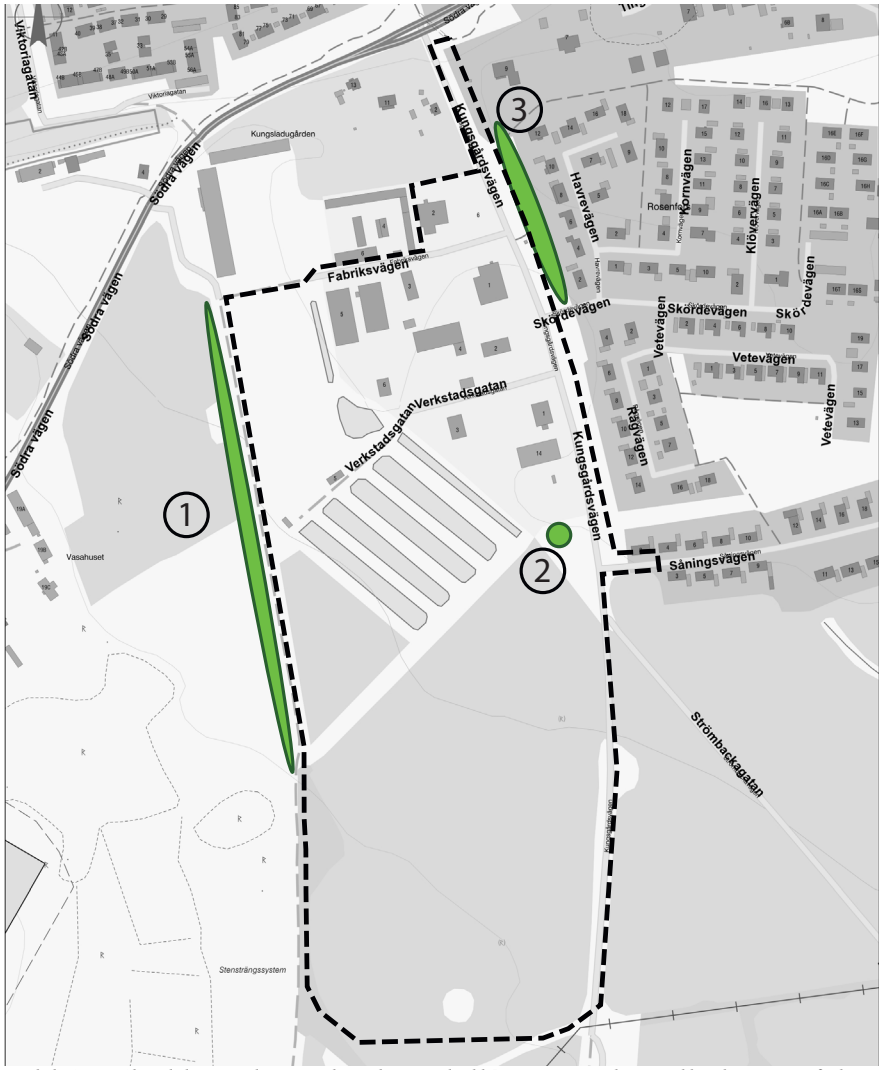

Bild 10. Skyddsvärda träd och trädallé inom och intill planområdet. 1. Biotopskyddad trädallé, 2. Särskilt skyddsvärd ek, 3- Enkelsidig trädallé

Ett flertal rödlistade arter har registrerats inom planområdet; Vit sminkrot, Bolmört och Luddvicker. Dessa arter har återfunnits på en yta som har använts som upplag, under ett platsbesök konstaterades det att det är osannolikt att dessa arter finns kvar på platsen. Lungrot som också är rödlistad har observerats i den sydöstra gränsen av planområdet, Lungrot bedöms inte påverkas negativt av planen eftersom den har återfunnits utanför planområdet.

Stenmurar

Stenmurar tillhör de mest påtagliga lämningarna i kulturlandskapet och vittnar om gångna tiders odlingslandskap. Murarna har höga naturvärden med en viktig funktion i ekosystemet. De utgör livsmiljöer, tillflyktsorter och spridningsvägar för flera växt- och djurarter. Precis väster om planområdet, längs grusvägen och trädallén, finns det biotopsskyddade stenmurar som skiljer åkrarna åt, stenmur nummer 2 i kartan på nästa sida. Det finns även en stenmur söder om planområdet, stenmur nummer 3 i kartan. Dessa stenmurar ligger utanför planområdet och ett visst avstånd tas till dessa i detaljplanen. Inom planområdet finns en stenmur som är centralt placerad och sträcker sig i väst-nordostlig riktning, stenmur nummer 1. Stenmuren är till stor

del övervuxen vilket gör att muren är svår att urskilja. Muren har även rasat vid några ställen och spridits ut. Stenmuren råder under biotopskydd tillsammans med ett intilliggande dike, en ansökan om dispens från biotopskyddet har gjorts för att kunna genomföra detaljplanen och uppnå en effektiv markanvändning.

Inom planområdet finns det även två odlingsrösen. Odlingsrösen definieras som på eller i anslutning till jordbruksmark upplagd ansamling av stenar med ursprung i jordbruksdriften. Ett äldre odlingsröse finns i den södra delen av planområdet som skyddas i planen och kommer inte att påverkas av en kommande exploatering. I den östra delen av planområdet finns ett odlingsröse som bedöms ha kommit till under senare tid, även detta odlingsröse skyddas i planen.

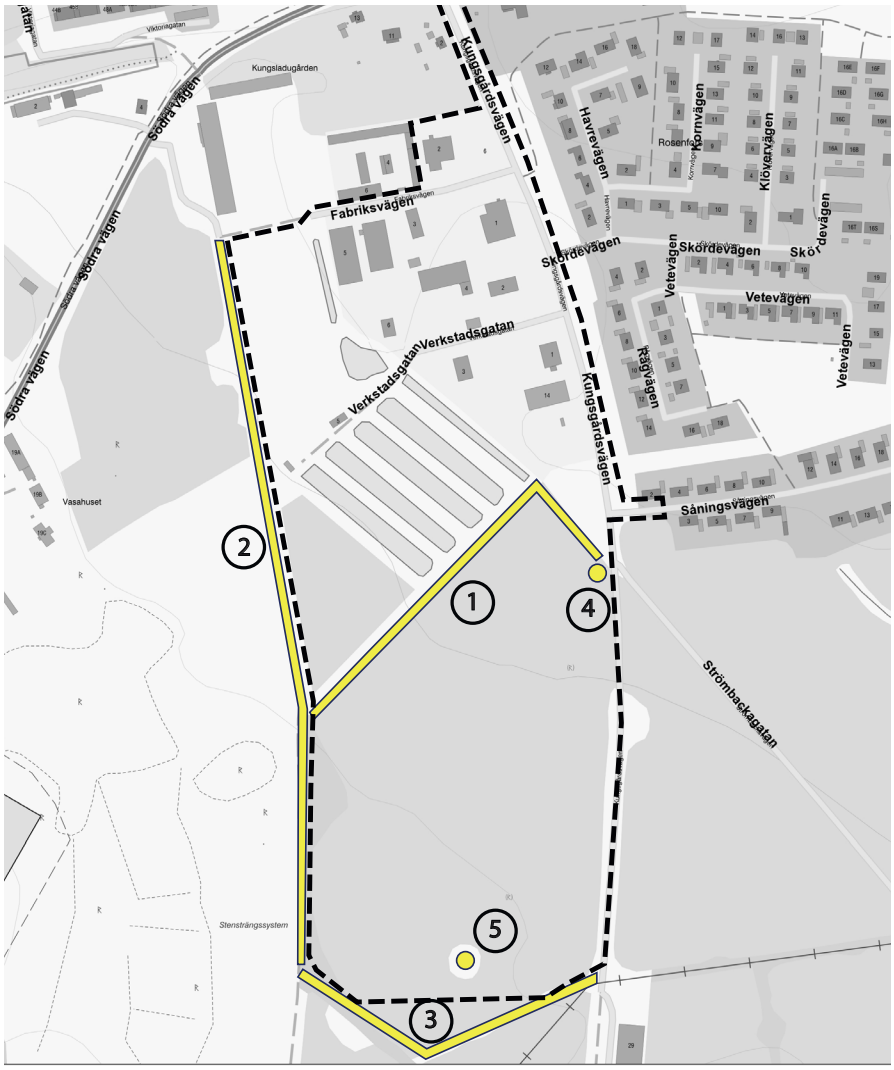

Bild 11. Stenmurar och odlingsröse inom och intill planområdet. 1- stenmur inom planområdet, kommunen har ansökt om dispens från biotopskydd. 2- Stenmur intill planområdet, påverkas inte av planen. 3- Stenmur söder om planområdet, påverkas inte av planen. 4- Odlingsröse som skyddas i planen. 5- Odlingsröse som skyddas i planen.

Bild 12. Stenmur 1 inom planområdet. Delar av stenmuren har rasat och är utspridd, andra delar är mer tydlig i sin utformning.

Fornlämningar

Marken omkring planområdet ingår i Räpplinge socken och är fornlämningstätt. Det finns flertalet boplatser och fyndplatser dokumenterade från förhistorisk tid. Området har således varit brukat och bebott under mycket lång tid. Trots att området är fornlämningstätt är det samtidigt en av de mindre undersökta socknarna på Öland. De gravar som man ser är framförallt knutna till landborgskanten längs väg 136. Inom planområdet finns det två större stenåldersboplatser registrerade samt några lösfynd utan synlig avgränsning. Strax utanför planområdet, nordväst, finns lämningar av gravfält och spår av odling från järnåldern. En arkeologisk förundersökning över fornlämningarna har gjorts av Kalmar Läns Museum (2019). Den arkeologiska förundersökningen visar på att de registrerade boplatserna endast återfanns i form av ytterligare lösfynd. De anläggningar som eventuellt har funnits på platsen har med största sannolikhet blivit förstörda av jordbruksarbete. Med tanke på det ringa antal anläggningar och fynd och på anläggningarnas dåliga bevarandegrad rekommenderar Kalmar läns museum inga ytterligare antikvariska åtgärder inom detaljplaneområdet. Marken kan därmed tas i anspråk för exploatering. Den arkeologiska förundersökningen finns bifogad till planhandlingarna.

Radon

Inom planområdet finns ingen radonmätning registrerad. Det finns radonmätningar utförda utanför planområdet som visar 60-110 becquerel per kubikmeter. Vid radonvärden som överskrider 200 becquerel per kubikmeter bör åtgärder vidtas. Det är inte ovanligt att radonvärden skiljer sig mycket åt på Öland med punktvis förhöjda värden. Anledningen är att radon sprider sig genom sprickor och håligheter i berggrunden via grundvatten och jordluft genom marklagren. Alunskiffer har höga radonhalter. Andra skifferarter har låga till normala radonhalter. I ett bälte längs med landborgskanten underlagras lerskiffern och kalkstenen av alunskiffer. Alunskiffern kan gå i dagen där de överlagrande bergarterna knäckts. Landborgskanten sträcker sig i nordsydlig riktning längs Ölands västra kust. Det finns därmed mindre risk för höga radonvärden på Ölands östra sida än på västsidan. Planförslaget medger inte någon känslig markanvändning.

Geologi

Enligt uppgifter från Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) består jordlagret inom

planområdet av lerig morän. Inom planområdet är jordtäcket bitvis tunt och kalkberggrunden går ställvis att finna direkt under matjorden. Väster om planområdet finns sedimentärt berg. Både berggrunden och jordlagren är relativt ogenomsläppliga vilket innebär att grundvattenytan förväntas stiga mer eller mindre upp i markytan vid blöta förhållanden.

Planområdet är ett relativt flackt område öster om landborgskanten. Området sluttar mot nordost med en höjdskillnad på ca tio meter från söder till norr inom planområdet. Marknivåerna inom planområdet varierar mellan 20-30 meter över havet och ligger inte inom område som löper risk för översvämning av stigande havsnivå. Marknivåerna väster om planområdet, vid väg 136 innan Vasahuset, är högre än inom planområdet, cirka 34-36 meter över havet. Marknivåerna öster om planområdet, Rosenfors bostadsområde, är lägre än inom planområdet.

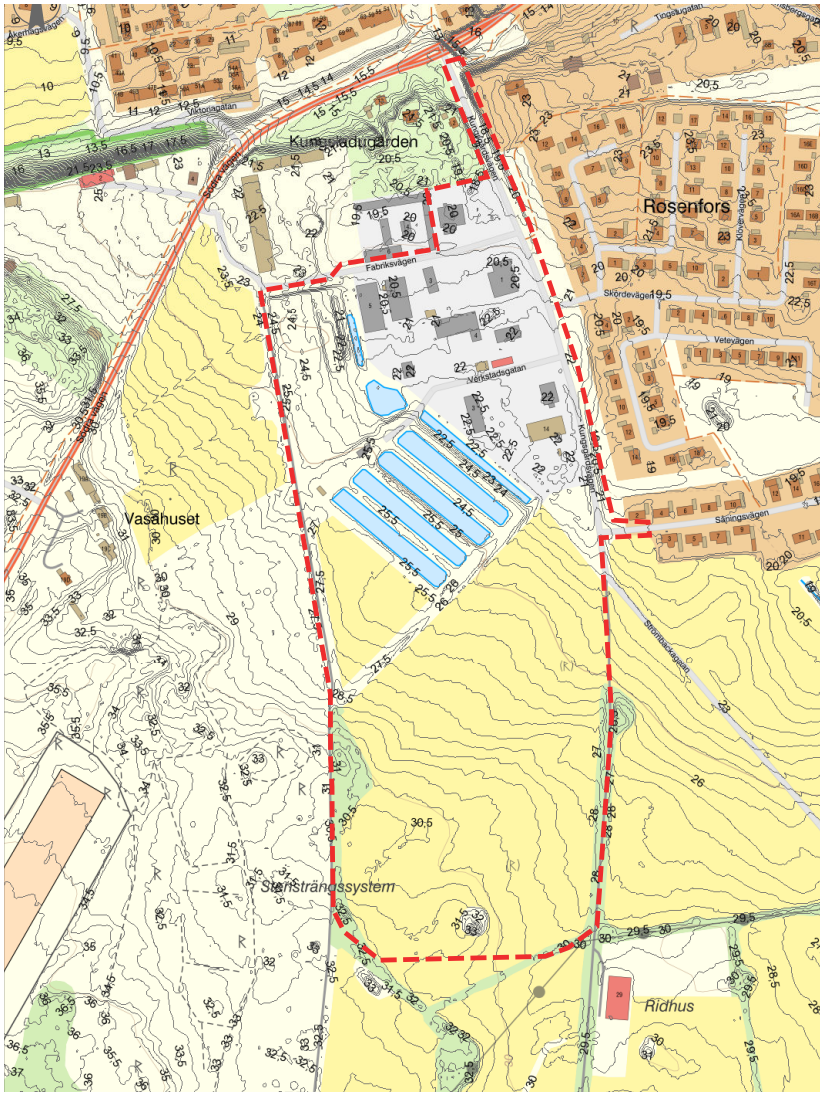

Bild 13. Höjdkurvor i området

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från tak och hårdgjorda ytor. Vid all ny exploatering är det viktigt att tänka på höjdsättning och ytavrinning så att det inte blir problem med instängda områden. Det befintliga verksamhetsområdet inom detaljplanen ingår i kommunalt verksamhetsområde för omhändertagande av dagvatten fastighet samt dagvatten gata. Inom

planområdets mitt finns det öppna diken som ansluter till det befintliga ledningsnätet samt öppna vattenspeglar (befintliga dammar). Söder om de anlagda dammarna finns en lågpunkt. Vid planens genomförande, där en stor andel av markområdet kommer att hårdgöras, finns det risk för att vatten inte kan rinna undan och leda till översvämningar. I samband med upprättandet av planförslaget har en dagvattenutredning tagits fram av Structor (2020). Dagvattenutredningen finns bifogat till med planhandlingarna. I dagvattenutredningen har dagens dagvattenhantering studerats samt framtida utifrån en maximal exploatering av området. Utredningen ger även förslag till åtgärder.

Möjligheterna till infiltration av dagvatten i området idag bedöms vara mindre bra i lerig morän. Vid genomförandet av den arkeologiska förundersökningen framgår det att vattnet steg snabbt i vissa av schakten som grävdes.

Bild 14. Bild från den arkeologiska förundersökningen över ett av schackten.

Både grundvattenströmningens riktning och ytvattenströmningen förväntas vara liknande som markytans lutning, riktning norrut mot Borgholm stad. I den sydligaste delen av planområdet finns vattendelare som gör att vatten istället kan strömma lite mer öster- eller söderut mot en del av vattendraget Strömmen. Idag leds ytvattnet inom planområdet till det kommunala dagvattennätet som har Kalmarsund som slutrecipient för dagvatten. In i planområdet rinner vatten väster- och söderifrån från betesmarkerna. En del av ytvattnet som kommer västerifrån används till de befintliga dammarna.

Söder och öster om planområdet finns ett par våtmarksområden där Rosenforsbäcken går igenom. Bäcken mynnar ut till dagvattenätet söder om Rosenfors villaområde. Bäcken skapar problem på vårkanten med översvämningar och belastar dagvattenledningarna vid hög nederbörd. Dagvattenledningar som sedan fortsätter genom Borgholm stad är då redan överbelastade vid inloppet och kan därmed inte ta upp den mängd dagvatten som tillkommer inne i staden. Idag pågår det ett arbete med att utvidga våtmarker som kan fördörja dagvatten där Rosenforsbäcken går igenom. På så vis kan dagvattnet omhändertas, fördröjas och renas innan det når dagvattenledningen söder om villaområdet och undvika att belasta ledningen redan vid inloppet och orsaka problem längre norrut. Det kommunala ledningsnätet för dagvatten kan då även ta upp dagvatten från stadens gator.

I planförslaget måste dagvattnet omhändertas innan det kan kopplas på det befintliga ledningsnätet.

Omhändertagandet ska ske lokalt på platsen genom öppna dagvattenåtgärder för att samla upp, fördröja och rena. För att inte försvåra dagvattenhanteringen i nedströms belägna områden föreslås det i dagvattenutredningen (Structor, 2020) att utflödet från detaljplaneområdet inte får öka i samband med exploatering utan ska vara samma som vid nuvarande situation. Åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen är skelettjord, diken och dammar på allmän platsmark samt förslagsvis underjordiska kasettmagasin på kvartersmark för fördröjning och rening av dagvatten. Dagvattenhanteringen i planförslaget beskrivs mer utförligt under planförslag på sida 38.

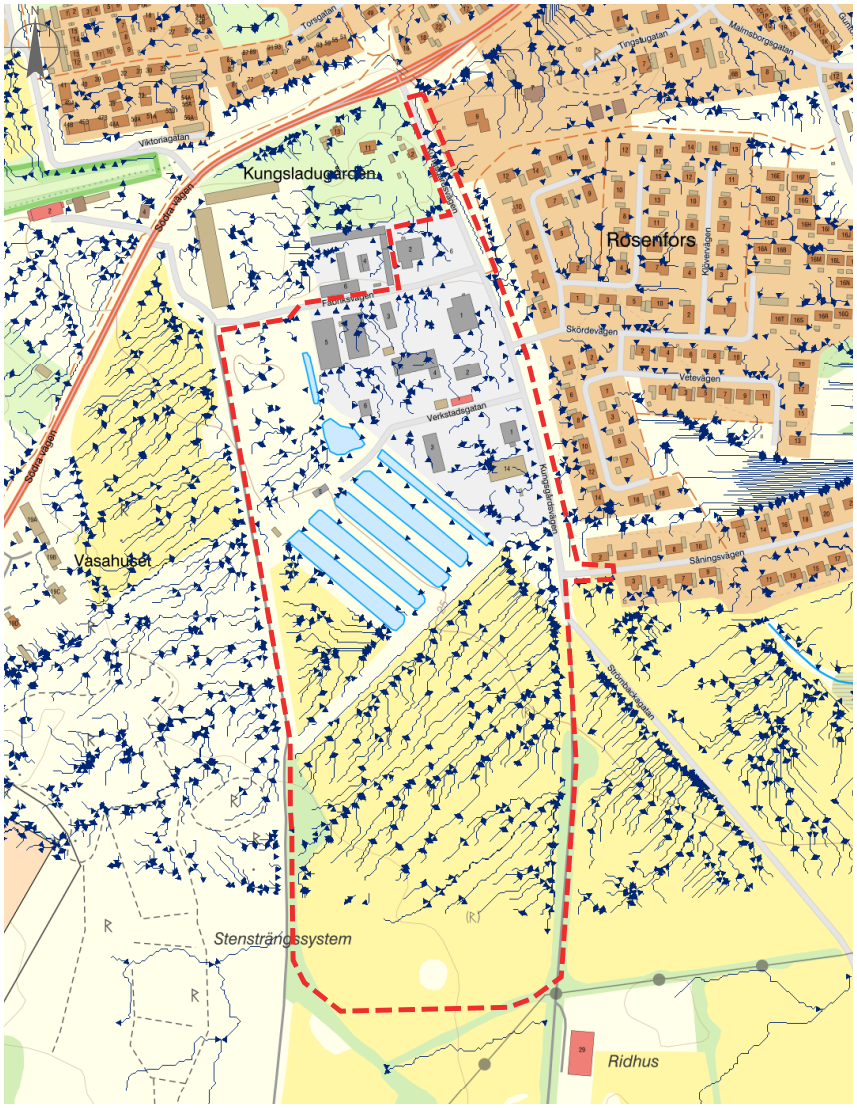

Bild 15. Riktning för avrinning

Vatten och avlopp

Planområdet angränsar till kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Borgholm Energi AB är huvudman för det allmänna nätet. Eventuell ny bebyggelse kan kopplas på det kommunala ledningsnätet för vatten och avlopp.

El- och tele och bredband

Skanova, Borgholms Energi Elnät AB och Telia öppen fiber har markförlagda ledningar inom planområdet.

4. Avvägningar enligt Miljöbalken

Förenligt med 3, 4 och 5 kap. Miljöbalken

Miljöbalkens tredje kapitel handlar om grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Mark- och vattenområden skall användas för det ändamål som de är mest lämpade till. Det fjärde kapitlet handlar om bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden (Öland anges). Det femte kapitlet handlar om miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsförvaltning. Regeringen får ange föreskrifter angående mark, vatten, luft eller miljön, om det behövs för att bland annat skydda människors hälsa eller miljön. Planförslaget bedöms som förenligt med Miljöbalkens 3, 4 och 5 kapitel.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Vid detaljplaneläggning ska kommunen göra en undersökning om planens miljöpåverkan. En undersökning är den analys som görs för att avgöra om planen eller projektets förslag kan antas påverka miljön så mycket att en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning behövs. Vid betydande miljöpåverkan krävs en MKB enligt PBL 4 kap. 34 §. Syftet är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. I undersökningen beskrivs platsens miljöförutsättningar och motiverar ett ställningstagande för om planen kan förväntas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning göras.
Borgholms kommun har utfört en undersökning av planens miljöpåverkan. Den samlade värderingen är att en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver upprättas enligt Miljöbalkens kriterier. I behovsbedömningen framgår det att planförslaget kan leda till påverkan på grundvattnet, fornlämningar, biotopskyddade stenmurar och trädallé, samt påverkan på MKN buller och att undersökningar behöver göras för att säkerställa i vilken utsträckning planförslaget kan komma att påverka dessa. En arkeologisk förundersökning har gjorts som visar på att befintliga fornlämningar saknar värde och att marken därför kan tas i anspråk för avsatt ändamål. En utredning om dagvatten har gjorts som visar på att det finns en ytterst liten risk att grundvattnet skulle påverkas av planförslaget. För att säkerställa att grundvattnet inte påverkas behöver marknivåerna bibehållas så att ytvattnets riktning fortsatt sker norrut. En bullerutredning har även tagits fram som visar att det inte krävs någon skyddsåtgärd till följd av exploateringen.

De biotopskyddade stenmurarna längs planområdets västra gräns, samt den biotopskyddade trädallén, har undantagits från planområdet. Det tas ett säkerhetsavstånd på 16 meter från planområdesgränsen till tillkommande bebyggelse för att säkerställa att ingen påverkan sker på den biotopskyddade allén. Detta avstånd säkerställs med prickmark samt med en bestämmelse om att schaktning, byggnation eller upplag inom får ske inom detta skyddsavstånd. En ansökan om dispens från biotopskyddet har gjorts för stenmuren som är placerad centralt i planområdet och sträcker sig i väst- nordostlig riktning. Sammantaget görs bedömningen att skyddsvärda arter av träd inom eller precis utanför planområdet inte påverkas av planen, då skyddsvärda träd skyddas genom planbestämmelser eller undantas från planområdet.

I undersökning om betydande miljöpåverkan framgår det att det inom planområdet finns ett flertal rödlistade arter rapporterade i artportalen mellan 2010-02-01 och 2021-02-01, dessa arter är Vit sminkrot, Bolmört och Gravand. Dessa arter är klassade som nära hotade. Luddvicker som är klassad som sårbar har även observerats inom planområdet. De nämnda örterna har

återfunnits på en yta som har använts som upplag. Ett platsbesök avslöjade att det är osannolikt att örterna lever kvar idag. År 2009 har det rapporterats att Lungrot har påvisats i planområdets sydöstra kant. Eftersom denna del kommer att planläggas med **PARK** görs bedömningen att det är en liten risk att Lungörten kommer att påverkas av planen. Gravanden har observerats vid ett tillfälle år 2014 i en av dammarna i Borgholms stug- och fiske camping, men de bedömdes inte häcka på platsen. Rödlistade arter av fågel bedöms därmed inte påverkas av planen då området inte utgörs som levnadsplats för dessa.

Det är inte troligt att annan biologisk mångfald, spridningskorridorer, barriärer, solinstrålning eller näringstillgång påverkas av detaljplanen då marken i dagsläget brukas som åkermark utan högre naturvärden.

Den samlade bedömningen är att planförslaget inte medför en betydande miljöpåverkan.

Riksintressen

Hela Öland utpekas som riksintresse för det rörliga friluftslivets intressen som särskilt ska beaktas vid exploatering eller andra ingrepp i miljön enligt Miljöbalken 4 kap 1-2§§ samt för obruten kust enligt Miljöbalken 4 kap. 3§. Bestämmelserna utgör inget hinder vid utveckling av befintliga tätorter eller lokalt näringsliv. Planområdet ligger i utkanten av Borgholms tätort och är ingen målpunkt för det rörliga friluftslivet. Planförslaget innebär en utveckling av näringslivet och bedöms inte påverka ovanstående riksintressen negativt.

Planområdet omfattas av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § Miljöbalken. I motiveringen till riksintresset pekas tre delar ut; Slottsmiljön vid Borgholms slottsruin och kungsladugård, Borgholms stadsmiljö med brunns- och bostadsbebyggelse från sekelskiftet samt odlingslandskapet med differentierat näringsfång vid byar och bebyggelsemiljöer. Av riksintressets kärnvärden är det främst den komplexa kulturmiljön som Kungsladugården utgör som kan komma att påverkas av detaljplanens förslag. Kungsladugården ligger cirka en kilometer öster om Borgholms slottsruin. Tillsammans utgör Kungsladugården och slottsmiljön en helhet såväl funktionellt som upplevelsemässigt. I viss mån kan även odlingslandskapet påverkas, men denna bedöms redan initialt vara försumbar. Stadsmiljön i Borgholm med brunns- och bostadsbebyggelse från sekelskiftet kommer inte att påverkas av detaljplanen då planområdet är beläget utanför staden. Kungsladugården anlades av Gustav Vasa under 1500-talet i syfte att drivas som avelsgårdar för hovets räkning samt tjäna som mönstergårdar för traktens bönder. Kungsgården var helt inriktad på djurhållning. Kungsgården ligger cirka en kilometer öster om Borgholms slott och hade från början stora markområden. Den första byggnaden byggdes troligen under 1520-talet. På 1670-talet brändes huset av danskarna och ett nytt stort stenhus med två bostadsvåningar, Vasahuset, byggdes på det gamla husets grund. Vasahuset utgör den kulturhistoriskt mest komplexa delen i omgivningen. Vasahuset utgör ett karakteristiskt blickfång vid infarten till Borgholm söderifrån och är idag skyddat som byggnadsminne.

Planområdet omfattar inte själva Kungsladugården, men en del av marken som arrenderas av Kungsladugården idag. Planområdet omfattar inte marken kring Vasahuset, men angränsar till det kulturhistoriskt värdefulla området. För att inte inkräkta på upplevelsen av stadens möte med kultur- och naturmiljön är bebyggelsen i planförslaget reglerad i både skala och placering. För att bedöma lämplig höjd och placering av ny bebyggelse inom planområdet har en enkel höjdmodell

över området tagits fram med hjälp av inskannad las-data. Med hjälp av höjdmodellen har ny bebyggelse placerats ut inom planområdets kvartersmark där olika höjd på byggnaderna har ställts in för att bedöma vilken skala som passar in i landskapsvyn från väg 136. Landskapsbilden från väg 136 är viktig att bevara utifrån riksintressets kärnvärden som slottsmiljön, Kungsladugården och Vasahuset utgör. Planförslaget har därför utformats för att minimera påverkan på landskapsbilden sett från väg 136. Marknivåerna över havet har använts som utgångspunkt vid bebyggelsens höjd för att undvika att den nya bebyggelsens taklinje blir högre än marknivån vid väg 136. För att minimera påverkan på landskapsvyn från väg 136 har bebyggelsens höjd reglerats till maximalt åtta meter i nockhöjd. Längs med planområdets västra gräns finns en trädallé som avgränsar planområdet från betesmarken i väster. I höjdmodellen som tagits fram har olika höjdangivelser testats för ny bebyggelse. I bilderna på nästa sida visas bebyggelse med åtta respektive tio och tolv meters höjd för att få en uppskattning om hur bebyggelse upplevs från väg 136.

Bild 16. Vy över Vasahuset från väg 136. Bakom Vasahuset och trädridån ligger det befintliga verksamhetsområdet.

En högsta nockhöjd på åtta meter bedöms som lämpligt i planområdet med hänsyn till omgivningen då marken här är högre, cirka 30 meter över havet. Marknivån vid väg 136 ligger på ungefär 34-36 meter över havet. En högsta nockhöjd på åtta meter bedöms även som lämplig sett från bostadsområdet. Befintliga verksamheter inom planområdets norra del har varierande höjder mellan sex och åtta meter i nockhöjd. Dessa är småskaliga i sin karaktär och en utveckling av liknande verksamheter bedöms som lämpligt i området. Storskaliga verksamheter som har behov av att synas bedöms inte som lämpligt i planområdet. Den typen av verksamheter är mer lämpade att placera i handelsområdet Triangeln som ligger i direkt anslutning till den norra infarten. Handelsområdet Triangeln har förutsättningar för att vara exponerat på ett annat sätt. Nytillkommande verksamheter i Rosenfors bedöms inte kunna vara exponerade på samma sätt med hänsyn till omgivande bebyggelse och den värdefulla natur- och kulturmiljön samt odlingslandskapet. Med planförslagets utformning görs bedömningen att planförslagets påverkan på landskapsbilden är marginell.

Planområdet angränsar till riksintresse för naturvården i väster. Riksintresset utgörs av ett större alvarområde (3 kap 6 §, miljöbalken). I området ingår hela Slottsalvaret samt Greby-Räpplinge alvar. Området beskrivs som representativt odlingslandskap med betade alvarmarker med lång kontinuitet. Området har rik flora och fauna. Ett avstånd mellan gränsen för riksintresset och planområdesgränsen har skapats. Marken närmast planområdesgränsen i väster är dels planlagd med prickmark och dels planlagd som **NATUR** för att skapa ett byggnadsfritt avstånd mellan det öppna odlingslandskapet och det nya verksamhetsområdet. Det kan bidra till att skapa ett möte mellan kommande verksamhetsområde och natur- och kulturmiljön.

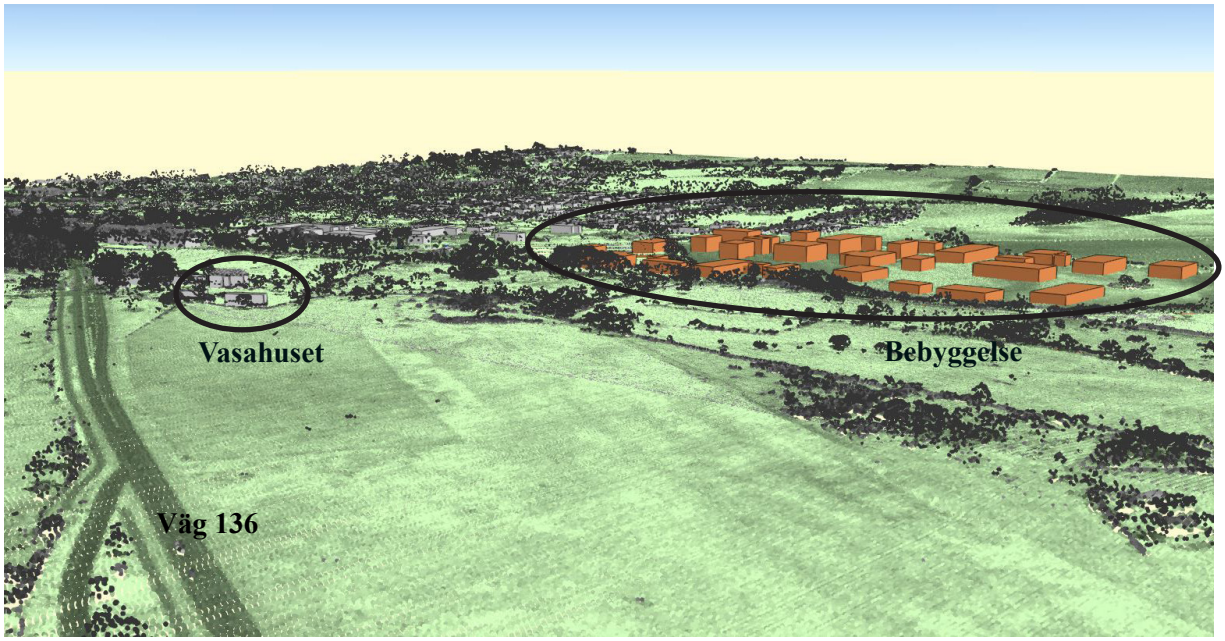

Bild 17. Bild över området från höjdmodellen. Gråa byggnader är befintliga byggnader och orangea är förslag på nytillkommande bebyggelse.

Bild 18. Bild från väg 136 med vyn över Vasahuset. Bakom Vasahuset skymtas befintlig bebyggelse.

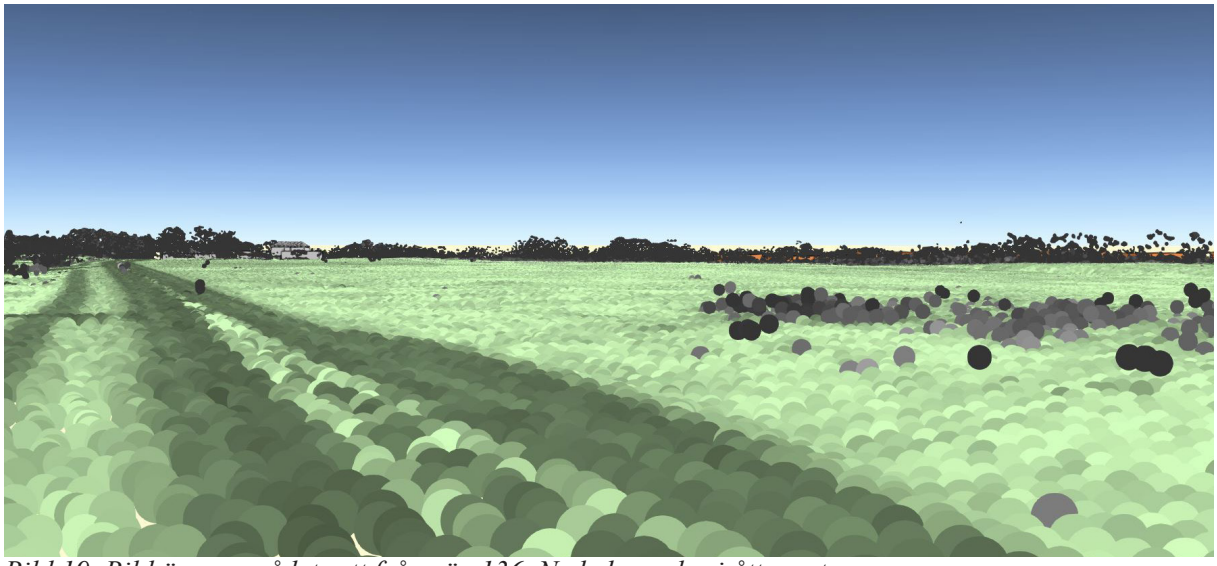

Bild 19. Bild över området sett från väg 136. Ny bebyggelse i åtta meter.

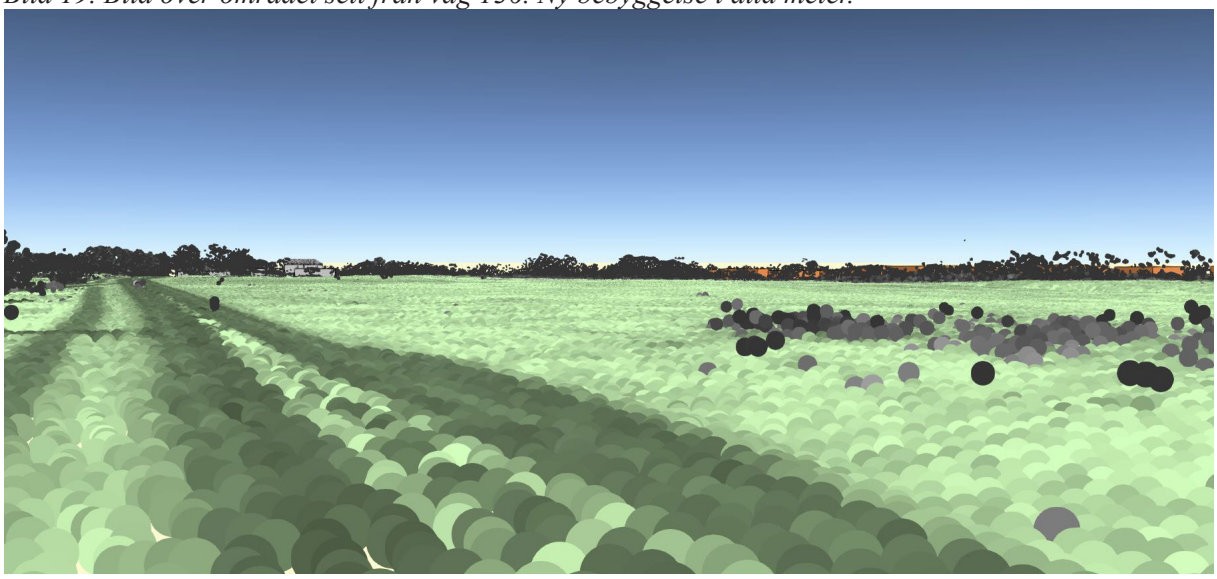

Bild 20. Bild över området sett från väg 136. Ny bebgygelse i tio meter.

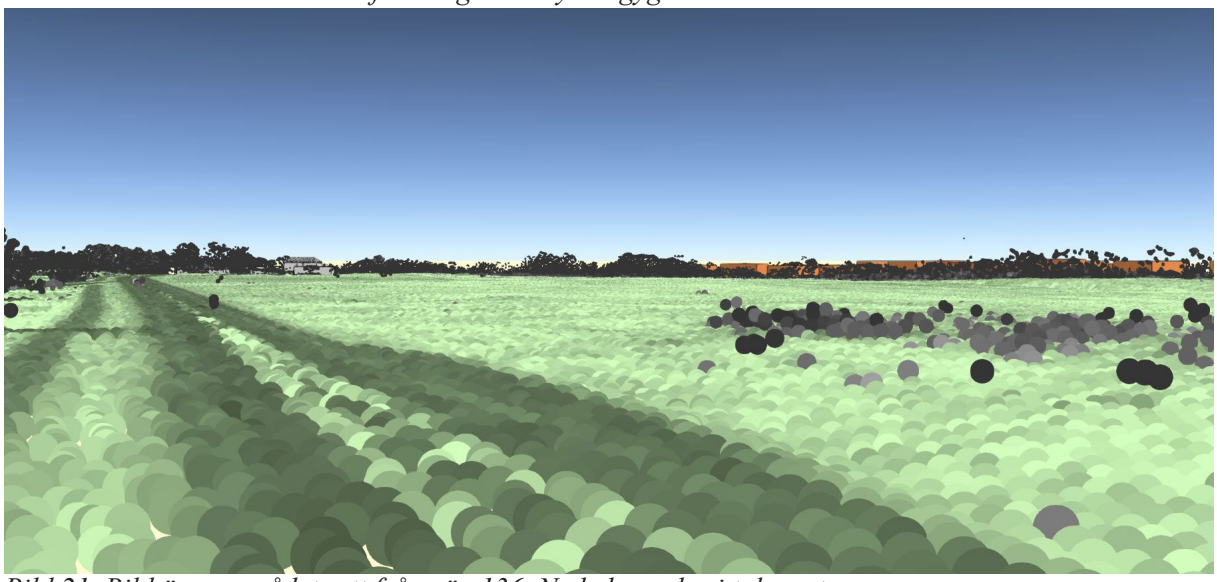

Bild 21. Bild över området sett från väg 136. Ny bebyggelse i tolv meter.

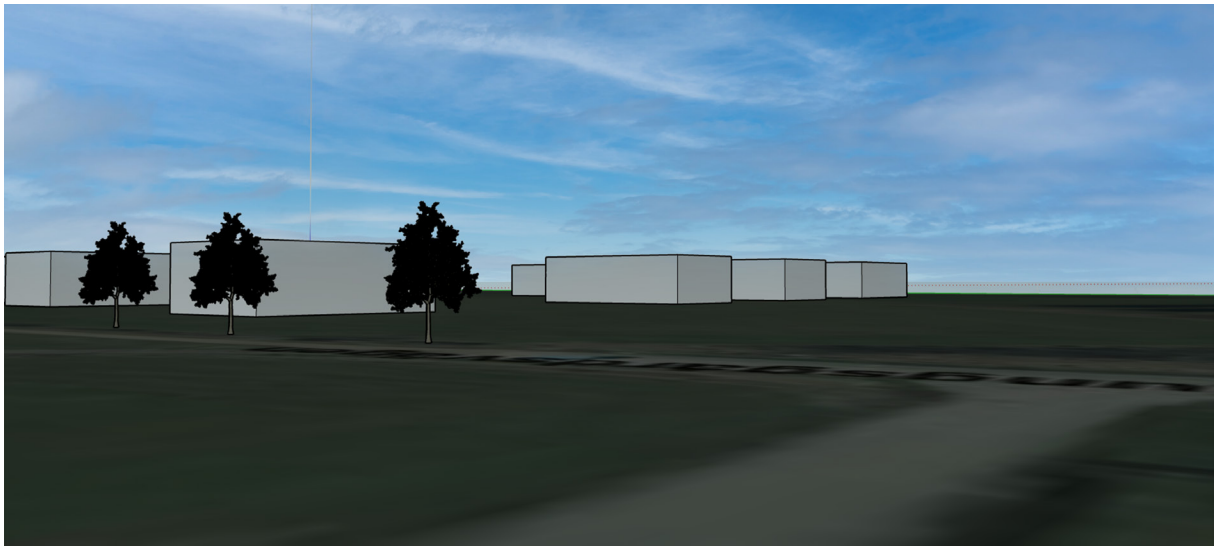

Bild 22. Bild över området sett från Såningsvägen. Ny bebyggelse i åtta meters höjd.

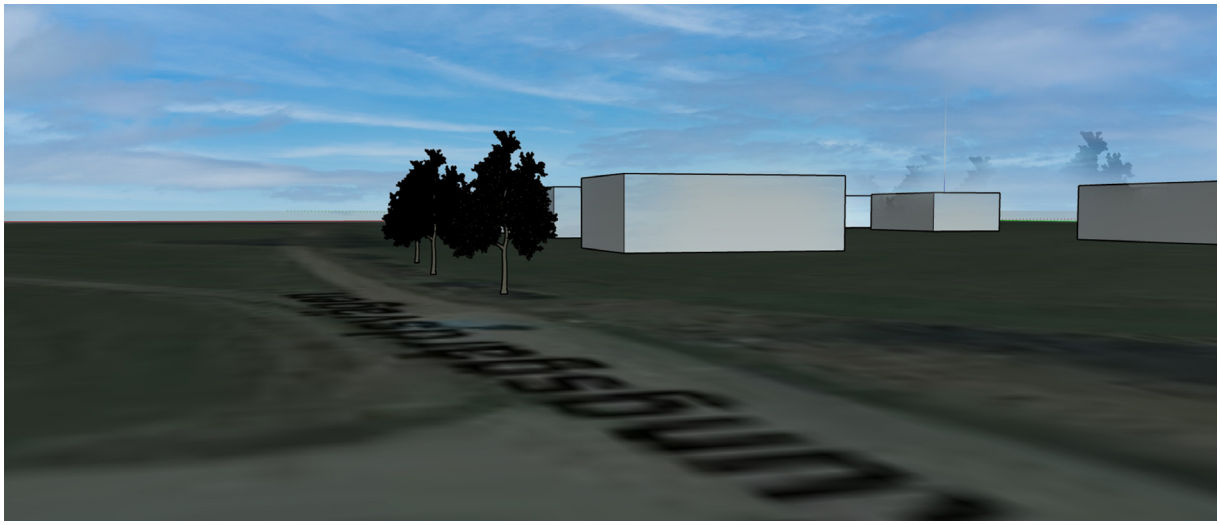

Bild 23. Bild över området sett från centrala delen av Kungsgårdsvägen Ny bebyggelse åtta meters höjd.

Jordbruksmark

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket Miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Planförslaget innebär en exploatering på jordbruksmark. Kommunen är i behov av verksamhetstomter i närheten av Borgholm. Borgholm är begränsad åt vilket håll staden kan växa med havet, slottsmiljön och jordbruksmark runt om sig. I den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik från år 2019 har områden som är lämpliga för verksamhetsutveckling pekats ut. Rosenfors är ett av de områden som är utpekat som utredningsområde för verksamheter. Andra möjliga områden som är utpekad i den fördjupade översiktsplanen inom eller i närheten av Borgholm tätort är antingen redan utbyggda eller kringbyggda och saknar

expansionsmöjligheter. Nya verksamhetsetableringar i de centrala delarna av Borgholm är inte lämpligt då trafiken inne i staden skulle öka vilket medför ökade störningar för bostäder och stadsliv. Att ta attraktiv och strandnära mark i anspråk för verksamhetsändamål är inte god hushållning med markresurserna. En placering utanför tätorten är därför lämpligt för utveckling av verksamheter.

I den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik förs ett resonemang om tätorternas omgivande jordbruksmark. Rekommendationerna är att de stora sammanhängande jordbruksarealerna inom fördjupningsområdet ska prioriteras. Där jordbruksmarken sammanfaller med vattentäkten bör ingen exploatering vara möjlig. Den jordbruksmark som föreslås att exploateras med detaljplanen är utpekad i den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik som jordbruksmark som kan försvinna i samband med att fördjupningen genomförs. I den fördjupade översiktsplanen har bedömningen gjorts att den jordbruksmark som kan tas i anspråk för exploatering är mindre produktiv än övrig jordbruksmark.

För att nyttan med att bebygga odlingsmark ska överväga befintlig användning ska marken utnyttjas effektivt och en tät exploatering i direkt anslutning till befintlig infrastruktur bedöms som lämpligt. Jordbruksmarken som detaljplanen omfattar ligger i direkt anslutning till ett befintligt verksamhetsområde med utbyggd infrastruktur. I den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik finns enbart Rosenfors utpekat som expansionmöjligt för verksamheter.

Natura 2000-områden

Slottsalvaret är ett Natura 2000-område och är beläget väster om länsväg 136 mellan Borgholm och Strandtorp. Området avgränsas i väster av Natura 2000-området Borga Hage, Solliden samt bebyggelse i Strandtorp längs landborgen. Syftet med Natura 2000-området Slottsalvaret är att skydda och bibehålla markernas öppna och betespräglade karaktär samt att vårda de betydelsefulla naturtyper så att alla de växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer kan fortleva i livskraftiga bestånd.

I beskrivningen av Natura 2000-området Alvarmarker söder om Borgholm framgår att området har en mängd sällsynta och skyddsvärda arter. Planförslagets föreslagna byggnation bedöms inte påverka Natura 2000-områdets rika flora, inte heller fungan, mossor eller insekter då dessa arter förekommer knutna till andra miljöer än som återfinns inom planområdet. De åtgärder för dagvattenhantering som ändrar vattenföringen inom planområdet sker i avrinningsområdets naturliga riktning, bort från Natura 2000-området och bedöms inte påverka vattenföringen inom Natura 2000-området. Av de arter som finns noterade i artdatabasen inom och i anslutning till planområdet är det flera fågelarter i de anlagda dammarna. För att inte påverka fågellivet negativt ska ingrepp i anslutning till dessa dammar endast ske utanför häckningsperioden. De nya dammar som anläggs bör utformas med konsultation av sakkunnig inom ornitologi för att öka chanserna till att vara till nytta för de fågelarter som häckar i närområdet.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

Förorenad mark

Inom det befintliga verksamhetsområdet finns ett identifierat MIFO-objekt på fastighet Plogen

4, tidigare Ölands Allskrot där det har förekommit skrotsanering och skrothandel. Objektet bedöms tillhöra klass 3- måttlig risk, då fastigheten ligger inom ett verksamhetsområde där människor kan tänkas vistas yrkesmässigt i begränsad utsträckning, området är även inhägnat. Planförslaget medger inte några förändringar vad gäller markanvändningen för berörd eller omgivande fastigheter. Även närliggande Borglanda är identifierat som ett MIFO-objekt, denna är ej riskklassad.

Där det har förekommit skrotsanering och skrothandel, på fastigheten Plogen 4, så har demontering av bilar skett på hårdgjord yta med spilloljetank, vilket minskar risken för spill. Jordarten inom området utgörs av morän, lera och sand. Markens genomsläpplighet bedöms vara dålig, det är därför osannolikt att planen påverkar grundvattnet genom infiltration av föroreningar. Det är även låg risk att föroreningar skulle nå vattentäkten som är lokaliserad sydväst om planområdet, då grundvattnets strömningsriktning går åt motsatt håll.

Vid byggskedet ska markprover tas för att massorna ska kunna tas om hand om föroreningar upptäcks, det gäller hela planområdet. Det finns ingen generell handlingsplan för hantering av massor i kommunen men åtgärder i förorenade områden ska anmälas och prövas. Vid en prövning uppger den som ska utföra åtgärden hur massorna ska hanteras.
Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) ska tillämpas för planområdet.

Vattentäkt

Söder och öster om planområdet ligger vattenskyddsområdet Borgholm/Köpingsvik, även kallat Solbergafältet (fastställt av Regeringen, 2008-04-24). Vattentillgångarna inom skyddsområdet är ett av Ölands viktigaste vattenförsörjningsområde. Huvuddelen av skyddsområdet ligger flera km öster om planområdet, men den så kallade Strömmens avrinningsområde nära Borglanda flygplats utgör en skyddszon i anslutning till Strömmen. Riskbilden vid flygfältet och vid väg 136 var en anledning till att denna del av skyddsområdet kom till. Planområdet tangerar den sekundära skyddszonen i söder. I dagvattenutredningen gjord av Structor (2020) har en förenklad riskanalys avseende risk för skada på ytvattentäkten gjorts. Detaljplaneområdet ligger utanför vattenskyddsområdet och avrinning sker normalt norrut, bort från vattenskyddsområdet. Det finns endast en liten risk för påverkan om det sker någon betydande förändring av avrinningen, t.ex. en ombyggnad av dagvattensystemet och förutsättningar för att ytvatten ska rinna mot vattentäkten i söder uppstår. Det är därför viktigt att inte bygga om det dagvattensystem som finns idag samt bevara marknivåerna inom planområdet så att ytvattnet fortsatt rinner norrut, bort från vattentäkten.

Miljökvalitetsnormer för vatten

EU:s ramdirektiv för vatten, vattendirektivet, är en nationell lagstiftning som grundlades i ett EU-samarbete. Syftet är att ge en helhetsbild över ländernas vattenresurser och direktivet ska även utgöra ett skydd. Vattendirektivet trädde i kraft år 2000 och är införlivat i svensk lagstiftning, främst i Vattenförvaltningsförordningen. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten omfattas av förordningen. Målsättningen är att allt inlands- kust och grundvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status år 2015, i vissa fall med tidsfrist till 2021 och i särskilda fall till 2027.

Vattnets naturliga väg är uppdelat i så kallade avrinningsområden där höjder i landskapet avgränsar ett område. Beroende på händelse och dess beskaffenhet kan vattenmiljön påverkas i större eller mindre omfattning inom ett avrinningsområde. Vattnet i planområdet rinner ut till Kalmarsund.

Borgholms kommun ingår i åtgärdsprogram för södra Östersjön, och planområdet ingår i M n Kalmarsunds utsjövatten (SE561400-161201). Vattenförekomsten uppnår inte god kemisk status. Ett allmänt miljöproblem är kvicksilver som förekommer i alla ytvatten med överstigande gränsvärden. Eftersom metaller aldrig bryts ner finns de till största delen kvar i bottensedimentet. Det finns därmed risk för att god kemisk status inte uppnås till 2021. Den ekologiska statusen för Kalmarsunds utsjövatten är fastställd som måttlig och riskerar att inte uppnå god ekologisk status till 2021. Bedömningen beror på att halterna av näringsämnen fortfarande inte når god status i kustvattnet. Övergödning är ett miljöproblem i Kalmar läns kust såväl som i egentliga Östersjön. Åtgärder behöver genomföras till 2021 för att god ekologisk status ska kunna nås till 2027.

Planområdet ingår i grundvattenförekomsten Mörbylånga-Borgholms kalkberg (SE628596-154217) vilken sträcker sig längs Ölands västra sida från Risinge i söder upp till Vannborga i norr Kvalitetskraven i MKN för grundvatten innebär att den kemiska och kvantitativa statusen ska vara god 2021. Grundvattnets kemiska och kvantitativa status för Mörbylånga-Borgholms kalkberg är klassade som goda. Bedömningen är dock gjord på schabloner och kan ha brister. Bedömningen visar att grundvattenförekomsten bedöms klara god kemisk status till 2021. Men att det finns risk att god kvantitativ status inte uppnås till 2021 på grund av låg årsnederbörd med låga grundvattennivåer och uppståndelsen av vattenbrist vid längre och sammanhängande perioder med nederbördsunderskott.

I dagsläget kommer påverkan på MKN från omgivande bebyggelse, till exempel tvätt av bilar, oljespill från motorfordon, trädgårdsgödsel och dagvatten från tak och hårdgjorda ytor. Planförslaget innebär en stor tillkommande hårdgjord yta. Det innebär att dagvattnet inte kan infiltreras på samma sätt som tidigare. Planförslagets omfattning är stor och den tillkomna mängden dagvatten som planförslaget medför måste omhändertas. Dagvatten ska samlas upp, fördörjas och renas innan det kan släppas på det kommunala ledningsnätet. Rening av dagvatten ska ske i skelettjordar, diken samt dammar innan det når den kommunala ledningen. Om föreslagna åtgärder i planförslaget för dagvattenhantering genomförs bedöms inte planförslaget försvåra förutsättningen att uppnå MKN i recipienten. De negativa konsekvenserna på miljökvalitetsnormer för vatten minimeras och planförslaget bedöms således inte påverka miljökvalitetsnormer för vatten negativt.

5. Tidigare ställningstaganden enligt PBL

Detaljplan

Det befintliga verksamhetsområdet i planområdets norra del omfattas av detaljplanen förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Borgholm, fastighet Borgholm 8,14 m.fl., fastställd 1972-01-18. Planen medger småindustriändamål. En del av planen upphävdes 1994. Anledningen till upphävandet är att det inom detaljplanen fanns en anläggning för kräftodling vars utformning inte överrensstämde med den gällande planen.

Området har utretts i olika planprocesser vid ett flertal tillfällen. 2009 upprättades ett planprogram som var ute på samråd. Planprogrammet innefattade förutom en utvidgning av verksamhetsområdet även ett nytt bostadsområde och en ny väg för tillfart från väg 136. Den planerade utvidgningen av verksamhetsområdet var då avsevärt större än det nu föreslagna planområdet.

Bild 24. Gällande detaljplan för området. Det markerade området visar den del av detaljplanen som är upphävd.

Översiktsplan

Området redogörs inte detaljerat i den kommuntäckande översiktsplanen (2002). Översiktsplanen för Borgholms kommun anger att ”Ny bebyggelse bör så långt möjligt anpassas till den befintliga miljön på platsen vad gäller placering, utformning och färgsättning”. I den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik (2019) är området utpekat som utredningsområde för verksamheter och handel. I den fördjupade översiktsplanen framhålls att det befintliga verksamhetsområdet kan förtätas och att man i första hand bör göra detta innan ny mark tas i anspråk. Den del av planområdet som planläggs för verksamheter stämmer överens med intentionen i den fördjupade översiktsplanen.

Den del av planområdet som planläggs för ställplats, besöksanläggning och tillfällig vistelse stämmer idag inte överens med den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik. Campingverksamheten har funnits på platsen i cirka femton år och har enbart fått tillfälliga lov för sin verksamhet. Vasahuset som är beläget i närheten av planområdet är utpekat i den fördjupad översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik (2019) som utredningsområde för nytt kulturcentrum.

6. Planförslaget och konsekvenser

Plankarta

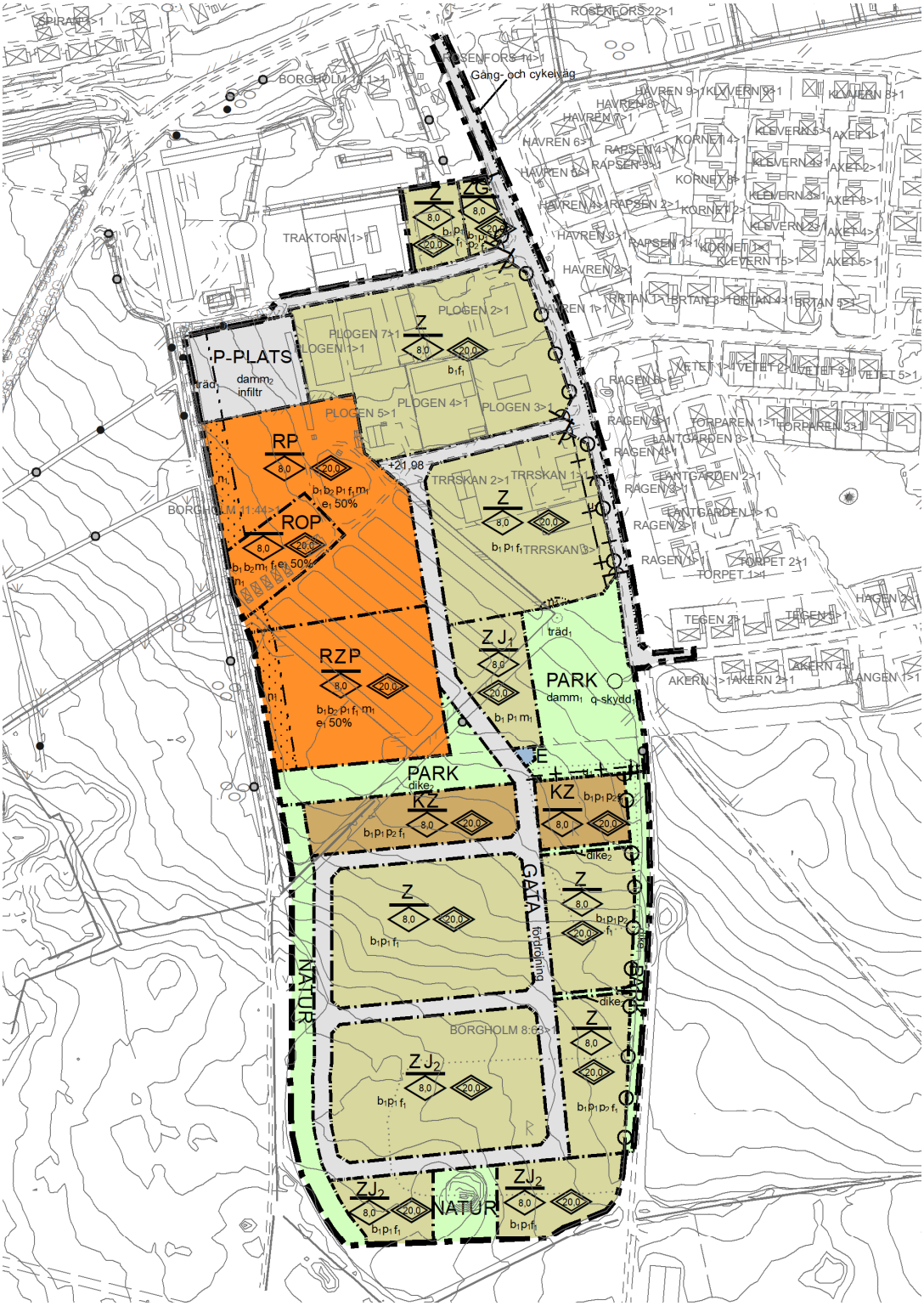

Plankarta med ortofoto

Bebyggelse

Planförslaget medger till största del användningen verksamheter **(Z)** för att möjliggöra en utvidgning av det befintliga verksamhetsområdet i planområdets norra del. Inom användningen verksamheter ingår ytkrävande verksamheter som har begränsad omgivningspåverkan. Även handel med varor som produceras inom området kan ingå i användningen. Det handlar då framförallt om partihandel. Syftet med användningen verksamheter är att möjliggöra för liknande verksamheter som finns inom området idag. Planen möjliggör därför för flexibla byggrätter för verksamhetsändamål. Användningen verksamheter ger planen en flexibilitet för att möta framtida utvecklingsbehov. Till användningen verksamheter hör även komplement till verksamheten, så som parkering och kontor. Dessa ska uppföras inom den egna fastigheten på ett ändamålsenligt sätt. Användningen Kontor **(K)** medges tillsammans med användningen Verksamheter **(Z)** längs med parkområdet i den centrala delen av planområdet. Byggnader med kontor i anslutning till parkområdet kan bidra till att den gröna kilen som parkområdet utgörs av blir ett inbjudande stråk att röra sig i.

Användningen Drivmedel **(G)** tillsammans med Verksamheter **(Z)** medges i planområdets nordöstra del. Genom denna användning medges uppförande av en biogasstation. Det finns behov av att anlägga en biogasstation i närheten av Borgholm och den utpekade marken i den norra delen av planområdet bedöms vara en lämplig placering för detta. Fordon som förväntas använda sig av en biogasstation bedöms inte orsaka en betydande omgivningspåverkan för bostadsbebyggelsen. Användningen för drivmedel är placerad på mark längst norrut i planområdet och belastar därmed endast en begränsad del av Kungsgårdsvägen.

Kommunen har identiferat ett behov av att medge användningen upplag inom planområdet. En del av marken i den centrala delen av planområdet samt i planområdets södra del, planläggs som Industri som är preciserad och begränsad till funktionen upplag. Det finns ett behov av att kunna tillgodose viss möjlighet till upplag inom planområdet, dels för befintlig verksamhet samt för tillkommande verksamheter. Upplag medges inte inom användningen Verksamheter **(Z),** därav behöver denna användning ingå i Industri **(J).** Användning industri med precisering upplag anges som $\mathbf{J_2}$**.** Industri som är placerad centralt i planområdet preciseras även med användningen bränslepumpar för att betjäna verksamheter inom planområdet, användningen anges som $\mathbf{J_1}$**.** Det finns redan idag bränslepumpar inom denna del av planområdet som genom användningen industri medges i planen.

I den västra delen av planområdet finns det befintliga övernattningsstugor, samt uthyrning av ställplats för husbilar. Detta område planläggs som Besöksanläggning **(R),** Tillfällig vistelse **(O)** och Parkering **(P).** Dessa bestämmelser möjliggör en fortsatt användning av den befintliga verksamheten i form av uthyrning av ställplats samt övernattningsstugor. Användningen Besöksanläggning samt Tillfällig vistelse möjliggör även en omvandling av markens användning som går i linje med intentionerna i den fördjupade översiktsplanen för Borgholm Köpingsvik. I den fördjupade översiktsplanen pekas Vasahuset ut som utredningsområde för nytt kulturcentrum. Planområdet har ett strategiskt läge öster om Vasahuset och kan tillmötesgå en framtida utveckling av Vasahuset som ett kulturcentrum. Användningen Besöksanläggning och Tillfällig vistelse möjliggöra en sådan utveckling och säkerställer att befintlig verksamhet inom denna del av planområdet medges i detaljplanen. Inom den södra delen av detta område medges även Verksamheter **(Z)** för att möjliggöra en omvandling till verksamheter i framtiden

liknande det resterande planområdet. Anledningen till att Verksamheter **(Z)** inte ingår den norra delen av det här området är på grund av att det bedöms inte vara lämpligt med verksamheter i direkt anslutning till användningen Tillfällig vistelse med befintliga övernattningsstugor.

Omfattning

Höjden på bebyggelsen inom är reglerad med planbestämmelsen högsta tillåtna nockhöjd och är markerad med en figur på plankartan samt en siffra för maximal nockhöjd. Nockhöjden är reglerad till åtta meter i hela planområdet. Området som ligger i den sydvästra delen av planområdet har den högsta marknivån inom planområdet, cirka 30 meter över havet. För att undvika att ny bebyggelse sticker upp för högt sett från väg 136 samt från bostadsområdet har därför nockhöjden reglerats till åtta meter. Det befintliga verksamhetsområdet har idag en högsta tillåtna byggnadshöjd på sex meter enligt gällande plan. Bedömningen har gjorts att åtta meter i nockhöjd även är lämpligt att ha för de befintliga verksamheterna inom planområdet. Vid tillkomst av skyltar ska dessa inte vara högre än takfotens höjd vilket regleras med utformningsbestämmelse f_1. Anläggningar utöver byggnader omfattas inte av bestämmelse högsta nockhöjd. Högsta totalhöjd har därmed angetts i planen för att reglera att anläggningar utöver byggnader, som exempelvis master, inte får en högre höjd än 20 meter. Det säkerställer säker inflygning för Borglanda flygfält, samt säkerställer att övriga anläggningar inte orsakar en stor omgivningspåverkan.

För området i västra delen som planläggs med användningen Besöksanläggning, Tillfällig vistelse, Parkering samt Verksamheter regleras högsta hårdgörande yta till 60 % av fastighetsarean, bestämmelsen anges som $\mathbf{b_2}$. I denna del regleras även högsta byggnadsarea som $\mathbf{e_1}$, största byggnadsarean är 50 % av fastighetsarean, maximal byggnadsarea är 2000 kvadratmeter av fastighetsarean. Reglering av byggrätt ska säkerställa att tillkommande verksamheter i form av besöksanläggning och verksamheter uppförs i lämplig skala för området och i förhållande till befintlig användning på platsen.

Marken i planområdets nordvästra gräns är planlagd med prickmark tillsammans med bestämmelse $\mathbf{n_1}$.(Särskilt skyddsvärda träd) och den sydvästra gränsen är planlagd som **NATUR.** Det innebär att marken inte får förses med byggnad för att skapa ett avstånd mellan nya verksamheter och befintlig betesmark där stenmur och trädallé markerar gränsen.

Placering

För att undvika att bebyggelsen placeras i gatans gräns samt precis intill dike, har placeringsbestämmelser angets i planen. Placeringsbestämmelsen $\mathbf{p_1}$ anger att bebyggelsen ska placeras minst tio meter från gata, denna bestämmelse har angetts för hela planområdet. Med placeringsbestämmelsen $\mathbf{p_1}$ säkerställs det även att det finns en tillräcklig yta på fastigheten för parkering och materialhantering. För det befintliga verksamhetsområdet där byggnader är placerade i nära anslutning till gata idag anges ingen placeringsbestämmelse för att undvika att befintliga byggnader blir planstridiga.

För marken som är belägen intill det tilltänkta diken i planområdets har placeringsbestämmelsen $\mathbf{p_2}$ angetts. Bestämmelsen anger att bebyggelse ska placeras minst tre meter från park. Det säkerställer att bebyggelse inte placeras precis intill tillkommande dike.

Planenligt utgångsläge

I den befintliga detaljplanen är marken planlagd som småindustri **Jm**, vilket är ersatt med användningen Verksamheter **Z.** Inom användningen Verksamheter är det tydligt beskrivet att ingen detaljhandel medges. För att befintliga verksamheter inte ska bli planstridiga har kommunen sett över hur befintliga verksamheter bedrivs. Kommunen kan göra bedömningen att företaget Jonssons Trä & Bygg AB bedriver viss detaljhandel på fastigheterna Traktorn 1 samt Traktorn 3. Handeln består av trävaruhandel med främst skrymmande varor. Dessa fastigheter har därmed undantagits från planområdet. Eftersom att handeln riktar sig till dels privatpersoner och då varorna inte tillverkas inom området, innebär det att handel med skrymmande varor inom dessa fastigheter skulle bli planstridiga i den nya planen. Bedömningen har gjorts att inom användningen småindsutri **Jm,** från 1972 kan företagets befintliga verksamhet medges och handel med skrymmande varor kan fortsatt bedrivas.

Bebyggelsens omgivningspåverkan

Förutom bebyggelsens påverkan sett från väg 136 kommer även landskapsbilden sett från bostadsområdet att förändras. Idag finns det verksamheter placerade utmed Kungsgårdsvägen fram till sista raden av bostäder. För bostäderna längst i norr blir påverkan marginell. Det är främst för bostäderna längst i söder som landskapsbilden förändras från öppen åkermark till exploaterat verksamhetsområde. Bostadsområdet ligger på en lägre marknivå än det nya verksamhetsområdet inom planområdet varpå den nytillkommande bebyggelsen kan upplevas som större. Det befintliga bostadsområdet har inte en liknande trädridå som avskärmning som finns på den västra sidan. Bedömningen är att landskapsbilden österifrån kommer att påverkas med planförslagets genomförande. Däremot bedöms den vara marginell då det redan finns befintliga verksamheter i området idag. För att minimera den visuella påverkan för boende i Rosenfors som exploateringen av åkermarken medför, har ett stråk med parkmark planlagts i den sydöstra delen av planområdet. Inom denna parkmark kan med fördel växtlighet växa upp för att skapa en ridå och stråk med grönska som ger visuellt skydd mellan verksamhetsområdet och Kungsgårdsvägen.

För att säkerställa att användningen upplag i den centrala delen av planområdet inte orsakar en omgivningspåverkan på bostadsbebyggelsen i form av buller, planläggs markens med bestämmelse om bullerskydd $\mathbf{m_1}$. Rätt bullerskydd ska utredas innan upplag kan tas i drift. Eftersom att infarten till planområdet sker vid Verkstadsgatan gör kommunen bedömningen att trafik till följd av användningen upplag inte kommer orsaka en stor omgivningspåverkan på bostadsområdet. Parkområdet mellan Kungsgårdsvägen och tillkommande verksamheter fungerar även som en naturlig avskärmning till det befintliga bostäderna. Bestämmelse om bullerskydd $\mathbf{m_1}$ har även angetts för marken som planläggs som Besöksanläggning, för att säkerställa att eventuellt tillkommande besöksanläggning som kan orsaka höga ljudnivåer inte ska vara störande för bostadsområdet.

Längs med den sydvästra kanten av den utökade delen av planområdet planläggs ett stråk med naturmark som kommer att fungera som en naturlig avgränsning mellan den befintliga trädallén och åkermarken och det nya verksamhetsområdet. Naturmarken i den sydvästra delen säkerställer även att ett skyddsavstånd tas till trädallén från de tillkommande byggnaderna. I trädallén har det största trädet en stamdiameter på 110 cm, ett skyddsavstånd på 16 meter från tillkommande bebyggelse säkerställs med naturmark samt prickmark med bestämmelsen $\mathbf{n_1}$**.** Om träden behöver tas ned vid ett senare tillfälle på grund av dåligt skick, så föreslår kommunen att

trädallén återplanteras.

I planområdets södra del finns ett odlingsröse som ska bevaras enligt planförslaget. Odlingsröset ligger på en upphöjd marknivå och markerar att verksamhetsområdet tar slut och åkermarken tar vid. Det finns även ett odlingsröse centralt placerat i planområdet som också skyddas i planen. Genom prickmark, naturmark samt bestämmelse om skydd, skapas ett säkerhetsavstånd från tillkommande bebyggelse till trädallén och stenmur i väst, samt odlingsröse inom planområdet.

En ansökan om dispens från biotopskyddet har gjorts för stenmuren som sträcker sig i väst-nordöstlig riktning genom planområdet. För att säkerställa en effektiv markanvändning och möjliggöra att syftet med planen kan uppnås så behöver åtgärder göras som innebär schaktning av stenmur samt igenfyllning av dike intill. Delar av biotopskyddet kommer att försvinna i och med genomförandet av planen. Kompensationsåtgärder kommer göras som innebär att delar av stenmuren kommer att flyttas till den planlagda parkytan i den centrala delen. Kommunen ser dessutom att den nuvarande dagvattenhanteringen har förbättringspotential, nya hållbara och långsiktiga lösningar gällande dagvattenhantering kommer därför att genomföras och möjliggöras genom att stenmuren tas bort. Genom dagvattenhanteringen kommer det skapas grönytor med vattenförande dammar och diken.

Trafik

Kungsgårdsvägen som löper i nordsydlig riktning i planområdets östra del är planlagd för **GATA** i planförslaget. Anledningen till att Kungsgårdsvägen är medtagen i planförslaget är för att kunna reglera utfartsförbud från verksamheterna mot denna, samt för att planlägga för en gång- och cykelväg som sträcker sig från väg 136 söderut till Såningsvägen.

En trafikmätning har genomförts där dagens trafikalstring för väg 136 samt Kungsgårdsvägen har sammanställts, samt beräkning av tillkommande trafik till följd av exploatering för både Kungsgårdsvägen och vid anslutningen till väg 136. Trafikmätningen visar att den uppmätta trafiken för Kungsgårdsvägen är 1395 fordon per dygn. Vardagsdygnstrafiken är något högre, 1596 fordon per dygn. Under vardagar utgör tung trafik cirka 15 % av totala trafiken. Enligt trafikverkets basprognos samt med underlaget från trafikmätning som genomförts på Kungsgårdsvägen, har trafikprognos år 2040 för väg 136 och Kungsgårdsvägen beräknats. Beräkningen visar att nyexploateringen av Rosenfors medför en fördubbling av trafiken på Kungsgårdsvägen. Trafikflödet vid anslutning till väg 136 från Kungsgårdsvägen beräknas öka, från dygnstrafik på 7380 fordon per dygn till 9540 fordon per dygn. Av trafikökningen beräknas 790 av fordonen tillkomma till följd av exploateringen.

Den ökade mängd trafik som planförslaget medför bedöms vara i rimlig omfattning för att Kungsgårdsvägen i framtiden ska fungera som infartsväg till verksamhetsområdet i väster och bostadsområdet i öster. De lokalgator som finns inom det befintliga verksamhetsområdet får fortsatt användningen **GATA** för att trafikförsörja de verksamheter som finns där idag.

I planförslaget anläggs infarten till verksamhetsområdet vid Verkstadsgatan. Inga infarter eller utfarter medges söder om Verkstadsgatan, vilket innebär att södra delen av Kungsgårdsvägen inte belastas med ökad mängd trafik. Gatorna inom det befintliga verksamhetsområdet behåller sin bredd som finns idag på tio meter. Befintliga korsningar från Kungsgårdsvägen in till

verksamhetsområdet får en ökad dimensionering av svängradien, för att klara av ett ökat trafikflöde in till verksamhetsområdet.

I den bullerutredning samt trafikmätning som tagits fram ges förslag på utformning av Kungsgårdsvägen med en inkluderad gång- och cykelväg. Körbanan föreslås behålla den bredd på sju meter som är idag, det totala vägområdet planläggs med en bredd på 11 meter för att ge plats för en gång- och cykelväg längs med den östra sidan av gatan. Detta kan möjliggöras genom att den befintliga trottoar som finns längs med delar av Kungsgårdsvägens västra sida föreslås att tas bort, eftersom att en gång- och cykelväg istället tillkommer på den östra sidan. De nya lokalgatorna i planområdets södra del som har en öst-västlig sträckning har en bredd på elva och en halv meter för att kunna möjliggöra för breda körfält, trottoarer samt plats för dagvattenhantering. Förslagen i sektionerna visar en bredd 9,8- 10.8 meter, inkluderat trottoar och dräneringsdike. Genom att planlägga gatorna på elva och en halv meter tas höjd för att det finns tillräcklig plats för dagvattenhanteringen och eventuell cykelväg om behov uppstår.

Bild 25. Illustration över dimensionering och uppdelning av vägområden.

Gatorna är placerade för att behålla marknivåskillnaderna och möjliggöra för avrinning längs gatan. Skelettjordar kan då placeras i användningen gata och ansluta till ett större dike längs med Kungsgårdsvägen. De nya gatorna har väl tilltagen svängradie vid korsningar för att möjliggöra för större fordon att kunna svänga.

Vägen som går genom planområdet i nord-sydlig riktning har en gatubredd på 14 meter för att ge tillräckligt utrymme för dagvattenhantering i gaturummet samt trottoar. Anledningen till att

dagvattenhantering i form av fördröjning är planlagt i användningen gata är för att blivande fastigheter väster och öster om gatan ska kunna ha en planenlig infart.

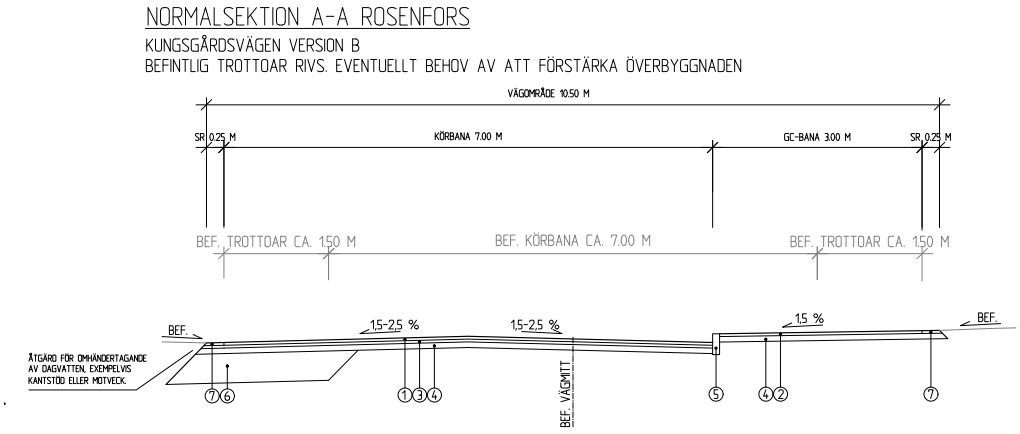

Bild 26. Sektion som visar förslag på dimensionering av vägområde för Kungsgårdsvägen med gång- och cykelväg, totalt 10,5 meter.

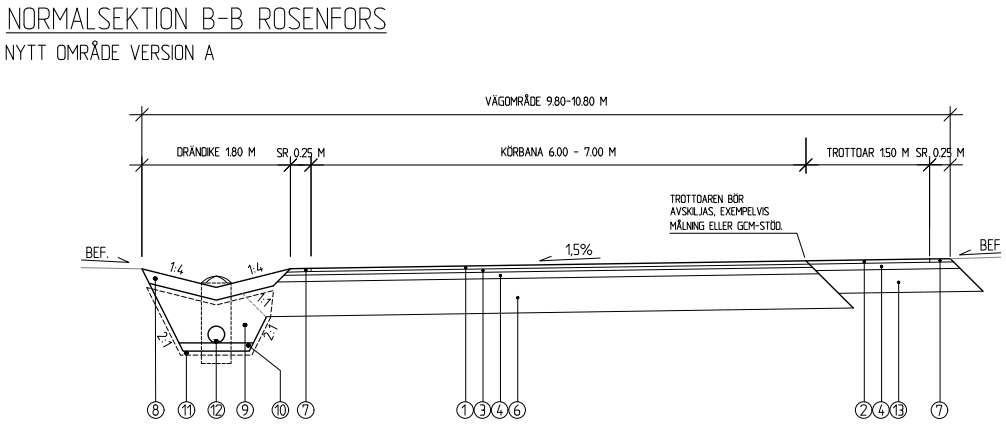

Bild 27. Sektion som visar förslag på utformning av gaturum inom det nya verksamhetsområdet i Rosenfors, 9,8- 10,8 meter.

Utfart

En planbestämmelse om utfartsförbud mot Kungsgårdsvägen har satts i plankartan för att undvika att nya in- och utfarter tillskapas längs Kungsgårdsvägen. Utfartsförbud säkerställer även att befintliga verksamheter fortsatt använder lokalgatorna inom området som in- och utfart. In- och utfart från nytillkommande fastigheter ska ske mot lokalgatorna inom området.

FN:s Barnkonvention

Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag i Sverige. Det ökar behovet av fokus på arbetet med barns rättigheter i fysisk planering och stadsutveckling. Det är därför viktigt att föra in barnperspektivet i detaljplaneringen. Enligt uppgifter som har inkommit till kommunen så rör sig dagligen omkring 30 till 40 barn mellan 0 till 18 år längs med Kungsgårdsvägen, då vägen används som skolväg. Idag utgörs vägen av en trottoar längs

med delar av den västra kanten av Kungsgårdsvägen. Till följd av en exploatering av området kommer trafiken att öka in till planområdet. Kommunen har därmed valt att planlägga infarten till huvudgatan i verksamhetsområdet i den norra delen av planområdet vid Verkstadsgatan, för att minska trafikbelastningen på Kungsgårdsvägen. I detaljplanen ges även förslag på att utöka Kungsgårdsvägen med en gång- och cykelväg från väg 136 till Såningsvägen, detta ska öka säkerhet för fotgängare och cyklister att röra sig längs med Kungsgårdsvägen och är även en viktig säkerhetsåtgärd ur ett barnperspektiv. Gång- och cykelvägen föreslås kopplas på den befintliga gång- och cykeltunneln vid väg 136, därav ingår även Kungårdsvägens norra del i planområdet. Kommunen ger även förslag på att trafik från Skördevägen ska lämna företräde för trafiken på Kungsgårdsvägen, vilket ska öka säkerheten för cyklister och fotgängare som rör sig längs med Kungsgårdsvägen.

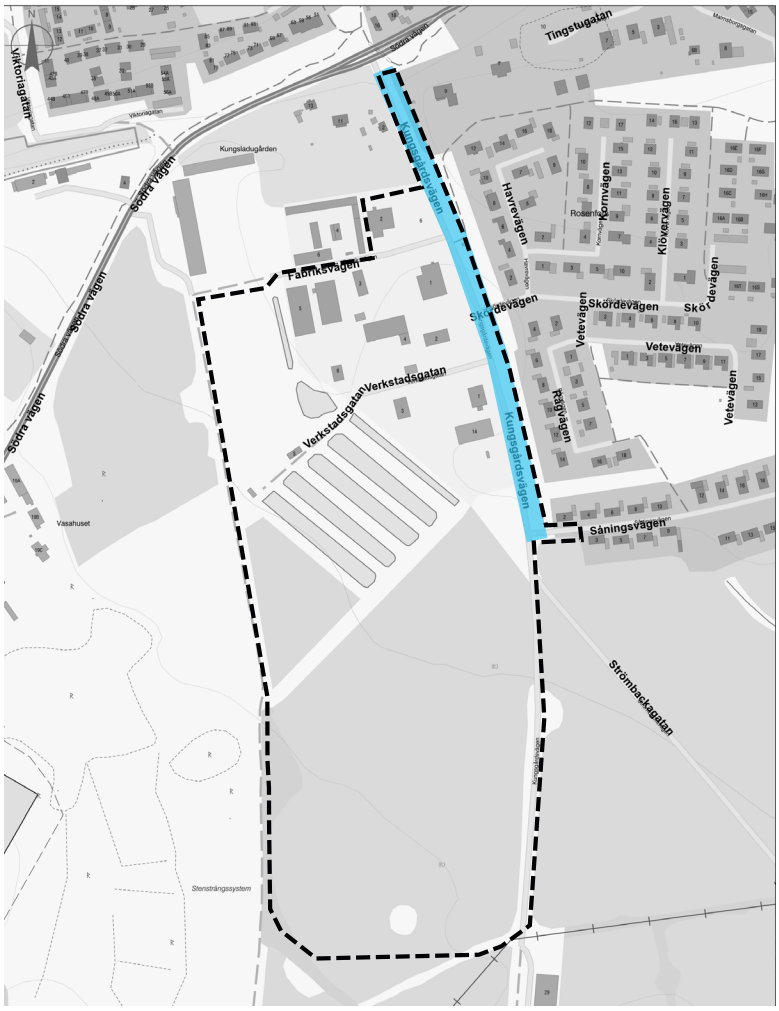

Bild 28. Karta med blå markering som visar den sträckning där en ny gång- och cykelväg planläggs.

Kommunen har identifierat en konflikt i att lastbilar idag använder Kungsgårdsvägen för uppställning, vilket innebär en minskad trafiksäkerhet på Kungsgårdsvägen. För att finna en lösning på denna konflikt har mark i den nordvästra delen av planområdet reglerats med användningen Parkeringsplats **(P-PLATS)**, som kommuen avser ska användas för uppställning och parkering av lastbilar som tidigare har skett på Kungsgårdsvägen. Kungsgårdsvägen föreslås förses med parkeringsförbud för att ytterligare förbättra trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Flygfält

Borglanda flygfält ingår i klassningen ”inga krav på godkännande”. För flygfältet gäller därmed föreskrifter och allmänna råd om utformning och drift som inte kräver godkännande TSFS 2016:26 18 § gällande Hinderbegränsande ytor: 18 §

Vid detaljplaneläggningen har hänsyn tagits till de hinderbegränsande ytorna, det vill säga hur långt avstånd som krävs mellan flygfältet och tillkommande bebyggelse. Kommunen har gjort beräkningar utifrån de riktlinjer som finns gällande dimensioner av hinderbegränsande ytor, eftersom att bebyggelse tillkommer öster om flygfältet. Utifrån beräkningarna så visar det att öster om flygfältets bana krävs ett avstånd om minst 76 meter till tillkommande bebyggelse. Vid detaljplaneläggning kommer avståndet vara cirka 185 meter, därmed görs bedömningen att detaljplanen inte kommer att innebära en betydande påverkan på flygfältets verksamhet eller att flygfältet innebär några risker för tillkommande bebyggelse.

Eftersom att detaljplanen innebär tillkommande bebyggelse i form av verksamheter och inte bostäder bedöms bullret från flygtrafiken som acceptabelt utifrån den begränsade flygtrafiken, fordonslag och frekvens.

Natur och Park

I planområdets mitt planläggs en del av marken som **PARK** och sträcker sig från öster till väster i planområdet. Anledningen till att användningen **PARK** används istället för **NATUR** är på grund av att möjliggöra vissa nödvändiga ingrepp för bland annat dagvattenhantering. Inom parkmarken anges att dike får anläggas med egenskapsbestämmelsen **dike$_2$.** Användningen **PARK** kompletteras även med egenskapsbestämmelsen damm i planområdets östra del för att möjliggöra uppsamling och rening av dagvatten. Parkmarken som sträcker sig i öst-västlig riktning reserverar även allmän platsmark för en eventuell framtida gång- och cykelförbindelse mellan bostadsområdet och den värdefulla kultur- och naturmiljön väster om planområdet. Den särskilt skyddsvärda eken är placerad inom användningen **PARK** i den östra delen av planområdet. **PARK** planläggs tillsammans med egenskapsbestämmelsen **träd$_1$**- särskilt skyddsvärda träd. Schaktning, byggnation eller upplägg av massor får ej ske inom ett avstånd av 15 meter gånger stamdiameter. Användningen **PARK** i kombination med egenskapsbestämmelsen träd$_1$ säkerställer att eken skyddas vid en kommande exploatering. Inom parkmarken finns även ett odlingsröse längst åt öst. Odlingsröset skyddas med planbestämmelse.

Längs med Kungsgårdsvägen södra del har användningen **PARK** planlagts med en bredd som varierar mellan 6 och 17 meter. Användningen har kompletterats med egenskapsbestämmelsen **dike$_1$** för att möjliggöra plats för ett svackdike som kan samla upp och fördröja dagvatten. Parkmarken utgörs även som en naturlig avgränsning mellan verksamhetsområdet och bostadsbebyggelsen. Inom parkmarken kan växtlighet växa upp för att skapa ett visuellt skydd mellan verksamhetsområdet och bostadsbebyggelsen. Två mindre stråk av parkmark är även planlagda från det centrala gaturummet i verksamhetsområdet ut till diket längs med den östra kanten. De mindre stråken med parkmark är angivna med planbestämmelsen **dike$_2$.** Diken inom dessa parkstråk möjliggör avrinning och fördröjning av dagvatten från gaturummen, som leder till större diket i östra kanten och sedan vidare till dagvattendammen.

I den sydvästra delen av planområdet planläggs det befintliga stråket med växtlighet som

NATUR som sträcker sig längs med den västra planområdesgränsen. Genom bestämmelsen **NATUR** bevaras befintlig växtlighet och grönska som tydligt separerar verksamhetsområdet från befintliga betesmarken. **NATUR** planläggs även där odlingsröse är beläget i den södra delen av planområdet

Teknisk försörjning

Vatten- och avloppsförsörjning

Nytillkommande bebyggelse föreslås anslutas till det kommunala VA-nätet som har kapacitet för planerad byggnation. Det nya planområdet kommer att ingå i kommunalt verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Dagvatten

Detaljplanen är reglerad för att säkerställa att tillräcklig mängd dagvatten kan omhändertas på allmän platsmark, men hantering av dagvatten möjliggörs och uppmuntras att även ske på kvartersmark. Kommunen föreslår omhänderagande av dagvatten på kvartersmark för att minska problem med stora mängder ytvatten inom fastigheterna samt planområdet i stort. Lokalt omhändertagande av dagvatten kan förslagsvis ske genom vattenmagasin inom kvartersmark. På allmän platsmark omhändertas dagvattnet genom skelettjordar, diken och dammar. Det finns en dagvattenledning med anslutningspunkt vid Kungsgårdsvägen där dagvattnet kan kopplas på efter fördröjning och rening. I den norra delen av planområdet, vid Fabriksvägen, finns ytterligare en anslutningspunkt för dagvatten.

Dagvattenhantering utgår ifrån de naturliga flödesriktningarna och lågpunkterna som finns inom planområdet. Dagvattendammarna i den centrala samt norra delen av planområdet, samt svackdike i östra delen, utgörs av lågpunkter i planområdet. Flödesriktningen inom planområdet är riktad österut. Kvartersmarken bör höjdsättas så att de lutar mot angränsande gator, så att ytvatten som inte infiltreras och omhändertas lokalt på fastigheten kan ledas vidare och fördröjas och renas genom skelettjordar, diken inom gata samt parkmark och dagvattendammar. Användningen **GATA** planläggs även med bestämmelsen fördröjning, för att visa på att inom gaturummet ska dagvatten kunna omhändertas genom diken och skelettjordar. Bestämmelsen preciseras med att en volym på 25 m^3 dagvatten/1000 m^2 hårdgjord ska kunna omhändertas. På den nya kvartersmarken regleras marken med egenskapsbestämmelsen b_1- Fördröjningsmagasin får anläggas. Genom denna bestämmelse medges anläggning av fördröjningsmagasin på kvartersmark, vilket kommunen förespråkar. Vid anläggning av fördröjningsmagasin på kvartersmark bör fördröjningsmagasinen kunna omhänderta en volym på 25 m^3 dagvatten/ 1000 m^2 hårdgjord yta. Inom den nordvästra delen av planområdet som utgörs av användningen Besöksanläggning, Verksamheter, Parkering samt Tillfällig vistelse har högsta hårdgörande yta reglerats till högst 60 % av fastighetsarean. Inom denna del ska även en del av de befintliga dammarna att kvarstå och även återställas. Dammarna kan ansluta till en anslutningspunkt för det kommunala ledningsnätet i planområdets norra del. Fastighetsägaren kan med fördel använda dammarna för dagvattenhantering inom sin fastighet.

Det finns en mängd olika lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten på kvartersmark. Ett exempel på en dagvattenlösning är en ”samlad fördröjning” vilket kan vara ett dagvattendike eller öppen dagvattenkanal. Ett sådant dike eller en kanal fungerar som mycket

goda reningsanläggningar för förorenat dagvatten. När vattnet rinner i dikena eller kanalerna reduceras hastigheten på grund av vegetationen och därmed avskiljs föroreningar genom sedimentering, fastläggning samt genom infiltration. Avrinningshastigheten minskar avsevärt jämfört med transport i ledningar och flödestopparna nedströms minskar. Svackdiken är en annan variant på en samlad fördröjning. Kommunens förslår även vattenmagasin under marken för att inte ta i anspråk för stora ytor ovan mark. Vattenmagasinen ska placeras i anslutning till gatan för att dagvattnet ska kunna rinna ut till nästa uppsamlingsyta.

Bild 29. Karta som visar dagvattnets flödesriktning inom planområdet. Ljusblå markering visar fördröjningsmagasin i form av svackdiken och skelettjord. Dessa ingår i gaturum samt inom parkmark. Grönområden är markerade med grönt.

I gatan kan skelettjordar anläggas med ledningar där det uppsamlade vattnet från kvartersmarken kan rinna till, fördröjas och renas. Fördröjning längs med gatorna i planområdet följer marknivåerna i området och vattnets naturliga avrinningsriktning. Skelettjordarna som är en plantering längs med gatan ingår i användningen gata, liksom dagvattendike. Gatornas bredd i väst-östlig riktning i planförslagets södra del har en bredd på elva och en halv meter för att plats ska finnas för skelettjordar. Längs med vägen som sträcker sig i nord-sydlig riktning, i den södra delen av planområdet, ska det finns möjlighet att anlägga ett större dike för att kunna

fördörja och leda vidare dagvattnet inom planområdet. Diket kan även samla upp dagvatten från kvartersmarken som är belägen väster om vägen. Diket ansluter slutligen till planområdets mitt, där en damm är belägen, som fungerar som ett extra reningssteg. Dikets bredd är medräknat i användningen gata, som har en bredd på 14 meter som ger utrymme för både fördröjning av dagvatten samt utrymme för trottoar.

Längs med Kungsgårdsvägen ska ett större dike anläggas där det uppsamlade dagvattnet från gatorna ansluter. Diket är planlagt som **PARK** och **dike$_2$** i plankartan och har en bredd på fem meter. Diket ska fungera som en trög fördröjning och rening. Diket längs Kungsgårdsvägen ansluter till en damm i planområdets mitt, dammen är reglerad med planbestämmelse **damm$_1$** och har en volym på 690 m^3. Dammen ansluter i sin tur till dagvattennätets anslutningspunkt. Utsläppet från dammen till ledningen ska vara ett reglerat flöde för att inte överbelasta dagvattennätet. I den norra delen av planområdet regleras planen med **damm$_2$** där ytterligare en dagvattendamm ska anläggas. Djupavrinningen från tillkommande kvartersmark inom den norra delen av planområdet föreslås ledas mot dagvattendammen i norr, som fungerar som ytterligare ett reningssteg. Vid skyfall som är kraftigare än dimensionerande 10-årsregn ska den nordvästra delen av planområdet även fungera som en översvämningsyta, detta säkerställs genom att fastigheten inte medges några byggrätter. Inom denna del planläggs marken med användningen Parkeringsplats **(P-PLATS)** och marken ska även vara genomsläpplig.

Längs med Kungsgårdsvägens mitt finns en underjordisk dagvattenledning som sträcker sig in på kvartersmark. Ett u-område har tillsatts i planen för att säkerställa ledningsrätt.

Medverkande tjänstemän

Kommunledningsförvaltningen

Sara Wallander
Planarkitekt

Hanna Andersson
Planarkitekt

Emma Karlsson
Planarkitekt

Julia Hallstensson
Mark- och exploateringsstrateg

Alexander Sundstedt
Mark- och exploateringsstrateg

Magnus Karlsson
Miljöstrateg

Frida Gustavsson
Miljöstrateg

Anders Magnusson
Tillväxtchef

7. Genomförandebeskrivning

Inledning

Genomförandebeskrivningen beskriver hur planen ska genomföras och vilka konsekvenser det får. Den redovisar de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som krävs för att genomföra detaljplanen. Genomförandebeskrivningen har dock ingen självständig rättsverkan. Avsikten är att den ska godkännas av kommunfullmäktige i samband med antagandet av detaljplanen. Beskrivningen blir därigenom vägledande vid genomförandet.

Sammanfattning av detaljplanen

Planområdet är beläget i södra Borgholm, söder om väg 136 och Borgholms Kungsgård. Till stadskärnan är det ca 1,5 km. I närområdet finns det ett befintligt verksamhetsområde samt en stug- och fiskecamping med tillhörande fiskdammar. Borgholm stad har idag en högre efterfrågan än tillgång på mark för verksamhetsetablering. Kommunstyrelsens arbetsutskott gav förvaltningen i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för att kunna utvidga det befintliga verksamhetsområdet.

Planförslaget möjliggör för fler flexibla byggrätter för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan, i form av småföretagande. Planförslaget möjliggör även för användningen besöksanläggning, tillfällig vistelse och parkering för planområdets nordvästra del.

Organisatoriska frågor

Planförfarande

Upprättandet av planförslaget följer plan- och bygglagens (PBL) anvisningar för ett utökat förfarande. Tillfälle att ta del av planförslaget och lämna synpunkter finns i samrådsskedet samt i granskningsskedet.

Tidplan utökat förfarande

Tid	Planprocess
April 2020	Samråd
December 2021	Granskning
Februari 2022	Antag. av MBN
Mars 2022	Antag. av KF

Tidsplanen kan komma att justeras under planprocessens gång. Detta beror på olika omständigheter, såsom tillkommande uppgifter som ej kan förutses vis planarbetets påbörjan. Kommunen kan inte påverka om planen blir överklagad. Uppskattning för tid av en lagakraftvunnen plan utgår från att planen ej överklagas.

Genomförande

Planens genomförandetid är 15 år från den dagen den vinner laga kraft.

Tid	Process
2022	Lantm.-förrättning
2022-2036	Ombyggnad

Under genomförandetiden har fastighetsägare en garanterad rätt att, efter ansökan om bygglov, få bygga i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut är fastighetsägaren ej längre garanterad byggrätt.

Kommunen kan efter genomförandetidens slut ändra eller upphäva planen. Detaljplanen är dock gällande tills dess att ny detaljplan tas fram.

Detaljplanens genomförande planeras att genomföras i etapper allteftersom behovet av verksamhetstomter växer fram. Etappindelningen ska först ske på kommunal mark med början i planområdets mitt och sedan vidare söderut. Sista etappen utgörs av privatägd mark i planområdets mitt.

Ansvarsfördelning

Anläggning	**Drift**
Allmänt va-nät	Borgholm Energi AB
El	Borgholm Energi Elnät AB
Tele	Skanova

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för den allmänna platsmarken som utgörs av gata, natur och park. Det innebär att kommunen har ansvar för drift och underhåll av gata, natur och parkmark. Kommunen ansvarar för att anlägga en gång- och cykelväg i anslutning till den befintliga Kungsgårdsvägen. Kommunen har även ansvar för att dagvattenåtgärder på allmän platsmark kommer till stånd såsom skelettjordar, diken och dagvattendammar.

Avtal

Eftersom det utökade plaområdet utgörs av kommunal mark avser inte kommunen att teckna något avtal för genomförandet av planen.

Tekniska frågor

Dagvatten

Planområdet kommer att ingå i kommunalt verksamhetsområde för VA och dagvatten. Kommunen ansvarar för lokalt omhändertagande av dagvatten på allmän plats, samt ansvarar för att en tillräcklig mängd dagvatten för planområdet kan omhändertas på allmän platsmark. Det innebär att kommunen ansvarar för uppförandet av skelettjordar och diken i anslutning till gata samt dagvattendamm på naturmark. Inom kvartersmarken föreslås vattenmagasin under mark placeras för att samla upp det dagvatten som genereras från respektive fastighet. Dagvattenhantering på kvartersmark ansvarar respektive fastighetsägare för.

Fastighetsrättsliga frågor

Ledningsrätter

Säkerställande av allmänna ledningars rätt i planområdet har gjorts med u-område, vilket innebär att det skapas förutsättningar att bilda ledningsrätt. U-område innebär att området är ett markreservat för ledningar och inte får förses med byggnad.

Fastighetsbildning

När detaljplanen har vunnit laga kraft kan fastighetsbildning ske i enlighet med planen. Vid ett fastighetsrättsligt genomförande av detaljplanen är det Lantmäteriet som genom lantmäteriförrättning prövar frågor om fastighetsbildning. Den allmänna platsmarken bestående av gata, natur och park är tänkt att fastighetsbildas till den kommunala fastigheten Borgholm 11:1. De befintliga gatorna inom verksamhetsområdet i norr (Verkstadsgatan och Fabriksgatan) ingår redan i fastigheten Borgholm 11:1. Nya verksamhetstomter som möjliggörs inom kvartersmark ska styckas av och fastighetsbildas till egna fastigheter. Markägaren för området (Borgholms kommun) ansvarar för avstyckning och försäljning av verksamhetstomter.

Ekonomiska frågor

Borgholms kommun bekostar framtagandet av detaljplanen. Planavgift ska tas ut vid bygglovsskedet enligt Borgholms kommun gällande taxa.

Anslutningsavgifter

Respektive fastighetsägare bekostar eventuell utbyggnad av va-nätet inom planområdet. Anslutningsavgifter etc. tas ut enligt för varje nätoperatör gällande taxa.

Medverkande tjänstemän

Kommunledningsförvaltningen

Sara Wallander	Alexander Sundstedt	Julia Hallstensson
Planarkitekt	Mark- och exploateringsstrateg	Mark- och exploateringsstrateg

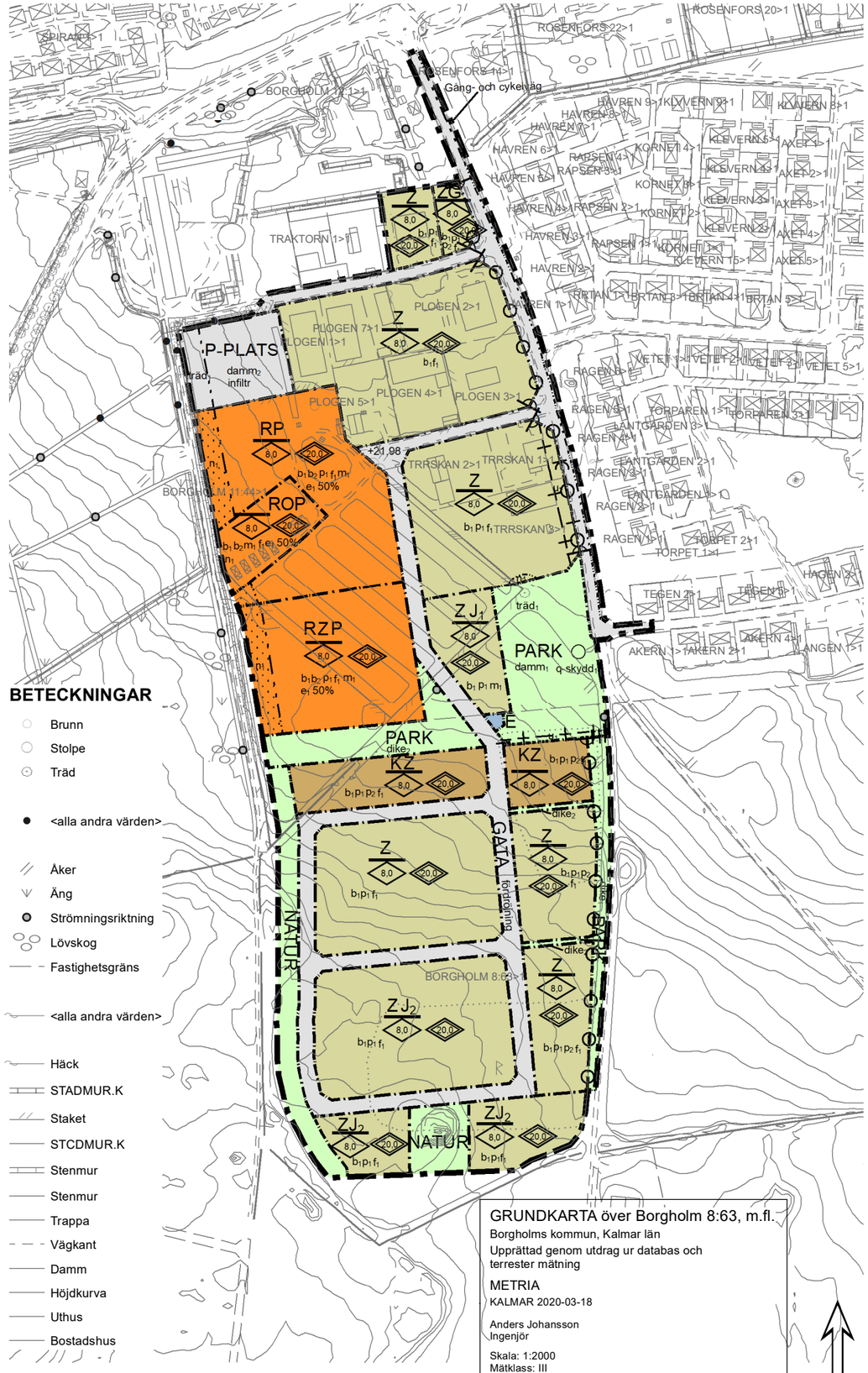

BETECKNINGAR

- Brunn
- Stolpe
- Träd
- <alla andra värden>
- Åker
- Äng
- Strömningsriktning
- Lövskog
- Fastighetsgräns
- <alla andra värden>
- Häck
- STADMUR.K
- Staket
- STCDMUR.K
- Stenmur
- Stenmur
- Trappa
- Vägkant
- Damm
- Höjdkurva
- Uthus
- Bostadshus

SKALA 1:4 000 (A3)

0 50 100 200 Meter

GRUNDKARTA över Borgholm 8:63, m.fl.
Borgholms kommun, Kalmar län
Upprättad genom utdrag ur databas och terrester mätning
METRIA
KALMAR 2020-03-18

Anders Johansson
Ingenjör

Skala: 1:2000
Mätklass: III
Koordinatsystem i plan: Sweref 99 zon 1630
Koordinatsystem i höjd: RH 2000

Planbestämmelser

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

Gränsbeteckningar

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

GATA	Gata
PARK	Park
NATUR	Naturområde
P-PLATS	Parkeringsplats

Kvartersmark

KZ	Kontor, Verksamheter
Z	Verksamheter
ZG	Verksamheter, Drivmedelsförsäljning
ZJ_1	Verksamheter, Upplag och bränslepump
ZJ_2	Verksamheter, Upplag
RZP	Besöksanläggningar, Verksamheter, Parkering
RP	Besöksanläggningar, Parkering
ROP	Besöksanläggningar, Tillfällig vistelse, Parkering
E	Transformatorstation

EGENSKAPSBESTÄMMELSER ALLMÄN PLATS

Utfart

Utfartsförbud

Utformning

fördröjning	Fördröjningsmagasin för dagvatten med en volym av 25,0 kubikmeter /1000 kvadratmeter hårdgjord yta
$dike_2$	Dagvattendike får anläggas med en bredd av 3,0 meter och ett djup av 0,5 meter
Gång- och cykelväg	Gång- och cykelväg
$damm_2$	Damm. Volym är 250,0 kubikmeter
infiltr	Markytan får inte hårdgöras
$dike_1$	Dagvattendike får anläggas med en bredd av 5,0 meter och ett djup av 0,5 meter
$damm_1$	Damm. Volym är 690,0 kubikmeter

Mark

$träd_1$	Särskilt skyddsvärda träd. Schaktning, byggnation eller uppläggning av massor får ej ske 15 gånger stamdiametern
+0,0	Markens höjd över nollplanet ska vara angivet värde i meter

Kulturvärden

$q\text{-}skydd_1$	odlingsröse ska bevaras

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Omfattning

0,0	Högsta nockhöjd är angivet värde i meter
	Marken får inte förses med byggnad
20,0	Högsta totalhöjd är angivet värde i meter
e_1 50,0%	Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean. Dock är maximal byggnadsarea 2000 kvm av fastighetsarean.

Utförande

b_1	Fördröjningsmagasin får anläggas
b_2	Endast 60,0 % av fastighetsarean får hårdgöras

Placering

p_1	Byggnad ska placeras minst 10 meter från gata
p_2	Byggnad ska placeras minst 3 meter från park

Störningsskydd

m_1	Bullerskydd krävs om bullernivå överstiger 55,0 dBA vid bostädernas fasad

Mark

n_1	Särskilt skyddsvärda träd. Schaktning, byggnation eller upplägg av massor får ej ske inom ett avstånd av 15 meter gånger stamdiameter.
n_2	Särskilt skyddsvärda träd. Schaktning eller byggnation får ej ske inom ett avstånd av 15 meter gånger stamdiameter.

Utformning

f_1	Skyltar ovan takfot medges ej. Belysta skyltar ska ha ett fast sken

Administrativa bestämmelser

Genomförandetid

Genomförandetiden är 15 år från den dag planen vinner laga kraft.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u_2	Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Kvartersmark
u_1	Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Allmän plats

Illustrationer

- Illustrationsyta
- Illustrationslinje - Heldragen

GRANSKNINGSHANDLING

Detaljplan för

Borgholm 8:63, m.fl

Upprättad av kommunledningsförvaltningen
Borgholms kommun

	Beslutsdatum	Instans
Samråd	20200326 §66	MBN
Granskning		
Antagande		
Laga kraft		

Sara Wallander
Planarkitekt

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Borgholms kommun

Dnr: S2017-080
Senast justerad: 2021-11-05

§ 14 Dnr 2021/220 214 KS

<u>För kännedom: Planbesked för enbostadshus Norrböda 6:5</u>

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott lägger informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ansökan inkom 2021-09-22 och avser två markytor inom fastigheten Norrböda 6:5, en del i den södra delen och en i den norra delen.

Områden för ianspråktagande är bevuxet med gräs och skog, i den norra delen tall med inslag av löv samt i den sydvästra delen ädellöv som hassel, ek, alm samt inslag av tall. Längs Norrbödagatan finns en allé med grova ekar. Även inom skogsområdet finns värdefulla träd, flera av ekarna kan vara så gamla som upp till 400-500 år. Flera av ekarna är solbelysta och har även grov bark som gynnar många arter. Det finns även en del större tallar med grov bark i planens nordöstra del där ny bebyggelse föreslås. Genom området går också en kanal/vattendrag.

Fastigheten är idag planlagd för fristående bebyggelse för bostadsändamål i en våning inom utpekade platser och i övrigt är marken planlagd för park eller plantering.

Syftet med ansökan är att möjliggöra för sju nya fastigheter för enbostadshus, fem inom den södra delen av fastigheten och två i den norra delen.

Miljö- och byggnadsnämnden 2021-11-11 § 231 beslutade att bevilja positivt planbesked och ge förvaltningen i uppdrag att ta fram detaljplan.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadsnämnden 2021-11-11 § 231.

Tjänsteskrivelse till nämnden, 2021-12-04.

Norrböda 6:5 Situationsplan, 2021-12-04.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen för kännedom

§ 231 Dnr 2021/1267 BN

NORRBÖDA 6:5 Planbesked för enbostadshus, beslut om uppdrag

Beslut

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden

att bevilja positivt planbesked och ge förvaltningen i uppdrag att ta fram detaljplan

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten enligt 1 kap 2 § PBL (SFS 2010:900).
Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte kan överklagas enligt 13 kap 2§ PBL (SFS 2010:900).

Ärendebeskrivning

Ansökan inkom 2021-09-22 och avser två markytor inom fastigheten Norrböda 6:5, en del i den södra delen och en i den norra delen.

Områden för ianspråktagande är bevuxet med gräs och skog, i den norra delen tall med inslag av löv samt i den sydvästra delen ädellöv som hassel, ek, alm samt inslag av tall. Längs Norrbödagatan finns en allé med grova ekar. Även inom skogsområdet finns värdefulla träd, flera av ekarna kan vara så gamla som upp till 400-500 år. Flera av ekarna är solbelysta och har även grov bark som gynnar många arter. Det finns även en del större tallar med grov bark i planens nordöstra del där ny bebyggelse föreslås. Genom området går också en kanal/vattendrag.

Fastigheten är idag planlagd för fristående bebyggelse för bostadsändamål i en våning inom utpekade platser och i övrigt är marken planlagd för park eller plantering.

Syftet med ansökan är att möjliggöra för sju nya fastigheter för enbostadshus, fem inom den södra delen av fastigheten och två i den norra delen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2021-10-07

Ansökan med situationsplan och följebrev 2021-09-22

Undersökning om betydande miljöpåverkan 2021-10-28

Bedömning

Fastigheten
Norrböda 6:5 ligger på norra Ölands östra sida, med närhet till södra delen av Bödabukten. Södra delen av marken i ansökan ligger utmed norra sidan av Norrbödagatan strax väster om gatan Skogsgläntan som utgör den huvudsakliga infartsgatan till befintliga bostäder på fastigheten. Den norra marken som avses i ansökan ligger drygt 250 norr om den södra markytan. Områdena ligger ca 250 meter väster om väg 136.

Inom Norrböda 6:5 finns idag ca ett 20-tal avstyckade fastigheter som till stora delar redan är bebyggda med fritidshus eller utbyggda fritidshus. Marken runtomkring utgörs mestadels av gräs- och skogsmark.

Gällande planer
Hela fastigheten omfattas av en detaljplan från 1965, 08-BÖD-1051 (aktnr 85). Detaljplanen medger fristående bebyggelse för bostadsändamål i en våning inom utpekade platser och i övrigt är marken planlagd för park eller plantering.

I den kommuntäckande översiktsplanen från 2002 behandlas inte området på ett tydligt sätt. Den sammanfattande informationen om Böda socken är att kommunen inte har för avsikt att ändra den nuvarande mark- och vattenanvändningen, att bostadstomter inom detaljplan finns både i Böda och Byxelkrok samt att det generellt anges att ny bebyggelse så långt som möjligt ska anpassas till den befintliga miljön på platsen vad gäller placering, utformning och färgsättning.

Fastigheten omfattas inte av någon fördjupad översiktsplan

Markområdet och förutsättningar
Aktuellt område för ny byggnation består till stor del av gräsmark, tallskog samt ekmiljöer med grova ekar (flera är mycket grova, runt en meter i diameter). Skogsområdena kan fungera som spridningskorridor för naturaområdenas arter. I aktuellt område finns flera grova ekar som beräknas vara mellan 400-500 år gamla. Ekarna kan på sikt utgöra habitat åt bland annat läderbaggen och i dagsläge habitat åt bland andra ekoxe. Flera ekar är solbelysta med grov bark. Söder om planområdet går Norrbödagatan som kantas av en allé med grova ekar. Grävning och schaktning för grundläggning av ny bebyggelse intill ekarna kan skada trädens rötter och i förlängningen träden. Om värdefulla ekar tas ner eller försvinner kan det i förlängningen påverka natura 2000- arter negativt. Positiva effekter av planläggning är att grova träd kan skyddas genom att det krävs tillstånd för att ta ner dem.

Två av de föreslagna tomterna i sydväst som föreslås inom skogsområdet bör undantas i planarbetet eftersom grävning påverkar grova ekar och att bebyggelse intill en större kanal inte är lämpligt. Flera kanaler/vattendrag är tidvis torra under sommar och tidig höst men fylls på under vinter och vår och har värde för växt- och djurliv. Ny bebyggelse bör inte tillåtas på åtminstone 25-30 meter från kanalen/vattendraget.

Det råder osäkerhet i bedömningen om påverkan på kulturvärden, därför krävs det en inventering av värdefulla objekt som träd. Planen bör även ta hänsyn till karaktärsdrag som stenmurar, rösen och kanal/vattendrag.

För att kunna veta vilka värden som förekommer inom området krävs en naturvärdesinventering på detaljnivå enligt standard av sakkunnig över fåglar, insekter (skalbaggar), orm och växter. Även skyddsvärda träd ska inventeras utifrån metodik för klassificering av skyddsvärda träd. Inventeringarna ska mynna i ett förslag på spridningssamband, fortplantingsområden, vilo- och övervintringsområden. Inventeringar

och analyser ska ligga till grund för områdets förutsättningar för ny bebyggelse och ny infrastruktur.

Träd kan utsättas för stora påfrestningar i samband med byggnation eller grävning. Planen ska beskriva hur grävning och schaktning kan ske utan att befintliga skyddsvärda träd och dess rötter tar skada. Skyddszoner ska hållas och ingå i planbeskrivningen till de träd som efter inventering bedöms som bevarandevärda, t.ex. ekallén längs Norrbödagatan. Skyddszoner definieras där trädets stamomkrets (mäts i brösthöjd) multiplicerat med 15 m ut från trädets stam. Bevarandevärda träd ska skyddas i planen från nedtagning genom att det krävs marklov för att ta ner träd av en viss storlek.

Att behålla och ta hänsyn till kanalen är en åtgärd som kan mildra påverkan från ny bebyggelse och inte försämra ytvattnets status. Befintliga trädzoner bör behållas längs vattendraget samt att dagvatten kan ledas dit. Kanalen bör utformas för att fördröja dagvatten. Det finns även en större lågpunkt i planområdets västra del som även kan undersökas för fördröjning. Lämplighet för detta behöver undersökas i en dagvattenutredning för området. Det finns inget verksamhetsområde för dagvatten i området. Dagvattenfrågan måste lösas genom lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) och samtidigt får inte MKN-grundvatten försämras. Dagvattenutredning med analys av påverkan på MKN-grundvatten kemisk och ekologisk status krävs.

En preliminär bedömning är att planen inte innebär betydande miljöpåverkan om planen regleras efter bedömda naturvärden och möjlighet till lokalt omhändertagande av dagvatten.

Området som ansökan avser ligger inom riksintresse för Obruten kust (MB 4 kap §3) samt riksintresse för rörligt friluftsliv (MB 4 kap §2) vilka rör hela Öland.

Lagstöd
Mark får tas i anspråk för bebyggelse endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet (2 kap 4§, 16§ PBL).
Mark- och vattenområden ska enligt 3 kap 1 § MB användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 4 kap, 2§ Miljöbalken skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Konsekvensanalys

Planansökan avser ett möjliggörande av sju nya bostadsfastigheter. Det är tveksamt om det i detta finns en god balans mellan det enskilda intresset och det allmänna intresset speciellt då två av fastigheterna som finns inritade i det underlag tillhörande ansökan bör utgå då de bedöms påverka naturvärden i området negativt. I detta fall finns det dock ett större sammanhang att inkludera ansökan i då det nyligen beslu-

tades om ett positivt planbesked för fastigheten Norrböda 3:22 som ligger strax söder om Norrböda 6:5. Till detta finns också ett positivt planbesked för angränsande fastighet Kyrketorp 6:1 från 2018. Sammantaget utgör dessa fastigheter ett så pass stort utredningsområde att det bedöms som värt att studera vidare i en detaljplan.

Område är dock långt ifrån fritt från komplexitet. Området bedöms innehålla höga naturvärden i form av insekter, kräldjur och fåglar samt ett äldre trädbestånd och ett mindre vattendrag. För att verkligen säkerställa markens lämplighet för ny bebyggelse måste det i den kommande detaljplaneutredningen utföras dagvattenutredning med analys av påverkan på MKN-grundvatten kemisk och ekologisk status, naturvärdesinventering, säkerställas att det finns skyddsavstånd till vattendrag, att värdefulla träd skyddas i plan från fällning och att deras rötter inte påverkas under ett eventuellt anläggandeskede. Hänsyn ska också tas till karaktärsgivande inslag i miljön som t.ex. stenmurar och rösen tillsammans med infrastruktur och arkitektoniska värden som måste vara tillräckliga och av god kvalitet för att skapa förutsättningar för ett utvecklande av området.

Dagens sammanträde

Ordförande tackar för bra redogörelse och information i ärendet.

Yrkande

Tomas Zander (C) yrkar bifall till att bevilja positivt planbesked.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslut skickas till

Miljö- och byggnadsnämnden

Thomas Nilausen
Handläggare

NORRBÖDA 6:5

NORRBÖDA 6:5 Planbesked för enbostadshus

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden föreslås bevilja positivt planbesked och ge förvaltningen i uppdrag att ta fram detaljplan.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan inkom 2021-09-22 och avser två markytor inom fastigheten Norrböda 6:5, en del i den södra delen och en i den norra delen.

Syftet med ansökan är att möjliggöra för sju nya fastigheter för enbostadshus, fem inom den södra delen av fastigheten och två i den norra delen samt att se över gällande planbestämmelse avseende byggnadsyta.

Områden för ianspråktagande är bevuxet med gräs och skog, i den norra delen tall med inslag av löv samt i den sydvästra delen ädellöv som hassel, ek, alm samt inslag av tall. Längs Norrbödagatan finns en allé med grova ekar. Även inom skogsområdet finns värdefulla träd, flera av ekarna kan vara så gamla som upp till 400-500 år. Flera av ekarna är solbelysta och har även grov bark som gynnar många arter. Det finns även en del större tallar med grov bark i planens nordöstra del där ny bebyggelse föreslås. Genom området går också en kanal/vattendrag.

Fastigheten är idag planlagd för fristående bebyggelse för bostadsändamål i en våning inom utpekade platser och i övrigt är marken planlagd för park eller plantering.

Beslutsunderlag

Ansökan med situationsplan och följebrev 2021-09-22
Undersökning om betydande miljöpåverkan 2021-10-28
Tjänsteskrivelse 2021-11-04

Bedömning

Fastigheten

Norrböda 6:5 ligger på norra Ölands östra sida, med närhet till södra delen av Bödabukten. Södra delen av marken i ansökan ligger utmed norra sidan av Norrbödagatan strax väster om gatan Skogsgläntan som utgör den huvudsakliga infartsgatan till befintliga bostäder på fastigheten. Den norra marken som avses i ansökan ligger drygt 250 norr om den södra markytan. Områdena ligger ca 250 meter väster om väg 136.

Inom Norrböda 6:5 finns idag ca ett 20-tal avstyckade fastigheter som till stora delar redan är bebyggda med fritidshus eller utbyggda fritidshus. Marken runtomkring utgörs mestadels av gräs- och skogsmark.

Gällande planer

Hela fastigheten omfattas av en detaljplan från 1965, 08-BÖD-1051 (aktnr 85). Detaljplanen medger fristående bebyggelse för bostadsändamål i en våning inom utpekade platser och i övrigt är marken planlagd för park eller plantering.

I den kommuntäckande översiktsplanen från 2002 behandlas inte området på ett tydligt sätt. Den sammanfattande informationen om Böda socken är att kommunen inte har för avsikt att ändra den nuvarande mark- och vattenanvändningen, att bostadstomter inom detaljplan finns både i Böda och Byxelkrok samt att det generellt anges att ny bebyggelse så långt som möjligt ska anpassas till den befintliga miljön på platsen vad gäller placering, utformning och färgsättning.

Fastigheten omfattas inte av någon fördjupad översiktsplan

Markområdet och förutsättningar

Aktuellt område för ny byggnation består till stor del av gräsmark, tallskog samt ekmiljöer med grova ekar (flera är mycket grova, runt en meter i diameter). Skogsområdena kan fungera som spridningskorridor för naturaområdenas arter. I aktuellt område finns flera grova ekar som beräknas vara mellan 400-500 år gamla. Ekarna kan på sikt utgöra habitat åt bland annat läderbaggen och i dagsläge habitat åt bland andra ekoxe. Flera ekar är solbelysta med grov bark. Söder om planområdet går Norrbödagatan som kantas av en allé med grova ekar. Grävning och schaktning för grundläggning av ny bebyggelse intill ekarna kan skada trädens rötter och i förlängningen träden. Om värdefulla ekar tas ner eller försvinner kan det i förlängningen påverka natura 2000- arter negativt. Positiva effekter av planläggning är att grova träd kan skyddas genom att det krävs tillstånd för att ta ner dem.

Två av de föreslagna tomterna i sydväst som föreslås inom skogsområdet bör undantas i planarbetet eftersom grävning påverkar grova ekar och att bebyggelse intill en större kanal inte är lämpligt. Flera kanaler/vattendrag är tidvis torra under sommar och tidig höst men fylls på under vinter och vår och har värde för växt- och djurliv. Ny bebyggelse bör inte tillåtas på åtminstone 25-30 meter från kanalen/vattendraget.

Det råder osäkerhet i bedömningen om påverkan på kulturvärden, därför krävs det en inventering av värdefulla objekt som träd. Planen bör även ta hänsyn till karaktärsdrag som stenmurar, rösen och kanal/vattendrag.

För att kunna veta vilka värden som förekommer inom området krävs en naturvärdesinventering på detaljnivå enligt standard av sakkunnig över fåglar, insekter (skalbaggar), orm och växter. Även skyddsvärda träd ska inventeras utifrån metodik för klassificering av skyddsvärda träd. Inventeringarna ska mynna i ett förslag på spridningssamband, fortplantingsområden, vilo- och övervintringsområden. Inventeringar och analyser ska ligga till grund för områdets förutsättningar för ny bebyggelse och ny infrastruktur.

Träd kan utsättas för stora påfrestningar i samband med byggnation eller grävning. Planen ska beskriva hur grävning och schaktning kan ske utan att befintliga skyddsvärda träd och dess rötter tar skada. Skyddszoner ska hållas och ingå i planbeskrivningen till de träd som efter inventering bedöms som bevarandevärda, t.ex. ekallén längs Norrbödagatan. Skyddszoner definieras där trädets stamomkrets (mäts i brösthöjd) multiplicerat med 15 m

ut från trädets stam. Bevarandevärda träd ska skyddas i planen från nedtagning genom att det krävs marklov för att ta ner träd av en viss storlek.

Att behålla och ta hänsyn till kanalen är en åtgärd som kan mildra påverkan från ny bebyggelse och inte försämra ytvattnets status. Befintliga trädzoner bör behållas längs vattendraget samt att dagvatten kan ledas dit. Kanalen bör utformas för att fördröja dagvatten. Det finns även en större lågpunkt i planområdets västra del som även kan undersökas för fördröjning. Lämplighet för detta behöver undersökas i en dagvattenutredning för området. Det finns inget verksamhetsområde för dagvatten i området. Dagvattenfrågan måste lösas genom lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) och samtidigt får inte MKN-grundvatten försämras. Dagvattenutredning med analys av påverkan på MKN-grundvatten kemisk och ekologisk status krävs.

Gällande detaljplan medger en byggnadsarea på 100m² vilket inte har varit tillräckligt för flera fastighetsägare i området och det har medgivits avvikelser från detaljplanen. I en ny detaljplan kommer det sannolikt medges en större byggnadsarea för att möjliggöra för permanentboende vilket ger anledning att studera ett utökande av befintlig byggnadsarea.

En preliminär bedömning är att planen inte innebär betydande miljöpåverkan om planen regleras efter bedömda naturvärden och möjlighet till lokalt omhändertagande av dagvatten.

Området som ansökan avser ligger inom riksintresse för Obruten kust (MB 4 kap §3) samt riksintresse för rörligt friluftsliv (MB 4 kap §2) vilka rör hela Öland.

Lagstöd
Mark får tas i anspråk för bebyggelse endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet (2 kap 4§, 16§ PBL).

Mark- och vattenområden ska enligt 3 kap 1 § MB användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 4 kap, 2§ Miljöbalken skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Upplysningar

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten enligt 1 kap 2 § PBL (SFS 2010:900).

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte kan överklagas enligt 13 kap 2§ PBL (SFS 2010:900).

Detaljplanen beräknas kunna antas tidigast 2024.

Avgift: Faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige.

Lagstöd
Mark får tas i anspråk för bebyggelse endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet (2 kap 4§, 16§ PBL).

Mark- och vattenområden ska enligt 3 kap 1 § MB användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet

och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 4 kap, 2§ Miljöbalken skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Upplysningar:

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten enligt 1 kap 2 § PBL (SFS 2010:900).

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte kan överklagas enligt 13 kap 2§ PBL (SFS 2010:900).

Detaljplanen beräknas kunna antas tidigast 2024.

Avgift: Faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige.

Konsekvensanalys

Planansökan avser ett möjliggörande av sju nya bostadsfastigheter samt att se över byggnadsarean för befintliga fastigheter.

Det är tveksamt om det i detta finns en god balans mellan det enskilda intresset och det allmänna intresset speciellt då två av fastigheterna som finns inritade i det underlag tillhörande ansökan bör utgå då de bedöms påverka naturvärden i området negativt. I detta fall finns det dock ett större sammanhang att inkludera ansökan i då det nyligen beslutades om ett positivt planbesked för fastigheten Norrböda 3:22 som ligger strax söder om Norrböda 6:5. Till detta finns också ett positivt planbesked för angränsande fastighet Kyrketorp 6:1 från 2018. Sammantaget utgör dessa fastigheter ett så pass stort utredningsområde att det bedöms som värt att studera vidare i en detaljplan. Avseende byggnadsarean för befintliga fastigheter har den begränsade ytan om 100m² i gällande plan inneburit avvikelser vid ansökan om bygglov under senare år. Beaktat att det sannolikt kommer medges större byggnadsytor inom ny detaljplan för att möjliggöra permanentboende finns det anledning att studera en utökning av byggnadsarean för befintliga fastigheter.

Område är dock långt ifrån fritt från komplexitet. Området bedöms innehålla höga naturvärden i form av insekter, kräldjur och fåglar samt ett äldre trädbestånd och ett mindre vattendrag. För att verkligen säkerställa markens lämplighet för ny bebyggelse måste det i den kommande detaljplaneutredningen utföras dagvattenutredning med analys av påverkan på MKN-grundvatten kemisk och ekologisk status, naturvärdesinventering, säkerställas att det finns skyddsavstånd till vattendrag, att värdefulla träd skyddas i plan från fällning och att deras rötter inte påverkas under ett eventuellt anläggandeskede. Hänsyn ska också tas till karaktärsgivande inslag i miljön som t.ex. stenmurar och rösen tillsammans med infrastruktur och arkitektoniska värden som måste vara tillräckliga och av god kvalitet för att skapa förutsättningar för ett utvecklande av området.

Thomas Nilausen	Anders Magnusson
Handläggare	Tillväxtchef

BORGHOLMS KOMMUN
Ink. 2021 -09- 22 325
Dnr.
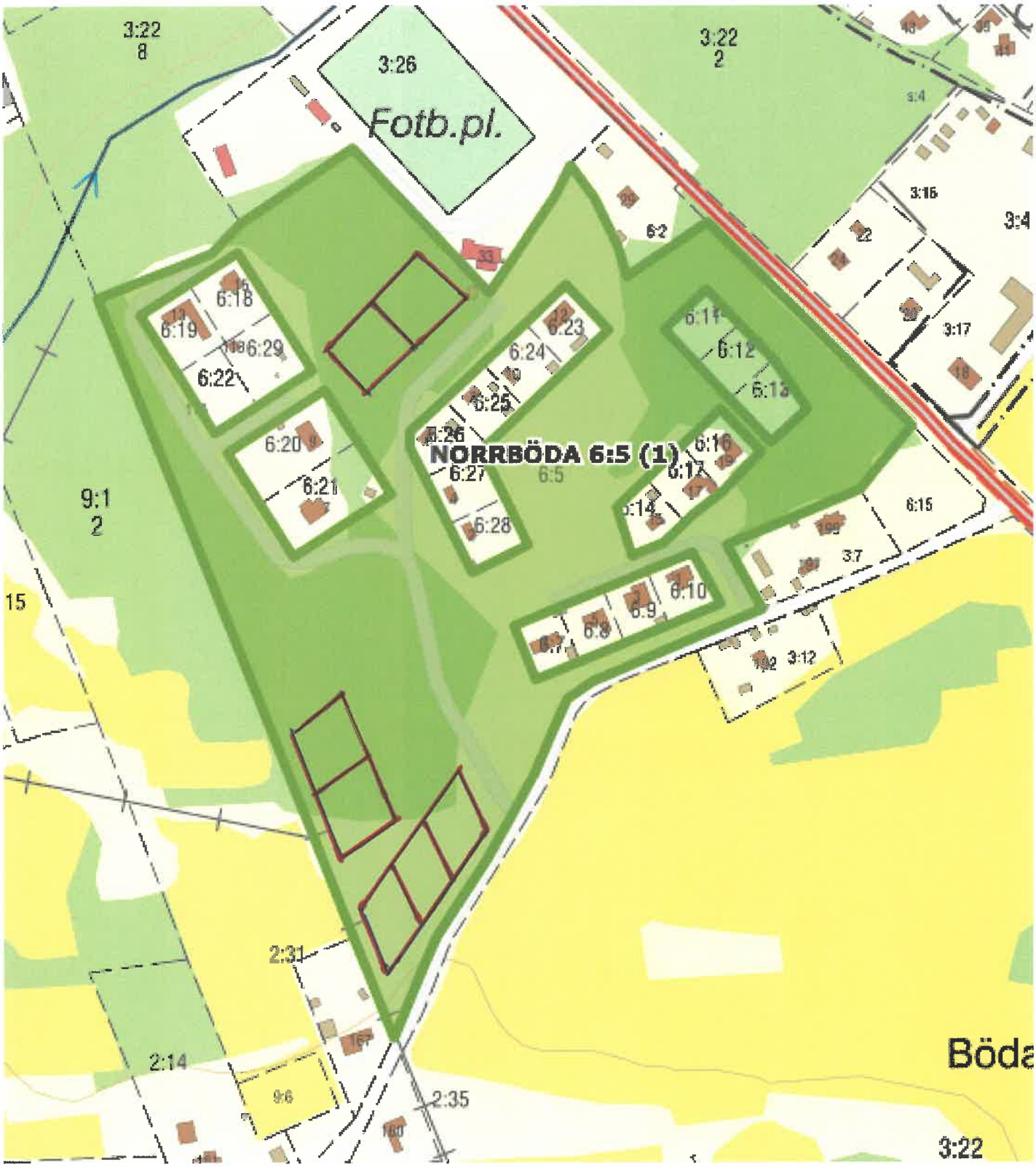
Dnr B 2021-001267 Ankom 2021-09-22